

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće o radu državnog odvjetništva za 2014. godinu - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 021-12/15-09/34, urbroja: 65-15-03, od 27. travnja 2015. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), Vlada Republike Hrvatske o Izvješću o radu državnog odvjetništva za 2014. godinu daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske smatra da su u Izvješću o radu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske za 2014. godinu iznijeti podaci koji daju uglavnom cjelovitu sliku o radu državnih odvjetništava u 2014. godini, i to posebno u radu na progonu počinitelja kaznenih djela i zaštite imovine Republike Hrvatske, te predlaže Hrvatskome saboru da ga prihvati.

U odnosu na poglavlje 3.1.2.1.5.2. Prvostupanjske presude - zamrzavanje i oduzimanje imovinske koristi, Vlada Republike Hrvatske napominje da bi bilo korisno da se u Izvješću daju podaci i analiza toga koliko je presuda kojima se oduzima imovinska korist stečena kaznenim djelom i prekršajem (kako u izvještajnom razdoblju tako i u prethodnim godinama) postalo pravomoćno te nastavno u kojoj je visini, u presudi određenom roku, ispunjena obveza povrata kaznenim djelom stečene imovinske koristi, a u kojoj vrijednosti ta obveza nije dobrovoljno ispunjena pa su, sukladno zakonskoj dužnosti, zamjenici Građansko-upravnih odjela državnih odvjetništava, radi prisilnog oduzimanja imovinske koristi stečene kaznenim djelom, pokrenuli ovršne postupke, kao i kolika je uspješnost ovih ovršnih postupaka.

U odnosu na poglavlje 3.1.3.1.1. Ratni zločini, Vlada Republike Hrvatske napominje da bi bilo korisno da Izvješće daje nešto detaljniju analizu učinkovitosti i ažurnosti rada na predmetima ratnih zločina. Naime, u Izvješću se ne daju podaci o tome koliko je u radu državnih odvjetništava kaznenih prijava protiv nepoznatih počinitelja, zatim se ne navode podaci o tome koliko državno odvjetništvo ukupno ima u radu predmeta u kojima je u tijeku istraga. U Izvješću je veću pažnju valjalo posvetiti analizi toga koje su mjere poduzete kako bi se otklonile povrede Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda koje je

utvrdio Europski sud za ljudska prava vezano za rad državnih odvjetništava (neučinkovite istrage ratnih zločina) te koje su mjere i radnje poduzete kako bi spriječio nastanak novih povreda Konvencije u sličnim slučajevima.

Vezano za poglavlje 3.1.3.2. Kaznena djela protiv života i tijela, Vlada Republike Hrvatske ističe da je prema statističkim pokazateljima Ministarstva unutarnjih poslova, tijekom 2014. godine prijavljeno 35 kaznenih djela ubojstava i teških ubojstava, koja su sva razriješena, uz činjenicu da je razriješeno i 1 kazneno djelo iz ranijih razdoblja, slijedom čega proizlazi da je razriješeno ukupno 36 kaznenih djela. Nadalje, tijekom 2014. godine, prijavljeno je 113 navedenih kaznenih djela u pokušaju, od kojih je 108 razriješeno, uz činjenicu da su razriješena i 3 kaznena djela iz ranijih razdoblja, iz čega proizlazi da je razriješeno ukupno 111 navedenih kaznenih djela u pokušaju. Slijedom navedenog, Vlada Republike Hrvatske smatra da je otkrivačka djelatnost policije u suzbijanju najtežih oblika kaznenih djela izuzetno uspješna, kako u odnosu na razriješenost kaznenih djela, tako i u odnosu na činjenicu da je broj navedenih kaznenih djela u padu.

Vlada Republike Hrvatske također primjećuje da u Izvješću podaci o uspješnosti (str. 125. i 127. Izvješća). naznačeni u relativnim brojevima ne odgovaraju onima naznačenim u apsolutnim brojevima, već postoji manja razlika. Ispravan izračun iznosi 84,8% prema 15,2% za presude općinskih sudova, a 75% prema 25% za trgovačke sudove

Dio Izvješća koji se odnosi na rad na upravnim predmetima i upravnim sporovima je kraći i sažetiji od ostalih dijelova Izvješća usprkos činjenici da su upravni predmeti s posebnim ispitnim postupkom vrlo složeni predmeti, kontradiktorni su postupci u kojima se provodi složeni dokazni postupak tijekom kojega se redovito odlučuje o velikim vrijednostima. Za razliku od prethodnih izvještajnih razdoblja tijekom kojih je Upravni sud Republike Hrvatske odlučivao samo o zakonitosti upravnih akata, danas su upravni sporovi sporovi pune jurisdikcije sa strankama s kontradiktornim zahtjevima uslijed čega se provode dokazni postupci, a ovi su sporovi izjednačeni sa sporovima redovnih sudova. Slijedom navedenoga, upravne predmete te upravne sporove nužno je cijeniti kao predmete redovnih sudova te ih na isti način prikazati u Izvješću.

U dijelu Izvješća 3.2.7.2. Radni sporovi, na str. 139, u vezi sa sporovima koji se odnose na zahtjeve odnosno tužbe državnih službenika i namještenika Ministarstva obrane, potrebno je precizirati da nije riječ samo o državnim službenicima i namještenicima već i od djelatnim vojnim osobama pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske kao posebno kategoriji. zaposlenika.

Vezano za poglavlje 3.3.2.1. Suradnja s Uredom zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava prvenstveno je potrebno ukazati da je Europski sud za ljudska prava 2014. godine Republici Hrvatskoj dostavio veći broj tužbi od prethodnih godina koje se odnose na rad ili propuštanja državnih odvjetništava, odnosno u kojim tužbama tužitelji tvrde da su im povrijeđena temeljna ljudska prava i slobode prava zajamčene Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda zbog načina postupanja državnih odvjetništava u kombinaciji s drugim tijelima, najčešće policijom i /ili hrvatskim sudovima.

Došlo je i do porasta broja neizvršenih presuda Europskog suda za ljudska prava koje se odnose i na rad državnih odvjetništava u kaznenim predmetima. Riječ je o predmetima koji se odnose na neučinkovite istrage i to:

1. neučinkovite istrage kaznenih djela (ubojstava) počinjenih tijekom Domovinskog

rata;

2. neučinkovite istrage raznih kaznenih djela s elementima nasilja (tjelesna ozljeda, silovanje i sl.) u kojima se dodatno ističe rasno motivirano nasilje.

Najčešći uzroci koje je Europski sud utvrdio u presudama protiv Republike Hrvatske, a koje se tiču državnih odvjetništava su:

1. neažurnost i neučinkovitost postupanja nadležnih tijela (uključujući i državno odvjetništvo) u istraživanju ubojstava počinjenih tijekom Domovinskog rata zbog dugih razdoblja neopravdane neaktivnosti, te nepoduzimanja svih radnji koje su bile prikladne i moguće radi otkrivanja počinitelja (*presude: Skendžić i Krznarić, Jularić, Jelić, Remetin 2*);

2. dugotrajno nepostupanje po kaznenoj prijavi, ovo posebno kada kaznenu prijavu nije podnijela policija nego oštećenik; npr. u predmetu Beganović nadležno državno odvjetništvo nije poduzelo niti jednu radnju tijekom 28 mjeseci;

3. odbačaj kaznene prijave bez ispitivanja svih razloga (*presuda Đurđević* – nadležno državno odvjetništvo je odbacilo kaznu prijavu samo na temelju policijskog izvješća iste one policijske postaje čiji su pripadnici navodno napali podnositelje; V.D. – nadležno državno odvjetništvo odbacilo je kaznenu prijavu protiv djelatnika policije na temelju iskaza samih policijskih djelatnika i vlastitog zaključka da si je podnositelj sam nanio tjelesne ozljede),

4. pogrešno postupanje u predmetu u kojem je podnesena kaznena prijava protiv maloljetnog počinitelja – protivno izričitoj zakonskoj odredbi Zakona o sudovima za mladež državno odvjetništvo dalo je uputu oštećeniku da preuzme kazneni progon protiv maloljetnika, iako to po zakonu nije moguće (*presuda Beganović*);

5. nepoduzimanje svih raspoloživih radnji radi istrage rasno motiviranog nasilja, za koje kazneno djelo je na kraju nastupila zastara (*presuda Šečić*).

Imajući na umu da je većina kaznenih prijava za ratne zločine odnosno kaznena djela počinjena u razdoblju od 1991.-1995. podnesena protiv nepoznatih počinitelja, ukazuje se na određene probleme u radu državnih odvjetništava u predmetima po kaznenim prijavama podnesenim protiv nepoznatog počinitelja. U Izvješću ova se problematika posebno ne obrađuje iako se sve veći broj presuda Europskog suda odnosi upravo na ovaj aspekt istraživanja kaznenih djela, a posljedično se i sve više sredstva iz državnog proračuna isplaćuje tužiteljima temeljem presuda Europskog suda za ljudska prava zbog neučinkovitih istraga.

Državno odvjetništvo u predmetima izvršenja presuda Europskog suda za ljudska prava koje se odnose na nadležnost tog tijela predlaže i provodi isključivo mjere diseminacije (dostavljanja) presuda nižim državnim odvjetništvima kao opće mjere. Međutim, to nije dostatna mjera izvršenja jer se pokazalo kako se isključivo njome ne mogu spriječiti buduće istovjetne povrede Konvencije. U tom pogledu, važno je dodatno istaknuti kako je Odbor ministara Vijeća Europe u rujnu 2014. godine (dakle, tijekom izvještajnog razdoblja) u provođenju postupka nadzora izvršenja presuda protiv Republike Hrvatske donio odluku kojom je „sa zabrinutošću zabilježio“ nepostojanje napretka u konkretnim istragama, te „s obzirom na velik broj tekućih predmeta koji se odnose na istrage ratnih zločina, te postojanje rizika novih zahtjeva Europskom sudu“ pozvao „hrvatske vlasti da intenziviraju svoje napore u cilju ubrzanja napretka i dovršenja ovih istraga, sukladno relevantnim konvencijskim standardima“. Stoga je nužno da Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u okviru svoje i nadležnosti nižih odvjetništava promptno poduzme konkretne mjere u svrhu izvršenja presuda Europskog suda za ljudska prava iz njegove nadležnosti, kao i da vodi učinkovite istrage kaznenih djela u skladu s konvencijskim pravom, kako bi se izbjegli novi zahtjevi (tužbe) upućeni Europskom sudu za ljudska prava zbog neučinkovitih istraga.

Radi lakšeg praćenja kretanja i broja predmeta te lakšeg zauzimanja stajališta između ostaloga i u zaštiti imovinskih interesa Republike Hrvatske, kao i zaštite zakonitosti općenito, statistički podaci te grafikoni u Izvješću bi trebali biti bolje metodološki razrađeni. Naime, ministarstva, državni uredi i državne upravne organizacije središnja su tijela državne uprave, a uredi državne uprave u županijama su prvostupanjska tijela državne uprave nad čijim radom nadzor vrše Vlada i čelnici središnjih tijela državne uprave nadležni za odgovarajuće upravno područje. Stoga, a kako bi se mogli točno pratiti osnovni pokazatelji o stanju i kretanju broja i strukture predmeta u dodacima Izvješću je u tablicama nužno navesti urede državne uprave u županijama te ih na taj način razgraničiti od Ministarstva uprave kao što je to učinjeno u tablici 36. predmetnog Izvješća.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Orsata Miljenića, ministra pravosuđa, Sandru Artuković Kunšt, zamjenicu ministra pravosuđa i Gordanu Klarić, pomoćnicu ministra pravosuđa.

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 27-04-2015	
Klasifikacijski oznaka:	Org. jed.
021-12/15-09/34	6.5
Uredbeni broj	Pril. Vrij.
421-15-01	1 01

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: A-464/2014
Zagreb, 27. travnja 2015.
DC/MG

HRVATSKI SABOR

N/r Predsjednika Hrvatskog sabora,
gospodina Josipa Leke

Trg sv. Marka 6
10 000 ZAGREB

PREDMET: Godišnje izvješće o radu
državnog odvjetništva u 2014. godini

Poštovani gospodine Predsjedniče,

Sukladno obvezi iz čl. 40 st. 1 Zakona o državnom odvjetništvu, u prilogu Vam dostavljamo primjerak Izvješća o radu državnog odvjetništva Republike Hrvatske za 2014. godinu.

S poštovanjem,

GLAVNI DRŽAVNI ODVJETNIK
REPUBLIKE HRVATSKE

Dinko Cvitan

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE

A-464/14

IZVJEŠĆE
DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA REPUBLIKE HRVATSKE
ZA 2014. GODINU

Zagreb, travanj 2015. godine

1. UVOD

Na temelju članka 40. stavak 1. Zakona o državnom odvjetništvu Državno odvjetništvo Republike Hrvatske dostavlja izvješće o stanju i kretanju prijavljenog kriminaliteta u prethodnoj godini, o predmetima u svezi sa zaštitom imovinskih interesa Republike Hrvatske, pravnoj problematici u pojedinim područjima, pregledu organizacije i stanja kadra.

Ujedno, na temelju stavka 2. naprijed navedenog članka Zakona o državnom odvjetništvu, u ovom godišnjem izvješću upozorava se na stanje i djelovanje pravnog sustava, nedostatke u zakonodavstvu i unutarnjem poslovanju državnog odvjetništva, pri čemu se, gdje god je to moguće, daju i prijedlozi radi mogućeg unapređenja rada na pojedinim područjima.

Slijedom navedenog, izvješće za 2014. godinu sadrži prikaz stanja na pojedinom području iz djelokruga državnih odvjetništava, kao i pregled njihovog rada, statističke pokazatelje po pojedinim tematskim cjelinama, pokazatelje o uspješnosti u postupcima, o materijalnom i kadrovskom stanju državnog odvjetništva. Izvješće ne sadrži podatke o pojedinim predmetima sukladno članku 125. Ustava Republike Hrvatske, i članku 2. Zakona o državnom odvjetništvu.

Sve naprijed navedeno u izvješću se iznosi kako bi Hrvatski sabor, ako to ocijeni potrebnim, mogao zauzeti stajališta u svezi sa stanjem i kretanjem kriminaliteta i utvrditi obveze nadležnih ministarstava i drugih državnih tijela kako bi se poboljšala učinkovitost kaznenog progona i unaprijedila zaštita imovinskih interesa Republike Hrvatske.

Kako bi se omogućilo Hrvatskom saboru izvršavanje ovlasti iz članka 40. stavka 3. Zakona o državnom odvjetništvu u izvješću su dani iscrpni podaci o radu državnih odvjetništava u 2014. godini. Ti su podaci razvrstani u nekoliko cjelina. Prije svega izvješće se bavi zakonskim okvirom koji uređuje državnoodvjetničku organizaciju i prava i obveze državnih odvjetništava u pojedinim vrstama postupaka u kojima sudjeluju, kadrovskim stanjem imenovanih dužnosnika odnosno zaposlenika u državnom odvjetništvu te financijskim i materijalnim sredstvima koja su tijekom 2014. godine bila na raspolaganju državnim odvjetništvima radi obavljanja njihovih zadaća. Nadalje, u cjelini koja se odnosi na sam rad državnih odvjetništava, posebno se u izvješću govori o radu kaznenih odjela kroz pregled rada na kaznenim predmetima, koji uključuje kako kretanje i strukturu državnim odvjetništvima prijavljenih kaznenih djela, tako i rad državnih odvjetništava u pojedinim stadijima prethodnog odnosno kaznenog postupka te se posebno razrađuju pojedina područja kriminaliteta. U dijelu te cjeline koji se bavi radom građansko-upravnih odjela i njihovim radom na građanskim i upravnim predmetima, također se u izvješću daje slika kretanja i strukture te vrste predmeta, kao i rada građansko-upravnih odjela u zastupanju Republike Hrvatske pred sudovima, arbitražama i drugim tijelima te u poslovima davanja pravnih mišljenja. U obje ove podcjeline, o radu u kaznenim predmetima i u radu u građansko-upravnim predmetima, zasebno, iznose se problemi pravne naravi na koje u svojem radu na pojedinima vrstama predmeta nailaze državna odvjetništva. U posljednjem dijelu ove cjeline iznesen je niz ostalih poslova koji spadaju u djelokrug rada državnih odvjetništava, a ne mogu se isključivo vezati uz rad nijednog od ovih dvaju odjela. To se prije svega odnosi na poslove međunarodne pravne pomoći i suradnje, suradnje s Uredom zastupnice Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava i nadzora nad radom nižih državnih

odvjetništava. Konačno, u završnim dijelovima ovog izvješća dane su završne konstatacije vezano uz prethodno navedeno, prijedlozi o tome što bi valjalo poduzeti za unapređenje rada državnih odvjetništava kao i zaključci koji iz ovakvog izvješća proizlaze.

Cjeloviti statistički pokazatelji o radu državnih odvjetništava te odgovarajući grafikoni, osim što su dijelom navedeni u tekstualnom dijelu izvješća radi potkrijepe tamo iznesenih navoda i ocjena, u kojima se prvenstveno iskazuju podaci po županijskim državnim odvjetništvima, dani su na kraju izvješća i to, u najvećoj mogućoj mjeri, slijedeći metodologiju iz ranijih godina, sve kako bi se olakšalo praćenje učinkovitosti kaznenog progona i donošenje ocjene o potrebi unapređenja zaštite imovinskih interesa Republike Hrvatske.

U ovom se izvješću izričaj državni odvjetnik koristi i za zamjenika državnog odvjetnika, osim kada je to isključeno s obzirom na kontekst.

2. ZAKONSKE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSNOVE ZA RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA

2.1. Zakonske osnove

2.1.1. Zakoni koji uređuju, organizaciju postupanje i ovlasti državnog odvjetništva

Osnova za uređenje položaja i ovlasti državnog odvjetništva je odredba članka 125. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske. Tom je ustavnom odredbom definirano državno odvjetništvo kao samostalno i neovisno pravosudno tijelo ovlašteno i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih i drugih kažnjivih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske te podnositi pravna sredstva za zaštitu Ustava i prava.

Zakon o državnom odvjetništvu iz 2009. godine sa svim brojnim izmjenama (Narodne novine 76/09, 153/09, 116/10, 145/10, 57/11, 130//11, 72/13 i 148/13) propisao je organizaciju državnog odvjetništva, ovlasti državnog odvjetnika i zamjenika državnog odvjetnika, rad Državnoodvjetničkog vijeća kao i druga područja bitna za rad državnog odvjetništva. Zakon, osim odredbi o organizaciji državnog odvjetništva, sadrži i pojedine odredbe o postupanju državnog odvjetništva u postupcima u kojima sudjeluje kao stranka. Posebno je Zakonom o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (Narodne novine 76/09., 116/10, 57/11, 136/12 i 148/13) propisano unutarnje uređenje Ureda te razlike u ovlastima ovog posebnog državnog odvjetništva u odnosu na druga državna odvjetništva.

Navedenom ustavnom odredbom, Zakonom o državnom odvjetništvu, Zakonom o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (ZUSKOK-om) i postupovnim zakonima uređuju se ovlasti državnih odvjetništava u pojedinim postupcima. Od toga kako i na koji način su uređeni pojedini postupci (kazneni, prekršajni, parnični, ovršni, upravni itd.) ovise ovlasti državnog odvjetništva i način postupanja u tim predmetima.

Zakonom o državnom odvjetništvu, Zakonom o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta i Poslovníkom državnog odvjetništva propisano je ustrojstvo državnih odvjetništava. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ima četiri odjela: Kazneni odjel, Građansko-upravni odjel, Odjel za unutarnji nadzor i Odjel za međunarodnu pravnu pomoć i suradnju. Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta ima pet odjela: Odjel tužitelja (sa odsjecima u Osijeku, Rijeci i Splitu), Odjel za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom, Odjel za istraživanje i dokumentaciju, Odjel za sprječavanje pojava korupcije i odnosa s javnošću i Odjel za međunarodnu suradnju i zajedničke istrage. U svim ostalim, redovnim, županijskim i općinskim državnim odvjetništvima ustrojeni su kazneni i građansko-upravni odjeli, a u okviru nekih od njih, ovisno o broju predmeta u pojedinom državnom odvjetništvu, i odsjeci za pojedinu specifičnu problematiku. Iako Zakon o državnom odvjetništvu propisuje i mogućnost osnivanja odjela za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom i premda je Glavni državni odvjetnik svojom Općom uputom broj: O-4/2014 od 16. lipnja 2014. takvu obvezu propisao za županijska državna odvjetništva u Osijeku,

Rijeci, Splitu i Zagrebu, zbog zahtjeva da se u te odjele zaposle visokostručne osobe financijske i srodne struke, ti odjeli nisu osnovani. Uz to, u županijskim državnim odvjetništvima, sukladno Zakonu o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda i progona za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava, osnovani su specijalizirani odsjeci za rad na predmetima ratnih zločina.

Noveliranjem Zakona o kaznenom postupku, kao posljedica Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, postupanje državnih odvjetnika u kaznenim predmetima, osim što je podložno raznim rokovima, pa i prekluzivnim, dodatno je podvrgnuto nadzoru propisivanjem prava podnositelja prijave, oštećenika, žrtve, pa i okrivljenika da tijekom provođenja izvida, i potom, istraživanja i istrage, podnose pritužbe nadležnom državnom odvjetniku, pa čak i sucu istrage, zbog odugovlačenja s postupanjem ili drugih nepravilnosti u radu. I dok se nikako ne može osporavati pravo tim, nesporno zainteresiranim osobama da rad državnog odvjetnika bude brz i pravilan, korištenjem tih svojih postupovnih prava, ali i istodobnim istovrsnim prituživanjem na rad državnog odvjetnika drugim institucijama (odbori Hrvatskog sabora, Ministarstvo pravosuđa, pravobranitelji) i s tim povezanom obvezom državnog odvjetnika da na takve pritužbe odgovara, zapravo se postiže suprotan učinak, jer se znatno vrijeme, koje bi trebalo biti utrošeno na rad na konkretnom predmetu, troši na davanje pisanih obrazloženih odgovora na te pritužbe.

Novela Prekršajnog zakona iz travnja 2013. godine, s obzirom da državna odvjetništva u sve većoj mjeri postupaju kao ovlašteni tužitelji, također je uvela neke nove postupovne institute koji u znatnoj mjeri rad državnih odvjetništava, kao tijela koja svoja saznanja o počinjenom prekršaju ne crpe iz vlastitih opažanja i zaticanja počinitelja na mjestu prekršaja, već iz obavijesti drugih državnih tijela o počinjenim prekršajima, otežavaju, a sam prekršajni postupak, koji bi trebao biti brži i efikasniji nego li je to kazneni postupak, usporavaju. Najočitiiji takav primjer je onaj iz članka 109.a. Prekršajnog zakona koji od državnog odvjetnika zahtijeva da osobi protiv koje je dužan podnijeti optužni prijedlog uruči pisanu obavijest (pandan „pouci o pravima“ u kaznenom postupku). Štoviše, osim uručjenja, ista mora biti vlastoručno potpisana od počinitelja i takva dostavljena prekršajnom sudu u prilogu optužnog akta. Naravno da u nizu slučajeva nije moguće postupiti na takav način, a bez da to dovede do nepotrebnog odugovlačenja postupka.

Novelom Zakona o parničnom postupku iz 2013. godine znatno je izmijenjen tijek postupka pred prvostupanjskim sudom jer je prethodni postupak, koji je do tada bio predviđen samo u sporovima male vrijednosti, uveden u sve parnične postupke. Uz to ograničeno je iznošenje novih činjenica i predlaganja novih dokaza nakon zaključenja prethodnog postupka, uvedena je nova koncepcija prvostupanjskog postupka, skraćeni su rokovi, ukinut je institut mirovanja postupka, uvedena je mogućnost samo jedne odgode pripremnog ročišta, nastupanje zakonske presumpcije o povlačenju tužbe ako se ispune uvjeti kao za mirovanje postupka, uvedeno je ročište za objavu presude na kojem se strankama uručuje ovjereni prijepis presude i od kojeg dana teče rok za podnošenje žalbe i dr.

S obzirom da Republika Hrvatska u parničnim, izvanparničnim, ovršnim i drugim postupcima ima prava i ovlasti kao i svaka druga stranka, to znači da državni odvjetnici moraju biti prisutni na svakom ročištu, ročištu za objavu presude i da u vrlo kratkim zakonskim rokovima moraju od državnih tijela pribaviti očitovanja na činjenične navode

tužbe, dokaze i dr. Navedeno, uz činjenicu da velika većina općinskih državnih odvjetništva zastupa pred više sudova dakle, izvan svog sjedišta, upućuje na probleme s kojima se u organizaciji posla svakodnevno suočavamo.

Međutim, treba kazati da rad i način postupanja državnog odvjetništva u građanskim, upravnim i drugim predmetima nije u potrebnoj mjeri uređen Zakonom o državnom odvjetništvu. Zbog toga se često javljaju problemi i dvojbe u radu pa se zbog jedinstvenog načina postupanja moraju donositi obvezatni naputci.

Može se reći kako su izmjene pojedinih postupovnih zakona koje su uvedene u pravni sustav Republike Hrvatske radi ubrzavanja i skraćivanja postupaka, promijenile pristup u upravljanju i vođenju poslova državnoodvjetničke uprave. Te izmjene pokazuju kako su i dalje nužni napor u uspostavi kvalitetnije upravljačke strukture, ali i nastavak opremanja državnih odvjetništava potrebnom opremom za rad te informatičkim programima i opremom koja omogućava bolji nadzor i upravljanje nad državnim odvjetništvima.

2.1.2. Ovlasti i odgovornost Glavnog državnog odvjetnika, te nižih državnih odvjetnika i zamjenika

Državnoodvjetničko vijeće na osnovu propisanih mjerila i objektiviziranih kriterija (bodova odnosno ocjena) imenuje državne odvjetnike i zamjenike državnih odvjetnika. Prilikom odlučivanja o imenovanju određenog kandidata prema postojećem zakonskom rješenju mišljenje državnog odvjetnika ili višeg državnog odvjetnika, pa niti Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, nema veću ulogu iako se imenuju njegovi najbliži suradnici za čiji rad je i on odgovoran. Posebice se to odnosi na županijske državne odvjetnike. Prilikom imenovanja mišljenje državnog odvjetnika o osobi i radu kandidata te o pokazanoj stručnosti i zalaganju u radu na predmetima kojima je zadužen, trebalo bi imati veći značaj.

Iako su izmjenama Zakona o državnom odvjetništvu u značajnoj mjeri smanjene ovlasti Glavnog državnog odvjetnika, još uvijek postoji percepcija, posebice u najširoj javnosti, kako Glavni državni odvjetnik ima pravo i može odlučivati o svakom pitanju koje se pojavi unutar državnoodvjetničke organizacije. Ponovo treba istaknuti kako se pogrešno tumači odredba članka 9. stavka 2. Zakona o državnom odvjetništvu koja se odnosi na hijerarhijski ustroj. Ova odredba odnosi se na ovlasti u području državnoodvjetničke uprave, dok su svaki državni odvjetnik i zamjenik samostalni i odgovorni za odlučivanje u konkretnom predmetu. Samo izuzetno, ta se samostalnost može ograničiti od strane državnog odvjetnika ili višeg državnog odvjetnika davanjem pisanog i obrazloženog obvezatnog naputka za postupanje sukladno članku 54. Zakona o državnom odvjetništvu, i to jedino kada je davanje takvog naputka potrebno radi jedinstvene primjene zakona.

U samom pojedinom postupku državni odvjetnik ima onoliko ovlasti koliko mu ih daje pojedini postupovni zakon. Učinkovitost državnog odvjetnika uz to često ovisi i o kvaliteti i načinu postupanja drugih tijela koja su mu dužna podnijeti kaznenu prijavu, odnosno dostaviti podatke potrebne za njegovo postupanje. Stoga je kod davanja ocjene o učinkovitosti rada na pojedinom području zaštite imovine Republike Hrvatske ili u

progonu počinitelja kaznenih djela, uz rad državnog odvjetnika, nužno cijeliti i rad drugih tijela.

Zasigurno, osim o kvaliteti i potpunosti podataka koje prima od drugih, kvaliteti i stručnosti pojedinih državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika te drugih zaposlenika državnih odvjetništava, uspješnost državnog odvjetnika u kaznenom, prekršajnom, parničnom, ovršnom, stečajnom ili drugom postupku u kojem sudjeluje, ovisi i od odredbi postupovnih zakona koji uređuju te postupke. S tim u vezi potrebno je napomenuti kako su V. novelom Zakona o kaznenom postupku ovlasti državnog odvjetnika dijelom smanjene i pojačane su ovlasti suda u nadzoru nad radom državnog odvjetnika.

Naime, osim kvalitetnih zakonskih rješenja, učinkovitost i uspješnost ovisi o stručnosti i zalaganju svih zaposlenih u državnim odvjetništvima, posebno državnih odvjetnika i zamjenika. Osim navedenog, posebno u kaznenom postupku, uspješnost državnog odvjetništva zavisi od uspješnosti i kvalitete rada tijela otkrivanja i prijavljivanja kaznenih djela, pa će stoga uspješnost državnih odvjetništava biti utoliko veća koliko je i rad tih drugih tijela na otkrivanju i prikupljanju podataka kvalitetniji i učinkovitiji.

I uspjeh u zastupanju Republike Hrvatske u izvansudskim postupcima radi mirnog rješenja spora, u parnicama i drugim postupcima u vrlo velikoj mjeri ovisi o suradnji s državnim tijelima iz čije je nadležnosti određen spor proizašao. Zbog toga je izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu iz lipnja 2013. godine propisana obveza državnih tijela da imenuju koordinate za suradnju s državnim odvjetništvima te da pravodobno dostavljaju očitovanja o činjeničnim navodima tužbe ili prijedloga, dokazne prijedloge, dokumentaciju i dr. O nepostupanju državnih tijela Državno odvjetništvo Republike Hrvatske dužno je izvijestiti čelnika tijela ili Vladu Republike Hrvatske uz obavijest ministarstvu pravosuđa.

2.2. Kadrovske osnove za rad

Državno odvjetništvo je hijerarhijski organizirano pravosudno tijelo. Organizaciju državnog odvjetništva u Republici Hrvatskoj tijekom 2014. godine sačinjavali su Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK), 15 županijskih državnih odvjetništava i 33 općinska državna odvjetništva.

U 2014. godini u državnim odvjetništvima bilo je zaposleno 1636 osoba, od toga 604 dužnosnika, 918 službenika i 114 namještenika.

U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske radila su 23 dužnosnika, u županijskim državnim odvjetništvima 151 dužnosnik, u USKOK-u 33, te u općinskim državnim odvjetništvima 397 dužnosnika. Od 604 pravosudna dužnosnika njih 400 ili 66,23% su žene. Postotno najveći udio žena je u ODO Karlovcu, gdje od 12 dužnosnika njih 11 ili 91% su žene, zatim slijedi Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu gdje od 32 dužnosnika njih 27 ili 84% čine žene. Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu ima 83% žena, a jednak udio žena imaju Općinska državna odvjetništva u Gospiću, Požegi i

Velikoj Gorici. U Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta od 33 dužnosnika njih 22 ili 66% su žene. Razmatrajući nacionalni sastav dužnosnika, prema njihovom izjašnjenju u državnom odvjetništvu radilo je 95,53% Hrvata, 2,81% Srba, 0,33% Crnogoraca, 0,33% Talijana itd. Na kraju izvješća, na stranici 177. u tablici 22. dan je prikaz nacionalne strukture dužnosnika u državnim odvjetništvima.

Na dan 31. prosinca 2014. nepopunjeno je bilo deset mjesta državnih odvjetnika, od čega dva mjesta županijskih državnih odvjetnika i osam mjesta općinskih državnih odvjetnika. Od zamjениčkih mjesta nepopunjena su 133 mjesta, od kojih 9 mjesta u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, 35 u županijskim državnim odvjetništvima i 89 u općinskim državnim odvjetništvima. Također je značajan broj nepopunjenih mjesta savjetnika (159), vježbenika (181) i službenika, prvenstveno zbog nedostatka sredstava, a kad su u pitanju službenici s posebnim znanjima, i zbog malih primanja, uslijed čega je teško naći kandidate s odgovarajućom razinom znanja i sposobnosti za rad za mjesta IT stručnjaka i stručnih suradnika specijaliziranih struka.

Problem nedostatka vježbenika zasigurno će se u još većoj mjeri pokazati kroz vrijeme, budući da je zadnji vježbenik zaposlen prije četiri godine i od tada nije raspisan natječaj za vježbenike. Dodatni problem je i pitanje savjetnika koji nemaju završenu Državnu školu za pravosudne dužnosnike, više godina su savjetnici i rade manje složene poslove pod nadzorom mentora ili državnog odvjetnika. Činjenica je da ovakvim radom kroz duže razdoblje oni ne razvijaju osjećaj samostalnosti i odgovornosti. Sve ovo će zasigurno u budućnosti utjecati na odabir kadrova u državnom odvjetništvu.

2.3. Materijalno-financijsko stanje i potrebe u vezi povećanja učinkovitosti rada

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske u izvješću iskazuje odobrena i utrošena sredstva za rad, te sredstva koja su vraćena ili se trebaju vratiti proračunu Republike Hrvatske, a koja su proizašla kako iz rada državnog odvjetništva tako i drugih tijela.

2.3.1. Odobrena sredstva za rad državnih odvjetništava

Ministarstvo pravosuđa je za rad Državnog odvjetništva Republike Hrvatske odobrilo sredstva u iznosu od 41.767.570,00 kuna, za rad Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta sredstva u iznosu od 20.331.900,00 kuna, za rad županijskih državnih odvjetništava u iznosu od 81.774.000,00 kuna, dok su za rad općinskih državnih odvjetništava odobrena sredstva u iznosu od 167.843.289,00 kuna.

Ukupno su za rad svih državnih odvjetništava i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta predviđena sredstva u ukupnom iznosu od 311.716.759,00 kuna.

2.3.2. Ostvarena sredstva za rad državnih odvjetništava

Plan je izvršen u ukupnom iznosu od 311.423.136,32 kune, od toga za Državno odvjetništvo Republike Hrvatske 41.762.482,70 kuna, za USKOK 20.240.243,29 kuna, za županijska državna odvjetništva 81.636.329,31 kunu i općinska državna odvjetništva 167.784.081,02 kune.

U donjoj tablici dani su podaci za Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, sva županijska i općinska državna odvjetništva:

	Odobren plan	Izvršen plan
PLAĆE I OSTALI RASHODI ZA ZAPOSLENE	237.845.400,00	237.694.602,72
MATERIJALNI RASHODI	73.708.359,00	73.565.537,10
FINANCIJSKI RASHODI	163.000,00	162.996,50
UKUPNO	311.716.759,00	311.423.136,32

Doznačena materijalna sredstva nisu dostatna za sve potrebe jer su često namijenjena samo za podmirivanje osnovnih svakodnevnih obveza prema davateljima komunalnih, telekomunikacijskih i drugih usluga, te nabavku osnovnih materijalnih sredstava.

Usprkos tome što su državna odvjetništva u svim segmentima rada nastojala u maksimalnoj mogućoj mjeri racionalno koristiti doznačena financijska sredstva, ona ipak nisu dostatna osobito na stavci intelektualnih usluga koja se odnose na troškove vještačenja, a koja je neophodno provesti prije podizanja optužnice. Navedeno može dovesti do negativnog utjecaja za rad u pojedinim predmetima, s obzirom da su primjerice financijska vještačenja nužna za odluku u gospodarskim predmetima, a s obzirom na složenost predmeta i opsežnost dokumentacije, radi se o znatnijim novčanim iznosima u vidu troškova vještačenja, te ukoliko se ista ne provedu upitan je ishod kaznenog postupka, odnosno pravna opstojnost takve optužnice.

Zakon o državnom odvjetništvu odredbom članka 46. propisao je što se smatra sredstvima posebne namjene. Ova su sredstva namijenjena za stručno usavršavanje i edukaciju, troškove kaznenog postupka, naknade za obavljanje poslova prethodnog kaznenog postupka, predujmove za troškove parničnog postupka i izvršenje presuda.

Nedostatak sredstava mogao bi dovesti u pitanje i zaštitu imovine i imovinskih interesa Republike Hrvatske jer ako se ne uplati traženi predujam sudu za izvođenje određenog dokaza, smatra se da je stranka odustala i dokaz neće niti naknadno moći izvesti. O ovom problemu smo izvijestili nadležna ministarstva i predlagali izmjenu odredbe članka 46. Zakona o državnom odvjetništvu na način da se sredstva za ove potrebe osiguravaju na pozicijama onih državnih tijela i ustanova iz čije nadležnosti je određen spor proizašao ili koje upravlja nekretninom koja je predmet postupka.

Posebno treba naglasiti da se od utrošenih sredstava u 2014. godini, 24.420.410,10 kuna odnosi na materijalne troškove i troškove zastupanja u međunarodnim arbitražama po stranim odvjetničkim uredima sukladno odredbi članka 89. Zakona o državnom odvjetništvu. Predlagali smo da se sredstva za ovu namjenu osiguravaju na poziciji Ministarstva financija ili ministarstva u čiju je nadležnost određena arbitraža radi zaštite stranih ulaganja potpada. Nažalost, naši prijedlozi nisu naišli na razumijevanje i nisu prihvaćeni.

Također, treba napomenuti da su financijska sredstva nedostatna i za potrebe seminara, savjetovanja, odnosno potrebnu stručnu edukaciju dužnosnika. Pored toga državna odvjetništva ukazuju na nedovoljna sredstva za nabavu stručne literature, koja je dužnosnicima neophodna radi učestalih zakonodavnih izmjena.

Što se tiče u širem smislu materijalnog položaja državnih odvjetništava, možemo istaknuti nedovoljnu tehničku opremljenost, nedostatak i zastarjelost računalne opreme i opreme za reproduciranje diktata putem diktafona, a u odnosu na sredstva koja državna odvjetništva dobivaju za svoj rad za materijalne rashode imajući u vidu povećane troškove za vještačenja, obdukcije, putne troškove svjedoka, troškove prijevoda po ovlaštenim sudskim tumačima i ostale stavke, takva dobivena sredstva se ukazuju nedostatnima.

U predmetima koji se vode radi naplate tražbina Republike Hrvatske potrebno je izvršiti cijeli niz provjera kod različitih državnih tijela, agencija i ustanova što nam stvara velike troškove i traži puno vremena. Kvalitetna oprema i izravan pristup elektronskim bazama podataka omogućio bi velike uštede u pogledu materijalnih ali i kadrovskih resursa, te kvalitetniju i učinkovitiju zaštitu imovinskih interesa Republike Hrvatske.

2.3.3. Procjena utjecaja odobrenih sredstava za učinkoviti rad u 2014. godini

Sredstva odobrena za rad omogućila su državnim odvjetništvima da uz njihovo racionalno trošenje u 2014. godini odrade planirane poslove i zadrže postojeću ažurnost. U tom su cilju i uspjela, kako to pokazuju i dolje navedeni podaci.

Naime, u kaznenim predmetima protiv poznatih fizičkih i pravnih osoba državna odvjetništva imala su u radu 39 764 prvostupanjaska kaznena predmeta od kojih je 83,7% riješeno. U stadiju izvida bile su na kraju godine 6.486 prijave, od čega svega 67 ili 0,2% u kojima je trebalo donijeti odluku u samom državnom odvjetništvu. Uz to, uspješnost u kaznenim predmetima protiv odraslih osoba iznosi 91,3% osuđujućih presuda, što sve ukazuje kako su državna odvjetništva u kaznenim predmetima ostvarila s odobrenim sredstvima one poslove koji su bili planirani prilikom dodjele sredstava za rad u 2014. godini.

Također, ostvareni su i planirani poslovi koje su imali u radu građansko-upravni odjeli. Ti odjeli imali su u radu ukupno 70.562 predmeta, od čega 1658 raznih predmeta. Ne računajući razne predmete riješeno je 62.812 predmeta, od toga donošenjem odluke u državnom odvjetništvu, odnosno kroz očitovanja na podneske i tužbe 59.615 predmeta, dok je 3197 predmeta riješeno na drugi način (spajanje itd.). Ostala su neriješena 6.374 predmeta i to u velikoj većini u onim slučajevima na kojima državna odvjetništva ne mogu utjecati, najčešće još nisu dobiveni zatraženi potrebni podaci od državnih tijela bez kojih se ne može donijeti odluka. Postotak neriješenih predmeta od 9% ukazuje kako su i

na ovom području državna odvjetništva obavila one poslove koji su i planirani prilikom zahtijevanja sredstava.

No iako su odobrena sredstva, uz sva moguća ograničenja i znatne uštede, omogućila najnužniji redoviti rad na konkretnim predmetima i s njima usko povezanim poslovima i pokriće tih troškova, ona nisu bila dovoljna, unatoč brižljivom donošenju odluka o odobravanju naknada onima koji na to imaju pravo (obvezne obrane, troškovi svjedoka, tumača, vještačenja i slično).

Ne manje važno, odobrena sredstva nisu bila dovoljna niti za održavanje informatičke opreme, tehničkih uređaja i strojeva, službenih vozila i za podmirenje putnih troškova državnih odvjetnika i zamjenika. Kako bi zadržali troškove u planiranim okvirima, na tim su troškovima napravljene uštede, ali i na troškovima koji nisu izravno vezani uz rad na konkretnim predmetima i bez kojih bi taj rad bio nemoguć, ali svakako doprinose povećanju kvalitete rada državnih odvjetnika, kao što su edukacije, nabavka literature, pretplate za pojedine javno dostupne internetske servise, dnevni tisak i slično.

2.3.4. Procjena utjecaja nedostatka opreme i poslovnog prostora na učinkoviti rad u 2014. godini

U 2014. godini u 32 državna odvjetništva u kojima su osigurani tehnički preduvjeti u primjeni je CTS sustav - sustav za elektroničko vođenje spisa, odnosno praćenje predmeta u radu državnih odvjetništava. CTS sustav je znatno doprinio modernizaciji te lakšem i bržem uvidu, računalnim putem, u predmete državnih odvjetništava. Ovakav sustav uvelike omogućuje sustavnu kontrolu i praćenje rada svakog zamjenika i savjetnika ponaosob, kao i praćenje rada državnog odvjetništva u cjelini. Pomoću sustava moguće je efikasnije i brže utvrđivanje gdje se i kod kojeg zamjenika ili savjetnika spis nalazi u radu, kontrolu vremena u kojem zamjenici poduzimaju određene radnje, broj i vrstu odluka koje se donose, a isto tako svakom zamjeniku i savjetniku omogućen je uvid u njegovu referadu, brojnost i stanje spisa, odnosno koje radnje po spisima treba ažurno i hitno poduzimati.

Jedan od preduvjeta za implementaciju CTS sustava je integriranost mrežne infrastrukture državnih odvjetništava sa infrastrukturom Ministarstva pravosuđa. Na 16 lokacija državnih odvjetništava još nedostaje Hitronet veza i/ili lokalna mrežna infrastruktura.

U 2014. godini državnim odvjetništvima je od strane Ministarstva pravosuđa na korištenje ustupljeno 672 nova računala, što je nedostavno obzirom na potrebe državnih odvjetništava. Također, u ovom trenutku državna odvjetništva raspolažu sa oko 1360 računala. Uzevši u obzir broj djelatnika koji uopće nemaju računala, a uvođenjem CTS sustava će im biti neophodna u radu, dolazimo do brojke od oko 550 računala koja je potrebno osigurati ako se do kraja 2015. godine želi uvesti CTS sustav u sva odvjetništva.

I dalje se ukazuje potreba za nabavom većeg broja računala koja podržavaju CTS sustav, za potrebe općinskih državnih odvjetništava budući da su, nakon što su županijska državna odvjetništva opremljena novim računalima, općinskim državnim odvjetništvima ustupljena polovna računala. S obzirom na predstojeće planirano umrežavanje i uvođenje elektronskog vođenja upisnika, koje bi trebalo poboljšati ažurnost i kvalitetu rada te

omogućiti praćenje rada svih državnih odvjetništava, s postojećom informatičkom opremom će to biti teško izvedivo. Također, državna odvjetništva ističu i potrebu za prijenosnim računalima, kao i potrebu informatičke edukacije svih zaposlenih.

Pored uvođenja CTS sustava u državna odvjetništva, putem računalne mreže je državnim odvjetništvima, osim onih koja nisu spojena na Hitronet vezu, osiguran i izravan pristup u kaznenu i prekršajnu evidenciju Ministarstva pravosuđa, kao i u evidenciju o prebivalištu Ministarstva unutarnjih poslova. Navedeno povezivanje je nužno jer pridonosi bržem i boljem radu državnih odvjetništava.

Treba također napomenuti da je oprema za snimanje dokaznih radnji stara već tri godine, a s obzirom da se svakodnevnim korištenjem troši, već su se počeli javljati manji kvarovi. Budući da nisu predviđena sredstva za njezino održavanje, navedeno će uskoro dovesti do poteškoća kod provođenja dokaznih radnji.

Što se tiče materijalnog položaja državnih odvjetništava u 2014. godini valja istaknuti, prije svega, prostorno nedostatne, neprimjereno opremljene i uređene, odnosno zadaćama državnih odvjetništava smještajno neprimjerene uredske prostorije u kojima rade pojedina državna odvjetništva, što za posljedicu zasigurno ima i nemogućnost zapošljavanja novih, nužnih, osoba zbog nedostatnih prostornih kapaciteta. Pa tako u tu kategoriju spadaju Županijsko državno odvjetništvo u Bjelovaru, Općinsko državno odvjetništvo u Bjelovaru, Županijsko državno odvjetništvo u Dubrovniku, Općinsko državno odvjetništvo u Dubrovniku, Općinsko državno odvjetništvo u Metkoviću, Županijsko državno odvjetništvo u Puli-Pola, Općinsko državno odvjetništvo u Puli-Pola, Županijsko državno odvjetništvo u Rijeci, Općinsko državno odvjetništvo u Rijeci, Županijsko državno odvjetništvo u Šibeniku, Općinsko državno odvjetništvo u Šibeniku, Općinsko državno odvjetništvo u Varaždinu, Općinsko državno odvjetništvo u Čakovcu, Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu i Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu.

Osim potonja dva najveća državna odvjetništva u Republici Hrvatskoj, u kategoriju državnih odvjetništava koja su suočena s ozbiljnim prostornim problemima spada, nažalost, i Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, uključujući i Odsjek tužitelja u Rijeci. Naime, prostori koji su Uredu na raspolaganju u sjedištu u Zagrebu ne zadovoljavaju potrebe Ureda te je upravo nedostatak prostora jedan od razloga što se slobodna mjesta državnih službenika i namještenika ne popunjavaju, budući da novo zaposlene službenike i namještenike u postojećim prostorima nije moguće osigurati radni prostor. Međutim, zapošljavanje novih službenika i namještenika postaje nužnost, budući da zbog povećane potrebe obavljanja niza tehničkih poslova te vođenja svih propisanih evidencija, u pitanje dolazi i redovno funkcioniranje Ureda. Osim prostora za službenike i namještenike nedostaje i prostor za zamjenike ravnateljice, koji sjede po dvojce u sobama, prostor za arhivu, sobe za snimanje, dok je izgradnjom interpolacije zgrade Uredu u prostorijama Državnog odvjetništva Republike Hrvatske omogućeno korištenje dvorana za održavanje koordinacijskih i drugih sastanaka.

U odnosu na sigurnosni sustav u 2014. godini, kao i proteklih godina ponovno upozoravamo kako u prostorije državnih odvjetništava, radi provođenja dokaznih radnji, dolaze osobe lišene slobode ili dovedene po policiji, a u odnosu na koje postoje određeni sigurnosni rizici, pa bi s tim u vezi, obzirom na brojnost stranaka koje se primaju na svakodnevnoj bazi bilo potrebno postaviti okvire sigurnosnog sustava, riješiti pitanje

smještaja pojedinih državnih odvjetništava koji bi bio primjereniji s aspekta sigurnosti, rasporediti pravosudne službenike na poslove osiguranja, te povećati razinu sigurnosti.

Također, s obzirom na veliku teritorijalnu rasprostranjenost i zastupanje pred vanjskim sudovima, valja istaknuti i problem voznog parka državnih odvjetništava. Naime, što zbog toga što postoje pojedina državna odvjetništva koja uopće nemaju vozila, odnosno i dio onih koji ih ima, zapravo ima stara, nesigurna za vožnju i zbog nedostatka financijskih sredstava, neredovito održavana i neispravna službena vozila, državni odvjetnici često za potrebe obavljanja službenih radnji koriste svoja vlastita osobna vozila. Nije potrebno posebno naglašavati da takvo postupanje, osim što poskupljuje rad državnih odvjetništava, utječe i na sigurnost državnih odvjetnika prilikom obavljanja službenih radnji, pa čak i hitnih dokaznih radnji, poput očevida, tijekom službe dežurstva. Ovaj problem posebno će dodatno doći do izražaja početkom primjene novog Zakona o područjima i sjedištima državnih odvjetništava, od 1. travnja 2015., jer jedini sigurni mogući način kolanja spisa predmeta između stalnih službi i sjedišta državnih odvjetništava, ali i efektivnog provođenja nadzora državnog odvjetnika nad radom državnog odvjetništva kojem je na čelu u cijelosti (pri čemu će u nekim državnim odvjetništvima udaljenost između sjedišta i stalne službe premašivati 100 kilometara) jest imati na raspolaganju pouzdano službeno vozilo, pa čak i vozača-dostavljača.

2.4. Primjena novih i izmijenjenih zakona

2.4.1. Primjena noveliranog Zakona o kaznenom postupku i Zakona o sudovima za mladež

Izveštajna 2014. godina bila je prva puna godina primjene kazneno-postupovnog zakonodavstva noveliranog nakon Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske.

Kao što je već naznačeno u prošlogodišnjem izvješću, postupanje državnog odvjetnika u prethodnom kaznenom postupku postalo je složenije, zbog niza novouvedenih prava okrivljenika i drugih zainteresiranih osoba, te niza rokova koji vremenski ograničavaju, poduzimanje radnji i donošenje odluka državnog odvjetnika. Uz tako rokovima i obvezama pritisnuti rad državnog odvjetnika po Zakonu o kaznenom postupku iz 2008. godine, dodatno opterećenje stvorilo je pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Su-IV, K-24/14-37 od 30. svibnja 2014. Ukratko, na temelju takvog pravnog shvaćanja, državnim odvjetništvima su sudovi (istražni suci) na daljnje postupanje dostavili sudske istrage započete prije 01. rujna 2011. i vođene po odredbama Zakona o kaznenom postupku iz 1997. godine. Svakako da je tih 352 istraga protiv 889 osoba dodatno opteretilo državne odvjetnike, posebice stoga jer se radi, očito, o posebno složenim i teškim predmetima u kojima istrage nisu mogle biti završene ni više od nekoliko, a u pojedinim slučajevima dvadeset godina.

2.4.1.1. Obveze državnog odvjetništva i tijela otkrivanja kaznenih djela

Dosadašnji rad u primjeni noveliranog Zakona o kaznenom postupku, kako u nadležnosti USKOK-a, tako i u radu redovnih državnih odvjetništava ukazuje kako je i dalje u složenim predmetima glavni teret u prikupljanju dokaza na državnom odvjetništvu.

Ujedno iskustvo USKOK-a pokazuje da je izuzetno korisno da se u složenim slučajevima timu državnih odvjetnika pridruže policijski službenici i službenici iz drugih državnih tijela, prvenstveno Porezne uprave. Novi članak 206.i Zakona o kaznenom postupku daje takove mogućnosti i drugim državnim odvjetništvima kada je u pitanju utvrđivanje imovinske koristi velikih razmjera i te mogućnosti će trebati koristiti.

Ipak i u ovom izvješću valja naglasiti kako, prema zakonskim rješenjima i svojoj ustavnopravnoj funkciji, državni odvjetnici moraju biti i jesu odgovorni za odluke i učinkovitost u tijeku kaznenog postupka, ali, niti zbog zakonskih rješenja niti zbog svoje profesionalne orijentacije, značajno manje brojnih ljudskih i materijalnih resursa, ne mogu preuzeti funkcije i odgovornosti policije i drugih tijela na sprečavanju, otkrivanju i prijavljivanju kaznenih djela i njihovih počinitelja. To više što je i 2014. godine nastavljen trend pada broja podnesenih prijava protiv poznatih počinitelja kaznenih djela na uštrb broja prijava za kaznena djela čiji počinitelji nisu otkriveni.

2.4.1.2. Trajanje postupka i načini skraćivanja postupka

Nakon stupanja na snagu Zakona o kaznenom postupku iz 2008. godine prvenstveno se promijenilo vrijeme trajanja istrage. Rokovi za rad državnih odvjetništava u prethodnom postupku uvedeni V. novelom tog Zakona i posljedice njihovog propuštanja u vidu stegovne odgovornosti državnoodvjetničkih dužnosnika ali i zakonske predmnijeve odustanka državnog odvjetnika od kaznenog progona, svakako da utječu na trajanje postupka, ali isključivo u državnom odvjetništvu. Naime, druga tijela postupka i sudovi nemaju rokove čije propuštanje bi imalo posljedice bilo na osobni položaj službene osobe ili suca koji je propustio rok, bilo na procesnu nemogućnost daljnjeg vođenja postupka, što onda u konačnici umanjuje doseg hvalevrijedne namjere zakonodavca da ubrza kazneni postupak.

U pravcu skraćivanja kaznenog postupka istim Zakonom, uz neznatne modifikacije propisane V. novelom, uvedeno je i stranačko (između državnog odvjetnika i okrivljenika i njegovog branitelja) sporazumijevanje o priznanju krivnje i kazni te drugim mjerama, uz sudsku kontrolu zakonitosti postupka sporazumijevanja i njezinog rezultata, o čemu će više riječi biti kasnije (vidi u dijelu pod 3.1.2.6.) Svojevrzni je vid sporazumijevanja, a time i skraćivanja kaznenog postupka za veliki broj lakših kaznenih djela (za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, a za koja nije nadležan USKOK) mogućnost dana državnom odvjetniku da podigne optužnicu s kaznenim nalogom. Ne utječući na pravo suca da ne prihvati takvu optužnicu iz razloga propisanih člankom 543. stavkom 2. Zakona o kaznenom postupku i nastavi s redovitim provođenjem kaznenog postupka, ipak imajući u vidu krajnji rezultat takvog postupka koji počesto nije bitno drugačiji od onog predloženog optužnicom, svakako bi prihvaćanje optužnica s kaznenim nalogom valjalo sucima bodovati na način koji bi i na njih poticajno djelovao u cilju skraćivanja postupka.

Uz to, Novelom uvedena razina zaštite prava na obranu nije u dovoljnoj mjeri izbalansirana sa zahtjevom za efikasnim kaznenim postupkom. To se prvenstveno odnosi na postupke za slučajeve teškog kriminala koji prijeti organiziranom životu u zajednici (primjerice terorizam) jer u nekim zemljama koje su iskusile takve oblike kriminala ili su s njihovim prijetnjama ozbiljno suočene, a na koje se zemlje i mi prilikom prepoznavanja

i uvođenja postupovnih instituta usmjerenih zaštiti prava na obranu pozivamo, standardi te zaštite su osjetno niži nego li u našim sadašnjim zakonskim rješenjima.

2.4.1.3. Primjena kaznenog i prekršajnog zakonodavstva

Nova rješenja u Kaznenom zakonu iz 2011. godine utjecala su na rad državnih odvjetništava u prethodnom postupku. Teškoće su uvijek najveće u prvim godinama primjene novog zakona, a kako će se stvarati sudska praksa te teškoće će polako nestajati. To su izazovi s kojima su se državna odvjetništva susretala u 2014. godini, i za očekivati je da će tijekom nadolazećih godina teškoće i nedoumice u svezi primjene tog Zakona, posebno u onim dijelovima u kojima se radi o novim kaznenim djelima, odnosno značajno izmijenjenim postojećim kaznenim djelima, biti sve manje. Naravno, to isključivo ukoliko u kazneno-materijalnoj pravnoj materiji u budućem razdoblju ne bude značajnijih modifikacija.

Osim navedenog, povećao se rad državnog odvjetništva na području prekršajnog prava. Broj prekršajnih predmeta je u značajnom porastu, kako zbog dekriminalizacije pojedinih kaznenih djela i prelaska u prekršajnu sferu kažnjavanja, tako i zbog isključive nadležnosti državnih odvjetništava za pokretanje prekršajnog postupka po Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Pri tome se u te postupke, s obzirom na zakonsko rješenje o obavještanju od strane Državnog ureda za reviziju i Državnog izbornog povjerenstva o počinjenim prekršajima Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, a ne izravno stvarno i mjesno nadležnog općinskog državnog odvjetništva, u postupanje po svakoj od tih obavijesti angažira cijeli hijerarhijski državnoodvjetnički aparat, od Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, preko županijskog državnog odvjetništva pa sve do općinskog državnog odvjetništva.

2.4.2. Izmjene građanskog procesnog zakonodavstva i njihov utjecaj na rad državnog odvjetništva u zastupanju Republike Hrvatske pred sudovima i upravnim tijelima

Novelom Zakona o parničnom postupku iz 2013. godine znatno je izmijenjen tijek postupka pred prvostupanjskim sudom jer se prethodni postupak koji je do tada bio predviđen samo u sporovima male vrijednosti uvodi u sve parnične postupke, ograničava se iznošenje novih činjenica i predlaganje novih dokaza nakon zaključenja prethodnog postupka, nova koncepcija prvostupanjskog postupka predviđa u pravilu 2 ročišta (obvezno pripremno ročište i jedno ročište za glavnu raspravu), uvedena je obveza da se u svim podnescima naznači OIB stranke, skraćeni su rokovi za ispravak podnesaka i za podnošenje prijedloga za povrat u prijašnje stanje, uvedena je mogućnost provođenja postupka osiguranja dokaza kod suda nakon podnošenja zahtjeva za mirno rješenje spora, ukinut je institut mirovanja postupka, uvedene su bitne izmjene u odnosu na dosadašnje stanje kod odgovora na tužbu, uvedeno je obvezno zakazivanje pripremnog ročišta uz dostavu tužbe radi davanja pisanog odgovora na tužbu, koji se može dati u roku od 30 do 45 dana, propisana mogućnost samo jedne odgode pripremnog ročišta, po okončanju pripremnog ročišta rješenjem se zaključuje prethodni postupak i odmah zakazuje ročište za glavnu raspravu, nastupanje zakonske presumpcije o povlačenju tužbe ako se ispune

uvjeti kao za mirovanje postupka, uvedeno je ročište za objavu presude na kojem se strankama uručuje ovjereni prijepis presude i od kojeg dana teče rok za podnošenje žalbe.

S obzirom da Republika Hrvatska u parničnom postupku ima prava i ovlasti kao i svaka druga stranka, to znači da državni odvjetnik i zamjenik moraju biti prisutni na svakom ročištu, ročištu za objavu presude, da u vrlo kratkim zakonskim rokovima moraju od državnih tijela pribaviti očitovanja na činjenične navode tužbe, dokaze i dr.

Sve novele Ovršnog zakona posljednjih godina imale su za cilj pojednostaviti i ubrzati ovršni postupak i naplatu tražbine ovrhovoditelja. To je dovelo do znatnog smanjenja ovršnih predmeta na sudovima, ali ne i u državnim odvjetništvima. Revidirane su odredbe o dostavi pismena, rokovima za poduzimanje radnji u postupku, odgodi ovrhe, a određene aktivnosti suda prenesene su na ovrhovoditelja, pa tako i na Republiku Hrvatsku. Nepoduzimanje određenih radnji u zakonskim rokovima ima za posljedicu obustavu ovršnog postupka.

Izmjenama Stečajnog zakona iz 2012. godine isti je usklađen s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine broj 108/12 i 144/12) pa se u radu državnog odvjetništva pojavila potpuno nova vrsta predmeta a uvedena je i mogućnost mirenja s ciljem rješavanja sporova o postojanju vjerovnikove tražbine.

Navedenim učestalim izmjenama i dopunama građanskog procesnog zakonodavstva došlo je do rasterećenja sudova, njihovog učinkovitijeg postupanja i bržeg okončanja postupaka, ali je istodobno, s druge strane dovelo do značajnog povećanja opterećenja državnih odvjetništava, točnije građansko-upravnih odjela u zastupanju Republike Hrvatske kao stranke u navedenim postupcima. Državna odvjetništva dobila su zakonsku obvezu odlučivanja o zahtjevima za mirno rješenje sporova i podnošenja tih zahtjeva prema stranci koju namjerava tužiti, zbog jačanja stranačke discipline u sudskim postupcima i koncentracije prvostupanjskog postupka, državna odvjetništva dužna su promptno prikupljati svu relevantnu dokumentaciju potrebnu za kvalitetno vođenje sporova kako bi u tužbi ili u odgovoru na tužbu bili u mogućnosti predložiti sve dokaze na činjenice jer ih u kasnijoj fazi postupka više ne mogu isticati.

Upravni predmeti s posebnim ispitnim postupkom su vrlo složeni. To su postupci denacionalizacije u kojima se odlučuje o imovinsko-pravnim zahtjevima bivših vlasnika, o nekretninama koje nisu procijenjene u postupku pretvorbe prema odredbama Zakona o turističkom zemljištu, postupci utvrđivanja granice pomorskog dobra. Ovo su kontradiktorni postupci u kojima se redovito provodi složeni dokazni postupak, a velike su vrijednosti nekretnina i prava o kojima se odlučuje zbog čega se mogu i trebaju izjednačiti sa sudskim postupcima.

Novi Zakon o upravnim sporovima uveo je potpuno novi sustav sudovanja. Tako su, osim Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, uvedeni i upravni sudovi. Dok je prema starom ZUS-u Upravni sud Republike Hrvatske odlučivao samo o zakonitosti upravnih akata, po novom Zakonu upravni sporovi su postali sporovi pune jurisdikcije u kojima su stranke s kontradiktornim zahtjevima pa se provodi dokazni postupak. Kako su ovi sporovi izjednačeni sa sporovima redovnih sudova, to je potrebno rad državnog odvjetništva na ovim predmetima valorizirati na isti način.

2.4.2.1. Načini skraćivanja postupka u građanskim i upravnim predmetima

Što se tiče rada na građanko-upravnim predmetima, u dijelu koji se odnosi na rad u građansko-upravnim predmetima (dio pod 3.3.5.1.) dani su podaci o izvansudskim nagodbama. Nema dvojbe da se sklapanjem izvansudskih nagodbi smanjuju troškovi kako direktni (kamate, troškovi odvjetnika i dr.) tako i indirektni (rad sudova).

U 2015. godini državna odvjetništva će pratiti rad na tom području i obavještavati ministarstva u onim slučajevima kada je evidentno da vođenje parnica s jedne strane opterećuje sustav državnog odvjetništva i sudova, a s druge strane povećava troškove postupka. Cilj je kroz izvansudske nagodbe smanjiti troškove države, odnosno broj postupaka u kojima je država tuženik.

Kako bi mogao sklopiti veći broj nagodbi potrebno je osigurati dodatna sredstva za provođenje vještačenja radi utvrđivanja visine obveze (visina štete i dr.), obvezati nadležna tijela da pravodobno i u potpunosti izvještavaju državno odvjetništvo o svim bitnim činjenicama o kojima ovisi odluka o osnovanosti zahtjeva. Istodobno je nužno da ministar pravosuđa kroz okvirna mjerila za rad državnih odvjetnika i zamjenika vrednuje rad na ovim predmetima na odgovarajući način kako bi oni bili stimulirani za dodatni angažman na sklapanju nagodbi.

U cilju učinkovitije naplate tražbina Republike Hrvatske u sudskim postupcima, kraćeg trajanja ovih postupaka ali i smanjenja troškova potrebno je omogućiti državnom odvjetništvu besplatan pristup i povezivanje sa svim elektronskim bazama koje sadrže potrebne podatke (FINA, HZMO, Ministarstvo financija RH, Porezna uprava i dr.).

3. RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA

3.1. Rad na kaznenim predmetima

U ovom dijelu iznose se osnovni pokazatelji o stanju i kretanju prijavljenog kriminaliteta, broju kaznenih prijava primljenih u 2014. godini, ukupno i po državnim odvjetništvima, strukturi kaznenih djela i radu na kaznenim predmetima.

U dijelu izvješća pod 3.1. daju se osnovni statistički pokazatelji o kretanju prijava i strukturi prijavljenog kriminaliteta, te pokazatelji u radu, bez iznošenja i komentiranja stanja u pojedinim područjima jer su ona obrađena u dijelu pod 3.2. ovog izvješća.

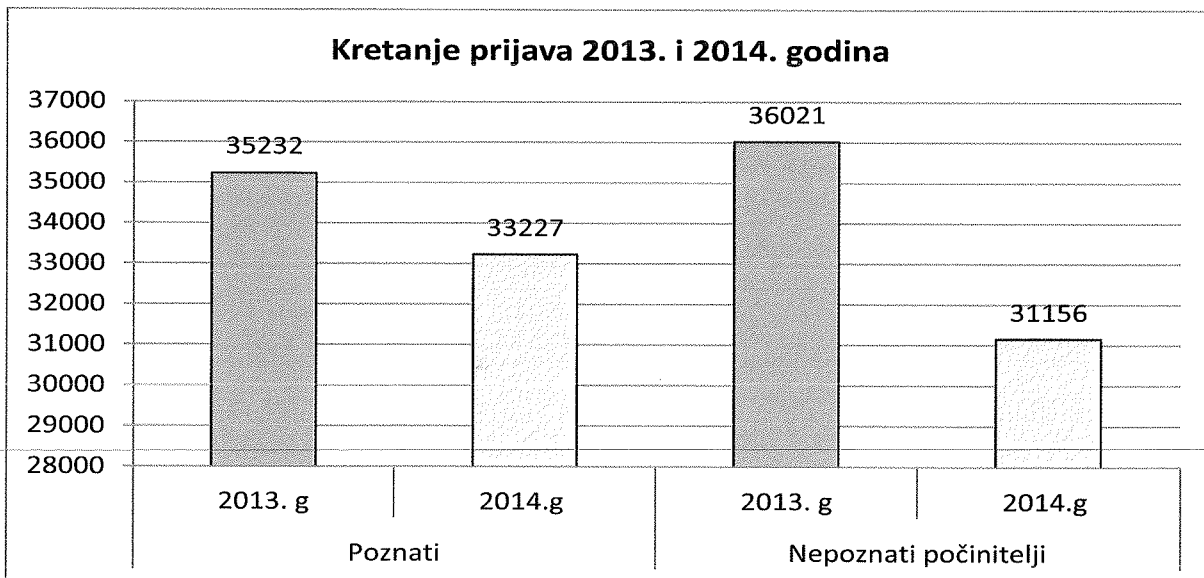
3.1.1. Kretanje i struktura kriminaliteta

Kako bi izvješće bilo preglednije daju se podaci o prijavljenom kriminalitetu na razini države bez iznošenja podataka po područjima županijskih državnih odvjetništava. Podaci po područjima županijskih državnih odvjetništava su dani u tablicama u prilogu. Iz tih tablica se može vidjeti stanje i kretanje kriminaliteta po područjima županijskih državnih odvjetništava i posebno Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, kao i osnovni statistički pokazatelji o broju odluka i ishodu postupka.

3.1.1.1. Kretanje kriminaliteta

Broj prijava primljenih u 2014. godini smanjen je u odnosu na 2013. godinu. U 2013. godini primljeno je 71.278 novih prijava protiv svih poznatih i nepoznatih počinitelja, a u 2014. godini 64.383 prijave ili 10% manje.

Prijave protiv poznatih fizičkih i pravnih osoba su kontinuirano u padu od 2011. godine. Pad u 2014. Godini u odnosu na 2013. godinu iznosi 6% (35.232 prijave protiv poznatih osoba u 2013. godini i 33.227 prijava u 2014. godini) kao što to u apsolutnim brojkama pokazuje donji grafikon

Donja tablica pokazuje kretanje broja primljenih prijava kroz pet godina prema dobi poznatih počinitelja fizičkih osoba, te u odnosu na pravne osobe i prijave protiv nepoznatih počinitelja. Kao što je to već rečeno postoji kontinuirani pad prijava od 2011. godine, koji je samo dijelom objašnjiv promjenama u strukturi kriminala i izmjenama opisa kaznenih djela u Kaznenom zakonu iz 2011. godine.

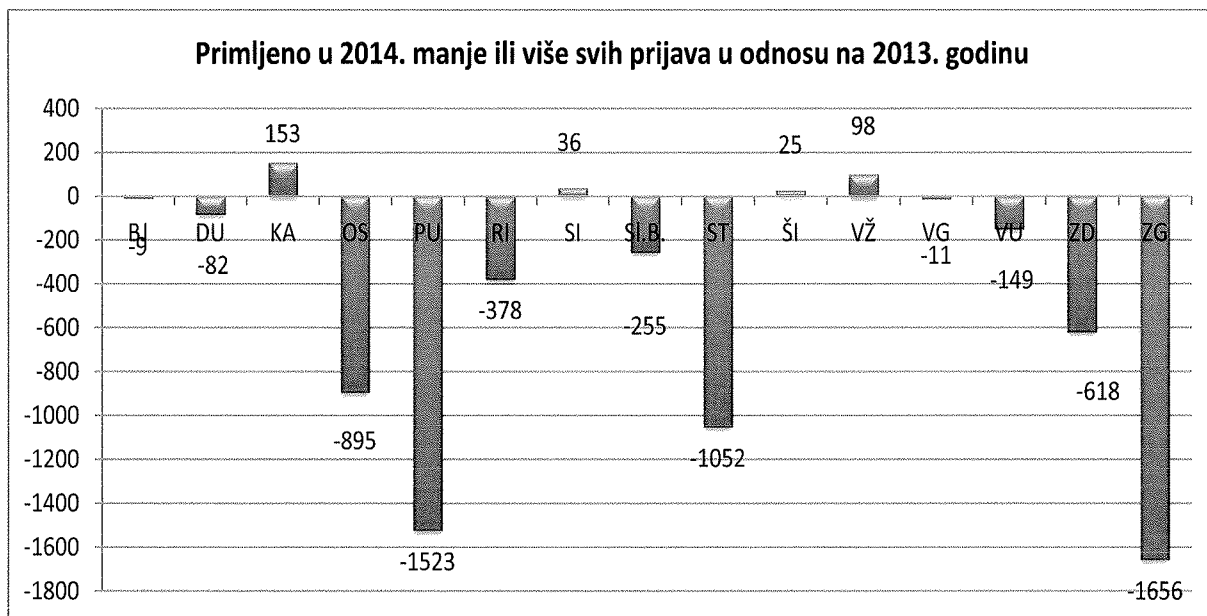
Kretanje prijava od 2010. do 2014. godine u apsolutnim brojkama i verižnom indeksu					
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Odrasli	44322	42846	34543	28979	27488
	99	97	81	84	95
Mlađi punoljetnici	3905	3964	3543	2857	2459
	99	102	89	81	86
Maloljetnici	3689	3830	3347	2711	2368
	103	104	87	81	87
Pravne osobe	1549	1816	1071	710	912
	110	117	59	66	128
Ukupno poznati	53465	52456	42504	35232	33227
	99	98	81	83	94
Prijave protiv nepoznatih	34423	38175	39393	36021	31156
	101	111	103	91	86
SVEUKUPNO	87888	90631	81897	71278	64383
	100	103	90	87	90

Gornji podaci pokazuju pad broja kaznenih prijava protiv nepoznatih počinitelja (14%), te osjetan pad prijava protiv poznatih osoba i to maloljetnih osoba (13%), mlađih punoljetnih osoba (14%) i odraslih osoba za 5%. Podaci dani u tablicama o kretanju prijavljenog kriminaliteta po područjima županijskih državnih odvjetništava i u nadležnosti USKOK-a (tablice 1 do 5 na stranici 160 do 164) pokazuju da je pad prisutan na području većine državnih odvjetništava.

Navedeni podaci o padu prijava mogu se dijelom pojasniti primjenom pravnih shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske o neodređenim vrijednostima kod pojedinih imovinskih kaznenih djela uslijed čega je smanjen broj prijava za imovinske delikte. Naime, prijave za kaznena djela protiv imovine, kako u odnosu na poznate, tako i u odnosu na nepoznate počinitelje su u izrazitom padu (47.318 prijava u 2013. godini i 40.909 prijava u 2014. godini ili 13,5%). Kako su ta kaznena djela najbrojnija u ukupnoj strukturi prijava to pad prijava za ta djela mijenja opću sliku o kretanju prijavljenog kriminaliteta. Budući da je u tijeku izrada Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona kojim se predlaže određivanje neodređenih vrijednosti u samom zakonu, to će vrijednost ukradene imovine za koju se postupak pokreće po privatnoj tužbi biti vraćena na 1000,00 kn, nakon čega je za očekivati da će broj prijava za imovinska kaznena djela biti vraćen na prijašnju razinu.

Ipak, stalni pad broja prijava kroz zadnje tri godine kod mlađih punoljetnih počinitelja kaznenih djela i maloljetnika daje osnova za zaključak da uzrok padu nisu samo izmjene zakona ili pravnih shvaćanja, već su moguće i posljedica promjena u ponašanju ovih dobni skupina koje manje sudjeluju u počinjenju kaznenih djela.

Pad broja prijava nije isti na svim područjima, iz donjeg grafikona i tablica koje se nalaze na kraju izvješća na stranicama 160 do 164 o podnesenim kaznenim prijavama protiv odraslih osoba (tablica 1), mladih punoljetnih osoba (tablica 2), maloljetnih osoba (tablica 3), pravnih osoba (tablica 4) i prijava protiv nepoznatih osoba (tablica 5) proizlazi kako je na području nekih državnih odvjetništava došlo do manjeg porasta broja primljenih kaznenih prijava, dok je na područjima drugih državnih odvjetništava došlo do osjetnog pada broja prijava.

Najveći pad prijava bilježi se kod nepoznatih počinitelja kaznenih djela prvenstveno kao posljedica pada prijava za imovinska kaznena djela. Protiv nepoznatih počinitelja je u 2013. godini primljeno 36.021 prijava, a u 2014. godini 31.156 prijava ili 14% manje. Međutim, i u broju ovih prijava postoje razlike. Pojedina državna odvjetništva bilježe porast kaznenih prijava (Karlovac 6%, Šibenik 21% i Varaždin 5%), dok na drugim područjima (Pula 29%, Split 20%, Zadar 18% i Zagreb 14%) postoji izraziti pad broja prijava protiv nepoznatih. Zbog čega je na području navedenih državnih odvjetništava došlo do značajnog pada broja prijava, dijelom se može pojasniti zauzetim pravnim shvaćanjem o vrijednosti ukradene imovine za koju se progoni po privatnoj tužbi, ali s druge strane porast na drugim područjima traži da državni odvjetnici u suradnji s policijom analiziraju trendove kretanja prijava.

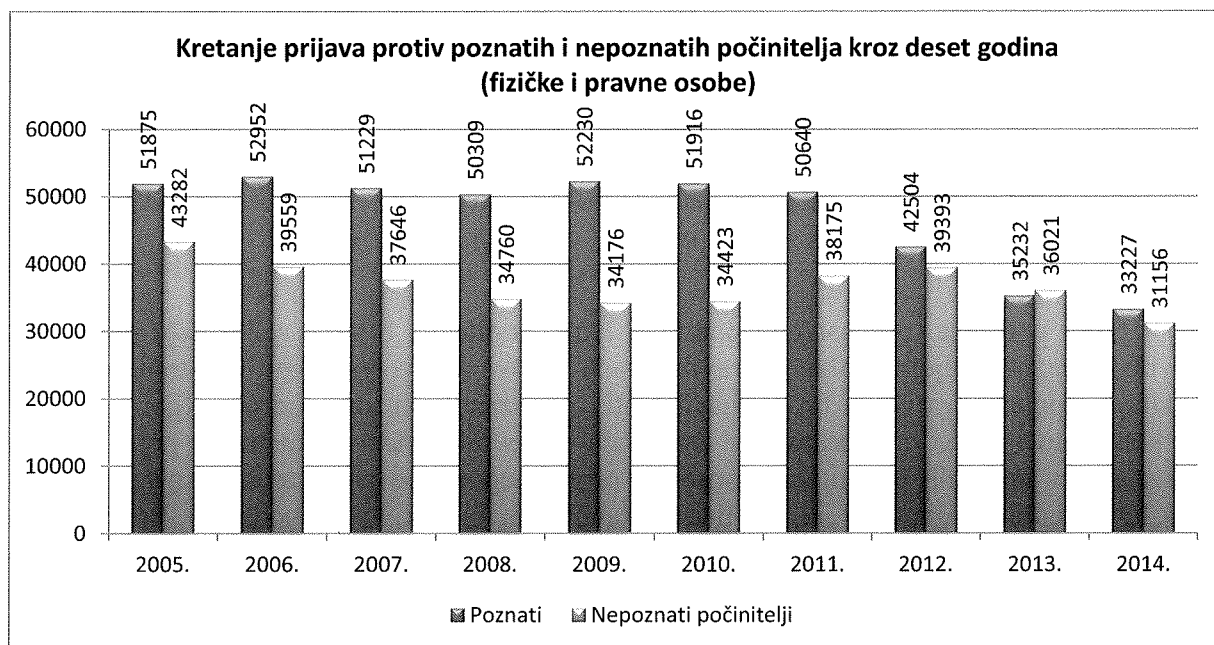
U vezi broja primljenih prijava potrebno je naglasiti kako se statistički podaci koji se iznose u izvješću u pravilu ne mogu komparirati s podacima policije.

Državno odvjetništvo u odnosu na poznate počinitelje kaznenih djela kriminalitet prati prema broju prijava odnosno broju prijavljenih osoba. Razlog je procesne naravi, jer je prema odredbama procesnih zakona državno odvjetništvo dužno jednom optužnicom optužiti neku osobu bez obzira koliko je ona kaznenih djela počinila, odnosno koliko je kaznenih djela tom optužnicom obuhvaćeno. Dakle, državno odvjetništvo prati kako kretanje prijavljenog kriminaliteta, tako i rad i uspješnost prema prijavljenim osobama, dok policija koristi drugu metodologiju prilagođenu svojim potrebama (praćenje prema broju kaznenih djela) i to je razlog da se statistički pokazatelji policije i državnog odvjetništva ne mogu komparirati.

Jedino se u odnosu na nepoznate počinitelje kaznenih djela podaci prate prema broju počinjenih kaznenih djela i oni se mogu uspoređivati s podacima policije.

Uvođenjem elektronskih upisnika (CTS-a) u sva državna odvjetništva biti će moguće pratiti kretanje prijavljenog kriminaliteta kako po osobama tako i po prijavljenim kaznenim djelima. To će omogućiti osnovno uspoređivanje statističkih pokazatelja državnog odvjetništva i Ravnateljstva policije. Radi potpunog usklađivanja kako bi se po istoj metodologiji pratilo kretanje kriminaliteta i uspješnost u postupku, potrebno je u ovom dijelu povezati sustav koji koristi policija i sustav koji koristi državno odvjetništvo.

Kretanje prijava zadnjih godina nije uobičajeno. U donjem grafikonu prikazano je kretanje kaznenih prijava protiv poznatih i nepoznatih počinitelja kroz desetogodišnje razdoblje. Podaci pokazuju kako je trend pada vezan uz primjenu novog Kaznenog zakona.

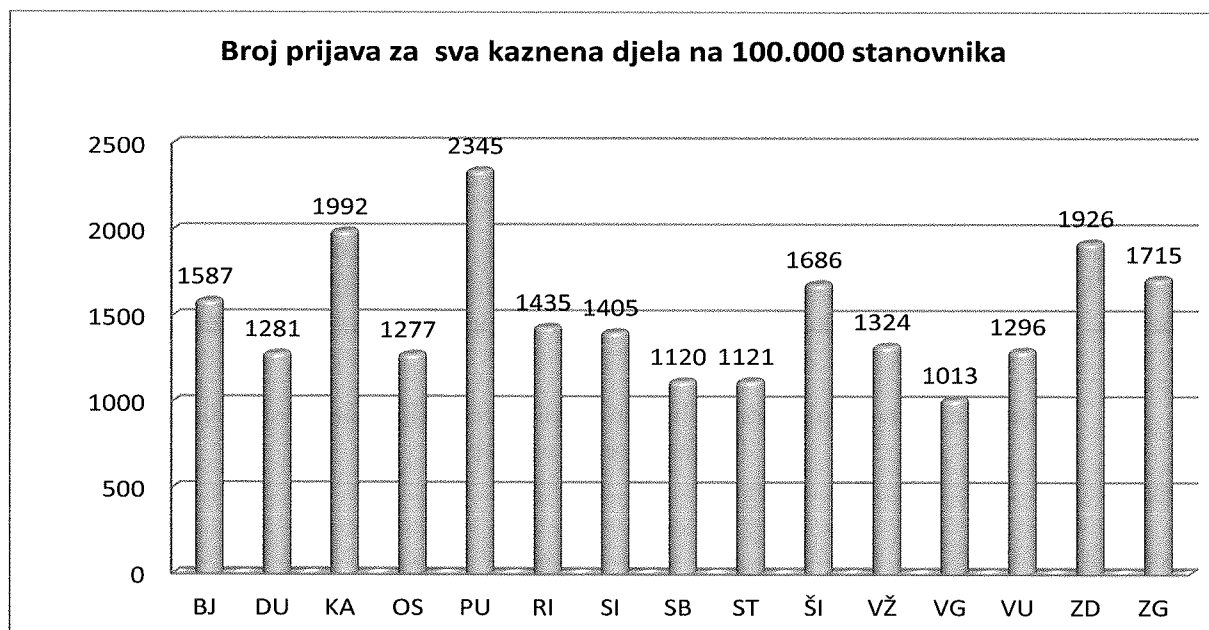

Kada su u pitanju nove prijave jedino se bilježi porast prijava protiv pravnih osoba (tablica 4. na stranici 163). Porast prijava protiv pravnih osoba u 2014. godini u odnosu na 2013. godinu (710 u 2013. godini i 912 prijava u 2014. godini) s obzirom na mali broj prijava ne daje osnova za zaključak da su kretanja bitno različita u odnosu na druge prijave protiv poznatih osoba, to tim više što se u odnosu na pravne osobe bilježio osjetni pad prijava u 2012. i 2013. godini.

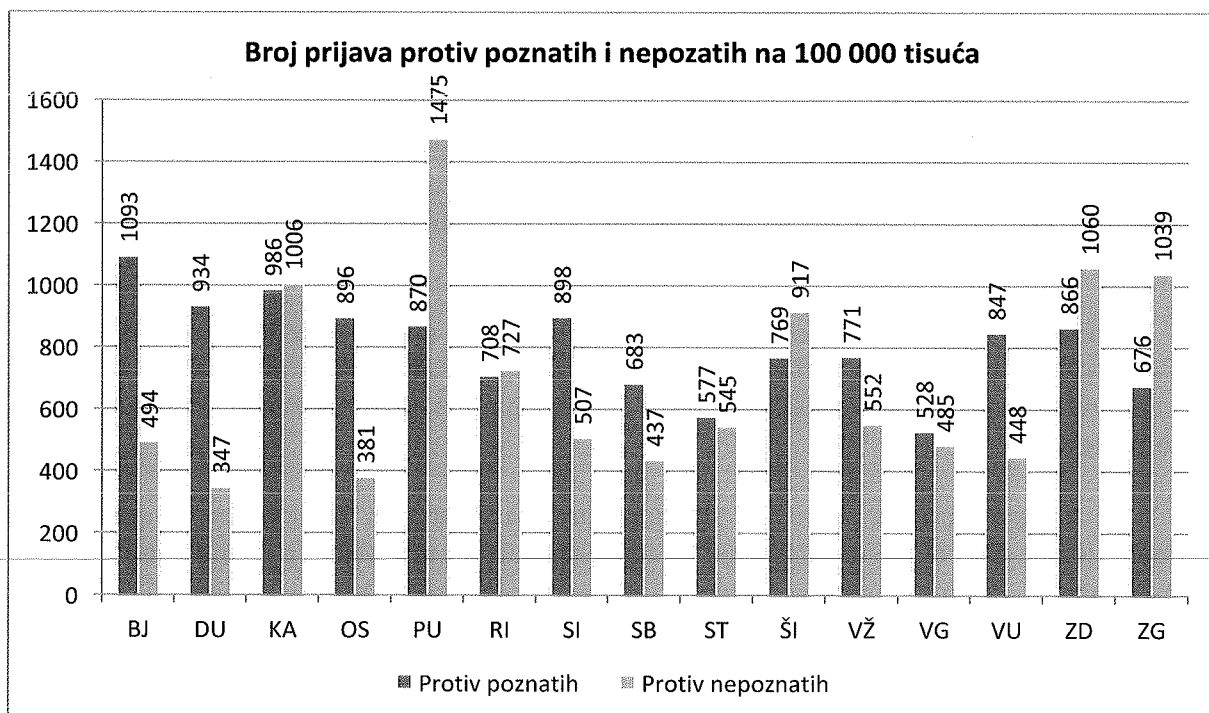
Podaci u tablicama 1. do 5. na stranici 160 do 164 u kojima je dan pregled kretanja broja prijava po područjima županijskih državnih odvjetništava pokazuju određene trendove, no samo se na osnovu tih podataka ne može dati ocjena o rasprostranjenosti kriminaliteta na nekom području.

Ti brojevi sami za sebe bez stavljanja u vezu s brojem stanovnika na određenom području još ne daju odgovor na pitanje o rasprostranjenosti prijavljenog kriminaliteta. Podaci o teritorijalnoj rasprostranjenosti kriminaliteta pokazuju kako postoji znatno odstupanje u broju prijava protiv poznatih osoba i protiv nepoznatih između pojedinih područja županijskih državnih odvjetništava.

U donjem grafikonu je prikazan broj svih primljenih prijava (poznati – nepoznati) na 100.000 stanovnika, dok je u sljedećem grafikonu dan pregled posebno po poznatim i posebno po nepoznatim počiniteljima.

Neka područja, prvenstveno područje Istre, godinama bilježe veliki broj prijava za imovinska kaznena djela. To su u pravilu krađe i teške krađe počinjene od strane osoba u tranzitu što pojašnjava veliki broj prijava protiv nepoznatih na tom području (gornji i donji grafikon), kao i veliki broj prijava na sto tisuća stanovnika. Ako promatramo posebno broj prijava protiv poznatih počinitelja i posebno protiv nepoznatih počinitelja slika je različita. Najviše poznatih počinitelja na sto tisuća stanovnika bilježi se na području Bjelovara, a najmanje na području Velike Gorice. Razlika može biti rezultat veće otkrivenosti, ali zavisi i od strukture prijavljenog kriminaliteta. Donji grafikon opravdava ovakav zaključak.

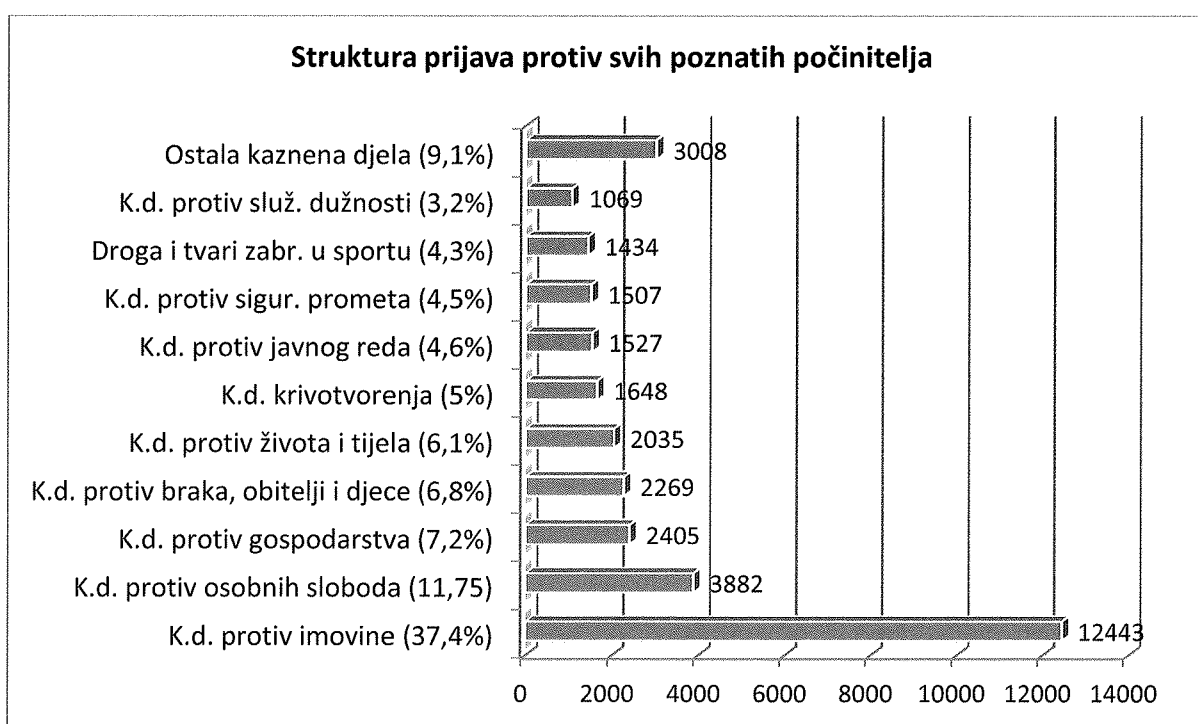
3.1.1.2. Struktura kriminaliteta

Struktura prijava kako protiv poznatih, tako i protiv nepoznatih počinitelja nije u bitnom izmijenjena u odnosu na strukturu koja je bilježena dosadašnjih godina.

U tablicama 6. do 10. (stranice 165. do 168.) na kraju Izvješća dana je struktura prijavljenog kriminaliteta po pojedinim dobnim skupinama poznatih fizičkih osoba, te protiv nepoznatih počinitelja i pravnih osoba. Na prvom mjestu su, kako kod svih dobnih skupina prijavljenih poznatih fizičkih osoba, te posebno kod nepoznatih počinitelja kaznena djela protiv imovine. U donjoj tablici dana je struktura podnesenih kaznenih prijava protiv poznatih osoba. Kaznena djela protiv imovine sudjeluju s 37,4%.

Glava KZ	Broj prijava	Postotak u odnosu na ukupno
Kaznena djela protiv imovine	12443	37,4%
Kaznena djela protiv osobnih sloboda	3882	11,7%
Kaznena djela protiv gospodarstva	2405	7,2%
Kaznena djela protiv braka, obitelji i djece	2269	6,8%
Kaznena djela protiv života i tijela	2035	6,1%
Kaznena djela krivotvorenja	1648	5,0%
Kaznena djela protiv javnog reda	1527	4,6%
Kaznena djela protiv sigurnosti prometa	1507	4,5%
K.d. u vezi prometa droga i tvari zabr. u sportu	1434	4,3%
Kaznena djela protiv službene dužnosti	1069	3,2%
Ostala kaznena djela	3008	9,1%

U donjem grafikonu su ti isti podaci dani prema zastupljenosti kaznenih prijava iz pojedine glave Kaznenog zakona.

Promatrano pojedinačno po dobnoj skupini i posebno u odnosu na pravne osobe postoji razlika u strukturi podnesenih prijava protiv pravnih osoba u odnosu na druge poznate osobe. Kod pravnih osoba najviše prijava je za kaznena djela protiv gospodarstva (tablica 9 na stranici 168.).

Ukoliko podatke o strukturi promatramo samo u odnosu na fizičke osobe (odrasle osobe, mlađe punoljetne osobe i maloljetnike), razlika u strukturi prijavljenog kriminaliteta između pojedinih dobnih skupina je prvenstveno u tome što su kod mlađe populacije više zastupljena kaznena djela protiv imovine. (tablice 6. do 8. na stranici 165. do 167).

U strukturi prijavljenog kriminaliteta protiv odraslih osoba daleko su najbrojnija kaznena djela protiv imovine (tablica 6. na stranici 165.). Za ova djela prijavljeno je 9.217 osoba ili 33,5% od ukupnog broja od 27.488 prijavljenih osoba. Druga po zastupljenosti su kaznena djela vezana uz osobne slobode, (3.652 prijave ili 13,3%), time da su kod ovih djela najbrojnija kaznena djela prijetnje itd.

Kod mladih punoljetnih počinitelja najbrojnije su prijave za kaznena djela protiv imovine, 1.471 prijava ili 59,8% od ukupno 2.459 prijava (tablica 7. na stranici 166.). I podaci iz ranijih godina pokazuju kako su kod mlađe populacije (maloljetnici i mladi punoljetnici) ta djela uvijek najčešća, jer i u prijavama protiv maloljetnika u ukupnoj strukturi kriminaliteta također su najbrojniji imovinski delikti, 1.622 prijave ili 68,5% od 2.368 prijava protiv ove dobne skupine. Više podataka o strukturi kriminaliteta za maloljetnike dano je u tablici 8. na stranici 167.

Struktura podnesenih kaznenih prijava protiv nepoznatih osoba nije u bitnom izmijenjena u odnosu na ranije godine (tablica 10. na stranici 168.). Kao i ranijih godina, velika većina (91,4% prijava) podnesena je za kaznena djela protiv imovine i to najviše zbog kaznenog djela teške krađe. U tablici su uz podatke o strukturi podnesenih prijava dani i podaci o postotku otkrivenosti nakon podnošenja prijave državnom odvjetništvu. Zbog prirode samih kaznenih djela kao i ranijih godina najmanja je otkrivenost za imovinske delikte.

Potrebno je napomenuti kako se podaci o postotku otkrivenosti razlikuju od policijskih podataka. Naime, u najvećem dijelu počinjenja kaznenih djela policija brzo otkriva počinitelje i podnosi prijavu protiv njih. U policijskoj statistici ti se slučajevi osnovano iskazuju kao otkrivanje nepoznatih, ali kako državna odvjetništva u upisnik kaznenih prijava upisuju poznatu osobu, to se iz podataka državnih odvjetništava ne vidi.

Također, nema većih promjena u strukturi kaznenih djela za koja su prijavljene pravne osobe (tablica 9. na stranici 168.). Najčešća su kaznena djela protiv gospodarstva sa 523 prijave ili 57,3% od ukupno 912 prijava.

3.1.2. Rad državnih odvjetništava i odluke u kaznenim predmetima

Podaci o radu državnih odvjetništava na prijavama protiv poznatih osoba u pogledu ažurnosti, broja neriješenih kaznenih prijava i odlukama o prijavi, ne odstupaju značajnije od rezultata na razini prethodne godine. Iskazani podaci daju osnova za tvrdnju kako državno odvjetništvo nema teškoća s ažurnošću. Ocjena o zadovoljavajućoj ažurnosti ne znači da su

sve prijave riješene. Ocjena se daje na osnovu omjera broja riješenih prijava i broja novih prijava. Ažurnost je dobra ako je broj neriješenih prijava manji od tromjesečnog priliva. Državno odvjetništvo kao cjelina je znatno ispod toga. Broj neriješenih prijava je kao i ranijih godina na razini dvomjesečnog priliva.

Kako se dakle velika većina prijava rješava prije isteka roka od tri mjeseca od dana upisa u upisnik kaznenih prijava, ti podaci ukazuju na zadovoljavajuću ažurnost.

Velika većina prijava se po izvršenim provjerama odmah rješava. Ipak, na percepciju o ažurnosti državnog odvjetništva utječu podaci o vremenu u kojem su riješene neke prijave a koji se iznose u javnosti. Potrebno je istaknuti kako interni rok temeljem kojeg se daje ocjena o ažurnosti u rješavanju prijava nije ujedno i zakonski instruktivni rok u kojem državni odvjetnik treba riješiti prijave nakon upisa u upisnik kaznenih prijava.

U članku 206.b Zakona o kaznenom postupku propisano je da je državni odvjetnik dužan riješiti kaznenu prijavu u roku od šest mjeseci od dana upisa u upisnik kaznenih prijava. Velika većina ih se i rješava u tom roku. Pojedine kaznene prijave nije moguće riješiti u zakonskom roku zbog teškoća prilikom prikupljanja dodatnih podataka i nužnih provjera osnovanosti navoda u prijavi. Neke prijave zbog čekanja podataka koje je potrebno prikupiti putem međunarodne pravne pomoći, nedostupnosti pojedinih osoba ili drugih razloga ne mogu se riješiti prije pribavljanja traženih podataka. Ti predmeti posebno se prate i niža državna odvjetništva svaki mjesec izvješćuju o predmetima koji nisu riješeni u zakonskim rokovima. Prateći rad svojih odvjetništava državni odvjetnici dužni su utvrditi da li je do prekoračenja roka za rješavanje prijave od šest mjeseci (članak 206.b. ZKP) došlo zbog objektivnih razloga ili nemarnosti državnog odvjetnika ili zamjenika. Ako se radi o nemarnosti, ti podaci ulaze u osobni spis radi ocjenjivanja, a u težim slučajevima imaju za posljedicu izvanredni pregled rada i pokretanje stegovnog postupka. U slučaju ako se utvrdi krajnja nemarnost u poštivanju zakonskih rokova, predlaže se izricanje stegovne kazne razrješenja, koja se u nekim slučajevima i izriče ako državni odvjetnik ili zamjenik sam prije toga nije dao ostavku.

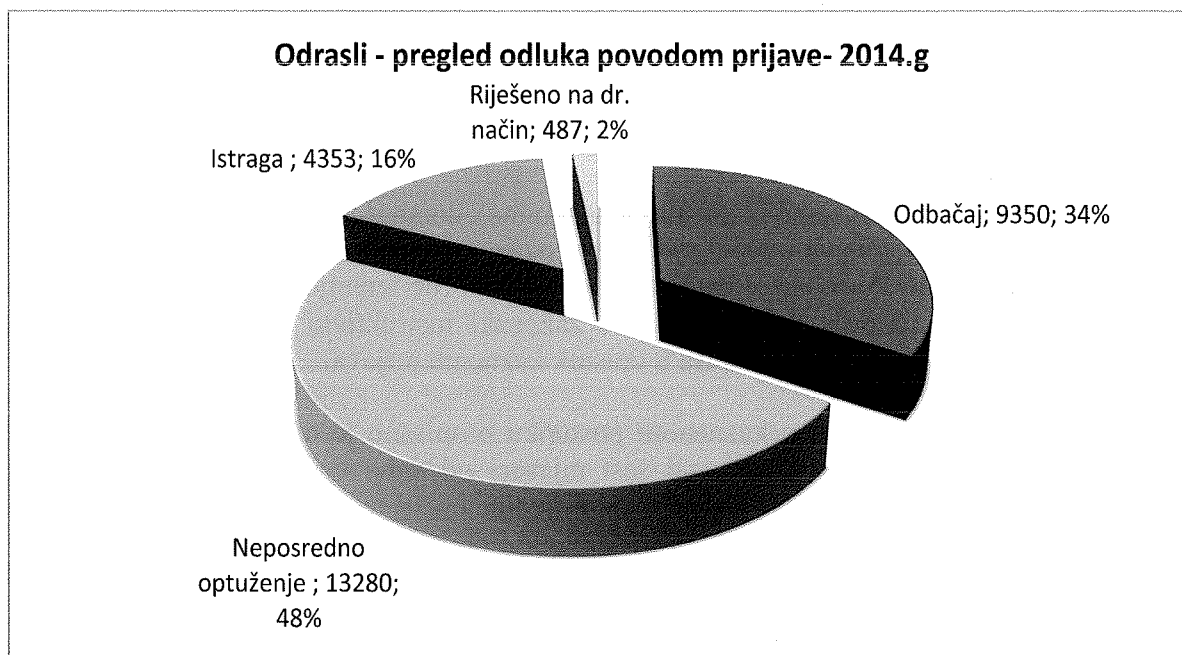
U pregledima rada posebno se razmatra rješavanje starijih prijava, te kvaliteta i uspješnost u postupku u predmetima odraslih osoba, a u predmetima mlađih punoljetnih osoba i maloljetnika na način rješavanja, te posebno primjena oportuniteta, jer u ovim postupcima primarna svrha nije kažnjavanje nego pomoć mladoj osobi.

Zbog razlika u postupku protiv odraslih i u postupcima protiv mlade populacije posebno se prati rad i odluke te uspješnost u postupku na prijavama odraslih osoba, mlađih punoljetnih osoba, maloljetnika i pravnih osoba. Također se zbog posebnosti posebno prati rad Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta.

3.1.2.1. Odluke i uspješnost u radu na prijavama protiv odraslih osoba

U dijelu pod 3.1. ovog izvješća istaknuli smo da se u posljednje tri godine bilježi pad podnesenih prijava protiv odraslih osoba. Taj pad neposredno utječe i na broj predmeta u radu koji je u 2014. godini manji u odnosu na prethodnu godinu. Državna odvjetništva su u 2013. godini imala u radu protiv odraslih osoba 35.533 prijave, u 2014. godini u radu je bilo 32.730 prijava (27.488 novih prijava i 5.242 prijave iz ranijih godina). Zbog promjena u načinima rada i promjenama u zakonima u porastu su drugi predmeti o čemu više pod 3.6.

Riješeno je 27.470 prijava, od toga 26.983 donošenjem odluke, a 487 na drugi način (spajanje, ustup i slično). Donji grafikon daje pregled odluka povodom prijave.

Struktura odluka slična je kao i ranijih godina i nastavno u ovom dijelu izvješća daju se osnovni podaci o broju pojedinih odluka. U tablici 11. na stranici 169 dan je osnovni pregled o broju prijava u radu te odlukama povodom prijave po područjima županijskih državnih odvjetništava i u USKOK-u.

Podaci pokazuju kako je na područjima pojedinih odvjetništava veći broj odbačaja prijava od prosjeka. Razlozi odstupanja su mahom objektivni. Naime, na nekim područjima u ukupnoj strukturi prijavljenog kriminala u većem postotku sudjeluju prijave za kaznena djela za koja se progoni po prijedlogu. Kako oštećenici koji su podnijeli te prijave često kasnije odustaju od prijedloga, to se ta prijava mora odbaciti.

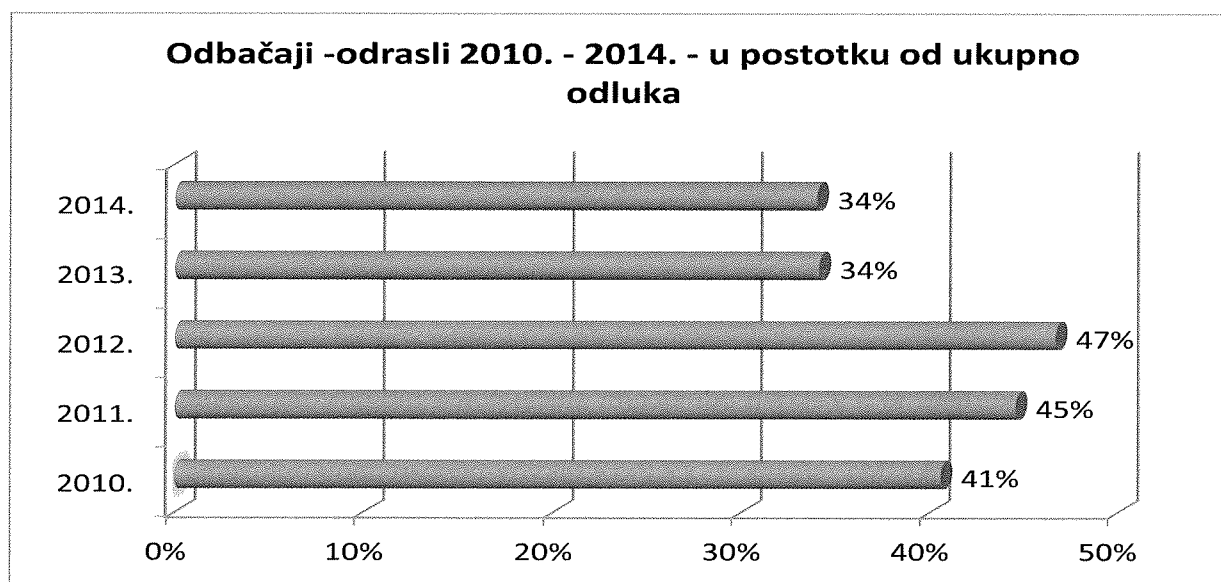
Kako je to već ranije istaknuto državna odvjetništva većinu prijave rješavaju u kratkim rokovima. Radi provjere navoda prijave ili radi dodatnih podataka u velikoj većini prijave se provode izvidi. Izvide u većini slučajeva provodi policija po nalogu državnog odvjetnika. Dijelom ih provodi sam državni odvjetnik, odnosno traži podatke od drugih tijela i pravnih osoba. Sve to utječe da se pojedine prijave ne mogu odmah riješiti i iz tog razloga je ostalo neriješeno 5.200 prijave, od čega svega 60 prijave u kojima državni odvjetnik treba donijeti odluku. Po broju tih prijave koje čekaju donošenje odluke cijenimo ažurnost rada pojedinih zamjenika, jer prijava koja je kompletirana mora se odmah rješavati (interni rok je 15 dana).

Državna odvjetništva su odbačajem riješila 9.350 prijave ili 34% od ukupno riješenih, neposrednim optuženjem riješeno je 13.280 prijave ili 48%, dok je rješenje o provođenju istrage doneseno u odnosu na 4.353 osumnjičenika ili 16% od ukupnog broja odluka (gornji grafikon).

U tablici 11. na stranici 169. dani su podaci o strukturi odluka po državnim odvjetništvima, te podaci o ažurnosti (broju neriješenih prijave na kraju izvještajnog razdoblja).

3.1.2.1.1. Odbačaji kaznenih prijava

U 2014. godini odbačeno je 9.350 prijava ili 34% svih odluka. Broj odbačaja kaznenih prijava rastao je sve do početka 2012. godine, dijelom zbog toga što su podnesci građana tretirani kao kaznene prijave, iako su građani samo ukazivali na nezakonitosti i nepravilnosti u radu pojedinih službi, a dijelom zbog toga što su za pojedina kaznena djela (posjedovanje droge i slično) podnesene prijave za male kriminalne količine da su te prijave uz primjenu čl. 28. KZ/97 i 33. KZ/11 odbacivane. Kako je zadnjih godina smanjen broj podnesenih prijava, to su u donjem grafikonu dani podaci o kretanju broja odbačaja kroz zadnjih pet godina u postocima u odnosu na ukupan broj odluka.

Potrebno je napomenuti da je 700 prijava koje nisu iskazane u gornjim podacima riješeno primjenom članka 205. stavak 5. do 7. Zakona o kaznenom postupku. Prema odredbi članka 205. Zakona o kaznenom postupku, u upisnik kaznenih prijava upisuju se samo one prijave (podnesci) iz kojih proizlaze osnove sumnje da je kazneno djelo počinjeno, odnosno slučajevi nespornih prijava.

Zbog toga se u onim slučajevima kada se sa sigurnošću ne može zaključiti da je podnesena kaznena prijava, odnosno da je kazneno djelo počinjeno, takovi podnesci upisuju u upisnik raznih kaznenih predmeta radi provođenja nužnih istraživanja da li postoje osnove sumnje da je kazneno djelo počinjeno. Nakon preliminarnih provjera dio tih prijava/podnesaka završava u upisniku raznih kaznenih predmeta uz obavijest podnositelju (700 prijava/podnesaka), dok se dio predmeta u kojem postoji osnova za daljnje postupanje preusmjerava u upisnik kaznenih prijava. Više o radu i broju ovih prijava u dijelu pod 3.6.4. Da je ovakvo postupanje koje se temelji na odredbama članka 205. stavak 5. do 7. Zakona o kaznenom postupku pravilno, pokazuju podaci o broju optuženja, koja unatoč padu broja kaznenih prijava nisu slijedila taj trend.

Od ukupnog broja prijava koje su odbačene (9.350 prijava) 247 prijava je odbačeno primjenom instituta beznačajnog djela (članak 33. KZ/11). Do primjene ovog instituta dolazi kada je stupanj počiniteljeve krivnje nizak, a djelo nije imalo posljedice ili su posljedice neznatne i ne postoji potreba da počinitelj bude kažnjen, tako da prijavljeno djelo nije

kazneno djelo. Za razliku od toga, oportunitet se primjenjuje kada je kazneno djelo za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina počinjeno i postoji osnovana sumnja da je prijavljena osoba počinitelj, ali zbog okolnosti počinjenja djela ili interesa oštećenika državni odvjetnik cijeni da nema potrebe za vođenjem postupka („čisti“ oportunitet) ili da se izvršenjem obveza navedenih u zakonu može postići svrha i bez vođenja postupka (uvjetovani oportunitet). U pravilu je to u praksi kod uvjetovanog oportuniteta (zakonski naziv „odgoda kaznenog progona“) naknada štete, plaćanje uzdržavanja i slično. Kod odraslih za razliku od mlađih počinitelja u pravilu nema primjene „čistog“ oportuniteta iz članka 206.d ZKP-a. Primjenom instituta uvjetovanog oportuniteta riješena je svega 201 prijava protiv odraslih osoba. Cijenimo kako bi primjena oportuniteta kod odraslih počinitelja mogla biti veća.

Rješenje o odbačaju prijave kojim državni odvjetnik završava svoje postupanje dostavlja se oštećeniku s poukom kako ima pravo nastaviti kazneni progon. Time je omogućena sudska kontrola odluka državnog odvjetnika. Rješenje o odbačaju dostavlja se i podnositelju kaznene prijave, a osumnjičeniku ako to izrijeком traži. U korupcijskim predmetima u kojima nema oštećenika podnositelj prijave može podnijeti prigovor. Institutom supsidijarnog tužitelja i posebnim postupkom prigovora u slučaju odbačaja kaznenih prijava u korupcijskim predmetima, omogućen je nadzor nad radom državnog odvjetništva.

3.1.2.1.2. Neposredna optuženja

Zakon o kaznenom postupku razlikuje neposredno optuženje od optuženja nakon provedene istrage. Iako je u Zakonu određenim slučajevima moguće neposredno optuženje i za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do petnaest godina, rijetko dolazi do primjene odredbe članka 341. stavak 3. ZKP-a i takvog neposrednog optuženja. U pravilu se neposredna optužnica podiže za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina. Kako su ta djela najbrojnija u strukturi prijavljenog kriminaliteta, neposredno je optuženo 13280 osoba, a nakon provedene istrage 3.593 osobe.

Kao što je navedeno, neposredno je optuženo 13.280 osoba ili 48% svih odluka po podnesenim prijavama. Zbog smanjenog broja prijava, ali i zbog izmjene Zakona o kaznenom postupku, s obzirom da se sada istraga vodi za sva kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora preko pet godina, broj neposrednih optuženja manji je nego u 2013. godini kada je optuženo 17300 osoba. Istovremeno je povećan broj istraga.

Od 13.280 podnesenih neposrednih optužnica u odnosu na 6.276 optuženih osoba ili 47% svih podnesenih neposrednih optužnica, državna odvjetništva zatražila su od sudova izdavanje kaznenog naloga.

S obzirom na izmjene Zakona o kaznenom postupku zbog kojih je obavezno provođenje istrage za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora preko pet godina, a za blaža kaznena djela provodi se istraživanje koje je u suštini slično istrazi, bez kaznenih naloga, općinska državna odvjetništva s postojećim brojem zamjenika ne bi mogla zadržati dostignutu ažurnost i riješiti na vrijeme sve prijave i uspješno provoditi istragu i zastupati optužnicu. Ako je podignuta optužnica sa zahtjevom za izdavanje kaznenog naloga, sud ako cijeni da je zahtjev državnog odvjetnika u skladu sa zakonom i opravdan, izdaje kazneni nalog. Ako okrivljenik ne podnese prigovor, presuda postaje pravomoćna i time se kazneni postupak dovršava.

Kao što smo naveli u prošlogodišnjem izvješću, krajem 2013. godine provedeno je ispitivanje na uzorku izdanih kaznenih naloga u prvoj polovici 2013. godine. U 80% slučajeva postupak završava izdavanjem naloga. Bez instituta kaznenih naloga općinski sudovi u kaznenim predmetima ne bi imali današnju ažurnost. To brojčano znači da se s velikom sigurnošću može iščekivati da će oko 5.000 tih predmeta završiti bez vođenja rasprave. Ukoliko uzmemo u obzir složenost rasprave, a posebno da se i u slučaju kada se vodi rasprava za ta djela, u preko 90% presuda izriče uvjetna kazna ili eventualno novčana kazna, opravdanost primjene kaznenog naloga u ovim je slučajevima nedvojben.

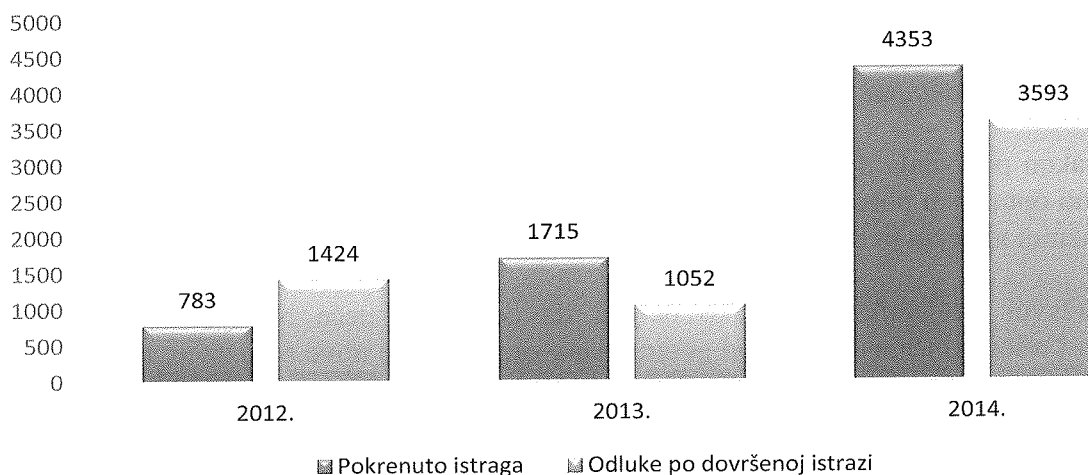
3.1.2.1.3. Istrage i odluka po dovršenoj istrazi

Istragu provodi državni odvjetnik. Istraga se provodi za sva kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora preko 5 godina. Izuzetak su oni slučajevi u kojima državni odvjetnik ima dovoljno dokaza za podizanje optužnice bez provođenja istrage, ali to je rijetkost.

Tijekom 2014. godine državna odvjetništva donijela su rješenja o provođenju istrage protiv 4353 okrivljenika. O kojem povećanju posla za državnog odvjetnika se radi, pokazuju podaci o broju istraga u 2012. godini kada je naloženo provođenje istrage protiv 783 osobe, od čega u odnosu na 521 osobu za kaznena djela iz uskočke nadležnosti. Naime, do izmjene Zakona o kaznenom postupku iz prosinca 2013. godine, istraga je bila obavezna samo za kaznena djela za koja je propisan dugotrajni zatvor. Ukoliko ovom broju istraga koje su otvorene u 2014. godini dodamo istrage koje su ranije provodili istražni suci po ZKP-u iz 1997. godine, a koje su nam na postupanje dostavili sudovi nakon zauzetog pravnog shvaćanja da i u tim predmetima istragu treba provoditi državni odvjetnik, u drugoj polovici 2014. godine (352 predmeta protiv 889 okrivljenika), tek tada je moguće ocijeniti koliko navedena izmjena utjecala na rad državnog odvjetništva.

Podaci o broju pokrenutih istraga u 2014. godini (4.353 istrage) su u bitnom različiti od podataka o broju istraga u 2012. godini, kao što to pokazuje donji grafikon.

Istrage i optuženja 2012. do 2014. g.

Naime, u 2012. godini istraga je pokrenuta protiv 783 osobe, od toga 521 istraga za kaznena djela iz uskočke nadležnosti. U 2013. godini istraga je pokrenuta protiv 1.715 osoba,

od čega 725 iz uskočke nadležnosti. Broj istraga je povećan zbog izmjene Zakona o kaznenom postupku koja je stupila na snagu 16. prosinca 2013. godine.

Tijekom 2014. godine dovršene su 4.444 istrage, dok je u radu ostala 1.891 istraga. Dio nedovršenih istraga odnosi se na istrage koje su po Zakonu iz 1997. godine vodili istražni suci i koje je nastavio voditi državni odvjetnik. Državnoodvjetničke istrage završavaju se u daleko kraćem roku. Državna odvjetništva donijela su odluke u odnosu na 4.186 osoba, dok je ustupom, spajanjem ili na drugi način riješeno 212 istraga. U tablici 12. na stranici 170. dan je prikaz broja dovršenih istraga i prikaz odluka državnog odvjetnika povodom dovršene istrage. Postotak obustava istraga iznosi 13,5%.

Podaci o broju istraga u radu za 2014. godinu daju osnova za zaključak da će se broj istraga u tijeku povećavati, jer se iz objektivnih razloga dio istraga ne može završiti u rokovima navedenim u Zakonu o kaznenom postupku.

Naime, člankom 229. Zakona o kaznenom postupku određeno je da državni odvjetnik istragu mora završiti u roku od šest mjeseci. Produženje za još šest mjeseci moguće je u složenim predmetima, a samo izuzetno za godinu dana. Međutim, i u onim jednostavnim predmetima u kojima se strogo gledajući odredbe Zakona ne bi moglo produžavati istragu, postoje situacije da se istraga ne može završiti u tom roku (npr. u slučaju ako je potrebna međunarodna pravna pomoć). Tako dolazi do nepotrebnog administriranja koje značajno opterećuje rad državnog odvjetništva. Istovremeno, druga tijela koja sudjeluju u postupku nemaju tako zakonom određene rokove koji bi tražili donošenje odluka o produljenju, odnosno kao posljedicu nepostupanja, u rokovima presumpciju da je državni odvjetnik odustao od progona (članak 230. Zakona o kaznenom postupku). Smatramo da je ove članke koji bespotrebno opterećuju državno odvjetništvo i mogu imati za žrtvu teške posljedice potrebno izmijeniti.

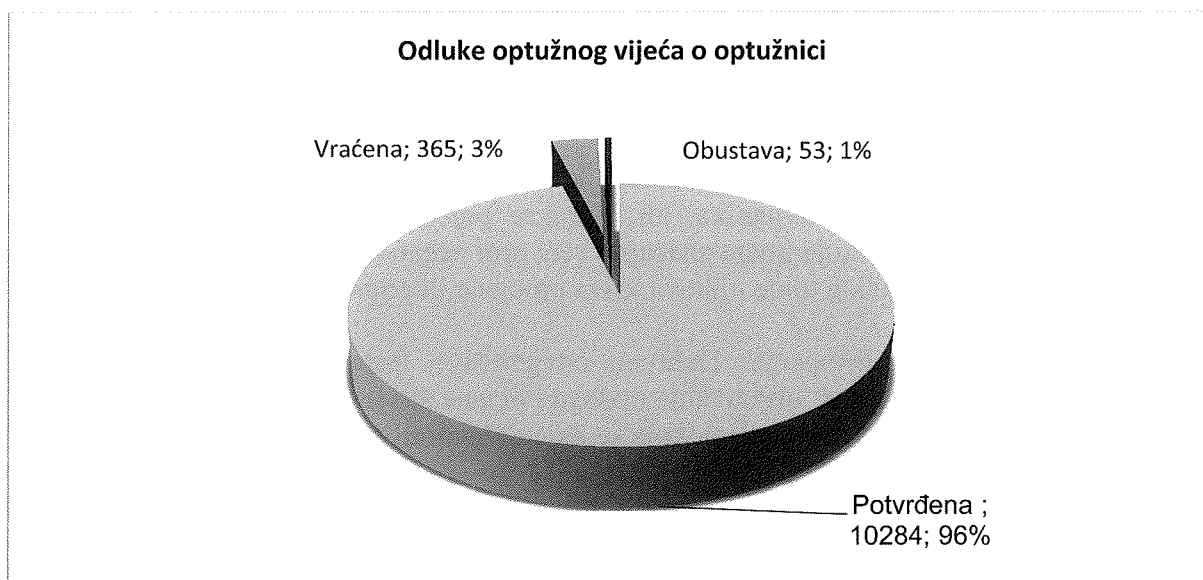
Cijeneći kako je cilj provođenja istrage prikupljanje dokaza radi donošenja odluke o optuženju, to podaci o broju obustava nakon dovršene istrage (tablica 12. na stranici 170.) prikazuju kako se kroz provođenje istrage dodatno vrši selekcija i samim time sud se ne opterećuje u onim slučajevima u kojima bi upravo uslijed nedostatka dokaza kasnije postupak završio negativnom odlukom.

3.1.2.1.4. Postupak pred optužnim vijećem

Nakon podizanja optužnice optužno vijeće donosi odluku kojom može u cijelosti ili djelomično optužnicu potvrditi, odbaciti ili vratiti državnom odvjetniku na dopunu. Postupak pred optužnim vijećem je na određeni način „suđenje“ optužnici.

Državni odvjetnik može, ako ocijeni da optužnica neće biti potvrđena, povući optužnicu i u tom slučaju ima rok od godinu dana za podizanje nove optužnice. U protivnom se smatra da je odustao od progona. Naime, kada nakon podizanja optužnice na temelju naknadnih saznanja ili nakon odgovora optuženika državni odvjetnik cijeni da bi optužno vijeće moglo obustaviti postupak, državni odvjetnik donose tu odluku. U 2014. godini povučeno je svega 48 optužnica što je neznatni broj ako ga usporedimo s brojkom od 9869 podignutih optužnica (bez onih s kaznenim nalogom).

Državna odvjetništva primila su 10.702 odluke optužnog vijeća. U donjem grafikonu je prikazana struktura odluka.

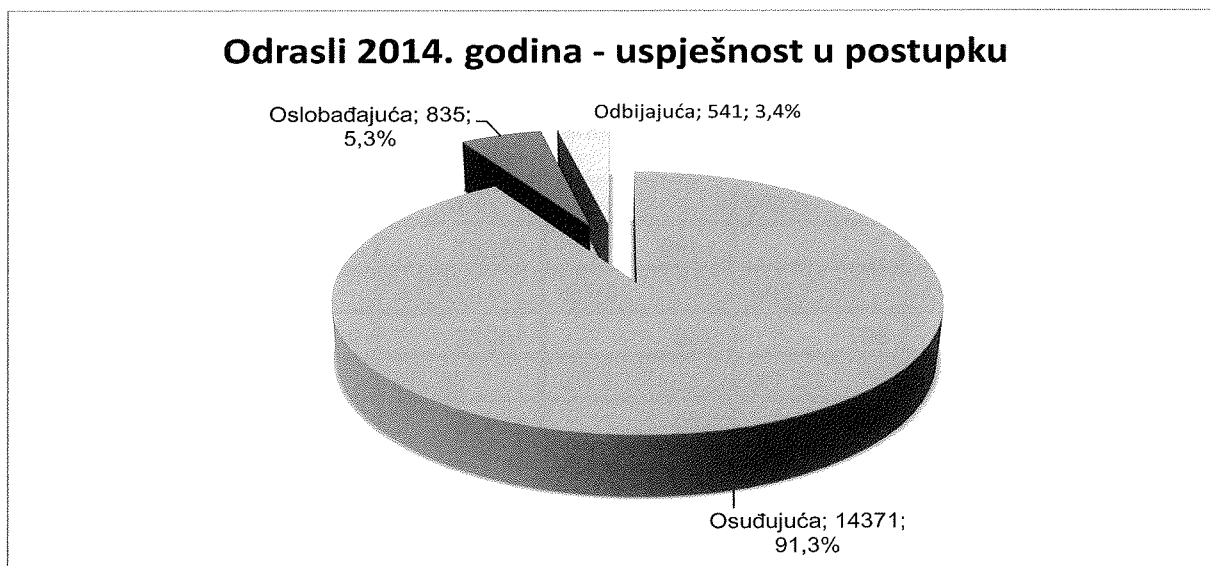
Potvrđeno je 10.284 ili 96,1% optužnica. Cijenimo kako brojke iskazane u gornjem grafikonu na najbolji način pokazuju osnovanost odluke o optuženju. Pregled po područjima državnih odvjetništava dan je u tablici 21. na stranici 176.

3.1.2.1.5. Prvostupanjske presude

Kada se razmatra uspješnost u postupku pred sudom, cijeni se da li je optuženje bilo pravilno i osnovano prvenstveno na osnovi podataka o postotku osuđujućih presuda. Osim toga, prate se i podaci o oduzimanju imovinske koristi od počinitelja kaznenih djela kod kojih je osnovni motiv stjecanje te koristi.

3.1.2.1.5.1. Prvostupanjske presude – uspješnost u postupku i sankcije

U izvještajnom razdoblju sudovi su donijeli prvostupanjske presude u odnosu na 15.747 odraslih osoba, od čega 14.371 ili 91,3% osuđujućih (donji grafikon).

U gornjem grafikonu prikazana je uspješnost u prvostupanjskom postupku u odnosu na odrasle osobe. Postoje značajne oscilacije u uspješnosti između pojedinih državnih odvjetništava što je vidljivo iz tablice 13. na stranici 170.

Razlike zavise od strukture kriminaliteta, kvalitete provedenih prethodnih postupaka i pravilnosti odluke državnog odvjetnika, ali i prakse pojedinih sudova. Prema ustaljenoj praksi, državna odvjetništva koja imaju značajno veći broj negativnih odluka dužna su utvrditi razloge, posebno da li je razlog tome njihova kriva procjena ili pogreške u postupanju.

U slučaju većih odstupanja, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske prilikom pregleda analizira te odluke radi utvrđivanja razloga i ocjene što je državni odvjetnik poduzeo kako bi se to promijenilo. Naime, ocjena koja se daje državnom odvjetniku zavisi i od ocjene uspješnosti državnog odvjetništva.

Imajući u vidu promjene u vrstama sankcija i u granicama propisanih kazni, kako su one propisane u novom Kaznenom zakonu iz 2011. godine, posebno odredbe o izricanju kazne zatvora koja se zamjenjuje radom za opće dobro na slobodi, očekivano je broj izrečenih kazni zatvora smanjen u odnosu na ranije godine nakon stupanja na snagu novog Kaznenog zakona. Povećan je broj presuda kojima je zatvorska kazna zamijenjena radom za opće dobro na slobodi.

U donjoj tablici dan je prikaz sankcija izrečenim odraslim osobama u razdoblju od 2010. do 2014. godine. Tablica prikazuje da u ukupnom broju sankcija kazne zatvora i rada za opće dobro kojim je zamijenjen dio kazni zatvora sudjeluju s 24,2%, uslijed čega je smanjen broj uvjetnih osuda što je i očekivano obzirom na odredbe novog Kaznenog zakona.

Što se tiče visine izrečenih kazni zatvora, osim za neka kaznena djela (ubojstva na primjer), sudovi u pravilu sankcije izriču u donjoj trećini propisanih kazni za pojedino kazneno djelo, a u općinskoj nadležnosti česta je primjena uvjetne osude kao mjere upozorenja. S obzirom na broj recidiva, kao i općenito kretanje prijavljenog kriminaliteta, ne može se reći da takva kaznena politika generalno nije odgovarajuća. Međutim, u pojedinim slučajevima, nužno je primijeniti kaznu zatvora kao upozorenje svima da ne krše određene propise. U takvim slučajevima, državno odvjetništvo ako ta kazna nije izrečena podnosi žalbe.

Tablica 12 Odrasle osobe - sankcije izrečene prvostupanjskom presudom u 2014. g.

Godina	Zatvor	Rad za opće dobro	Novčana kazna	Uvjetna osuda	Sudska opomena i dr.	UKUPNO
2010.	4960		1931	16657	148	23769
	20,9%	0,0%	8,1%	70,1%	0,6%	100%
2011.	4530		1499	16267	173	22486
	20,1%	0,0%	6,7%	72,3%	0,8%	100%
2012.	2966	607	939	15222	92	19850
	14,9%	3,1%	4,7%	76,7%	0,5%	100%
2013.	2214	952	379	11326	47	14936
	14,8%	6,4%	2,5%	75,8%	0,3%	100%
2014.	2040	1436	380	10500	15	14371
	14,2%	10,0%	2,6%	73,1%	0,1%	100%

Ipak, generalno gledajući primjenom propisanih sankcija, posebno rada za opće dobro na slobodi, bez daljnjeg povećanja učešća kazne zatvora kao najteže kazne, može se postići svrha kažnjavanja propisana zakonom.

Tijekom 2014. godine posebno je praćen rad državnih odvjetništava u odnosu na sporazumijevanje. Podaci ukazuju na to, kako je doneseno 716 presuda po sporazumu stranaka, što je osjetno više nego u 2013. godini kada je doneseno 425 ovih presuda. Od 716 presuda po sporazumu, njih 424 su iz nadležnosti USKOK-a što je u dijelu pod 3.1.5.2. posebno obrazloženo. Općinska i županijska državna odvjetništva su sklopila sporazume na temelju kojih je donesena presuda u odnosu na 292 osobe od ukupno 13776 osoba koje su osuđene. Dakle, u 2% slučajeva došlo je do primjene sporazuma.

Državna odvjetništva su tijekom 2014. godine podnijela 2.435 žalbi, od toga 1.468 zbog kazne i 967 iz drugih razloga (povreda kaznenog zakona, bitna povreda odredaba kaznenog postupka i dr.). Žalba je podnesena u odnosu na 15% svih donesenih presuda.

Uspješnost u drugostupanjskom postupku posebno zbog odluka o kazni nije visoka. Od ukupno 2230 drugostupanjskih presuda, njih 1.184 je doneseno povodom žalbe državnog odvjetnika zbog kazne. Uvažene su svega 353 žalbe ili 30% od ukupnog broja.

3.1.2.1.5.2. Prvostupanjske presude – zamrzavanje i oduzimanje imovinske koristi

Nakon donošenja Zakona o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem, a posebno nakon zadnje izmjene Zakona o kaznenom postupku oduzimanje imovinske koristi ima poseban značaj.

Državno odvjetništvo	Broj mjera osiguranja	Vrijednost	Broj presuda	Vrijednost
Bjelovar			13	801.697,80 kn
Dubrovnik			30	439.374,62 kn
Karlovac			14	69.812,59 kn
Osijek	1	830.000,00	75	29.538.886,10 kn
Pula	3	19.284.823,00	40	1.172.326,00 kn
Rijeka			91	12.879.304,00 kn
Sisak	16	2.563.758,00	37	5.133.489,00 kn
Slavonski Brod			23	4.799.983,97 kn
Split			110	15.101.968,97 kn
Šibenik			47	2.281.366,32 kn
Varaždin	5	29.606.857,00	47	3.811.421,20 kn
Velika Gorica			37	12.498.072,09 kn
Vukovar			28	8.952.812,36 kn
Zadar			33	7.500.864,00 kn
Zagreb	22	10.789.289,00	201	28.585.812,64 kn
Ukupno županijska	47	63.074.727,00	826	133.567.191,66 kn
USKOK	48	112.311.000,00	379	68.836.035,00 kn
Sveukupno	95	175.385.727,00	1205	202.403.226,66 kn

Državna odvjetništva u slučajevima u kojima je stečena imovinska korist trebaju, ako počinitelj ima imovine i prije pokretanja postupka tražiti izdavanje privremenih mjera kojima se osigurava oduzimanje imovinske koristi. U gornjoj tablici su dani ukupni podaci o zamrznutoj i oduzetoj imovinskoj koristi u 2014. godini.

Podaci pokazuju kako su u 95 slučajeva državna odvjetništva radi oduzimanja zamrznula 175.385.727,00 kn, od čega je u nadležnosti USKOK-a zamrznuta imovina u vrijednosti od 112.311.000,00 kn. Pod „zamrzavanjem“ podrazumijevamo izdavanje mjera osiguranja kojima se zabranjuje raspolaganje ili se privremeno do donošenja presude oduzimaju stvari ili novac, odnosno vrijednosni papiri od osobe od koje je potrebno oduzeti imovinsku korist ili od osobe na koju je ta imovinska korist prenesena. Mjerama osiguranja je, u svim slučajevima u kojima je to bilo moguće, osigurano buduće oduzimanje imovinske koristi.

Sudovi su u odnosu na 1.205 osoba donijeli presude kojima je dosuđeno oduzimanje imovinske koristi u ukupnom iznosu od 202.403.226,66 kn.

Visina oduzete imovinske koristi iskazana je na osnovi prvostupanjskih presuda. Po pravomoćnosti se dio stečene koristi i oduzima, prvenstveno u onim slučajevima kada je oduzimanje osigurano privremenim mjerama. Ako je u pitanju novac, on se uplaćuje u proračun, a imovina se prenosi na Državni ured za upravljanje državnom imovinom.

Međutim, u dijelu presuda u kojima su počinitelji proglašeni krivima (u najvećem dijelu krađe i teške krađe), ali i za druga kaznena djela, imovinska korist koja je utvrđena presudama te je naloženo njezino oduzimanje, ne može se oduzeti, pa ni prisilno kroz ovrhu, jer počinitelji nemaju sredstava niti imovine. Kako oduzimanje imovinske koristi ne zastarijeva, to se kasnije u slučaju ako ti počinitelji steknu imovinu u ovršnom postupku ta korist može oduzeti.

3.1.2.2. Rad, odluke i uspješnost u radu na prijavama protiv mladih punoljetnih osoba

Prema Zakonu o sudovima za mladež, mlađe punoljetne osobe su osobe koje su u vrijeme počinjenja kaznenog djela navršile 18, a nisu navršile 21 godinu života. Prema njima se u pravilu primjenjuje opće kazneno pravo, a kada se radi o tzv. mladenačkom deliktu, onda i odredbe Zakona o sudovima za mladež, pa slijedom toga neke odredbe maloljetničkog postupovnog prava i maloljetničke sankcije.

Mlađe punoljetne osobe u ukupnom kriminalitetu poznatih počinitelja kaznenih djela sudjeluju s 7,6%. Tablica 2. na stranici 161. pruža uvid u kretanje broja prijavljenih mladih punoljetnih osoba u razdoblju od 2010. do 2014. godine. Tijekom 2014. godine prijavljeno je 13,9% manje osoba nego u 2013. godine, što predstavlja, kao što je vidljivo iz tablice, daljnji pad ove vrste kriminaliteta. Trend pada broja prijavljenih mladih punoljetnih osoba je kontinuiran unatrag 2 godine, a jedan od razloga za to je svakako izmjena kaznenog zakonodavstva kojim je najblaži oblik kaznenog djela vezanog za zlouporabu opojnih droga prešao u nadležnost prekršajnih sudova, budući da je upravo ova dobna skupina bila u velikoj mjeri (oko 30%) počinitelj ovog modaliteta kaznenog djela zlouporabe opojnih droga.

Prema teritorijalnoj rasprostranjenosti kriminaliteta ove dobne skupine po pojedinim županijskim državnim odvjetništvima, najveći broj prijavljenih kao i proteklih godina bilježimo na području Zagreba (392 ili 15,9%), zatim Splita (280 ili 11,4%), Varaždina (266 ili 10,8%) i Osijeka (255 ili 10,2%), tablica 2. na stranici 161.

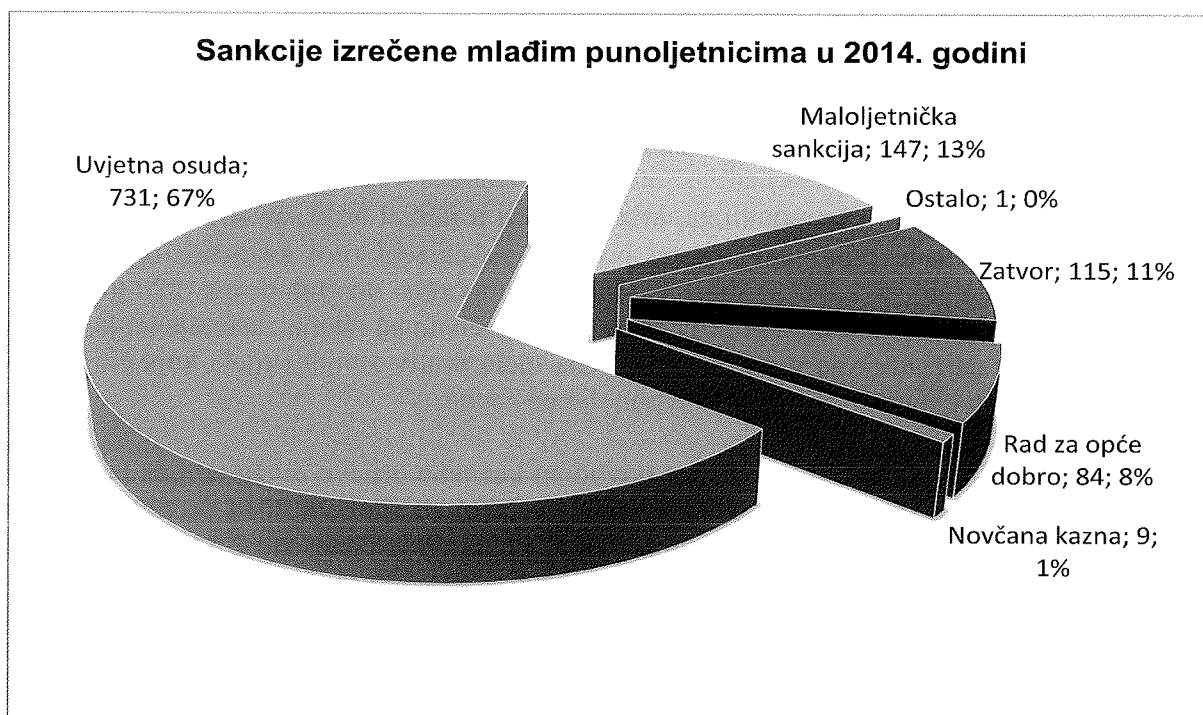
Što se tiče strukture kriminaliteta, prikaz je dan u tablici br. 7. na stranici 166. Kao i proteklih godina, mlađe punoljetne osobe počinile su najveći broj kaznenih djela protiv imovine, a po broju slijede kaznena djela vezana za zlouporabu opojnih droga (220 ili 8,9%). Ostale vrste kaznenih djela u ukupnom kriminalitetu relativno su manje zastupljene, jedino je još potrebno kao najznačajnija spomenuti kaznena djela protiv života i tijela koja čini 8,7% svih kaznenih djela koja su počinile mlađe punoljetne osobe.

Uvid u odluke državnih odvjetnika povodom kaznene prijave pruža tablica br. 14. na stranici 171. Državna odvjetništva u Republici Hrvatskoj su tijekom 2014. godine imala u radu 3.004 prijave protiv mlađih punoljetnih osoba, a ukupno je doneseno 2.533 odluka, time da se ostali neriješeni predmeti nalaze u drugim tijelima i ustanovama. U radu na tim predmetima utvrđena je apsolutna ažurnost državnih odvjetništava.

Od ukupnog broja odluka povodom prijave, rješenje o odbačaju prijave doneseno je prema 861 osobi, time da je prema 458 ili 53% osoba primijenjeno načelo svrhovitosti uz primjenu ili bez primjene posebnih obveza, što znači da prema jednom relativno velikom broju mlađih punoljetnih osoba kazneni postupak pred sudom nije pokrenut.

Što se tiče odluka povodom kaznene prijave prema 543 (21,4%) osoba doneseno je rješenje o istrazi, dok je u odnosu na 1.067 (42,1%) osoba podignut optužni akt. Nakon dovršene istrage optuženo je 419 (85,2%) mlađih punoljetnih osoba. U tablici broj 15. dan je pregled odluka po dovršenoj istrazi.

U odnosu na ovu dobnu skupinu, sudovi su donijeli 1.158 presuda od čega 1.069 ili 92,3% osuđujućih (tablica 16. na stranici 162). Izrečene sankcije se u svojoj strukturi ne razlikuju u odnosu na ranije godine. Kazna zatvora izrečena je prema 10,6% (115 osoba), dok je u najvećem broju slučajeva primijenjena uvjetna zatvorska kazna (726 osoba) ili 66,8%.

Posebno važnim smatramo da je prema 147 osoba (13,5%) sukladno Zakonu o sudovima za mladež primijenjena maloljetnička sankcija, što je u skladu sa međunarodnim standardima. Izrečene maloljetničke sankcije se također po svojoj strukturi ne razlikuju u odnosu na ranije godine. Uspješnost u postupku u odnosu na ovu dobnu skupinu ocijenjena je dobrom i ne odskaje od ranijih godina.

3.1.2.3. Odluke i uspješnost u radu na prijavama protiv maloljetnih osoba

Kretanje prijava protiv maloljetnika dano je u tablici 3. (stranica 162.), a struktura kriminaliteta u tablici 8. (stranica 167.). Osim znatnijeg pada broja prijava (13%) u samoj strukturi odluka ne postoje značajna odstupanja u odnosu na ranije godine.

Kao i ranijih godina maloljetnici su počinili najviše kaznenih djela protiv imovine (68,5%), dok su kaznena djela protiv života i tijela koja u javnosti izazivaju najveću pozornost kada ih počinio maloljetnik, u ukupnom maloljetničkom kriminalitetu čine 1%. Slijede kaznena djela vezana za zlouporabu opojnih droga u 5,7%.

Ako usporedimo pojedine vrste kaznenih djela u promatranoj godini s 2013. godinom, onda proizlazi da u 2014. godini bilježimo pad kaznenih djela protiv imovine i kaznenih djela protiv života i tijela, koji je međutim proporcionalan padu ukupnog broja prijavljenih maloljetnih počinitelja kaznenog djela u 2014. godini.

Državna odvjetništva su tijekom 2014. godine imala u radu ukupno 2.864 prijave prema maloljetnim osobama. Od toga broja krajem izvještajnog razdoblja u državnim odvjetništvima ostalo je neriješeno svega 6 ili 0.2% prijava.

U odnosu na ovu problematiku, s obzirom na specifičnost maloljetničkog kaznenog prava koje treba primarno promatrati kao „odgojno kazneno pravo“ kojim se mladim počiniteljima nastoji ukazati na neprihvatljivost njihovog ponašanja, uz jačanje njihove osobne odgovornosti i razvijanje cjelokupne ličnosti, pri čemu se kažnjavanje primjenjuje

samo ako su iscrpljene sve druge mogućnosti, kao posebnost noveliranog Zakona o sudovima za mladež treba istaknuti mogućnost primjene načela svrhovitosti u prethodnom postupku, a prilikom odluke državnog odvjetnika o kaznenim prijavama protiv maloljetnih osoba. Značajan je podatak da su državna odvjetništva postupajući povodom prijave gotovo jednako kao i u 2013. godini u 51% slučajeva pozivom na načelo svrhovitosti odlučila prema maloljetnicima ne pokrenuti kazneni postupak bez ili uz naloženu posebnu obvezu iz čl. 72. Zakona o sudovima za mladež. Ovakav restitutivni i rehabilitacijski pristup državnih odvjetnika maloljetnim počiniteljima kaznenih djela znači znatno rasterećenje sudova predmetima maloljetničke delinkvencije, ali se primjena tog načela pokazala i daleko učinkovitijom od pokretanja kaznenog postupka prema maloljetniku, te ima značajno preventivno djelovanje.

Tablica br. 17. na stranici 173. pruža uvid u odluke državnog odvjetnika donesene povodom kaznenih prijava, a tablica 18. na stranici 174. u odluke po dovršenom pripremnom postupku.

Uvid u odluke suda u predmetima prema maloljetnim počiniteljima po županijskim državnim odvjetništvima daje tablica br. 19. na stranici 174., a u strukturu sankcija tablica br. 20. na stranici 175.

Maloljetničke sankcije izrečene su prema 637 maloljetnih osoba. Kretanje izrečenih sankcija prikazano je u donjoj tablici.

Vrsta sankcije	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Izvanzavodske odgojne mjere	805	711	573	424	464
	79,0%	74,2%	76,7%	73,4%	72,8%
Zavodske odgojne mjere	146	165	110	98	102
	14,3%	17,2%	14,7%	17,0%	16,0%
Maloljetnički zatvor	27	14	13	4	8
	2,6%	1,5%	1,7%	0,7%	1,3%
Pridržaj malolj. zatvora	41	40	51	52	63
	4,0%	4,2%	6,8%	9,0%	9,9%
UKUPNO:	1019	958	747	578	637
	100%	100%	100%	100%	100%

Izvanzavodske odgojne mjere izrečene su prema 464 ili 72,8% maloljetnika, dok su zavodske odgojne mjere izrečene prema 102 ili 16% maloljetnika. Kao i ranijih godina, kazna maloljetničkog zatvora zastupljena je u neznatnom broju slučajeva, pa je tako tijekom 2014. na području cijele Republike Hrvatske izrečena u svega 8 ili 1.3% slučajeva. U većem broju je maloljetnicima izrečen pridržaj maloljetničkog zatvora, koja sankcija je po svom učinku slična uvjetnoj osudi 63 ili 9,9%. Uspoređujući izrečene sankcije s onima iz proteklih godina uz povećanje broja odluka suda u broju predmeta koji se odnose na maloljetne počinitelje, primjećuje se i povećanje broja izrečenih sankcija pridržaja maloljetničkog zatvora.

U odnosu na ranije razdoblje također treba navesti kako se pozitivnim uočava podatak o smanjenom broju maloljetnika koji su već ranije prijavljeni, pa tako stopa povrata ili recidivizam u 2014. godini iznosi 33,2%, u odnosu na 2013. kada je ista stopa iznosila 38,7%. Iako navedeni podatak ocjenjujemo pozitivnim, nalazimo kako je istom i nadalje potrebno posvetiti posebnu pozornost, te posebno pažljivo pratiti kretanje maloljetničkog kriminaliteta u narednom razdoblju.

Važno je za istaknuti kako sukladno međunarodnim standardima postupanja prema djeci i mladima u sukobu sa zakonom, mladima treba suditi u okviru posebnog pravosuđa, unutar državnog odvjetništva na kaznenim predmetima protiv maloljetnih osoba, mlađih punoljetnih osoba te na predmetima kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika rade 134 specijaliziranih državnih odvjetnika za mladež koji su postavljeni odlukom Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske na razdoblje od pet godina. Kod postavljanja vodi se računa o sklonosti državnih odvjetnika za odgoj, potrebe i probitke mladeži, a sukladno odredbi čl. 39. st. 2. Zakona o sudovima za mladež.

Većina državnih odvjetnika za mladež ima posebnu stručnu naobrazbu glede odgoja i kriminaliteta mladih koju stječu na edukacijama i tematskim radionicama organiziranim od strane Pravosudne akademije. Osim toga, kao stručna pomoć u radu na predmetima delinkvencije mladih osoba u svim općinskim državnim odvjetništvima u Republici Hrvatskoj (osim u Dubrovniku) zaposleni su stručni suradnici izvanpravne struke, time da su njihov status i uloga definirani odredbama Zakona o sudovima za mladež i drugim podzakonskim aktima. Treba istaknuti i kako državni odvjetnici za mladež i stručni suradnici u radu na navedenoj problematici usko surađuju sa službama i ustanovama socijalne skrbi, školama i drugim službama koje se bave zaštitom i pružanjem pomoći maloljetnim osobama s kojima je državno odvjetništvo u stalnom kontaktu. Intervencija navedenih institucija odnosi se i na kazneno odgovorne mlade počinitelje kaznenih djela sa svrhom prevencije njihovog daljnjeg društveno neprihvatljivog ponašanja.

3.1.2.4. Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta - odluke i uspješnost u radu na prijavama

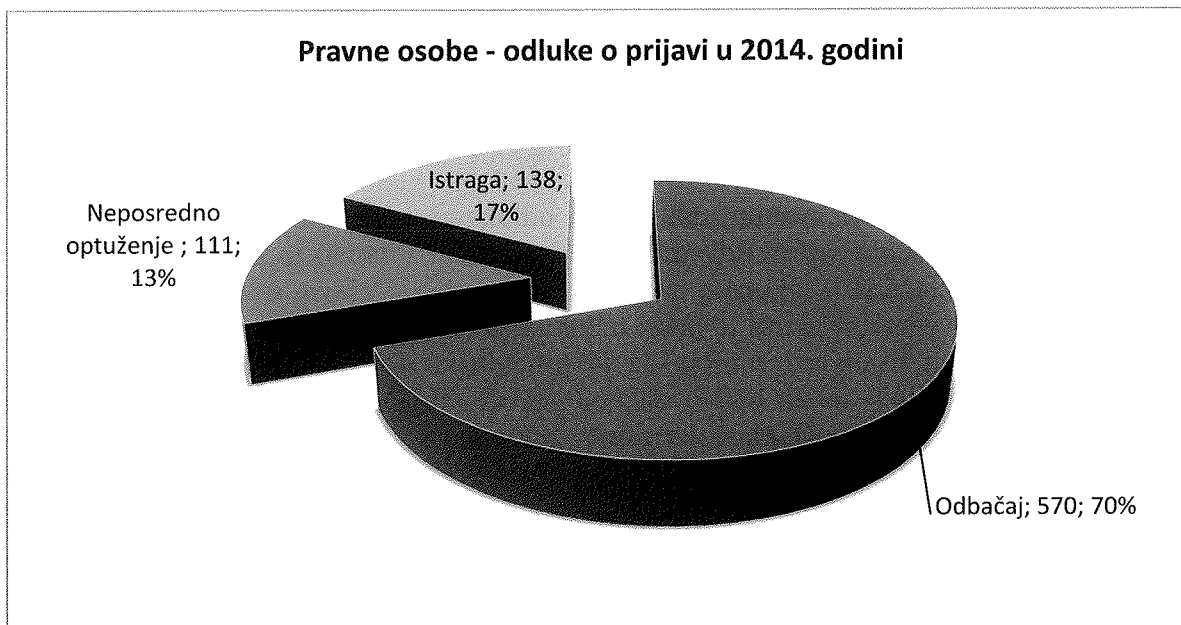
Tijekom 2014. godine Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: Ured) zaprimio je 709 prijava (1279 prijava u 2013. godini). Kako su u radu iz ranijih godina ostale 124 prijave, to je Ured u radu imao ukupno 833 prijave.

Doneseno je 778 odluka, time da je odbačeno 436 prijava, istraga je pokrenuta protiv 325 osoba, dok je u odnosu na 5 osoba podignuta neposredna optužnica. Ostalo je neriješeno svega 55 prijava i to većina kod drugih tijela.

Više o radu Ureda i uspješnosti u postupku u dijelu pod 3.1.5.

3.1.2.5. Odluke i uspješnost u radu na prijavama protiv pravnih osoba

Tijekom 2014. godine državna odvjetništva primila su 912 prijava protiv pravnih osoba (710 prijava u 2013. godini). Kretanje prijava dano je u tablici 4. (stranica 163.), a struktura u tablici 9. na stranici 168.

U radu je bilo 1.166 prijava (254 iz ranijih godina i 912 iz 2014. godine). U tijeku 2014. godine meritorno je riješeno 855 prijava. Ostalo je neriješeno 311 prijava, od čega jedna u državnom odvjetništvu. U gornjem grafikonu dan je prikaz načina rješavanja prijava. Od 855 riješenih prijava, 36 su riješene spajanjem, ustupom i slično.

Odbačeno je 579 prijava ili 70%. Uglavnom su to prijave za gospodarske prijevare u kojima se ne radi o kaznenom djelu nego je neplaćanje posljedica gospodarske krize. Naime, za ovo je djelo odluka donesena u odnosu na 387 prijava, od čega 262 odbačaja ili 68%. Neposredno je optuženo 57 pravnih osoba, dok je istražni zahtjev podnesen u odnosu na 110 pravnih osoba. Na drugi način, spajanjem i slično, riješeno je 26 prijava. Nije riješeno 180 prijava u kojima su u tijeku izvidi. Složenost u dokazivanju odgovornosti pravnih osoba i činjeničnog stanja razlog je što izvidi dugo traju.

Nakon dovršetka istrage podignuto je 69 optužnica, dok je obustavljeno 45 istraga. Donja tablica pokazuje kretanje presuda protiv pravnih osoba. Donesene su 122 presude od čega 82 ili 69% osuđujućih.

<i>Presuda</i>	<i>2010.</i>	<i>2011.</i>	<i>2012.</i>	<i>2013.</i>	<i>2014.</i>
<i>Osuđujuća</i>	163	231	191	154	82
<i>Oslobađajuća</i>	29	39	22	48	16
<i>Odbijajuća</i>	34	34	37	53	28

Uspješnost je niska zbog težine i složenosti dokazivanja gospodarskog kriminaliteta jer su optužnice većinom podnesene za gospodarska kaznena djela. Od 82 osuđujuće presude 68 je novčanih kazni, 12 je uvjetnih, dok je u dva slučaja izrečena kazna ukidanja pravne osobe.

Većina presuda donesena je zbog prijevara u gospodarstvu. U onim slučajevima kada je evidentno da je kazneno djelo činjeno u korist pravne osobe, kada su odgovorne osobe bile motivirane ne svojom koristi nego koristi pravne osobe, nužno je kazniti pravnu osobu i kad su ispunjeni uvjeti propisani zakonom, i od nje oduzeti imovinsku korist.

3.1.2.6. Kazneni odjeli i „skretanje“ kaznenog progona, te korištenje drugih instituta za skraćivanje ili ubrzanje kaznenog postupka

Gore navedeni podaci o radu, donesenim odlukama i ažurnosti, te o uspješnosti u postupku dijelom su rezultat ovlasti koje državni odvjetnik ima temeljem Zakona o kaznenom postupku, Kaznenog zakona i Zakona o sudovima za mladež. Državni odvjetnik je ovlašten temeljem odredbi navedenih Zakona donijeti odluku o tome da li će pokrenuti ili ne kazneni postupak, iako postoji osnovana sumnja da je prijavljena osoba počinila kazneno djelo. Nadalje, državni odvjetnik može pod u zakonu određenim uvjetima značajno utjecati na trajanje postupka kroz predlaganje izricanja presude s kaznenim nalogom i kroz sporazumijevanje.

U prvom slučaju se radi o primjeni oportuniteta. U vezi primjene oportuniteta jedan od važnijih projekata u radu državnih odvjetnika za mladež je izvansudska nagodba u predmetima maloljetničke delinkvencije koju vode posebno educirane osobe. U slučaju kada dođe do nagodbe, državno odvjetništvo obustavlja postupak. Ipak, u većini slučajeva u kojima državni odvjetnik za mladež cijeni kako ne bi bilo svrsishodno pokrenuti kazneni postupak primjenjuje se oportunitet. Državni odvjetnici za mladež su primjenom načela svrhovitosti odbacili prijave protiv 458 osoba ili 18,1% od 2.533 odluka koliko je doneseno u odnosu na mlade punoljetne osobe. U odnosu na maloljetne osobe, primjenom oportuniteta riješeno je 1.233 prijave ili 51% od ukupno 2.420 donesenih odluka. Više o primjeni oportuniteta od strane državnih odvjetnika za mladež pod 3.1.2.3.

Za razliku od mlade populacije primjena oportuniteta, prema odraslim osobama je s obzirom na uvjete propisane u zakonu i složenost postupka rijetka. Oportunitet se rijetko primjenjuje, kako u slučaju kada državni odvjetnik smatra da vođenje postupka ne bi imalo svrhe (članak 206.c ZKP) ili zbog toga što smatra da je dovoljno da prijavljena osoba izvršava naložene obveze (članak 206.d ZKP). Temeljem navedenih članaka odbačene su svega 224 prijave.

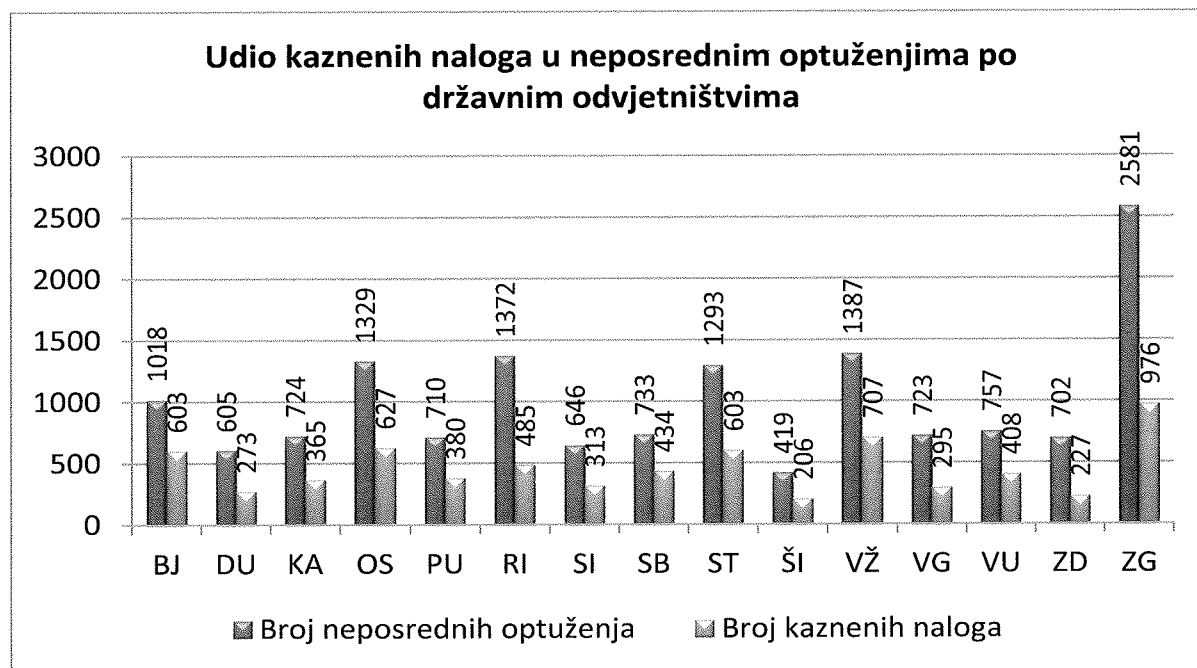
Osim navedenog, državna odvjetništva u odnosu na odrasle osobe primjenjuju institut beznačajnog djela iz članka 33. Kaznenog zakona kada je to osnovano obzirom na način postupanja počinitelja, njegovu krivnju i posljedicu za zaštićeno dobro. Temeljem članka 33. Kaznenog zakona, riješeno je 265 prijava protiv odraslih osoba. U onim slučajevima u kojima je tom radnjom ostvareno prekršajno djelo, podnosi se istovremeno optužni prijedlog za prekršaj.

U postupcima protiv odraslih osoba i u manjoj mjeri kod mlađih punoljetnih osoba, državno odvjetništvo najviše skraćuje postupak i rasterećuje sudove kroz zahtijevanje izdavanja kaznenog naloga. Na zahtjev državnog odvjetnika, ako su ispunjeni zakonski uvjeti, sud presudom izdaje kazneni nalog za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina. Ako okrivljenik nakon primitka presude ne podnese prigovor, time je postupak završen. Tijekom 2014. godine u postupcima protiv odraslih osoba podignuto je 13.826 neposrednih optužnica, od tog broja 6512 ili u 47% neposrednih optužnica zahtijevano je izdavanje kaznenog naloga. U odnosu na mlade punoljetne počinitelje izdavanje kaznenog naloga zahtijevano je u 358 neposrednih optužnica ili ukupno u 6.870 optužnica.

Ukoliko okrivljenik ne podnese prigovor, presuda postaje pravomoćna i time postupak završava bez vođenja rasprave. Jasno je koliko se time postupak skraćuje. To je prepoznao i Odbor ministara Vijeća Europe, koji je u Preporuci br. R (87) 18 istaknuo kako je institut kaznenog naloga jedna od mjera za ubrzanje i pojednostavljenje kaznenog pravosuđa država članica.

Zbog nadzora nad primjenom i ocjene opravdanosti korištenja krajem 2013. godine izvršeno je istraživanje na uzorku od 3685 kaznenih naloga zahtijevanih u prvoj polovici 2013. godine. Prigovor je podnesen u odnosu na 713 kaznenih naloga ili u 19,3% optužnica s kaznenim nalogom. Ukoliko ovo istraživanje, koje je s obzirom na broj predmeta reprezentativno, primijenimo u odnosu na 6.870 optužnica u kojima je zahtijevano izdavanje kaznenih naloga u 2014. godini, proizlazi da će najmanje 5.400 ovih presuda postati pravomoćno bez vođenja sudskog postupka.

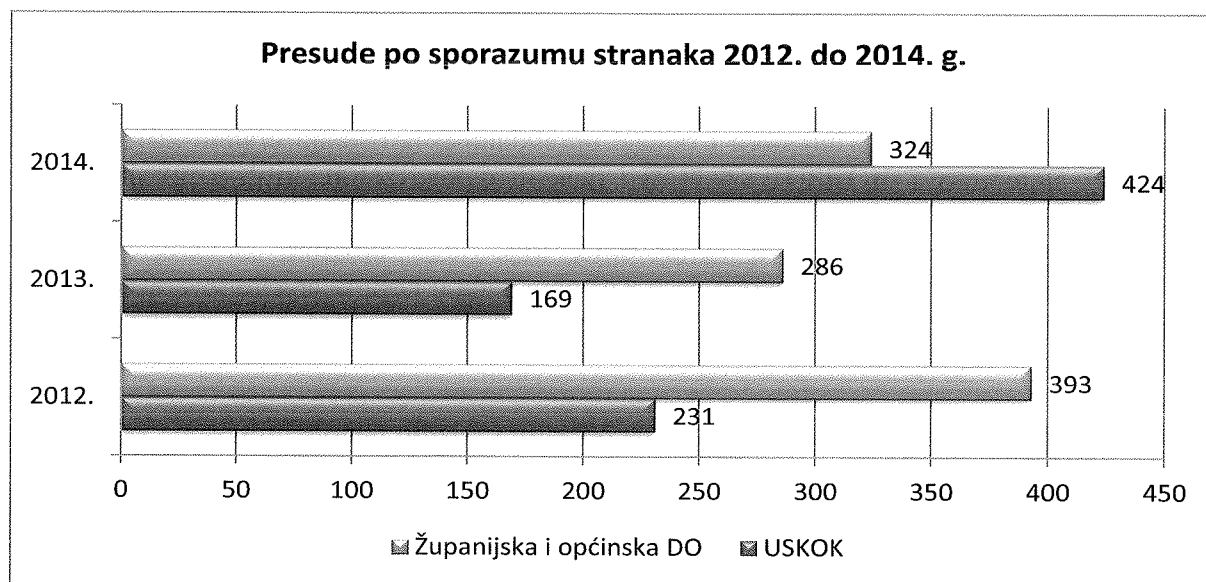
Koliko je to rasterećenje u predmetima odraslih i mlađih punoljetnih osoba za kaznena djela za koja se progoni po službenoj dužnosti, vidljivo je iz donjeg grafikona. Cijenimo da same brojke govore dovoljno. Imajući u vidu prosječan broj kaznenih predmeta koje godišnje dovrši sudac općinskog suda bez kaznenog naloga, zaostaci na sudovima bili bi osjetno veći.

Nakon stupanja na snagu Zakona o kaznenom postupku iz 2008. godine sporazumijevanju s okrivljenicima poklanja se posebna pažnja, jer do primjene sporazuma dolazi većinom u složenim i teškim predmetima, te u predmetima iz nadležnosti USKOK-a u kojima je izricanje kazne zatvora izvjesno.

Osnovni razlog zbog kojeg je sporazumijevanje prihvatljivo za državnog odvjetnika je lakše dokazivanje, složenost postupka i njegova dugotrajnost, a za okrivljenika mogućnost izricanja ili manje kazne zatvora ili blaže sankcije. Stoga ne čudi da u posebno složenim slučajevima kada imamo više okrivljenika, pojedini okrivljenici koji su svjesni svoje odgovornosti i postoji izvjesnost da će biti proglašeni krivima i kažnjeni, predlažu preko svojih odvjetnika sklapanje sporazuma kako bi ishodili manju kaznu.

Primjenu sporazuma pokazuje donji grafikon. Broj sporazuma u uskočkoj nadležnosti je iznimno visok u 2014. godini zbog gore navedenog uskočkog predmeta.

Iz grafikona je vidljivo da su sudovi u 2014. godini donijeli 748 presuda po sporazumu u redovnoj i uskočkoj nadležnosti, pa imajući u vidu broj osuđujućih presuda u odnosu na odrasle i mlađe punoljetne osobe u 2014. godini, te pravne osobe (16.262 presude), proizlazi da je svega 4,6% osuđujućih presuda doneseno primjenom sporazuma, dakle, na optužnom vijeću bez vođenja rasprave. U županijskoj i općinskoj nadležnosti od 15.531 osuđujućih presuda njih 320 ili svega 2% doneseno je primjenom sporazuma.

U nekim slučajevima se bez sporazuma s pojedinim okrivljenicima postupak u odnosu na druge sudionike ne bi mogao uspješno završiti. Naime, prema članku 360. stavak 4. točka 2. Zakona o kaznenom postupku uvjet za sklapanje sporazuma je izjava okrivljenika o priznanju krivnje za djelo za koje je optužen. Stoga samo sklapanje sporazuma s jednim okrivljenikom kod istovjetnih dokaza u odnosu na druge okrivljenike dokazali osnovanost optužbe.

Također bez sporazuma bi se teško završili predmeti s puno optuženika. To najbolje pokazuje jedan predmet iz nadležnosti USKOK-a s preko tri stotine optuženih u kojemu je zahvaljujući sporazumima većina optuženih do sada osuđena.

3.1.3. Pojedina područja kriminaliteta

U ovom dijelu izvješća, a u svezi pojedinih vrsta kaznenih djela iznose se osnovni podaci o kretanju, te strukturi tih kaznenih djela, odlukama državnog odvjetnika i suda. Također se ukazuje na nove pojavne oblike pojedinih kaznenih djela, odnosno ukazuje se na značajnije promjene u kretanju i strukturi tih kaznih djela.

Posebno se iznose podaci o kaznenim djelima na štetu djece, te kaznenim djelima protiv obitelji (dio pod 3.1.4. Kazneno pravna zaštita djece i maloljetnika). Državno odvjetništvo prati pojedine modalitete zločina iz mržnje, ravnopravnosti spolova i spolnog uznemiravanja, zajedno s drugim nadležnim tijelima kojima se stalno dostavljaju izvješća o tim djelima i koja tijela o svom radu izvješćuju Hrvatski sabor, pa se stoga u ovom izvješću ta područja iznose u dijelu koji se odnosi na kazneni postupak.

Također se posebno iznose podaci o strukturi i radu na kaznenim djelima organiziranog kriminaliteta i korupcije (dio pod 3.1.5.).

U zadnjem dijelu ovog dijela izvješća iznose se podaci o radu na drugim predmetima iz nadležnosti kaznenih odjela, kako radi potpunog iznošenja podataka, tako i radi čim realnijeg prikazivanja opterećenja i rada državnih odvjetnika.

Praćenje pojedinih područja je složeno i zahtijeva veliki rad državnih odvjetnika, zamjenika i službenika u svim državnim odvjetništvima. Tek je pola državnih odvjetništva počelo s uvođenjem informacijskog sustava. Još uvijek državna odvjetništva prikupljaju podatke na sličan način kao i 1875. godine kada je donesen prvi Poslovnik koji je propisao tu obvezu. Dakle, uvidom u upisnik iskazuju se u tablicama podaci za svaki pojedini upis (prijava, odbačaj, optuženje i sl.). Podaci se zbrajaju u pojedinom odvjetništvu i njih objedinjuje Državno odvjetništvo Republike Hrvatske. Iz tog razloga izvješće sadrži samo osnovne pokazatelje, iako bi za pojedina područja bili interesantni i drugi podaci (načini izvršenja, svojstva oštećenika itd.)

Cijenimo kako je raznovrsnost podataka koje iznosimo u izvješću dostatna za davanje ocjene o stanju i kretanju kriminaliteta i radu državnih odvjetništava.

3.1.3.1. Kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva

Kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva dijelimo u dvije osnovne cjeline. Jedna cjelina su kaznena djela genocida, zločina agresije, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina dok u drugu svrstavamo ostala kaznena djela iz ove Glave kaznenog zakona. Uglavnom su to kaznena djela terorizma, trgovanja ljudima i druga.

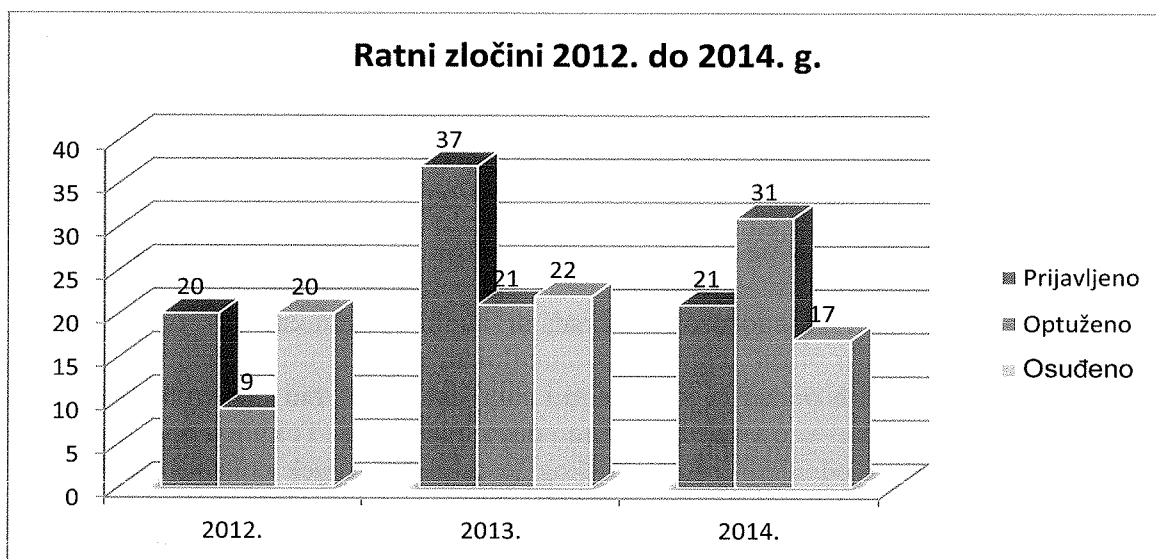
Za kaznena djela iz Glave IX – kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva podneseno je ukupno 37 novih prijava od čega se 21 prijava odnosi na kaznena djela ratnih zločina, 8 prijava odnosi se na kaznena djela trgovanja ljudima, a 2 prijave odnose se na ostala kaznena djela.

U ovom dijelu komentiraju se i kaznene prijave za kaznena djela počinjena iz mržnje ili zbog različitosti. Naime, radi se o kaznenim djelima iz različitih Glava Kaznenog zakona, kojima je glavno obilježje da su počinjena iz mržnje ili zbog rasne ili druge različitosti i

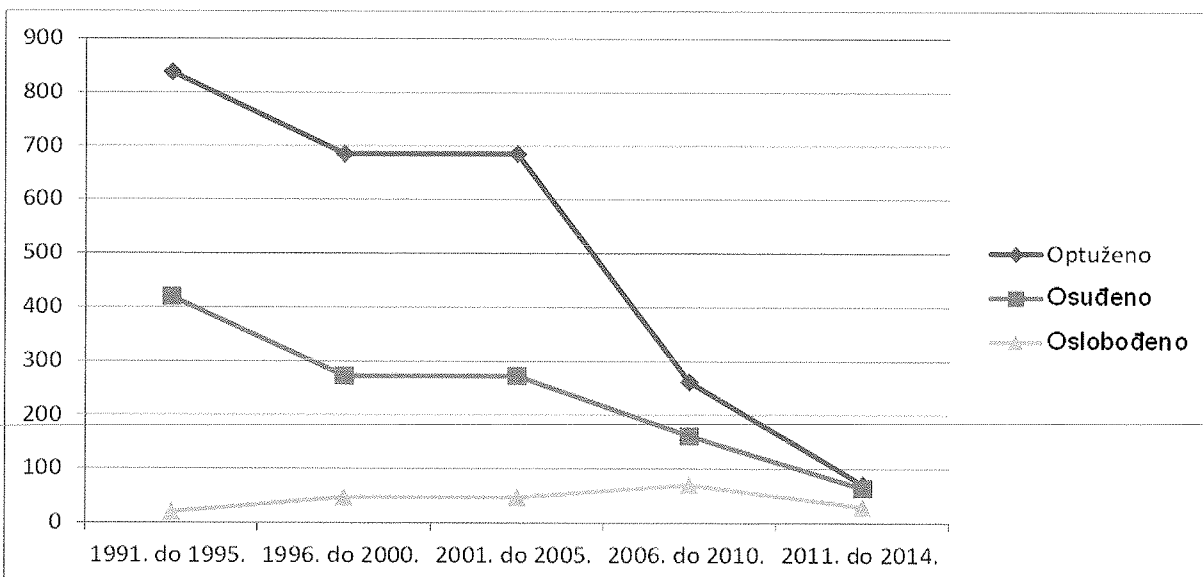
po svojoj strukturi su najbliža djelu kaznenih djela iz ove Glave kojima se štite temeljne vrijednosti (čovječnost i ljudsko dostojanstvo).

3.1.3.1.1. Ratni zločini

Zbog kaznenih djela ratnih zločina nadležna županijska državna odvjetništva u 2014. godini zaprimila su dvadeset i jednu (21) kaznenu prijavu. Cijeneći da je u prethodnom izvještajnom razdoblju u radu ostalo deset (10) kaznenih prijava, to je u 2014. godini bilo u radu ukupno trideset i jedna (31) kaznena prijava. Riješene su ukupno dvadeset i četiri (24) kaznene prijave, pri čemu je doneseno dvadeset i jedno (21) rješenje o provođenju istrage dok su tri (3) prijave riješene na drugi način.

Tijekom 2014. godine ukupno je optužena trideset i jedna (31) osoba. Nadležni županijski sudovi donijeli su presude u odnosu na sedamnaest (17) osoba, pri čemu je deset (10) osoba osuđeno, a sedam (7) osoba je oslobođeno od optužbe. Napominje se kako su još objavljene i presude u odnosu na dvanaest (12) osoba, od kojih je deset (10) osoba osuđeno, ali nadležna županijska državna odvjetništva nisu zaprimila pisane opravke presuda.

Kao što smo i ranije isticali, okolnosti rada na ovim predmetima nisu se promijenile, budući da je i dalje otežano prikupljanje dokaza zbog proteka vremena od počinjenja djela, što pogotovo dolazi do izražaja kod prikupljanja dokaza o neposrednim počiniteljima ovih kaznenih djela. Zbog toga se u ovim predmetima radi u dva pravca, a to su prikupljanje dokaza o neposrednim počiniteljima, a nastoji se utvrditi i odgovornost zapovjednika postrojbi koji je eventualno naredio učin kaznenih djela ratnih zločina ili propustio spriječiti da njemu podređeni pripadnici postrojbi počinu ova kaznena djela.

Radi utvrđivanja odgovornosti zapovjednika državnim odvjetnicima koji rade na ovim predmetima posebno pomaže Baza podataka ratnih zločina koju je državno odvjetništvo ustrojilo uz pomoć sredstava Kraljevine Nizozemske. Baza podataka ratnih zločina sadrži sistematizirane podatke o svim ratnim zločinima koji su se dogodili od 1991. godine pa nadalje. To nisu samo zločini počinjeni na području Republike Hrvatske, već su to i oni zločini u kojima su žrtve hrvatski građani, a počinjeni su na području drugih država. Primjerice, Baza podataka ratnih zločina sadrži i podatke iz predmeta u kojem je podignuta optužnica protiv visokopozicioniranih osoba tadašnje Službe državne bezbednosti JNA, koji su optuženi po zapovjednoj odgovornosti zbog zločina počinjenih nad hrvatskim građanima u logorima na području Republike Srbije.

Uz sve ratne zločine u toj Bazi povezane su kolekcije cjelokupnih dokaza kojima se za te zločine raspolaze. To su svi podaci o počiniteljima, uključujući i prikaz liste svih počinitelja ratnih zločina, žrtvama, materijali spisa predmeta u elektronskom obliku sa odlukama protiv poznatih i nepoznatih počinitelja, kao i alatima za pretraživanje podataka prema raznim kriterijima.

Prema podacima Baze podataka državnog odvjetništva zabilježeno je ukupno 490 ratnih zločina, od čega je evidentirano 319 zločina po poznatim počiniteljima i 171 zločin po nepoznatim počiniteljima.

Pristup Bazi podataka ratnih zločina omogućen je svim državnim odvjetnicima koji rade na ovim predmetima kao i nadležnim tijelima otkrivanja, odnosno policijskim službenicima, što uvelike olakšava rad na ovim predmetima jer svim zamjenicima omogućava uvid u sve predmete ratnih zločina pa samim time i korištenje nekih već ranije prikupljenih dokaza u drugim predmetima.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske već šestu godinu zaredom sudjeluje u zajedničkom projektu Europske komisije i Međunarodnog kaznenog tribunala za bivšu Jugoslaviju (dalje: MKSJ), koji se sastoji od dva dijela. U okviru jednog dijela Projekta „Časnik za vezu“ Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i MKSJ, pretražujući kolekcije dokaza Baze podataka MKSJ, odabire podatke i dokumente iz Baze MKSJ za potrebe korištenja u domaćim predmetima zbog ratnih zločina te ostvaruje neposrednu komunikaciju s tužiteljima, analitičarima i drugim stručnjacima Ureda Tužiteljstva MKSJ. Drugi dio Projekta obuhvaća obuku mladih profesionalaca, redom državnoodvjetničkih savjetnika iz svih državnih odvjetništava u Republici Hrvatskoj, koji su raspoređeni na rad u konkretnim predmetima MKSJ u Den Haag-u, koji ta svoja iskustva „međunarodnog sudovanja“ prenose kasnije u svoj rad u domicilnim državnim odvjetništvima.

S obzirom na najavljeno okončanje rada MKSJ, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zaključilo je 12. rujna 2014. Memorandum o suglasnosti između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda tužitelja Mehanizma za međunarodne kaznene sudove. Naime, Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a osnovan je Mehanizam za

međunarodne kaznene sudove koji nastavlja materijalnu, teritorijalnu, vremensku i personalnu važnost MKSJ. Tim Memorandumom potpisnici su dogovorili da će Tužiteljstvo tog Mehanizma davati informacije, materijale i dokaze i druge oblike pomoći koje državno odvjetništvo zatraži za potrebe progona, istraga ili sudskih postupaka u predmetima ratnih zločina, slijedom čega Časnik za vezu i nadalje pretražuje Bazu MKSJ te se podaci i dokazi pronađeni pretragom te Baze unose u Bazu podataka ratnih zločina državnog odvjetništva.

3.1.3.1.2. Ostala kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (čl.103. do 109. Kaznenog zakona)

Statistički podaci za „Ostala kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva“ iskazuju podatke o kaznenim djelima iz čl. 104. do čl. 109. Kaznenog zakona. U 2014. godini zaprimljena je jedna kaznena prijava protiv 2 (dva) počinitelja za kazneno djelo mučenja i drugog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja iz čl. 104. Kaznenog zakona.

Za kaznena djela trgovanja ljudima iz čl. 106. Kaznenog zakona, u izvještajnom razdoblju primljeno je prijava protiv 8 počinitelja, dok je iz ranijeg razdoblja ostala u radu u državnom odvjetništvu prijava protiv jednog počinitelja, a izvan državnog odvjetništva prijava protiv 2 (dvoje) počinitelja. U odnosu na 1 (jednog) počinitelja podignuta je neposredna optužnica, a u odnosu na 10 počinitelja izdan je nalog za provođenje istrage.

U 2014. godini dovršena je istraga protiv 20 (dvadeset) počinitelja. Po dovršenoj istrazi u odnosu na 6 (šest) počinitelja postupak je obustavljen, protiv 12 (dvanaest) počinitelja podignuta je optužnica, a u odnosu na 2 (dva) počinitelja dovršena je istraga bez odluke na kraju izvještajnog razdoblja.

Sudovi su za kaznena djela trgovanja ljudima iz čl. 106. Kaznenog zakona donijeli osuđujuće presude protiv 4 (četiri) počinitelja, u odnosu na 2 (dva) počinitelja izrečena je kazna zatvora, 1 (jednom) počinitelju rad za opće dobro, a u odnosu na 1 (jednog) počinitelja uvjetna osuda.

Posebno je za istaknuti da je po presudama koje su donijeli sudovi u 2014. godini, na prijedlog državnog odvjetnika, počiniteljima oduzeta imovinska korist i to u odnosu na 2 počinitelja, a ukupan iznos oduzete imovinske koristi iznosi 707.090,00 kuna. Vezano za oduzimanje imovinske koristi izdvaja se pravomoćna presuda protiv jednog počinitelja, kojom je proglašen krivim zbog kaznenog djela trgovanja ljudima i temeljem odredbe čl. 106. st. 1. Kaznenog zakona osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 5 godina, a temeljem odredbe čl. 77. Kaznenog zakona od okrivljenika je oduzeta imovinska korist u iznosu od 595.400,00 kuna, koju je okrivljeni stekao prisiljavajući oštećenog da za njega prosi novac.

U odnosu na kazneno djelo trgovanja ljudima, kazneno djelo ropstva, kazneno djelo trgovanja dijelovima ljudskog tijela i ljudskim zamecima, državno odvjetništvo posebno prati ovu vrstu kriminaliteta i njegove pojavne oblike, te o tome kontinuirano dostavlja izvješća Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, a sukladno Nacionalnom planu za suzbijanje trgovanja ljudima Vlade Republike Hrvatske, ustrojilo je i posebnu bazu podataka za ova kaznena djela.

Analizom podataka o kaznenim djelima trgovanja ljudima razvidno je da se više ne radi prvenstveno o tranzitnom kriminalu, već se Republika Hrvatska pojavljuje i kao država podrijetla žrtava, ali i kao država konačnog odredišta, na kojem se žrtve iskorištavaju. Također se uočava trend porasta kaznenih djela trgovanja ljudima počinjenih s ciljem radnog iskorištavanja.

Uspoređujući statističke podatke za 2014. godinu sa podacima iz prošlogodišnjeg izvještajnog razdoblja, zastupljenost ostalih kaznenih djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva, u ukupnom broju primljenih novih prijava za kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva, nešto je viša i iznosi 27%.

3.1.3.1.3. Kaznena djela počinjena iz mržnje, zbog povrede ravnopravnosti spolova i spolnog uznemiravanja

Novim Kaznenim zakonom, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., zločin iz mržnje definiran je na drugačiji način te je člankom 87. stavkom 21. Kaznenog zakona propisano kako zločin iz mržnje predstavlja kazneno djelo počinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe. Takvo postupanje uzima se kao otegotna okolnost ako Kaznenim zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje.

Državno odvjetništvo vodi evidenciju kaznenih djela počinjenih iz mržnje, te predmeta u vezi povrede odredaba Zakona o suzbijanju diskriminacije te Zakona o ravnopravnosti spolova.

U izvještajnom razdoblju državna odvjetništva upisala su 45 prijava za kaznena djela vezana za zločine iz mržnje, od kojih su u 30 predmeta u tijeku izvidi ili provođenje dokaznih radnji. U 10 predmeta je tijekom 2014. podignuta optužnica, od čega su u 4 predmeta sudovi u izvještajnom razdoblju donijeli i presude. U odnosu na 5 prijava državna odvjetništva su donijela odluku o nepokretanju postupka.

Tijekom 2014. godine u nadležnim državnim odvjetništvima zaprimljeno je ukupno 6 zahtjeva za mirno rješenje spora zbog diskriminacije, sukladno zakonima koji reguliraju navedenu materiju, od kojih 5 zahtjeva nije prihvaćeno, a u odnosu na jedan je zatraženo očitovanje nadležnih tijela.

Osim toga, zaprimljene su 4 tužbe podnesene nadležnim sudovima, koje državna odvjetništva smatraju neosnovanima.

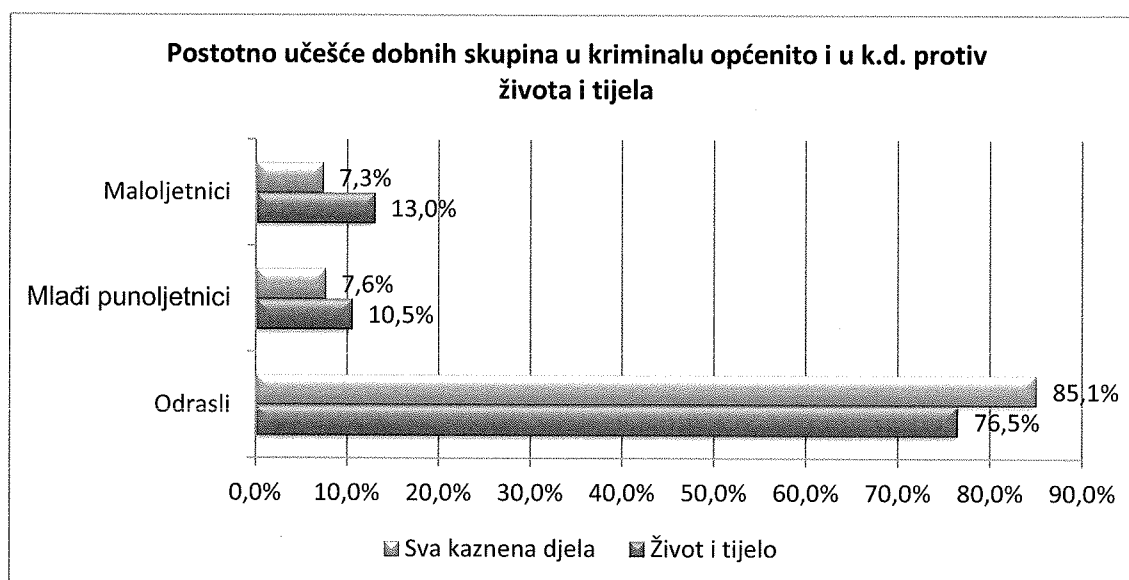
Također su nadležna državna odvjetništva tijekom 2014. godine zaprimila ukupno 5 prvostupanijskih presuda, od kojih su u 2 odbijeni tužitelji s tužbenim zahtjevima da bi se radilo o diskriminaciji, u 2 su tužitelji povukli tužbu, a jednom je presudom djelomično usvojen tužbeni zahtjev tužitelja, na koju presudu je nadležno državno odvjetništvo podnijelo žalbu.

Zaprimljena je i jedna drugostupanijska presuda Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kojom je odbijena žalba tužitelja i potvrđena prvostupanijska presuda kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja te jedno rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kojim je odbačena revizija tužitelja protiv drugostupanijskog rješenja nadležnog suda kojim je potvrđeno prvostupanijsko rješenje, a kojim je odbačena tužba tužitelja.

3.1.3.2. Kaznena djela protiv života i tijela

Kaznena djela protiv života i tijela u ukupnoj strukturi prijavljenih poznatih fizičkih osoba: odrasli, mlađi punoljetnici i maloljetnici (32.315 prijava), sudjeluju s 2.033 prijave, a što predstavlja 6,3% prijavljenog kriminaliteta. Tijekom 2014. godine prijavljeno je 1.555 odraslih osoba, 214 mlađih punoljetnih osoba te 264 maloljetne osobe. No, ne toliko zbog navedenog postotka u ukupnom kriminalitetu, koliko zbog najtežih djela iz ove glave Kaznenog zakona, a to su ubojstvo i teško ubojstvo, kaznena djela protiv života i tijela izazivaju posebnu pozornost te zahtijevaju posebnu analizu.

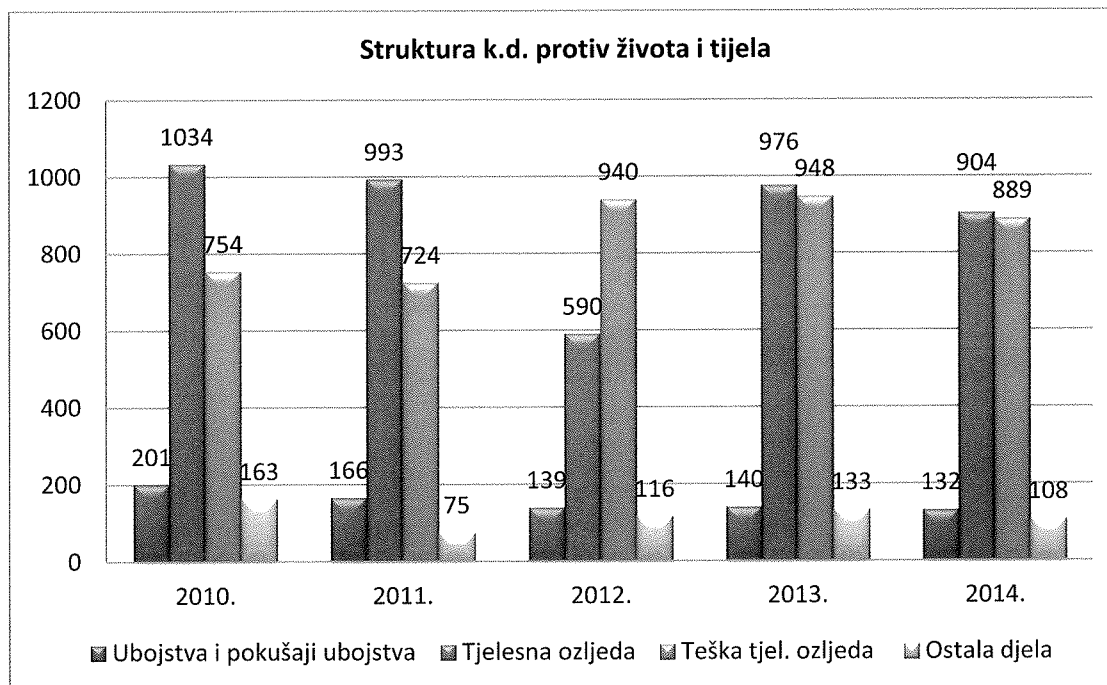
U priloženom grafikonu vidljivo je učešće dobnih skupina u kriminalitetu općenito te u kaznenim djelima protiv života i tijela, pa se uočava kako upravo maloljetnici i mlađi punoljetnici češće čine kaznena djela protiv života i tijela.

Što se strukture kaznenih djela protiv života i tijela tiče, najzastupljenije kazneno djelo iz ove glave Kaznenog zakona u izvještajnom razdoblju predstavlja kazneno djelo tjelesne ozljede iz čl. 117. Kaznenog zakona, nanesene djeci i maloljetnicima, za koje je zaprimljeno 904 prijave, odnosno čini 44,5% od ukupno zaprimljenih prijava za kaznena djela iz ove glave Kaznenog zakona. Potom slijede prijave za kaznena djela teške tjelesne ozljede (kazneno djelo teške tjelesne ozljede iz čl. 118. Kaznenog zakona, osobito teške tjelesne ozljede iz čl. 119. Kaznenog zakona te teške tjelesne ozljede s posljedicom smrti iz čl. 120. Kaznenog zakona), s ukupno 889 zaprimljenih prijava ili 43,7%. Ubojstva i teška ubojstva participiraju s 118 prijava ili 5,8%, za razliku od 2013. kada je za kazneno djelo ubojstva i teškog ubojstva bilo prijavljeno 140 osoba. Vidljivo je, dakle, da je ove godine, za razliku od 2013., kada je najviše prijava bilo za kazneno djelo teške tjelesne ozljede, najzastupljenije kazneno djelo tjelesne ozljede iz čl. 117. Kaznenog zakona. Porast tog kaznenog djela može se djelomično objasniti i dekriminalizacijom kaznenog djela nasilja u obitelji iz čl. 215. a KZ/97 stupanjem na snagu novog Kaznenog zakona, 1. siječnja 2013., te sukladno tome izmjenom čl. 117. Kaznenog zakona, koji je uveo progon po službenoj dužnosti ako je kazneno djelo tjelesne ozljede počinjeno prema bliskoj osobi, a što su prema čl. 87. st. 9. Kaznenog zakona članovi obitelji, bivši bračni ili izvanbračni drug ili istospolni partner i osobe koje žive u zajedničkom kućanstvu.

Također valja napomenuti kako je zaprimljen i velik broj prijava za kazneno djelo tjelesne povrede iz čl. 117. Kaznenog zakona počinjenih od strane maloljetnih osoba, pa je za to djelo u 2014. godini podnesena 191 prijava, a radi se o kaznenom djelu počinjenom prema djeci, što su prema čl. 87. st. 7. Kaznenog zakona osobe koje nisu navršile 18 godina života, pa je razvidno da se uglavnom radi o vršnjačkom nasilju.

Iz priloženog grafikona vidljiva su odstupanja u strukturi kaznenih djela protiv života i tijela od 2010. do 2014. godine.

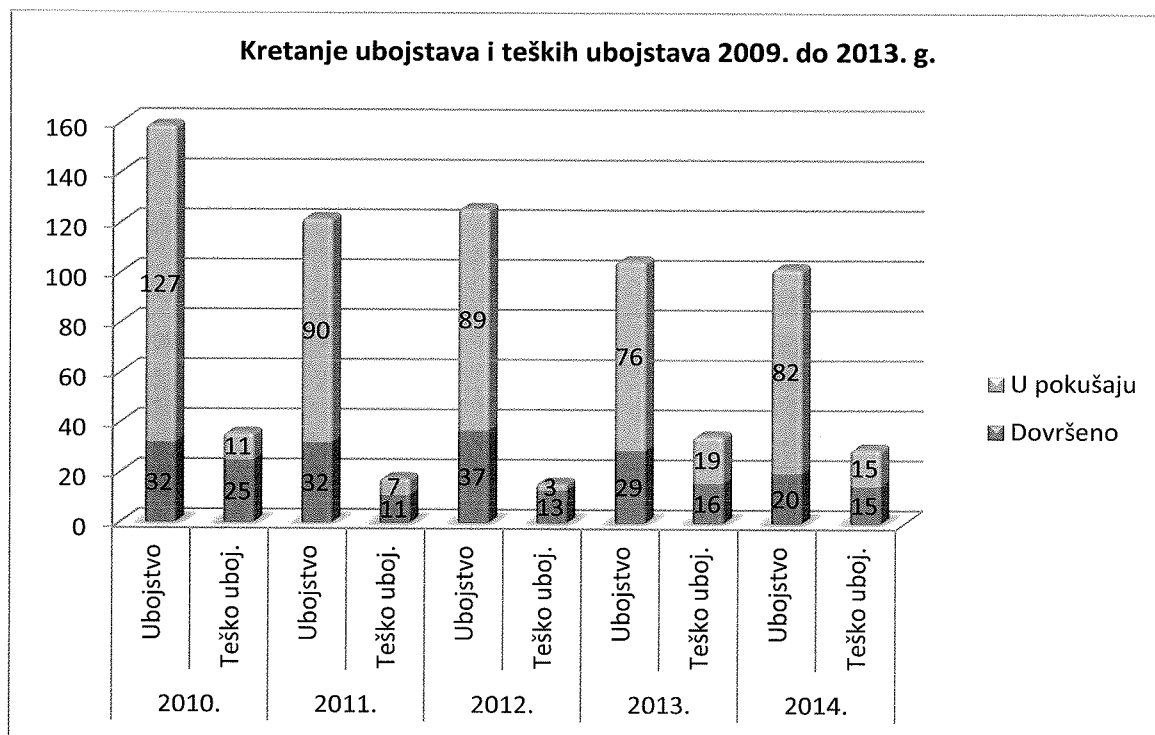

Kretanje prijava, optuženja, presuda i među njima osuđujućih presuda kroz pet godina, a kao što je vidljivo u donjoj tablici, upućuje na uobičajene godišnje oscilacije u broju prijavljenih, optuženih odnosno presuđenih osoba za kaznena djela protiv života i tijela.

Godina	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Prijavljeno	2152	1955	1784	2196	2033
Optuženo	1204	1157	1016	1205	1180
Presuđeno	1440	1234	1222	1190	1069
Od toga osuđujuće	1182	1016	1061	1076	966

Pogledamo li strukturu najtežih kaznenih djela iz ove glave Kaznenog zakona, kao što su ubojstvo i ubojstvo u pokušaju te teško ubojstvo i teško ubojstvo u pokušaju te kretanje prijava kroz posljednjih pet godina, prikazanih u donjem grafikonu, tada podaci pokazuju izvjesna odstupanja po godinama, ali se također ne radi o značajnijim oscilacijama te se ne može zaključivati da bi ta kaznena djela bila u porastu. Blagi porast kaznenih djela teškog ubojstva u pokušaju u 2013. i 2014. godini u odnosu na 2010., 2011. i 2012. godinu može se objasniti time kako je izmjenama Kaznenog zakona, koje su

stupile na snagu 1. siječnja 2013., prema odredbi čl. 111. toč. 3. Kaznenog zakona teško ubojstvo počinjeno i ako počinitelj ubije blisku osobu koju je već ranije zlostavljao, pa se, dakle, radi o pokušaju teškog ubojstva na štetu bliske osobe, što do sada nije predstavljalo kvalifikatornu okolnost.

Kod kaznenih djela protiv života i tijela valja istaknuti i broj prijava protiv nepoznatih osoba, kojih je u ovom izvještajnom razdoblju bilo 234 (2013. su bile zaprimljene 232 prijave protiv NN osoba), od čega je otkriveno ukupno 60 počinitelja, ili 25,6%. Pri tome je važno navesti da se čak 9 kaznenih prijava protiv nepoznatih zaprimljenih u 2014. godini odnosi na kaznena djela ubojstva iz čl. 110. i teškog ubojstva iz čl. 111. Kaznenog zakona, dok je zaprimljeno i 10 kaznenih prijava protiv nepoznatih počinitelja zbog spomenuta dva kaznena djela u pokušaju. Zabrinjava, međutim, podatak da je u ovom izvještajnom razdoblju otkriven tek jedan počinitelj kaznenog djela ubojstva i teškog ubojstva prijavljen 2014.godine, a 5 počinitelja ovih kaznenih djela u pokušaju, dok je također otkriven i samo jedan počinitelj ubojstva i teškog ubojstva iz ranijih godina, te jedan počinitelj kaznenog djela ubojstva u pokušaju, odnosno teškog ubojstva u pokušaju iz ranijih godina. Navedeno ukazuje na nužnost poboljšanja otkrivačke djelatnosti policije za najteža kaznena djela.

Politika kažnjavanja odraslih osoba za ova kaznena djela logično je stroža od uobičajene politike kažnjavanja, pa je tako od 815 osuđujućih presuda protiv mlađih punoljetnika i odraslih osoba izrečeno 152 zatvorske kazne, što predstavlja 18,7%, izrečeno je 78 rada za opće dobro te su izrečene i 62 sigurnosne mjere obveznog psihijatrijskog liječenja i liječenja od ovisnosti. U postupcima protiv mlađih punoljetnika i odraslih osoba, državna su odvjetništva tijekom izvještajnog razdoblja podnijela ukupno 221 žalbu, od čega zbog kazne 113, zbog kazne iz drugih razloga 36, te 72 žalbe zbog razloga različitih od kazne.

U odnosu na ova kaznena djela valja istaknuti i to kako je, u predmetima protiv odraslih i mlađih punoljetnika, podignuto 14 optužnica protiv okrivljenika s duševnim

smetnjama, odnosno protiv počinitelja koji su tempore criminis bili neubrojivi te je u odnosu na 22 neubrojive osobe tijekom izvještajnog razdoblja donesena presuda kojom se utvrđuje da je osoba u stanju neubrojivosti počinila protupravno djelo te se određuje prisilni smještaj u psihijatrijsku ustanovu.

3.1.3.3. Kaznena djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda, protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja i osobne slobode

Kaznena djela protiv osnovnih prava i sloboda u novom Kaznenom zakonu razdvojena su u više glava i to protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (Glava XI), protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (Glava XII.), osobne slobode (Glava XIII.), protiv privatnosti (Glava XIV.), te kaznena djela protiv biračkog prava (Glava XXXI.).

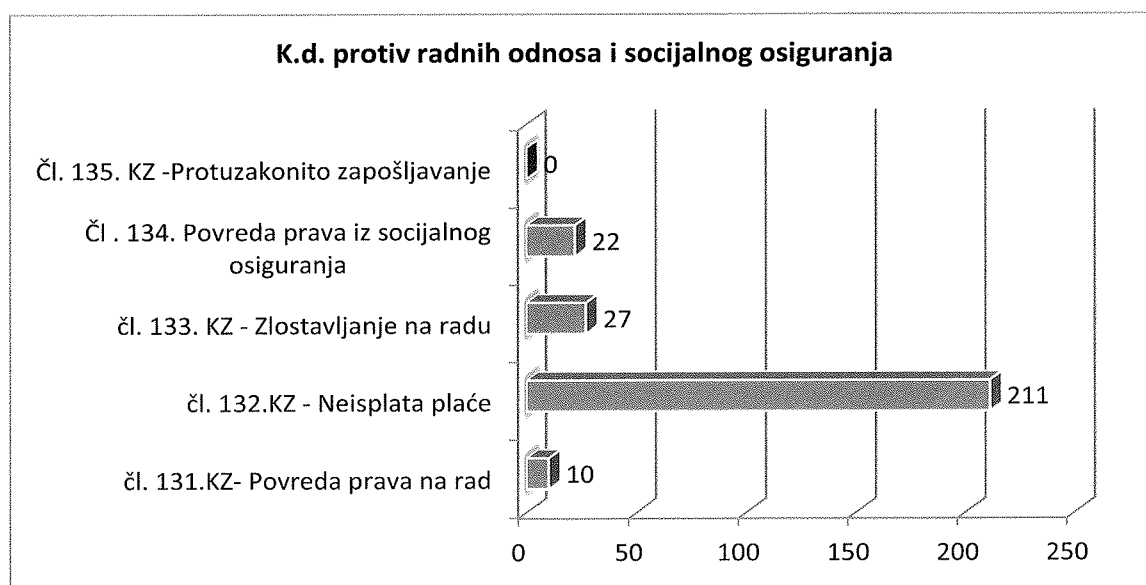
3.1.3.3.1. Kaznena djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda

Kao i ranijih godina, kaznena djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda zastupljena su s malim brojem prijava, pa je tako 2014. godini zaprimljeno svega 17 prijava, od čega je za kazneno djelo povrede ravnopravnosti iz čl. 125. Kaznenog zakona zaprimljeno 8 novih prijava, za kazneno djelo povrede slobode mišljenja i izražavanja misli iz čl. 127. Kaznenog zakona zaprimljeno je 6 prijava, a za kazneno djelo povrede slobode vjere iz čl. 130. Kaznenog zakona 3 prijave. 14 prijava je odbačeno, a u odnosu na jednu kaznenu prijavu podnesena je optužnica s kaznenim nalogom te je zaprimljena jedna osuđujuća presuda kojom je izrečena uvjetna zatvorska kazna.

3.1.3.3.2. Kaznena djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja

U odnosu na kaznena djela protiv radnog odnosa i socijalnog osiguranja u 2014. godini zaprimljeno je 269 prijava protiv odraslih osoba, što u odnosu na 2013. godinu, kada su zaprimljene 133 prijave za to kazneno djelo, predstavlja porast za 102%.

Struktura djela u ovoj glavi Kaznenog zakona dana je u grafikonu koji slijedi.

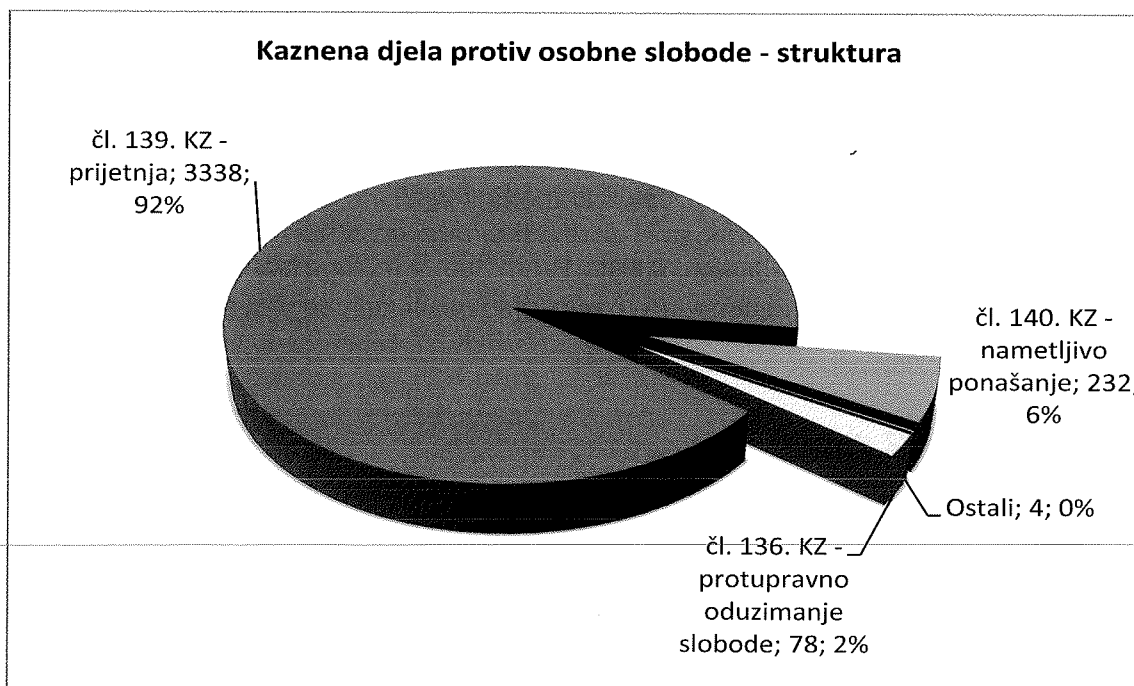
Rješenje o odbačaju doneseno je u odnosu na 147 prijava, a od toga 108 zbog kaznenog djela neisplate plaće iz čl. 132. Kaznenog zakona. Naime, stavak 3. čl. 132. Kaznenog zakona određuje da nema kaznenog djela neisplate plaće iz čl. 132. st. 1. Kaznenog zakona, kada je do neisplate plaće došlo zbog nemogućnosti raspolaganja financijskim sredstvima na računu poslodavca ili zbog nedostatka financijskih sredstava na računu poslodavca koji nisu nastali s ciljem izbjegavanja isplate plaće, dakle, pojednostavljeno, nema kaznenog djela kada je poslodavac dostavio račun, ali plaću iz navedenih razloga nije mogao isplatiti. Upravo je to prevladavajući razlog za odbacivanje navedenog broja zaprimljenih prijava. Za napomenuti je također kako je od stupanja na snagu novog Kaznenog zakona, odnosno od 1. siječnja 2013., većina kaznenih prijava podnesena po oštećenicima, fizičkim osobama, a tek manji broj po ovlaštenim tijelima.

Za kaznena djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja optužena je tijekom 2014. godine 51 osoba, od čega se radi o 22 neposredne optužnice, te 29 optužnica s kaznenim nalogom. U odnosu na proteklo izvještajno razdoblje radi se o znatnom porastu i to od 300%, budući je u 2013. godini optuženo 17 osoba. Sudovi su tijekom izvještajnog razdoblja donijeli ukupno 37 presuda, od toga 28 osuđujućih, kojima je u odnosu na 25 osoba izrečena uvjetna osuda, a u odnosu na 3 osobe izrečena je novčana kazna. Donesene su i 2 odbijajuće presude, a podneseno je 7 državnoodvjetničkih žalbi.

Također je za napomenuti da je u odnosu na kazneno djelo neisplate plaće iz čl. 132. Kaznenog zakona oduzeto imovinske koristi u iznosu od 622.585,00 kuna.

3.1.3.3. Kaznena djela protiv osobne slobode

Za kaznena djela protiv osobne slobode podneseno je 3.652 prijave protiv odraslih osoba, 122 prijave protiv mladih punoljetnih osoba i 108 prijava protiv maloljetnika. U donjem grafikonu daje se struktura prijava iz ove glave Kaznenog zakona protiv odraslih osoba, budući je daleko najveći broj prijava podnesen protiv odraslih osoba, iz čega je vidljivo da se 3.338 prijava odnosi na kazneno djelo prijetnje iz čl. 139. Kaznenog zakona, a što predstavlja 91,4%.

U grafikonu je nadalje vidljivo kako je za kazneno djelo uvedeno novim Kaznenim zakonom koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., odnosno kazneno djelo nametljivog ponašanja iz čl. 140. Kaznenog zakona, prijavljeno ukupno 232 osobe, odnosno 6,3%, dok je za kazneno djelo protupravnog oduzimanja slobode iz čl. 136. Kaznenog zakona prijavljeno ukupno 78 osoba ili 2,1%. Za kazneno djelo otmice prijavljene su samo 3 odrasle osobe, a za kazneno djelo prisile jedna odrasla osoba.

Valja napomenuti i to kako je i u odnosu na kaznene prijave protiv maloljetnih osoba za kazneno djelo prijetnje zaprimljeno 89 prijava, što je 82,4% ukupno prijavljenih, dok je protiv mladih punoljetnih osoba za isto kazneno djelo zaprimljeno 109 novih kaznenih prijava ili 89,3% ukupno zaprimljenih kaznenih prijava iz ove glave Kaznenog zakona.

U odnosu na 1.733 prijavljene osobe (odrasle, maloljetnike i mlade punoljetnike) doneseno je rješenje o odbačaju kaznene prijave, od čega se 1577, odnosno 90,1% odnosi na kaznena djela prijetnje, a 112 odbačaja na kazneno djelo nametljivog ponašanja.

Za kaznena djela iz ove glave protiv svih dobnih skupina počinitelja svake je godine karakterističan veliki broj odbačaja, a koji u ovom izvještajnom razdoblju iznosi 44,6% od ukupno donesenih odluka povodom prijava za kaznena djela iz ove glave Kaznenog zakona (1733 od 3882 zaprimljene prijave). Veliki broj donesenih rješenja o odbačaju kaznenih prijava za kaznena djela prijetnje iz čl. 139. st. 1. i 2. Kaznenog zakona može se objasniti činjenicom da se za kaznena djela iz st. 1. toga članka progoni po privatnoj tužbi, a oštećenici državnim odvjetništvima prijavljuju i taj oblik ovog kaznenog djela, dok se za kazneno djelo iz st. 2. progon poduzima po prijedlogu, osim ako je djelo počinjeno iz mržnje, prema djetetu ili osobi s težim invaliditetom ili bliskoj osobi, pa se u velikom broju predmeta, nakon podnesenog prijedloga za progon, isti od strane oštećenika povlači, a što predstavlja zapreku za daljnje vođenje kaznenog postupka protiv prijavljene osobe te se takove prijave rješavaju odbačajem, kao i one kada prijavljeno ponašanje ne predstavlja ozbiljnu prijetnju, objektivno podobnu da kod oštećenika izazove opravdani strah da bi izrečeno moglo biti i ostvareno.

U odnosu na kaznena djela iz ove glave Kaznenog zakona optuženo je ukupno 1912 odraslih osoba, i to 871 osoba neposrednom optužnicom, a protiv 1.041 osobe podignuta je optužnica s kaznenim nalogom, pa je tako učešće optuženja odraslih osoba u odnosu na ukupne odluke povodom prijave za djela iz ove glave Kaznenog zakona 53,2%. U odnosu na 52 odrasle osobe tijekom 2014. doneseno je rješenje o provođenju istrage, a što predstavlja 1,4% od ukupno donesenih odluka. Nakon provedene istrage u odnosu na 29 odraslih osoba podignuta je optužnica, što predstavlja 61,7% ukupno donesenih odluka po dovršenoj istrazi. U postupcima protiv odraslih osoba, sudovi su tijekom 2014. godine donijeli ukupno 1.535 osuđujućih presuda, 59 oslobađajućih i 97 odbijajućih presuda, što bi značilo da je udio osuđujućih presuda u odnosu na ukupan broj presuda (1.691) 90,8%. Najveći broj izrečenih sankcija odnosi se na uvjetne osude, koje su izrečene u odnosu na 1.286 osoba ili 83,8%, dok je u odnosu na 108 osoba ili 7% presuda izrečena kazna zatvora, a u odnosu na 86 osoba izrečen je rad za opće dobro (5,6%), dok je novčana kazna izrečena u 53 presude odnosno u 3,4% ukupno izrečenih presuda. U odnosu na kaznena djela iz ove glave izrečeno je ukupno 100 sigurnosnih mjera, od čega se 75 sigurnosnih mjera odnosi na mjeru obaveznog psihijatrijskog liječenja i obaveznog liječenja od ovisnosti.

Državna odvjetništva su u odnosu na tu dobnu skupinu tijekom 2014. godine podnijela ukupno 171 žalbu, od čega 88 zbog kazne, 68 zbog drugih razloga, a 15 zbog kazne i drugih razloga.

U odnosu na kaznena djela iz ove glave Kaznenog zakona, valja napomenuti da su tijekom 2014. godine također podignute ukupno 22 optužnice protiv odraslih osoba temeljem čl. 457. st. 1. Zakona o kaznenom postupku, odnosno protiv neubrojivih počinitelja te da je u odnosu na takve počinitelje doneseno 20 sudskih presuda.

3.1.3.2. Kaznena djela protiv privatnosti

Protiv počinitelja kaznenih djela protiv privatnosti iz Glave XIV Kaznenog zakona podneseno je ukupno 185 novih prijava, od čega je više od polovine podnesenih prijava u odnosu na kazneno djelo narušavanje nepovredivosti doma i poslovnog prostora iz čl. 141. Kaznenog zakona, ukupno 98 prijava, 11 kaznenih prijava podnijeto je za kazneno djelo povrede tajnosti pisama i drugih pošiljaka iz čl. 142. Kaznenog zakona, a 56 kaznenih prijava za kazneno djelo nedozvoljene uporabe osobnih podataka iz čl. 146. Kaznenog zakona. U odnosu na kazneno djelo neovlaštenog zvučnog snimanja i prisluškivanja iz čl. 143. Kaznenog zakona podneseno je 7 prijava, za kazneno djelo neovlaštenog slikovnog snimanja iz čl. 144. Kaznenog zakona 8 prijava, a za kazneno djelo neovlaštenog otkrivanja profesionalne tajne iz čl. 145. Kaznenog zakona 5 kaznenih prijava.

Državna odvjetništva su tijekom izvještajnog razdoblja donijela ukupno 117 rješenja o odbačaju, od čega se najveći dio, 70 rješenja, odnosi na kazneno djelo narušavanja nepovredivosti doma i poslovnog prostora, što znači da je od ukupno zaprimljenih kaznenih prijava za to kazneno djelo u odnosu na 71,4% doneseno rješenje o odbačaju, a u odnosu na 34,7% podignuta je neposredna optužnica (12), odnosno optužnica s kaznenim nalogom (22).

Sudovi su donijeli ukupno 45 presuda, od čega 42 presude predstavljaju osuđujuće presude, što znači da je uspješnost u postupku za kaznena djela iz ove glave kaznenog zakona 98,3%, pri čemu valja napomenuti da najveći udio u izrečenim sankcijama ima uvjetna osuda, i to 35 od ukupno 42 izrečene sankcije (83,3%), dok je u odnosu na 7 osoba izrečena novčana kazna (15,6%).

3.1.3.4. Kaznena djela protiv spolne slobode

Za ova kaznena djela u izvještajnom razdoblju podnesene su 242 prijave protiv odrasle osobe, što predstavlja povećanje broja prijavljenih osoba u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje, kada je podneseno prijava protiv 176 osoba. Obzirom na mali broj prijava u udjelu ukupnog kriminaliteta, ovo povećanje za sada ne iziskuje detaljniju analizu, već pojačano praćenje kroz naredna razdoblja.

U strukturi kaznenih djela protiv spolne slobode na štetu odraslih osoba najzastupljenije su bludne radnje iz čl. 155 Kaznenog zakona (58 prijava), jednako kao i u prošlogodišnjem izvještajnom razdoblju. Slijede kaznene prijave za silovanje iz čl. 153. Kaznenog zakona (47 prijava), što u odnosu na 2013. godinu, kada su bile podnesene 33 kaznene prijave za ovo kazneno djelo, predstavlja porast broja kaznenih prijava. Tome treba dodati i 11 kaznenih prijava za pokušaj ovog kaznenog djela. Uočava se i veći broj

kaznenih prijava za kazneno djelo prostitucije iz čl. 157. Kaznenog zakona (33 kaznene prijave).

Za sva djela iz ove grupe kaznenih djela odbačene su 53 prijave, neposredno je optuženo 65 osoba, a protiv ukupno 27 osoba podignuto je optužnica s kaznenim nalogom, dok je poslije istrage optužena 81 osoba. Sudovi su donijeli 155 presuda, od kojih 130 osuđujućih. Izrečeno je 59 kazni zatvora, 16 presuda kojima je zatvor zamijenjen radom za opće dobro, dvije novčane kazne, 54 uvjetnih osuda i 7 sudskih opomena.

U odnosu na vrstu sankcija za primijetiti je da od ukupnog broja sankcija (138), na uvjetnu se osudu odnosi njih 54, što predstavlja relativno veliki broj, obzirom na težinu ove vrste kaznenih djela i zaštitni objekt.

3.1.3.5. Kaznena djela vezana za zlouporabu opojnih droga

Za kaznena djela zlouporabe opojnih droga u 2014. godini prijavljene su 1.434 poznate osobe, od toga 1.080 odraslih osoba, 220 mlađih punoljetnih osoba i 134 maloljetne osobe. Kretanje prijava od 2012. do 2014. godine dano je u donjoj tabeli.

Godina	Odrasli	Mlađi punoljetnici	Maloljetnici	Ukupno
2012.	4821	919	348	6088
2013.	1287	254	135	1676
2014.	1080	220	134	1434

U ukupnoj masi kriminaliteta poznatih osoba, kaznena djela zlouporabe droge participiraju sa 5,75%, što predstavlja lagani pad u odnosu na ranija izvještajna razdoblja. U donjoj tablici prikazana je struktura prijavljenih kaznenih djela u 2013. godini.

	Čl.190./1	Čl.190./2	Čl.190./3	Čl.190./4. do 6.	Čl.191.	Čl.191.a	Ukupno
Odrasli	132	784	16	11	125	12	1080
Mlađi punoljetnici	17	112	20		71		220
Maloljetnici	29	30	25		50		134
Ukupno	178	926	61	11	246	12	1434

Najzastupljeniji oblik kaznenog djela zlouporabe droge je prodaja, nabava droge radi prodaje, proizvodnja droge, prerada i prenošenje radi prodaje iz čl. 190. st. 2. KZ-a, dok iza njega slijedi omogućavanje uživanja droga iz čl. 191. KZ-a. Za napomenuti je da u 2013. godini nije bilo nijednog slučaja među maloljetnicima i mlađim punoljetnicima neovlaštene proizvodnje i prometa tvari zabranjenih u sportu iz čl. 191. a KZ-a.

U 2013. godini u radu protiv odraslih osoba bile su 1.173 prijave (93 prijave iz prethodnog izvještajnog razdoblja i 1.434 nove prijave). Od toga su odbačene 122 prijave, 232 osobe neposredno su optužene, a istraga je naložena protiv 724 osobe. Po dovršenoj istrazi optuženo je daljnjih 618 osoba.

Sudovi su u odnosu na odrasle osobe donijeli 655 presuda, od toga 610 osuđujućih presuda. Od 610 osuđujućih presuda protiv 229 osoba izrečena je kazna zatvora (45,3%), dok je u odnosu na 149 osoba kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro.

U slijedećoj tabeli prikazani su podaci o rješavanju prijavama i odlukama po dobnim skupinama.

	Odbačeno	Optuženo	Presuđeno	Od toga osuđujuće
Odrasli	122	850	655	610
Mlađi punoljetnici	57	138	93	90
Maloljetnici	53	77	60	53
Ukupno	232	1065	808	753

Iz tabele je vidljivo da je negativna selekcija veća kod mlađe populacije nego kod odraslih osoba. To iz razloga što se kod lakših oblika ovih kaznenih djela mlađim osobama često primjenjuje načelo oportuniteta i kaznene prijave se odbacuju, posebno u slučajevima kada je maloljetnik ili mlađi punoljetnik prvi put prijavljen.

3.1.3.5.a Kaznena djela protiv zdravlja ljudi (Glava XIX.)

Grupni zaštitni objekt kaznenih djela iz Glave XIX Kaznenog zakona je zdravlje ljudi i sadrži inkriminacije kojima se zdravlje štiti od različitih oblika propusta zdravstvenih djelatnika, inkriminacija kojom se štiti pravo pacijenta na samoodlučivanje, inkriminacija kojima se štiti zdravlje ljudi od zaraza, inkriminacija kojima se štiti zdravlje od štetnih sredstava i inkriminacija koje se odnose na živježne namirnice.

Svu navedenu problematiku koja se inkriminira u ovoj Glavi Kaznenog zakona uređuju brojni zakonski i podzakonski akti, pa možemo govoriti o tome da je većina ovih djela blanketne naravi, jer se oslanjaju upravo na druge zakone i podzakonske akte, ali i na međunarodne instrumente koji reguliraju ovu materiju a Republika Hrvatska ih je ratificirala.

Najveći broj kaznenih djela protiv zdravlja ljudi su formalna kaznena djela, odnosno delikti apstraktnog ugrožavanja zdravlja, a manji broj su delikti konkretnog ugrožavanja. Jedan dio ovih kaznenih djela su tzv. posebna kaznena djela (*delicta propria*) jer ih može počiniti samo osoba koja ima određeno zakonom propisano svojstvo, dok kod nekih kaznenih djela počinitelj može biti svaka osoba.

U izvještajnom razdoblju za kaznena djela protiv zdravlja ljudi prijavljeno je 70 osoba što predstavlja izvjestan porast u odnosu na prošlu godinu kada je bilo prijavljeno 59 osoba. U strukturi kriminaliteta najviše ima kaznenih djela nesavjesnog liječenja iz čl. 181. KZ-a (47 prijavljenih osoba ili 67%), dok su druga kaznena djela po broju prijavljenih zanemariva.

Državna odvjetništva imala su u radu 80 prijava (70 novih i 10 iz ranijeg razdoblja). Riješeno je 75 prijava, od toga je 46 prijava odbačeno, podneseno je 16 optužnica, dok su sudovi donijeli 17 presuda, od čega svega 5 osuđujućih.

Osnovni problem kod procesuiranja ovih kaznenih djela je relativno dugo trajanje kaznenog postupka zbog pravne i činjenične složenosti dokazivanja. Naime, u svakom predmetu predstoji vještačenje u tijeku istrage koje se nerijetko ponovi i u glavnoj raspravi, tako da se u nekim slučajevima rasprave i nepotrebno odgađaju. Radi se o specifičnim predmetima kod kojih je postupak dokazivanja vrlo složen a rezultati neizvjesni, zbog čega često izazivaju nezadovoljstvo oštećenika i javnosti u cjelini.

U izvještajnom razdoblju nije bilo kaznenih prijava protiv pravnih osoba za kaznena djela iz ove Glave KZ-a.

3.1.3.5.b Kaznena djela protiv okoliša (Glava XX.)

U Glavi XX Kaznenog zakona sistematizirana su kaznena djela protiv okoliša. Također u kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske preuzeta je i Direktiva 2008/99EC što je rezultiralo time da ta Glava Kaznenog zakona ima niz novih kaznenih djela koja prije nisu bila propisana kao kaznena djela.

Naše je zakonodavstvo kao i većina drugih zakonodavstava prihvatilo reguliranje kaznenih djela protiv okoliša kao kaznenih djela ugrožavanja, kod kojih se ne traži da dođe do povređivanja zaštićenog dobra, odnosno okoliša, već je dovoljna i opasnost od njegovog povređivanja, odnosno apstraktno ugrožavanje. Osim toga, većina kaznenih djela protiv okoliša su blanketne norme što znači da je kroz blanketnost norme predviđena akcesornost takvog djela, te je za primjenu pojedinog kaznenog djela relevantan neki drugi zakon, primjerice Zakon o zaštiti okoliša, Zakon o zaštiti prirode i drugi.

Tijekom izvještajnog razdoblja državna odvjetništva zaprimila su kaznenih prijava protiv 236 osoba što predstavlja pad broja prijavljenih osoba u odnosu na prethodnu godinu, kada su bile primljene 352 prijave. U ukupnoj strukturi kriminaliteta punoljetnih osoba, ova kaznena djela participiraju sa vrlo malo prijavljenih osoba (0,9% od ukupnog broja novih prijava).

Najzastupljenije kazneno djelo iz ove glave je, za razliku od prethodnih godina, kazneno djelo ubijanja ili mučenja životinja iz čl. 205. KZ-a sa 56 prijavljenih osoba, dok je na drugom mjestu kazneno djelo protuzakonitog lova i ribolova iz čl. 204. KZ-a sa 36 prijavljenih osoba. Kazneno djelo protupravne gradnje koje je niz godina bilo na prvom mjestu, ove godine ima samo 35 prijavljenih osoba. Za kazneno djelo protupravne eksploatacije rudnog blaga iz čl. 211. KZ-a, prijavljeno je samo 27 osoba. Sva druga djela participiraju sa znatno manje prijavljenih osoba.

Državna odvjetništva imala su u radu 286 prijava (236 novih i 50 iz ranijeg razdoblja). Doneseno je 230 odluka, dok je 6 prijava riješeno spajanjem i slično. Odbačeno je 107 kaznenih prijava ili 38,4% od ukupnog broja odluka, dok su podnijete 122 optužnice. Sudovi su donijeli 157 presuda, od toga 138 osuđujućih. Izrečeno je 11 novčanih kazni, 121 uvjetna zatvorska osuda i 6 sankcija rada za opće dobro. Državna odvjetništva su podnijela 26 žalbi, od toga zbog odluke o kazni 21 žalbu.

U ovoj glavi ima kaznenih djela za koja nikada nije podnijeta kaznena prijava, dijelom zato što se takva kaznena djela kod nas još ne čine, a dijelom i zato što je ekološka svijest i ekološko obrazovanje još na vrlo niskom stupnju, pa se pojedina kaznena djela uopće ne doživljavaju kao delikti.

Smatramo da ova vrsta kaznenih djela nije procesuirana u onom obimu u kojem bi optimalno trebala biti i to iz razloga što ova kaznena djela objektivno postoje, ali smatramo da je još uvijek ekološka svijest vrlo niska a niska je i zainteresiranost nadležnih službi i institucija čiji je zadatak otkrivanje i prijavljivanje ovih kaznenih djela. Jedino rješenje ovog problema jest pravovremeno detektiranje ovih djela i podnošenje kvalitetnih kaznenih prijava koje bi potencijalno rezultirale drugačijom strukturom donesenih odluka.

Očekivanja od unošenja novih kaznenih djela protiv okoliša u Kazneni zakon jest da će zbog aktualnosti tematike u dogledno vrijeme i priljev kaznenih prijava biti veći, pa se ukazuje kao nužnost kontinuiranog praćenja sudske prakse sa primjerima dobre prakse iz EU.

Broj prijavljenih pravnih osoba iznosi 19. Kao i ranijih godina radi se o prijavama za dva kaznena djela i to protupravne eksploatacije rudnog blaga iz čl. 211. KZ-a (11 prijavljenih) i protupravne gradnje iz čl. 212. KZ-a (5 prijavljenih). Po prvi put prijavljene su dvije pravne osobe za kazneno djelo onečišćenja okoliša iz čl. 193. KZ-a i jedna pravna osoba zbog kaznenog djela pustošenja šuma iz čl. 209. KZ-a. Odbačeno je 10 kaznenih prijava, a protiv 5 pravnih osoba podignuti su optužni akti. Sudovi su donijeli 9 osuđujućih presuda i to isključivo novčane kazne. Državna odvjetništva uložila su 3 žalbe, sve zbog odluke o kazni.

3.1.3.6. Kaznena djela protiv opće sigurnosti

Kaznena djela protiv opće sigurnosti po brojnosti ne učestvuju znatno u općem kriminalitetu, ali izvršenje ovih kaznenih djela može imati teške posljedice jer zbog eksplozije i požara često dolazi do gubitka života i nastaju velike štete imovinskih razmjera.

Najčešći oblik ovih kaznenih djela je kazneno djelo iz čl. 215. Kaznenog zakona (dovođenje u opasnost života i imovine općeopasnom radnjom ili sredstvom) za koje kazneno djelo su zaprimljene 152 prijave, a za izvršenje kaz. djela iz čl. 222. Kaznenog zakona (teško kazneno djelo protiv opće sigurnosti) zaprimljene su prijave protiv 81 osobe.

Ukupno je za sva kaznena djela protiv opće sigurnosti podneseno 280 kaznenih prijava, odbačena je 91 prijava, dok je neposredno i poslije dovršetka istrage optuženo 200 osoba. Sudovi su donijeli 249 presuda od čega je 206 bilo osuđujućih presuda.

3.1.3.7. Kaznena djela protiv sigurnosti javnog prometa

U 2014. godini državna odvjetništva zaprimila su 1.505 kaznenih prijava zbog izvršenja kaznenih djela protiv sigurnosti prometa, od toga 1.403 protiv odraslih osoba, 89 prijava protiv mlađih punoljetnih osoba dok je 13 prijava podneseno protiv maloljetnika.

U donjoj tabeli dani su podaci o prijavama, odbačajima, optuženjima i osuđujućim odlukama po ovim dobnim skupinama.

Kaznena djela protiv sigurnosti javnog prometa

	Prijave	Odbačaji	Optuženja	Osuđujuće presude
Odrasli	1403	229	1144	1112
Mlađi punoljetnici	89	41	63	55
Maloljetnici	13	15	2	6
Ukupno	1505	285	1209	1173

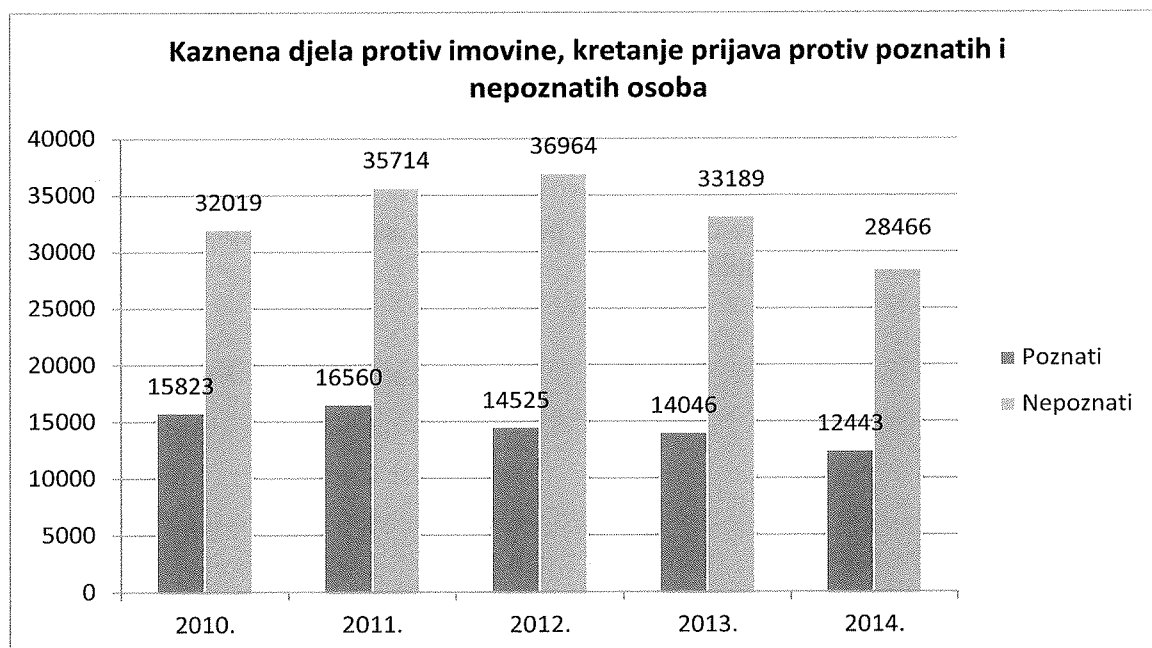
Prema ukupnom broju prijavljenih poznatih fizičkih osoba (32315 osoba) u 2014. godini prometni delikti sudjeluju sa 1505 prijava ili 4,7%.

Ukupno je u radu bilo 1.735 prijava. Optuženo je 1.209 osoba (optužnica ili prijedlog za sankciju). Sudovi su donijeli 1230 presuda od čega 1.173 osuđujuće presude. Na bezuvjetnu kaznu zatvora osuđena je 61 osoba, na 82 osobe primijenjena je mjera rada za opće dobro, na novčanu kaznu osuđeno je 115 osoba, a uvjetne osude izrečene su za 909 osoba. Sigurnosne mjere izrečene su prema 118 osoba od čega se 102 odnose na zabranu upravljanja motornim vozilom.

Za kaznena djela sa smrtnom posljedicom bilo je prijavljeno 160 osoba, a za ovu najtežu posljedicu osuđeno je 118 osoba od toga 44 na kaznu zatvora. Smatramo da je politika kažnjavanja za ova kaznena djela blaga. Podneseno je ukupno 167 žalbi.

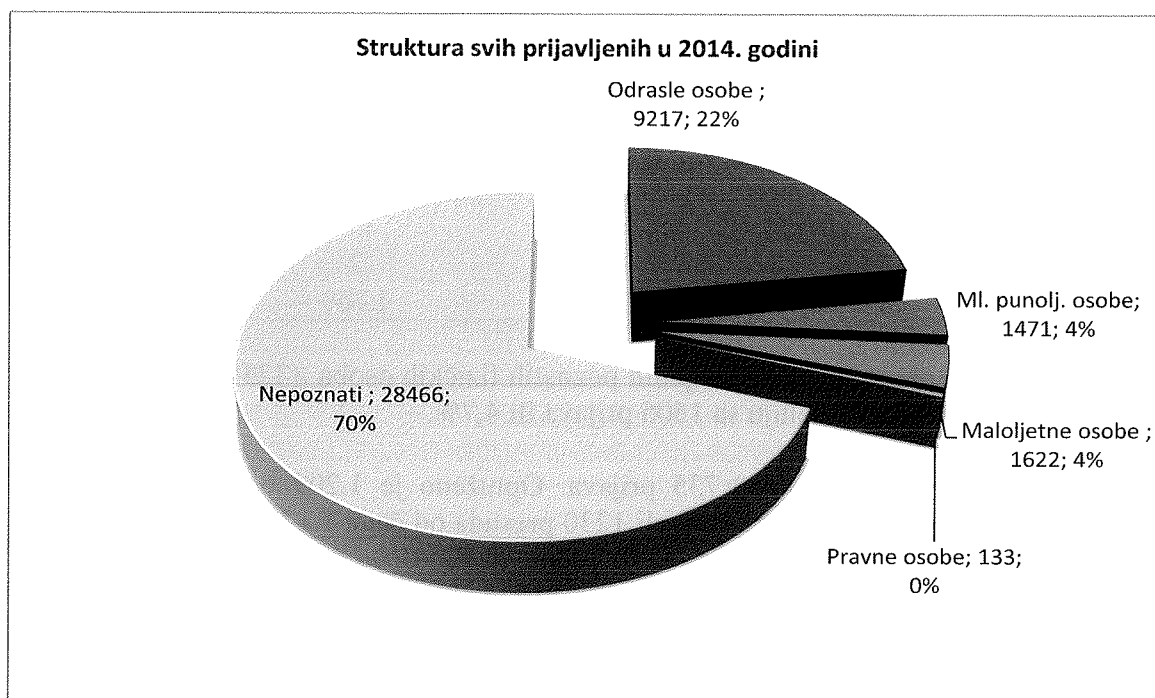
3.1.3.8. Kaznena djela protiv imovine

Kaznena djela protiv imovine su u ukupnoj strukturi kriminaliteta najbrojnija, ukupno je primljeno 40.909 prijava.

U gornjem grafikonu dano je kretanje prijava kroz pet godina. Podaci iz grafikona pokazuju negativna kretanja. Iz godine u godinu otkrivenost je manja.

Podaci o strukturi svih prijavljenih poznatih osoba i nepoznatih u 2014. godini dani su u donjem grafikonu.

Podaci ne iznenađuju. Udio prijava protiv nepoznatih s obzirom da je otkrivanje ovih kaznenih djela izuzetno teško, uvijek je velik. Iz grafikona je vidljivo da je 70% prijava podneseno protiv nepoznatih počinitelja, što je isto kao i 2013. godine. Kako u strukturi prijava nepoznatih ova djela sudjeluju s preko 90%, to sam podatak govori dovoljno o složenosti otkrivanja počinitelja. Za veliku većinu prijavljenih djela s obzirom na njihovu prirodu i način počinjenja počinitelji se nikada ne otkriju. Nakon proteka od godinu dana kasnije otkrivanje počinitelja teških krađa i krađa je rijetkost.

Protiv poznatih počinitelja primljene su 12.443 prijave, od toga 12.316 protiv fizičkih osoba i 133 prijave protiv pravnih osoba. Kod svih dobnih skupina prevladavaju krađe i teške krađe. Podaci pokazuju da je kazneno djelo prijevare zastupljeno u značajnoj mjeri kod odraslih, i u porastu je kao i kod mlađe populacije u odnosu na 2013. godinu, dok nasuprot tome kaznena djela u mlađoj populaciji uglavnom čine krađe i teške krađe.

U donjoj tabeli je za fizičke osobe po dobnim skupinama prikazano učešće pojedinih imovinskih kaznenih djela.

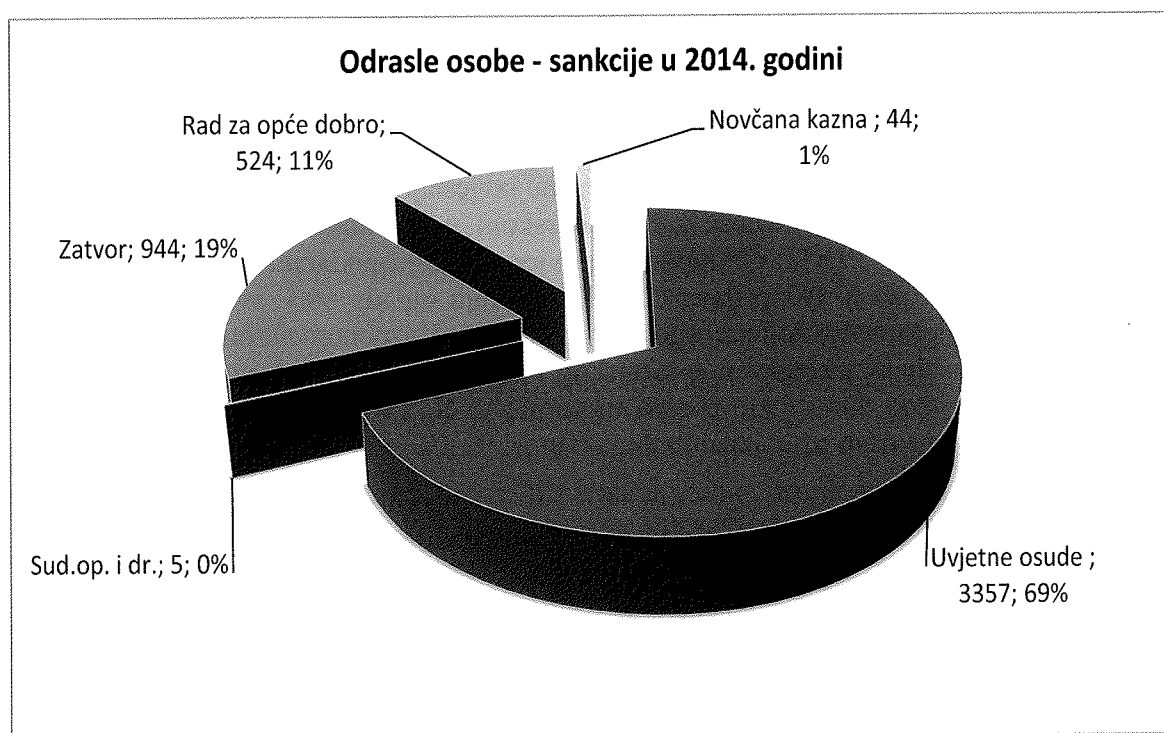
Kazneno djelo	Odrasli	MI. punoljetnici	Maloljetnici
Krađe i teške krađe	4810	1158	1302
Razboj. i razbojničke krađe	343	62	75
Pronevjere	328	3	4
Oštećenje tuđe stvari	621	98	164
Prijevare	2008	68	23
Iznude	184	11	11
Ostalo	923	71	49
Ukupno	9217	1471	1628

Odbačena je 4541 prijava, optuženo je 5.266 osoba, dok je u odnosu na 2.383 osobe doneseno rješenje za provođenje istrage, odnosno rješenje za pripremni postupak.

U odnosu na odrasle osobe, sudovi su donijeli 5.322 presude od čega 4.777 osuđujućih ili 89,7% što je manje u odnosu na 2013. godinu za 1,9%.

Kako su navedena kaznena djela u strukturi prijavljenih odraslih osoba najbrojnija, na što utječu i socijalni uvjeti, to se u donjem grafikonu daje struktura izrečenih sankcija za odrasle osobe.

Iz grafikona je vidljivo da je postotak kazni zatvora za ova djela koji iznosi 19,3%, za 0,3% viši nego u 2013. godini. Za ova kaznena djela se u pravilu, ako nema imovinskopravnog zahtjeva oštećenika, donosi odluka o oduzimanju imovinske koristi ili se oduzimaju predmeti koji su ukradeni.

U tijeku 2014. godine u odnosu na odrasle osobe u 1.117 presuda dosuđeno je oduzimanje 11.173.575,08 kuna, za razliku od 2013. godine kada je oduzeto 22.063.462,00 kuna. No, to ne znači da je u svim slučajevima ta imovinska korist koju počinitelji moraju platiti i uplaćena. Velika većina počinitelja nema imovine i nezaposleni su, te se korist od njih niti prisilnim putem ne može oduzeti, niti je moguće prije pokretanja postupka kroz privremene mjere osigurati buduće oduzimanje. Po novom Kaznenom zakon oduzimanje imovinske koristi ne zastarijeva, te ako, i kada budu imali imovine, ta se korist mora oduzeti.

Kada je to opravdano, traži se izricanje sporednih novčanih kazni, jer je tu kaznu moguće izreći kao sporednu za sva kaznena djela počinjena iz koristoljublja.

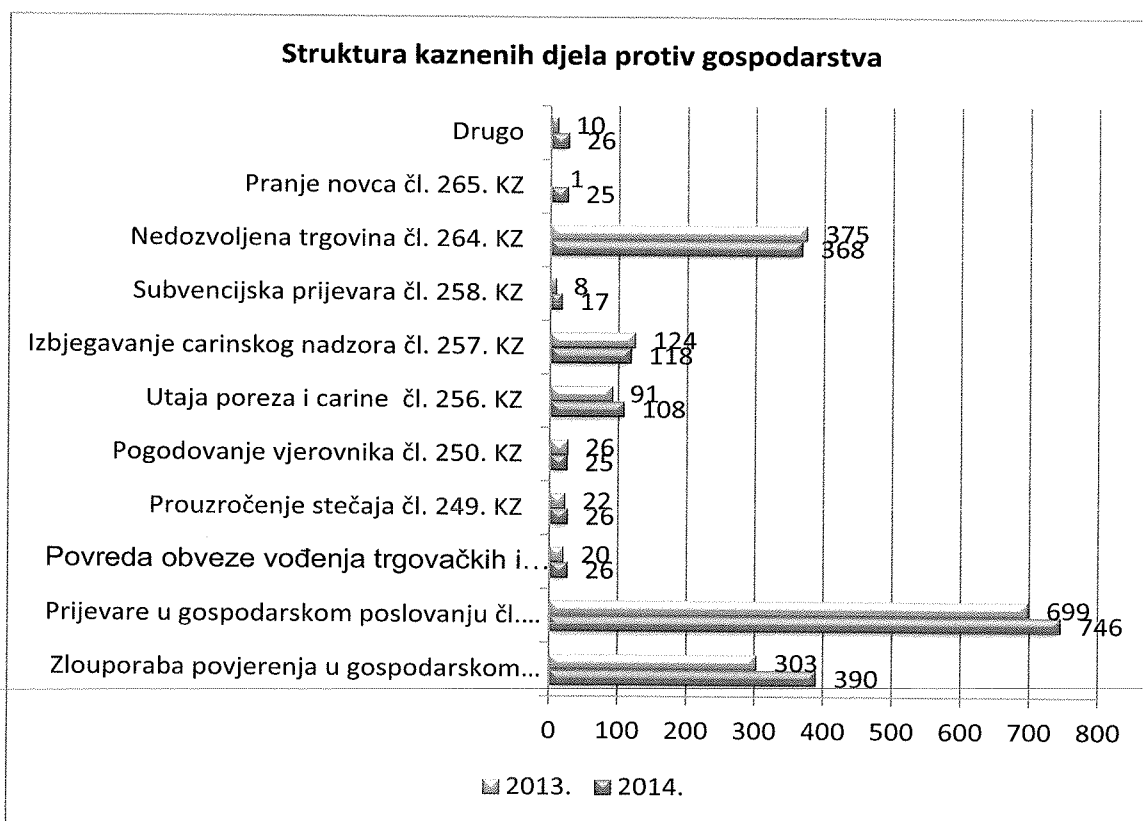
3.1.3.9. Kaznena djela protiv gospodarstva

Za kaznena djela gospodarskog kriminaliteta u izvještajnom razdoblju podnesene su prijave protiv 1.875 osoba, što predstavlja porast od 11,7% u odnosu na 2013. godinu u kojoj je bilo podneseno 1679 prijava, te je povećano i učešće istih u strukturi ukupnog kriminaliteta odraslih osoba u kojoj ova kaznena djela sudjeluju sa 6,8%.

Međutim, kako zbog izmijenjene strukture novog Kaznenog zakona iz 2013. godine, novih oblika kaznenih djela i izmjena postojećih kaznenih djela predviđenih Kaznenim zakonom iz 1997. nije moguće vršiti usporedbe i donositi ispravne i sigurne zaključke o trendovima kretanja pojedinih vrsta kriminaliteta, to se samo na temelju ovog podatka o porastu broja prijavljenih osoba u 2014., ne može zaključivati da li je zaustavljen trend višegodišnjeg pada prijavljenih osoba za kaznena djela iz ove oblasti kriminaliteta.

Naime, bilježi se porast prijava za sva kaznena djela, osim kaznenog djela izbjegavanja carinskog nadzora iz čl. 257. KZ-a i kaznenog djela nedozvoljene trgovine iz čl. 264. KZ-a, a koja su na razini prethodnog razdoblja.

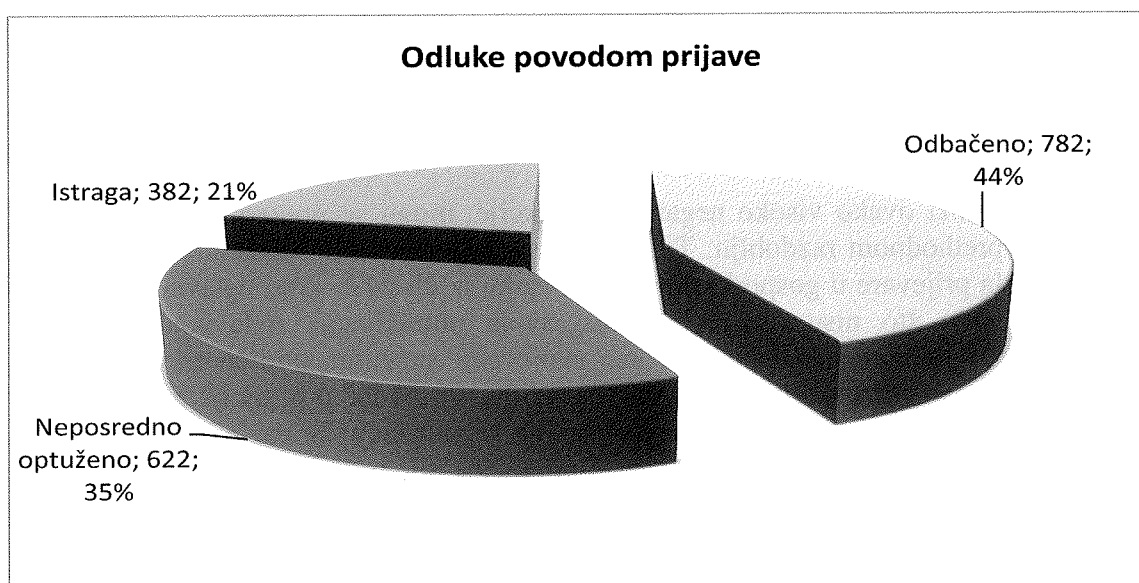
Najzastupljenija kaznena djela i u ovom izvještajnom razdoblju su, što je i za očekivati, kazneno djelo prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona sa 746 prijava (39,8%) i zloporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona s 390 prijava (20,8%) na koja otpada 60% svih prijava. Zatim slijede kazneno djelo nedozvoljene trgovine iz čl. 264. Kaznenog zakona sa 368 prijava (19,6%), kazneno djelo izbjegavanja carinskog nadzora iz čl. 257. Kaznenog zakona sa 118 prijava i kazneno djelo utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona sa 108 prijava, tako da se na ovih pet kaznenih djela odnosi 92,2% svih prijava.

Iz gornje tablice je vidljivo kako se struktura ovog kriminaliteta izmijenila utoliko što je u 2014. godine podneseno 25 prijava zbog kaznenog djela pranja novca iz čl. 265. Kaznenog zakona. Uočen je naime novi pojavni oblik počinjenja ovog kaznenog djela kod kojeg se kao predikatno kazneno djelo javlja kazneno djelo računalne prijevare iz čl. 271. st. 1. i 2. Kaznenog zakona. Tijekom 2014. i Republika Hrvatska bila je meta organiziranih hakerskih napada, posljedica kojih je pribavljanje nepripadne imovinske koristi, koja je potom prenesena u inozemstvo. Kaznena djela su počinjena na način da su nepoznate osobe neovlaštenim korištenjem Internet bankarstva, upotrijebivši maliciozni softverski kod vršile transakcije s računa oštećenih trgovačkih društava u korist računa prijaviteljenika, koji su potom tako primljena sredstva prosljeđivali nepoznatim osobama u inozemstvo putem bankarskih transakcija ili pošte, za što su dobivali dogovorenu proviziju od 5% i na koji način su iz nehaja prikrili nezakonito podrijetlo novca. U 2013. godini je zbog ovog kaznenog djela bila podnesena samo jedna prijava. Ovi podaci se odnose na prijave podnesene samo zbog kaznenog djela pranja novca.

Broj prijava za druga kaznena djela, iako je u manjem porastu i dalje je u nesrazmjeru sa kretanjima u gospodarstvu, velikim brojem stečajeva i sa u javnosti raširenom percepcijom o nezakonitostima u postupcima javne nabave, pri dodjeli sredstava s osnove državnih i drugih poticaja gospodarskim subjektima i dr. Unatoč tome, za kaznena djela prouzročenja stečaja iz čl. 249. Kaznenog zakona podneseno je svega 26 prijava, a za kazneno djelo pogodovanja vjerovniku iz čl. 250. Kaznenog zakona 25 prijava, gotovo identično kao i u 2013. godini. Za kazneno djelo subvencijske prijevare iz čl. 258. Kaznenog zakona podneseno je 17 prijava, u odnosu na 8 prijava u 2013. godini. Za kazneno djelo zlouporabe u postupku javne nabave iz čl. 254. Kaznenog zakona ni u ovom izvještajnom razdoblju nije podnesena ni jedna prijava.

Zajedno s prijavama iz prethodnog razdoblja, u 2014. godini ukupno je bilo u radu 2.462 prijave, po kojima je doneseno ukupno 1.868 odluka, od čega su 83 prijave riješene spajanjem i slično.

Broj prijava po kojima nije donesena odluka na razini je iz prethodnog razdoblja. Povodom tih prijava u tijeku su izvidi, dokazne radnje i dr., od čega je 6 neriješenih u državnom odvjetništvu, a ostale kod drugih tijela.

Naziv kaznenog djela	Prijavljeno	Odbačeno	Optuženo	Osud. presuda
Zloupotreba povjerenja u gosp. poslovanju - čl. 246. KZ	390	161	220	203
Prijevare u gospodarskom poslovanju čl. 247. KZ	746	486	225	225
Povreda obveze vođenja trg. i posl. knjiga čl. 248. KZ	26	9	17	20
Prouzročenje stečaja čl. 249. KZ	26	11	4	3
Pogodovanje vjerovnika čl. 250. KZ	25	11	9	14
Utaja poreza i carine čl. 256. KZ	108	35	81	73
Izbjegavanje carinskog nadzora čl. 257. KZ	118	17	93	81
Subvencijska prijevare čl. 258. KZ	17	5	7	7
Nedozvoljena trgovina čl. 264. KZ	368	36	307	268
Pranje novca čl. 265. KZ	25	1	11	2
Drugo	26	10	4	6
Ukupno	1875	782	978	902

Struktura donesenih odluka o prijavi kao i prethodnih godina prikazuje kako je i dalje izrazito prisutna negativna selekcija u radu na prijavama za kaznena djela protiv gospodarstva, a gornja tablica sadrži strukturu prijave iz ove Glave te odluke koje su donesene po pojedinim kaznenim djelima.

Iako je smanjeno učešće odbačaja u odnosu na 2013. godinu, odbačaji su i dalje najzastupljenija odluka po prijavi, te u strukturi svih odluka o prijavi participiraju s 41,9%, dok je u 2013. odbačajem bilo riješeno 44,7% prijava. Od svih odbačaja, samo na kaznena djela zloupotrebe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona i prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona otpada 82,7% svih odbačaja, a ako ovim djelima pridodamo i kaznena djela nedozvoljene trgovine iz čl. 264. Kaznenog zakona, te utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona, proizlazi da se na ova najzastupljenija kaznena djela odnosi 92% svih odbačenih prijava.

Kao razlozi ovako visoke negativne selekcije, mogu se ponoviti isti oni koji su istaknuti i u prethodnom razdoblju. To je prije svega veliki broj kaznenih prijavi zbog kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247., koje uglavnom podnose oštećenici, nakon što nisu uspjeli naplatiti svoja potraživanja uglavnom s osnove isporučene robe ili izvršenih usluga, a kao svojevrsni supstitut parničnom ili ovršnom postupku ili kao sredstvo pritiska na drugu ugovornu stranu kako bi na taj način ishodili naplatu svojih potraživanja. Ove kaznene prijave se odbacuju iz razloga što je nakon provedenih izvida utvrđeno kako kod prijavljenih osoba nije postojala prijevarena namjera, već da se radi o građanskopravnom odnosu, jer oštećenici svoja potraživanja ne mogu naplatiti iz razloga koji su izvan subjektivne strane prijavljenih osoba već su posljedica recesije, višegodišnje gospodarske krize i poremećaja u gospodarskim odnosima.

Postotak odbačaja je visok budući da je dokazivanje ovih kaznenih djela izuzetno teško, jer se u pravilu kod većeg broja istih radi o činjenično i pravno složenim kaznenim djelima koja za kvalitetan i uspješan rad zahtijevaju posebna specijalizirana znanja i iz drugih područja. Dodatne teškoće u dokazivanju su često uzrokovane i nedostatkom

poslovne dokumentacije bilo iz razloga što je ista uništena od strane odgovornih osoba trgovačkih društava ili što se radi o kaznenim djelima koja bi bila počinjena u znatno ranijem razdoblju u odnosu na vrijeme podnošenja kaznene prijave, a što se odražava i na mogućnost provođenja, rezultat i trajanje knjigovodstveno-financijskih vještačenja koja je kod većine ovih kaznenih djela potrebno provoditi. Stoga, kazneni progon za ova kaznena djela u velikoj mjeri ovisi o visokoj stručnosti, predanosti, efikasnosti i suradnji tijela otkrivanja, drugih tijela financijskog tijela nadzora te državnih odvjetnika. K tome treba dodati i činjenicu da još uvijek postoje pravni problemi odnosno neujednačenost sudske prakse po pitanju postojanja pravnog kontinuiteta i primjene blažeg zakona, posebno u odnosu na novo kazneno djelo zloporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona/11 i kaznenih djela zloporabe u gospodarskom poslovanju iz čl. 292. i dr. KZ/97, što se u konačnici odražava i na lošiju uspješnost u pokrenutim postupcima za ova kaznena djela.

Ovim kaznenim djelima štiti se gospodarstvo. Ona bi trebala osigurati zaštitu onim poduzetnicima koji posluju u skladu sa zakonima i spriječiti nelojalnu konkurenciju od strane onih koji ne ispunjavaju svoje ugovorne obveze, ne podmiruju dužna davanja prema proračunu, zlopotrebljavaju subvencijska sredstva i slično. U prijavljivanju i osiguranju dokaza, za uspješan kazneni progon za ova kaznena djela, nužan je zajednički rad pojedinih tijela u sastavu Ministarstva financija i policije. Kako bi se osigurali dokazi za kazneni postupak, tijela otkrivanja su dužna odmah po saznanju o mogućem počinjenju kaznenih djela poduzimati potrebne mjere.

Također je neophodno da oštećenici pravovremenim podnošenjem prijava usmjeravaju rad tijela otkrivanja i agencija koje se bave nadzorom poslovanja na nezakonitosti i na manipulativna raspolaganja imovinom trgovačkih društava, kako bi se na vrijeme osigurali potrebni dokazi. Za ova kaznena djela uočava se međutim zakašnjela reakcija vjerovnika koji podnose prijave najčešće tek nakon višegodišnjeg bezuspješnog pokušaja naplate svojih potraživanja i često tek nakon što je pravna osoba otišla u stečaj odnosno nakon završetka stečajnog postupka u kojem se nisu uspjeli naplatiti. Kako se u pravilu prije pokretanje stečaja „izvlači“ imovina društva i prestaje s redovnim poslovanjem, to najčešće za posljedicu ima nemogućnost naplate potraživanja radnika i drugih vjerovnika pa tako i države, a što bi se pravovremenim postupanjem pojedinih tijela odmah po saznanju za prezaduženost i nesposobnost za plaćanje moglo spriječiti i onemogućiti daljnje zloporabe.

Iako su odbačaji i u ovom izvještajnom razdoblju najzastupljenija odluka po prijavama, ipak je došlo do značajnih promjena u strukturi odluka, a što je bila i očekivana posljedica V. Novele Zakona o kaznenom postupku iz prosinca 2013. godine, prema kojoj se istraga sada provodi za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora teža od pet godina.

To je razlog zbog čega je došlo do znatnog smanjenja neposrednih optužnica za 44,4%, odnosno kada se ovome pribroje podnesene optužnice s kaznenim nalogom, do smanjenja svih neposrednih optužnja po prijavama za 24,2%. Optužnja po prijavama sudjeluju s 33,3% u ukupnom broju svih donesenih odluka po prijavama.

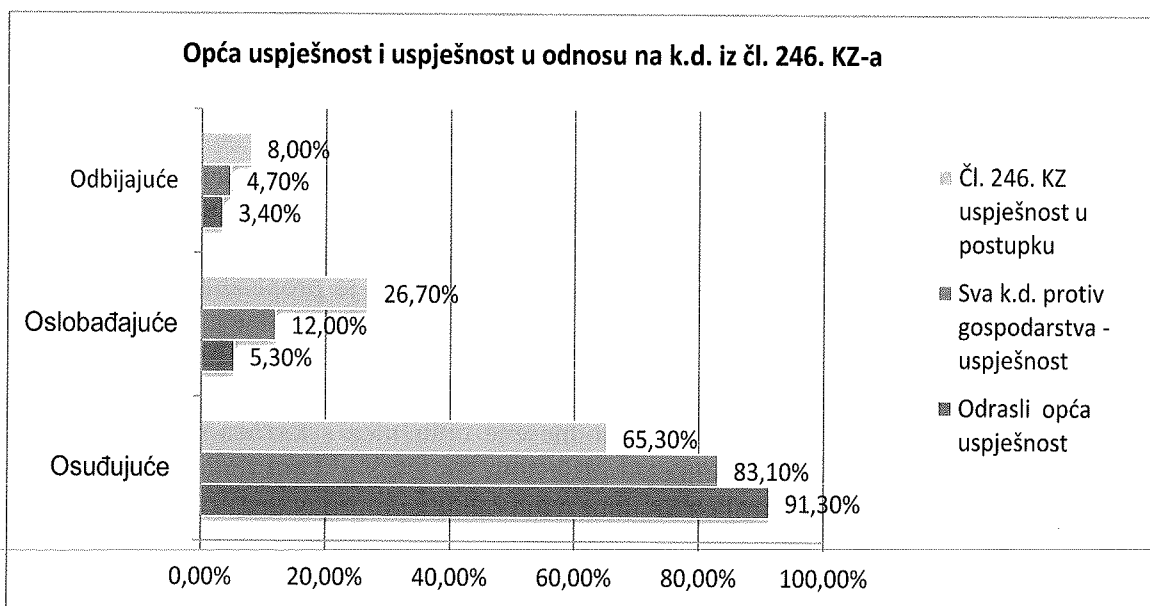
S druge strane, znatno je porastao broj istraga, donesena su 382 rješenja o provođenju istrage, dok je u 2013. bilo doneseno 156 naloga za provođenje istrage tako da se na istrage odnosi 20,4% svih odluka, dok su u prethodnom razdoblju istrage sudjelovale sa svega 7,5%.

Najviše neposrednih optužnica i optužnica s kaznenim nalogom podignuto je zbog kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona, kaznenog djela nedozvoljene trgovine iz čl. 264. Kaznenog zakona, zbog kaznenog djela izbjegavanja carinskog nadzora iz čl. 257. Kaznenog zakona i kaznenog djela utaje poreza ili carine iz čl. 256. Kaznenog zakona.

U izvještajnom razdoblju doneseno je 449 odluka po dovršenim istragama od kojih je 356 podignutih optužnica ili gotovo 80%, što je neznatno manje u odnosu na postotak učešća podignutih optužnica nakon provedene istrage protiv svih odraslih osoba. Istraga je obustavljena ili prekinuta u odnosu na 65 osoba ili 14,5% istraga, od čega samo jedna po rješenju suda, a sve druge po državnom odvjetniku. Ovi podaci u usporedbi s podacima iz 2013. godine kada je u čak 25,4% slučajeva istraga bila obustavljena ili prekinuta, a u 61,7% slučajeva podignuta optužnica, nameće se zaključak o kvalitetnijem radu u prethodnom postupku i kritičnijoj prosudbi osnovanosti kaznenih prijava odnosno kako su državna odvjetništva u znatno većem broju slučajeva pravilno i osnovano ocijenila postojanje osnovane sumnje o počinjenim kaznenim djelima.

Tako je u izvještajnom razdoblju postotak obustavljenih istraga i optužnica nakon dovršene istrage za kaznena djela protiv gospodarstva gotovo identičan omjeru ovih odluka u odnosu na sve odrasle osobe, sa samo manjim odstupanjima, što ranije nije bilo slučaj. Na kraju izvještajnog razdoblja ostalo je 327 istraga u radu ili 36 istraga manje u odnosu na 2013. godinu, što kod činjenice da je pokrenuto znatno više istraga i doneseno više odluka po dovršenoj istrazi, ukazuje na pojačanu aktivnost i ažurnost državnih odvjetništava u vođenju istrage.

Na lošiju uspješnost u postupku za ova kaznena djela kao i razloge za to u odnosu na opću uspješnost koja iznosi 91,3%, već je prethodno ukazano. Od ukupno donesenih 1.085 presuda, 902 presude ili 83,1% su osuđujuće, u koje je uključeno i 38 presuda na temelju sporazuma stranaka, 131 presuda ili 12% su oslobađajuće, dok je odbijajućih 52 ili 4,7%, što je gotovo identično strukturi presuda u prethodnom razdoblju.

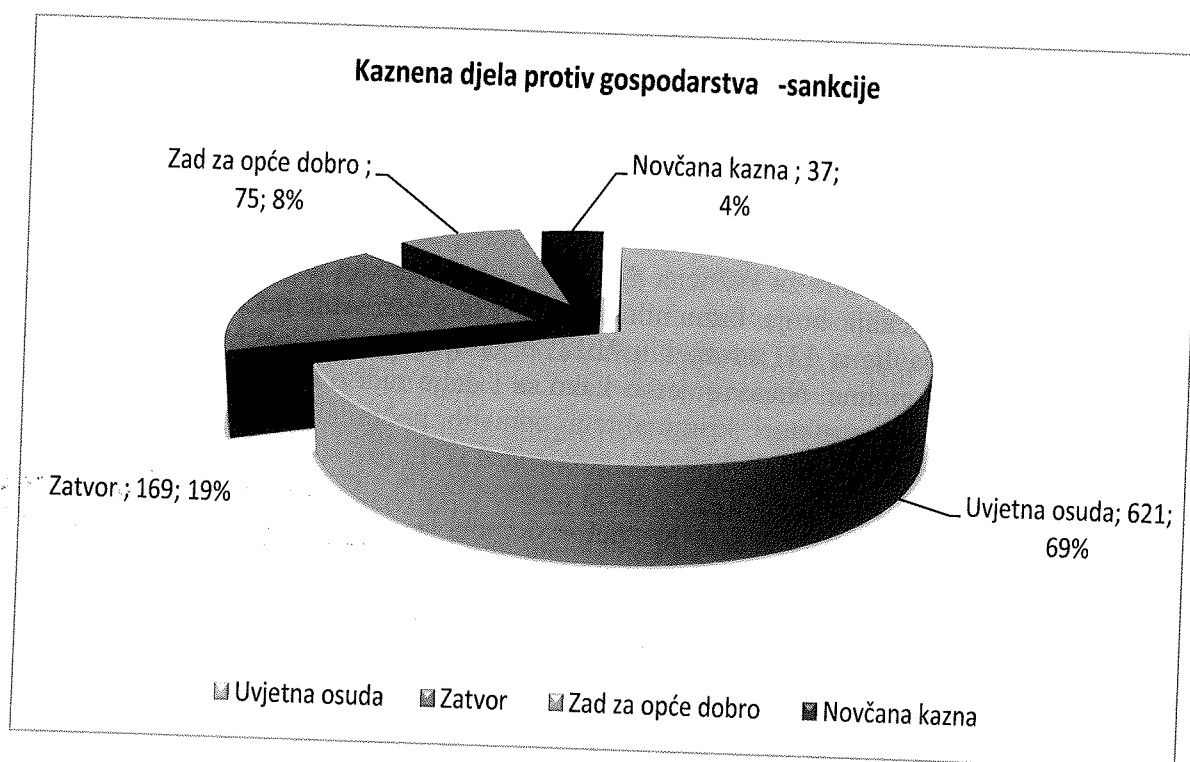

Međutim, podaci o uspješnosti za pojedina kaznena djela iz ovog područja kriminaliteta još su nepovoljniji, što se posebno odnosi na kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona (gornji grafikon) na što je kao i razloge za to već ukazano.

Iako je presuda na temelju sporazuma stranaka u 2014. godini doneseno znatno više u odnosu na 2013. godine, ove presude još uvijek sudjeluju u neznatnom broju u donesenim osuđujućim presudama. Državna odvjetništva u svojim izvješćima ističu kako okrivljenici nisu zainteresirani za sklapanje nagodbi, jer često u postupku pred sudom očekuju blažu sankciju od one koju predlaže državni odvjetnik, a u pravilu nisu ni spremni na vraćanje pribavljene imovinske koristi ili naknadu štete.

I dalje zabrinjava podatak o velikom broju optuženih, a nepresuđenih osoba za ova kaznena djela. Na kraju izvještajnog razdoblja ostalo je 2.287 osoba bez donesene presude.

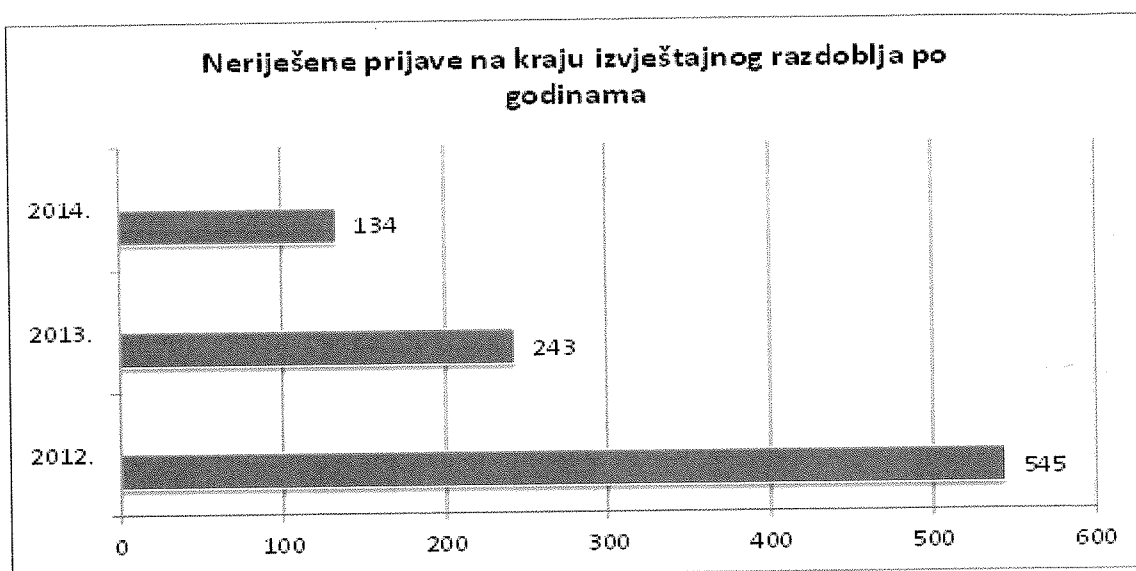
U strukturi kaznenih sankcija, kojih je ukupno izrečeno 5,6% više u odnosu na prethodno razdoblje, došlo je do promjena utoliko što je povećano učešće kazne zatvora i rada za opće dobro, dok je smanjeno učešće uvjetnih osuda.

Kazne zatvora su izrečene uglavnom zbog kaznenih djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz čl. 246. Kaznenog zakona i kaznenog djela prijevare u gospodarskom poslovanju iz čl. 247. Kaznenog zakona.

U odnosu na ova kaznena djela, od 104 osobe oduzeta je imovinska korist pribavljena kaznenim djelima u ukupnom iznosu od 95.290.845,80 kuna ili 37.000.000,00 kuna više u odnosu na 2013.

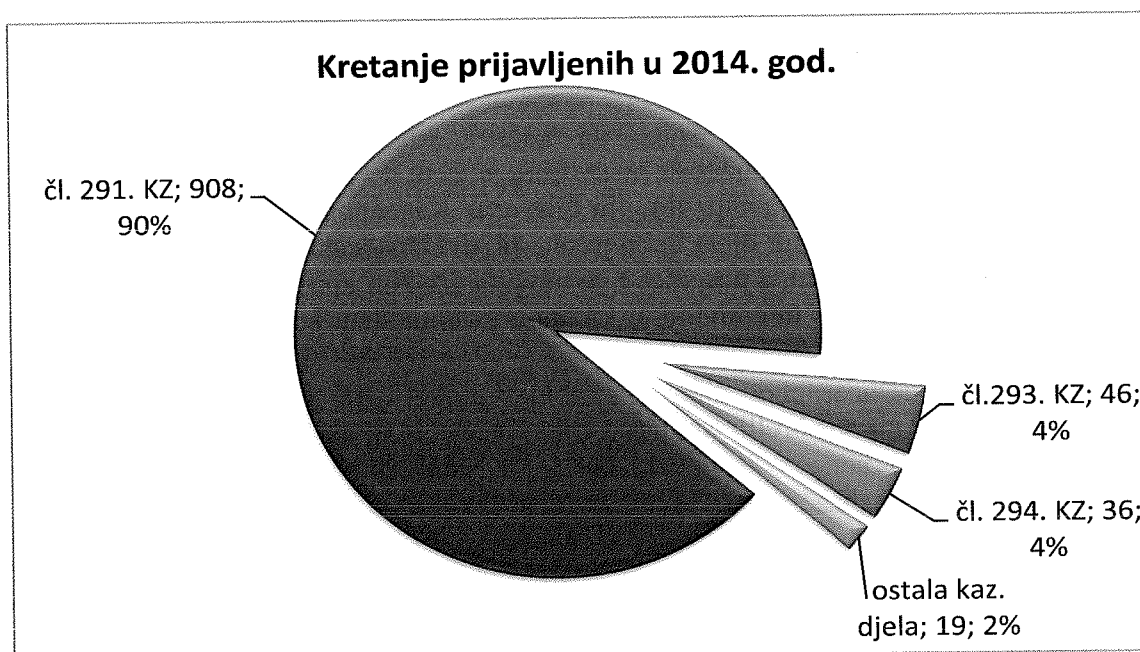
Iznos oduzete imovinske koristi za ova kaznena djela predstavlja gotovo 60% ukupno oduzete imovinske koristi pribavljene kaznenim djelima svih odraslih osoba.

Prethodno navedeno razlogom je što u ovom izvještajnom razdoblju kaznena djela protiv službene dužnosti u strukturi kriminaliteta odraslih osoba sudjeluju sa 3,7% i bilježe pad od 1,5% u odnosu na prošlogodišnje izvještajno razdoblje.

Broj riješenih zaprimljenih prijava i nastavno smanjenje broja neriješenih prijava iz prethodnog razdoblja utječe na opću riješenost prijava koja iznosi 88%.

U strukturi prijavljenih djela iz ove Glave najviše je kaznenih djela zlorabe položaja i ovlasti iz čl. 291., ujedno i najtežeg oblika kaznenog djela iz ove Glave Kaznenog zakona, nakon čega slijede prijave za kaznena djela primanja mita, davanja mita te ostala kaznena djela iz ove Glave Kaznenog zakona.

Odluke po prijavama u radu u izvještajnom razdoblju iskazane su u nastavnom tabličnom pregledu.

	644	59%
Istrage	344	31%
Neposredne opt. i opt. s k. nalogom	61	6%
Na drugi način	48	4%
Ukupno	1097	100%

Razvidno je, iz prethodne tablice, da odbačaji, kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, predstavljaju najzastupljeniju odluku povodom prijave, budući je odbačajem u izvještajnom razdoblju riješeno 59% prijava. Osnovni razlog visokog učešća negativnih odluka povodom prijave nalazi se u činjenici nekritičnog podnošenja prijave od strane podnositelja, mahom fizičkih ili pravnih osoba nezadovoljnih odlukama tijela s javnim ovlastima, ili nezadovoljnih i nesklonih prihvatanju konačnih i pravomoćnih odluka koje donose službene osobe u svom radu, pri čemu nezadovoljstvo takvim odlukama, uz proizvoljno tumačenje zakonskih odredaba, uobličuju u kaznene prijave. Takve kaznene prijave u pravilu se podnose protiv više osoba, pri čemu se iste ne zasnivaju na podacima koji bi u konačnici osnovano ukazivali na stvarno počinjeno kazneno djelo.

U izvještajnom razdoblju istraga se vodila protiv 976 osoba zbog kaznenih djela protiv službene dužnosti, pri čemu je 546 istraga ili 56% njih dovršeno, dok je u odnosu na 430 osoba (44%) istraga ostalo u radu.

U svezi neriješenih istraga na kraju izvještajnog razdoblja, pri čemu su neriješene istrage u prošlogodišnjem izvještajnom razdoblju sudjelovale u ukupnom broju istraga sa 35%, dok ove godine neriješene istrage sudjeluju sa 44%, i time ukazuju na porast neriješenih istraga na kraju izvještajnog razdoblja od 14%, valja uvažiti objektivne okolnosti na strani državnog odvjetništva.

Naime, Kazneni odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzeo je pravno shvaćanje Su-4-K-24/14-37 od 30. svibnja 2014. prema kojem se postupci započeti prema odredbama Zakona o kaznenom postupku/97, po kojim odredbama je istragu provodio istražni sudac Županijskog suda nastavljaju po ZKP/08, gdje istragu vodi državno odvjetništvo, što je za posljedicu imalo dostavljanje značajnog broja predmeta u kojima istrage, u pravilu dulje vrijeme vođene, od strane istražnih sudaca županijskih sudova, nisu dovršene. Takvi predmeti vođenih, a nedovršenih istraga od strane sudova proslijeđeni su državnom odvjetništvu radi daljnjeg vođenja istrage, što je dodatno opteretilo rad državnog odvjetništva, te dovelo do 14% porasta broja neriješenih istraga na kraju izvještajnog razdoblja u odnosu na prethodno razdoblje. Posebice valja cijeniti da su kaznena djela protiv službene dužnosti, u pravilu činjenično i pravno složena te za kvalitetnu istragu zahtijevaju predan rad, posebna znanja i interese za ovakva kaznena djela, kao i dovoljno vremena. Složenost tih predmeta najbolje potvrđuju upravo istrage koje su za ovu vrstu kaznenih djela, prema odredbama ranijeg Zakona o kaznenom postupku, kada su istrage vođene od strane istražnih sudaca županijskih sudova, trajale i više godina, a da nisu bile dovršene. Ovi pokazatelji i razlozi ukazuju na potrebu preispitivanja postojećih zakonodavnih okvira vezanih uz rokove za dovršetak istrage te pravne posljedice eventualnog prekoračenja takvih rokova.

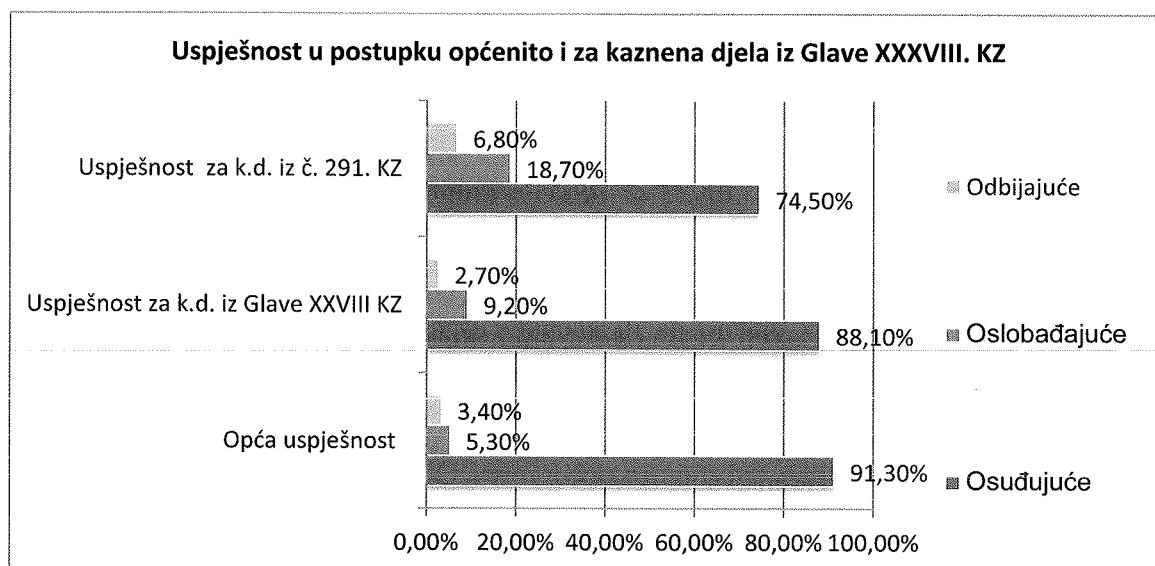
Iz ove Glave Kaznenog zakona, u izvještajnom je razdoblju ukupno optuženo 386 osoba, od čega 61 osoba neposredno (16%), dok je nakon istrage optuženo 325 osoba (84%). Ovakvi podaci potvrđuju pad broja neposrednih optuženja u ovom izvještajnom razdoblju, što je rezultat Novele Zakona o kaznenom postupku iz 2008. godine prema

kojoj se istraga vodi za sva kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora teža od 5 godina, a upravo u takva kaznena djela spada većina kaznenih djela iz ove Glave Kaznenog zakona.

Uspješnost u sudskim postupcima u Glavi XXVIII. Kaznenog zakona

Osuđujuće presude po sporazumu stranaka	355	60%
Osuđujuće presude	163	28%
Oslobađajuće presude ostalo	54	9,1%
Odbijajuće presude	16	3%
Ukupno presuda	588	100%

Sudovi su u izvještajnom razdoblju donijeli 588 presuda, od čega 518 (88%) osuđujućih presuda. U broj osuđujućih presuda uključene su presude po sporazumu stranaka (okrivljenika i državnog odvjetnika) koje u ukupnom broju donesenih presuda sudjeluju s 355 presuda (60%). Bez tog instituta (presuda po sporazumu stranaka), sudovi su donijeli 203 presude, za razliku od prošlogodišnjeg izvještajnog razdoblja kada je takvih presuda bilo 313. Ovi pokazatelji ujedno su potvrda opravdane primjene instituta sporazumijevanja, kada za to postoje zakonski uvjeti, koje sporazumijevanje podliježe sudskoj kontroli, te primjena tog instituta znatno utječe na ukupan broj presuđenja, pri čemu u navedenim postupcima u konačnici izostaju dugotrajna suđenja uz znatne troškove.

Usporedbom podataka opće uspješnosti i uspješnosti iz ove Glave kaznenih djela ne uočavaju se značajnija odstupanja, iako je zamjetan blaži postotni pad broja osuđujućih presuda koji je najizraženiji kod kaznenog djela zlorporabe položaja i ovlasti iz čl. 921. KZ-a, ujedno i najsloženijeg djela iz ove Glave KZ-a.

Na sve oslobađajuće presude donesene u ovom izvještajnom razdoblju državno odvjetništvo je uložilo žalbe.

Najsloženija kaznena djela i dokaznim materijalom najobimnija kaznena djela iz ove Glave Kaznenog zakona su kaznena djela zlorporabe položaja i ovlasti iz članka 291. Kaznenog zakona. Kada je počinitelj tog kaznenog djela službena osoba, takvi su

predmeti u nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK-a).

Za uspješnost rada u najsloženijim predmetima iz ove Glave Kaznenog zakona potreban je stručan, predan te temeljit rad i angažman ostalih sudionika, posebice policijskih djelatnika, djelatnika porezne uprave, a po potrebi i drugih tijela, koje je nužno uključiti u rad na predmetu od početnih radnji istraživanja kaznenog djela uz zahtjev da detaljno obrade i prikupe dokaze pod neposrednim nadzorom državnog odvjetnika ili po njegovim nalogima. U složenim predmetima jedino multidisciplinarni, a temeljit rad omogućuje, u konačnici, uspješno okončanje prikupljanja dokaza, nastavno vođenje istrage od strane državnog odvjetnika, kvalitetno optuženje, a u konačnici povećava i uspjeh krajnjeg cilja tj. donošenja osuđujuće presude.

Polazeći od temeljnog načela Kaznenog zakona da nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom, kod svih kaznenih djela počinjenih s ciljem pribavljanja imovinske koristi istu je nužno oduzeti kada su za to ispunjene zakonske pretpostavke. Velik broj kaznenih djela upravo iz ove Glave Kaznenog zakona kao bitno obilježje djela predviđa pribavljanje imovinske koristi.

U izvještajnom razdoblju izrečeno je 29 sigurnosnih mjera, te oduzeta imovinska korist u iznosu od 48.975.254,30 kuna. Kako bi u konačnici osiguralo oduzimanje protupravne imovinske koristi u sudskom postupku, državno odvjetništvo „zamrzava“ imovinu osumnjičenika, kao i imovinu s njima povezanih osoba. Iz navedenog razloga, u ovoj Glavi kaznenih djela, posebna se pozornost posvećuje provođenju tzv. financijskih istraga s kojima se započinje u najranijim fazama izvida. Radi pronalaska predmeta, utvrđenja imovinske koristi i njene vrijednosti, te pronalaska i osiguranja oduzimanja iste, unutar državnog odvjetništva formirani su Odjeli za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom. Sudovima se predlaže zamrzavanje cijele imovine, ukoliko primjenom zakonskih odredbi dolazi u obzir prošireno oduzimanje ili se predlaže zamrzavanje dijela imovine koji je dovoljan da se osigura oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi, ili imovine prenesene na povezane osobe.

Zaključno, unatoč zadovoljavajućim rezultatima rada državnog odvjetništva kada su u pitanju kaznena djela iz ove Glave Kaznenog zakona, za daljnje učinkovito procesuiranje ovih kaznenih djela i nastavne uspješne rezultate rada, potrebno je nastaviti kontinuirano osposobljavati državne odvjetnike za rad na najsloženijim predmetima, razvijati multidisciplinarni pristup te koristiti posebna znanja iz određenih područja zbog čega u rad na predmetima valja uključivati u većoj mjeri stručne osobe iz Porezne uprave, osposobljene službenike policije, a po potrebi i djelatnike drugih tijela. U takvom multidisciplinarnom radu na predmetu, stručan, uporan i educiran državni odvjetnik mora neposredno nadzirati rad ostalih ili ciljano davati naloge i poduzimati sve raspoložive zakonske mjere za uspješno prikupljanje zahtjevnih dokaznih građa i osiguranje materijalnih dokaza što je pretpostavka nastavne uspješnosti u procesuiranju ovih kaznenih djela.

3.1.3.12.1. Primjena Zakona o nezastarijevanju kaznenih djela ratnog profiterstva i kaznenih djela iz procesa pretvorbe i privatizacije

Donošenje Zakona o nezastarijevanju kaznenih djela ratnog profiterstva i kaznenih djela iz procesa pretvorbe i privatizacije predstavlja temelj koji je omogućio državnom

odvjetništvu ponovno analiziranje kaznenih predmeta koji su prethodno bili meritorno riješeni odbačajem kaznenih prijava zbog nastupa zastare.

Cilj je predmetnog Zakona te nastavnog rada državnog odvjetništva, dodatnim aktivnostima nastojati provjeriti i prikupiti podatke u onim slučajevima u kojima postoje osnove sumnje da je počinjeno kazneno djelo na koje je moguće primijeniti Zakon.

Taj rad je složen i zahtjeva angažman ne samo državnog odvjetništva već i ostalih tijela (policije, porezne uprave, Ureda za sprječavanje pranja novca, Državnog ureda za reviziju i dr.), bez čijeg uključivanja u rad na predmetu nije moguće opravdano očekivati prikupljanje kvalitetnih podataka i dokaza nužnih za uspješno procesuiranje ovih kaznenih djela.

Poteškoće u radu na ovakvim predmetima su nedostupnost relevantne financijske i druge dokumentacije koja često nije cjelovito dostupna ili više nije uopće raspoloživa zbog protoka zakonskih rokova za njeno čuvanje, a protek vremena ima i znatne negativne učinke na iskazivanje svjedoka, u pravilu mahom starije životne dobi, da detaljno, okolnosno i vjerodostojno rekonstruiraju prošle događaje, te vjerodostojno iskazuju o događanjima od relevantnog značaja za kazneno djelo.

Unatoč niza objektivnih teškoća, državna odvjetništva su odmah po stupanju Zakona na snagu, u većem broju predmeta poduzela potrebne radnje, te prema podacima prošlogodišnjeg izvještajnog razdoblja slijedi da je u 69 predmeta izvršena potrebna izmjena činjeničnih i pravnih opisa i pravne oznake djela, te primijenjen Zakon. Od tog broja u 12 je predmeta u tijeku bila istraga, u 49 predmeta reagiralo se usklađenjem činjeničnih opisa u već podignutim optužnicama ili je uslijedilo podizanje optužnica pozivanjem na navedeni Zakon te je bilo doneseno 8 presuda. Rad na predmetima državnog odvjetništva uz primjenu Zakona o nezastarijevanju kaznenih djela ratnog profiterstva i kaznenih djela iz procesa pretvorbe i privatizacije, nastavljen je i u ovom izvještajnom razdoblju, uz nastavak provođenja izvida, vođenja istraga koje su u tijeku ili su pokrenute u izvještajnom razdoblju, te zastupanja optuženih predmeta na sudu.

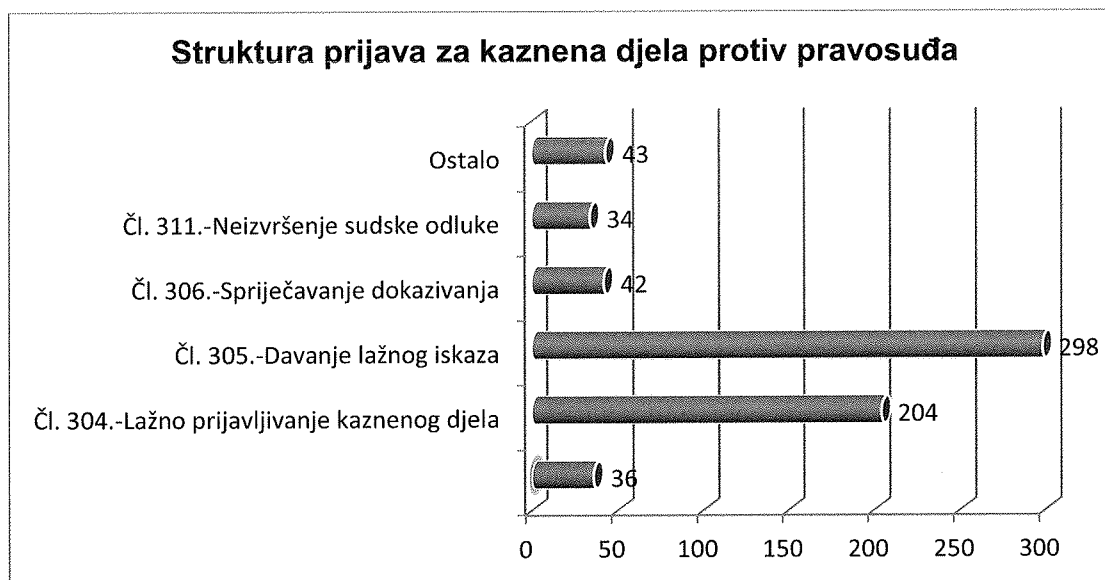
U predmetima u radu sukladno Zakonu o nezastarijevanju kaznenih djela ratnog profiterstva i kaznenih djela iz procesa pretvorbe i privatizacije nastavlja se analiza izvješća Državnog ureda za reviziju, te u slučaju postojanja relevantnog stupnja sumnja na učin kaznenog djela provede nužni izvidi, a nastavno pokreću i odgovarajući postupci.

3.1.3.13. Kaznena djela protiv pravosuđa

Grupni zaštitni objekt ovih kaznenih djela je pravosuđe kao ukupnost odnosa u okvirima sudbene vlasti, kao i državnih tijela koje sudjeluju u postupcima pred sudovima. Ovim se djelima ugrožava djelatnost pravosuđa u onim njenim aspektima koji jamče zakonitost u postupanju. Pojedina kaznena djela iz ove glave proširena su izvan područja pravosuđa u područje djelovanja državne uprave. Ova kaznena djela čine uglavnom odrasle osobe.

U izvještajnom razdoblju za kaznena djela protiv pravosuđa prijavljeno je 657 osoba. Postupajući po novozaprimljenim kaznenim prijavama i neriješenim prijavama iz ranijeg razdoblja (104), rješenjem je odbačeno 434 kaznene prijave, što predstavlja visok postotak, posebno posljednje dvije godine kada je stupanjem na snagu novog Kaznenog zakona dio inkriminacije neizvršenja sudske odluke prešlo u prekršajno kažnjavanje.

Iz slijedeće tabele vidljiva je struktura ovog kriminaliteta

U strukturi kriminaliteta najviše ima kaznenih djela davanja lažnog iskaza iz čl. 305. KZ-a (298 prijavljenih osoba ili 45,3%) i kaznenih djela lažnog prijavljivanja (204 prijavljene osobe ili 31%).

Podneseno je 217 optužnica i to 198 neposrednih i 19 optužnica nakon provedene istrage.

Sudovi su donijeli 197 presuda, od toga 178 osuđujućih. I među osuđujućim presudama najviše je osuda za kazneno djelo davanja lažnog iskaza (56 presuda ili 31,4%) i kazneno djelo lažnog prijavljivanja (70 presuda ili 39,2%). Uloženo je 15 žalbi, od toga 7 zbog odluke o kaznenoj sankciji.

3.1.3.14. Kaznena djela protiv javnog reda

Za kaznena djela protiv javnog reda prijavljeno je 1.420 odraslih osoba, 67 mlađih punoljetnih osoba i 54 maloljetnika, ukupno 1541 osoba.

Struktura po dobnim skupinama dana je u donjoj tablici.

	Čl. 314.	Čl. 315.	Čl. 323.	Čl. 326.	Čl. 328.	Čl. 331.	Ostalo	Ukupno
Odrasli	120	144	148	96	22	762	128	1420
Ml. punoljetnici	9	15	5	2	-	13	22	67
Maloljetnici	9	11	4	-	-	2	19	45
Ukupno	138	170	157	98	22	777	169	1532

Kako se nekima od ovih kaznenih djela ozbiljno narušava javni red i mir, a neka su posebno opasna, kao npr. pripadnost organiziranim skupinama ili trgovanje oružjem, ukratko se iznose podaci o strukturi prema počiniteljima i ishodu postupka u odnosu na odrasle osobe.

Iz gornje tablice vidljivo je kako je najzastupljenije kazneno djelo iz čl. 331. Kaznenog zakona – nedozvoljeno posjedovanje, izrada i nabavljanje oružja i eksplozivnih tvari. Prema novom Kaznenom zakonu, svaka i najmanja količina streljiva koja se može kupiti ukoliko građanin ima dozvolu, a koja se posjeduje ilegalno predstavlja kazneno djelo, ali istovremeno i prekršaj. Smatramo da je za posjedovanje malih količina streljiva ili posjedovanje oružja koje građani mogu posjedovati uz dozvolu dovoljno prekršajno kažnjavanje, te je u tom pravcu i predložena izmjena Kaznenog zakona.

Ukupno je bilo prijavljeno 1.420 odraslih osoba, optuženo 1.188 osoba, a osuđeno 984 osobe, od toga na kaznu zatvora 79, na rad za opće dobro 76, na novčanu kaznu osuđeno je 48 osoba. Uvjetna osuda izrečena je u odnosu na 837 osoba. Državna odvjetništva podnijela su 86 žalbi, od toga 47 zbog kazne, a 39 zbog drugih razloga.

3.1.4. Kazneno pravna zaštita djece i maloljetnika

Zakon o sudovima za mladež pored posebnih odredbi za maloljetne i mlade punoljetne počinitelje kaznenih djela, sadrži i posebne odredbe o problematici kaznenopravne zaštite djece i maloljetnika (čl. 113. do 121.), kojima je u znatnoj mjeri poboljšao status maloljetnih oštećenika tijekom kaznenog postupka.

Odredbe čl. 113. citiranog Zakona propisuju da za određena kaznena djela koja su počinjena od strane odraslih počinitelja na štetu djeteta, tj. osobe koja u vrijeme počinjenja kaznenog djela nije navršila 18 godina života, sudi vijeće za mladež i suci za mladež. Ova kaznena djela su taksativno navedena, time da je broj kaznenih djela značajno proširen u odnosu na raniji zakon. Pojedina kaznena djela počinjena na štetu djece obrađena su u glavama Kaznenog zakona na koje se odnose, međutim, radi uvida u kaznenopravnu zaštitu djece, ovdje se ti podaci daju integralno.

U donjoj tablici je prikaz broja prijave, optuženja i presuda protiv odraslih osoba za kaznena djela navedena u čl. 113. Zakona o sudovima za mladež počinjena na štetu djece i maloljetnika.

Naziv djela ili glave KZ	Prijavljeno	Optuženo	Osuđeno
Trgovanje ljudima čl. 106	6	2	
K.d. protiv života i tijela	191	108	50
K.d. protiv osobne slobode	19	12	8
K.d. protiv spolne slobode	49	30	34
K.d. spolnog zlost. i iskorišt. djeteta	149	112	92
K.d. protiv braka, ob. i djece	2165	1343	844

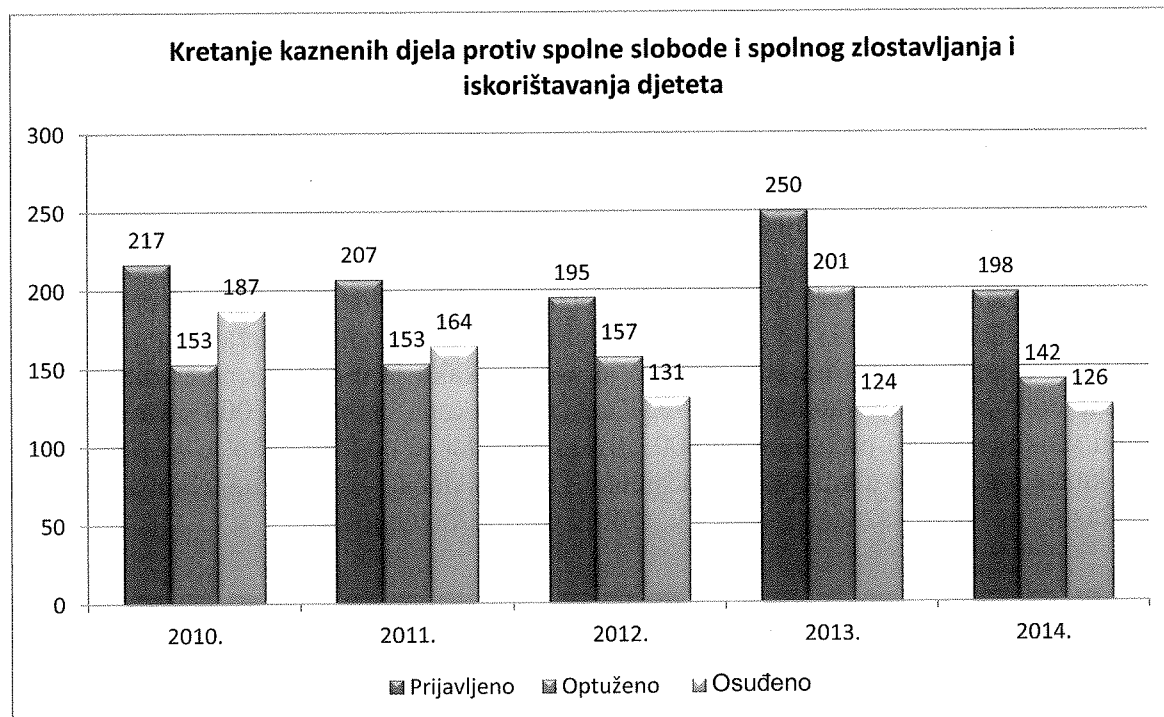
Iz podataka sadržanih u tablici vidljivo je da je najviše kaznenih prijava podneseno protiv odraslih osoba za kaznena djela protiv braka, obitelji i djece, koja kaznena djela se kasnije posebno obrazlažu. Osim navedenih, brojna su kaznena djela protiv života i tijela, kao i kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

3.1.4.1. Kaznena djela protiv spolne slobode, te kaznena djela 3.14.1 spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta

Za kaznena djela protiv spolne slobode iz Glave XVI, te za kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta iz Glave XVII Kaznenog zakona, koja su počinile odrasle osobe na štetu djece i maloljetnika, prijavljeno je 198 osoba. Struktura prijavljenih kaznenih djela dana je u donjoj tablici, time da je najviše prijavljenih počinilo kazneno djelo spolne zlouporabe s djetetom mlađim od 15 godina iz čl. 158. Kaznenog zakona (81 ili 41,1%), zatim po broju slijedi kazneno djelo iskorištavanja djece za pornografiju iz čl. 163. Kaznenog zakona (34 ili 17,2%).

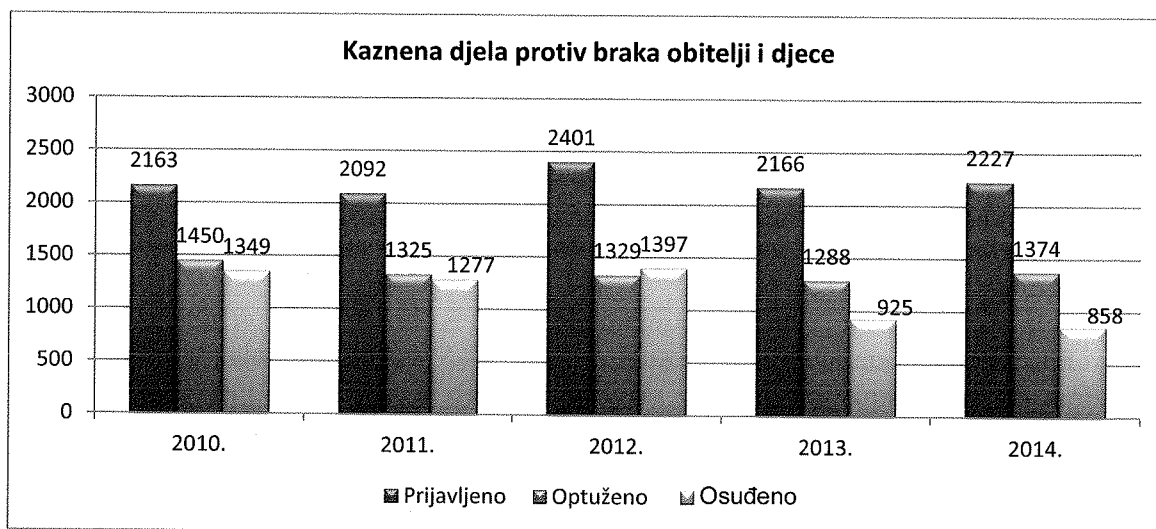
Promatrajući statističke pokazatelje za 2014. godinu, te uspoređujući iste s podacima iz prethodnog izvještajnog razdoblja, uočen je pad broja prijavljenih osoba, budući da je tijekom 2013. godine prijavljeno 25% osoba više kao počinitelja navedenih kaznenih djela. Što se tiče broja optuženih osoba, također je vidljiv pad (2013. godine 206 optuženih osoba, 2014. godine 142 osuđene osobe), dok je broj osuđenih osoba tijekom 2013. i 2014. godine gotovo identičan (125 osuđenih osoba 2013. godine, 126 osuđenih osoba 2014. godine).

U donjem grafikonu dan je prikaz kretanja kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

3.1.4.1. Kaznena djela protiv braka, obitelji i djece

Uvid u broj prijavljenih, optuženih i osuđenih osoba za kaznena djela protiv braka, obitelji i mladeži daje slijedeći grafikon.

Što se tiče strukture ove vrste kaznenih djela, kao i u ranijim izvještajnim razdobljima najviše je osoba prijavljeno zbog kaznenog djela povrede dužnosti uzdržavanja iz čl. 172. Kaznenog zakona, a zatim slijedi kazneno djelo povrede djetetovih prava iz čl. 177. Kaznenog zakona.

Velika većina ovih kaznenih djela počinjena je na štetu djece (2165). Svega su 62 djela počinjena na štetu odraslih osoba.

Za sva djela sudovi su donijeli 966 presuda. U 858 slučajeva izrečena je osuđujuća presuda, time da je u 41 ili 4,8% slučajeva izrečena kazna zatvora, dok je prema 798 ili 93% slučajeva izrečena uvjetna osuda koja se za ova kaznena djela u pravilu izriče uz sigurnosnu mjeru obveznog liječenja od ovisnosti ili obveznog psihijatrijskog liječenja.

Najviše kazni zatvora izrečeno je za kazneno djelo povrede djetetovih prava iz čl. 177. Kaznenog zakona (24), te za kazneno djelo povrede dužnosti uzdržavanja iz čl. 172. Kaznenog zakona. Međutim, istovremeno je uočeno kako je u odnosu na kazneno djelo povrede dužnosti uzdržavanja iz čl. 172. Kaznenog zakona optuženo 1006 osoba, dok su sudovi sankcije izrekli prema svega 600 osoba. Također je uočeno kako je za počinitelje ovog kaznenog djela u ukupno 580 slučajeva ili 96,7% slučajeva izrečena uvjetna osuda, a što ukazuje na blagu kaznenu politiku u odnosu na ovo kazneno djelo.

3.1.5. Suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

Iako se rad na koruptivnim predmetima i predmetima iz oblasti organiziranog kriminaliteta prvenstveno veže uz Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: Ured), valja istaknuti da se Ured bavi složenim predmetima korupcije na visokoj razini, dok u drugim predmetima, sukladno odredbama Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu ZUSKOK), rade državni odvjetnici i zamjenici iz drugih državnih odvjetništva, koje na

prijedlog ravnateljice Ureda, posebnim rješenjem na rad upućuje Glavni državni odvjetnik, time da ravnateljica Ureda i zamjenici ravnateljice kontinuirano prate i nadziru rad u tim predmetima.

Radi omogućavanja zamjenicima ravnateljice koji rade u Uredu da se bave najsloženijim predmetima korupcije i organiziranog kriminaliteta, u 2014. godini je u 74 predmeta Ureda došlo do upućivanja u rad državnih odvjetnika i zamjenika iz redovnih državnih odvjetništava.

Stoga, prilikom razmatranja rada na tim predmetima treba cijeliti rad državnog odvjetništva u cjelini.

3.1.5.1. Kretanje i struktura predmeta iz nadležnosti Ureda

3.1.5.1.1. Rad u predmetima Ureda - općenito

Ured je tijekom 2014. godine zaprimio 709 prijava, a kako su u radu iz ranijih godina ostale 124 prijave, to je Ured ukupno u radu imao 833 prijave, što je 40,96% manje prijava u radu u odnosu na prethodnu godinu kada ih je bilo 1.411.

U odnosu na 833 prijave u radu doneseno je 778 odluka, pa je tako odlukama riješeno 93,40% (2013. godine bilo je riješeno 91,21% prijava u radu).

Rješenja o odbačaju kaznene prijave donesena su u odnosu na 436 osoba (56,04%), od čega se na koruptivna kaznena djela odnose odbačaji u odnosu na 407 osoba, dok su za kaznena djela organiziranog kriminaliteta u odnosu na 28 osoba donesena rješenja o odbačaju.

U izvještajnom razdoblju doneseno je ukupno 325 rješenja o provođenju istrage, što u odnosu na 2013. godinu kada je bilo doneseno 725 rješenja o provođenju istrage, čini pad od 55,2%. U oblasti koruptivnog kriminaliteta donesena su 183 rješenja o provođenju istrage, a u oblasti organiziranog kriminaliteta 133 rješenja o provođenju istrage.

Za koruptivna kaznena djela optuženo je 208 osoba (203 nakon dovršene istrage, dok je pet osoba neposredno optuženo), a za kaznena djela iz oblasti organiziranog kriminaliteta optužena je 121 osoba. Dakle, tijekom 2014. godine ukupno je optuženo 348 osoba i to 343 osobe po dovršenoj istrazi, dok je protiv pet osoba podignuta neposredna optužnica.

Nakon podizanja optužnice jedan postupak je obustavljen po optužnom vijeću, te su dvije optužnice vraćene po optužnom vijeću, dok su 24 optužnice povučene prije održavanja odnosno prije odluke optužnog vijeća. Razlog povlačenja optužnica uglavnom su bili nemogućnost pribavljanja dokaza putem međunarodne pravne pomoći za vrijeme zakonskog roka trajanja istrage, ili nemogućnost vještaka da u roku dovrše naložena vještačenja.

Nakon podizanja i potvrđivanja optužnog akta sudovi su obustavili postupak protiv devet optuženih osoba od njih ukupno 256 o kojima je optužno vijeće odlučivalo (3,5%).

U izvještajnom je razdoblju došlo do velikog porasta broja presuđenih osoba, pa se tako bilježi najveći broj presuđenih osoba od početka rada Ureda. Tijekom 2014. godine presuđene su ukupno 622 osobe, što u odnosu na prethodnu godinu, kada su bile presuđene 292 osobe, predstavlja porast od 113%.

Od ukupno 622 presude donesene tijekom 2014. godine, 595 presuda (95,66%) su osuđujuće, 23 presude (3,70%) su oslobađajuće, dok su četiri presude (0,64%) odbijajuće.

Za koruptivna kaznena djela sudovi su donijeli 453 presude (72,83%), a za kaznena djela organiziranog kriminaliteta sudovi su donijeli 142 presude.

Od ukupnog broja presuda, 424 presude donesene su na temelju sporazuma stranaka, što u odnosu na ukupan broj donesenih presuda (622) predstavlja 68,17%.

Ostali kriminalitet u ukupnim presudama participira s 27 presuda (4,34%), od kojih je 26 osuđujućih (96,30%) i jedna oslobađajuća (3,70%).

Sudovi su u odnosu na 595 osoba donijeli osuđujuću presudu, od kojih je 365 osoba (61,35%) osuđeno na kaznu zatvora. U odnosu na 226 osoba (37,98%) izrečene su uvjetne osude, a u odnosu na četiri osobe (0,67%) izrečene su novčane kazne. Od izrečenih 365 kazni zatvora, njih 238 (65,2%) zamijenjeno je radom za opće dobro na slobodi.

Iz naprijed navedenih statističkih podataka vidljivo je kako je u izvještajnom razdoblju u odnosu na prethodnu godinu došlo do značajnog pada broja podnesenih kaznenih prijava, kao i do smanjenja pokrenutih istraga i podignutih optužnica. Istovremeno je došlo do velikog porasta donesenih presuda za predmete iz nadležnosti Ureda.

Razlog navedenih statističkih pokazatelja nalazi se u jednom predmetu Ureda iz prethodne godine. Radi se o predmetu Hipokrat u kojem je za koruptivna kaznena djela bio prijavljen veliki broj osoba te je donesen i veliki broj rješenja o provođenju istrage. Naime, od ukupnog broja prijavljenih osoba u 2013. godini (1.279), 415 prijavljenih osoba odnosilo se na taj predmet. Nadalje, i veliki broj optuženja u 2013. godini rezultat je rada u tom predmetu u kojem su, i to u jednoj optužnici, optužene 364 osobe. I konačno, razlog velikog porasta broja presuđenih osoba za koruptivna kaznena djela u 2014. godini također se odnosi na navedeni predmet u kojem je tijekom 2014. godine presuđena 271 osoba. Sve presude donesene su po sporazumu stranaka, time da je 156 osoba osuđeno na kaznu zatvora koja im je zamijenjena radom za opće dobro na slobodi, 111 osoba osuđeno je na uvjetne zatvorske kazne, dok su četiri osobe osuđene na novčane kazne. Ujedno je svima oduzeta imovinska korist koju su pribavili počinjenjem kaznenih djela, tako da ukupno oduzeta imovinska korist iznosi 4.195.128,00 kuna, a uz glavne kazne izrečene su im i sporedne novčane kazne u ukupnom iznosu od 3.921.215,00 kuna.

Dakle, bez podataka koji se odnose na OA Hipokrat iz 2013. godine, statistički pokazatelji u izvještajnom razdoblju bili bi bitno drugačiji.

3.1.5.2. Organizirani kriminalitet i korupcija

U 2014. godini Ured je primio prijava protiv 709 osoba i 18 prijava protiv pravnih osoba. U radu iz 2013. i ranijih godina ostalo je 126 prijava od čega dvije u odnosu na pravne osobe, tako da je u radu ukupno bilo 853 prijava.

Rješenja o odbačaju donesena su u odnosu na 436 osoba. Neposredne optužnice su podignute protiv pet osoba, u odnosu na 325 osoba doneseni su nalozi o provođenju istrage. Nakon istrage optuženo je 343 osoba. Dakle, u izvještajnom razdoblju za kaznena djela organiziranog kriminaliteta i korupcije optuženo je ukupno 348 osoba.

Sudovi su u 2014. godini donijeli presude u odnosu na 622 osobe. Od ukupnog broja presuda 595 su osuđujuće presude. Od ukupnog broja osuđenih osoba 365 osoba osuđeno je na kaznu zatvora od čega je u odnosu na 238 osoba kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro na slobodi. Ured je podnio ukupno 67 žalbi.

3.1.5.2.1. Organizirani kriminalitet

Od ukupno 709 prijavljenih osoba u 2014. godini, 153 osobe prijavljene su za kaznena djela organiziranog kriminaliteta (21,58%). Prošle godine te su prijave bile zastupljene sa 16,81%.

Iz ranijih godina ostalo je neriješeno osam prijava, tako da je Ured tijekom 2014. godine za kaznena djela organiziranog kriminaliteta u radu imao prijava protiv ukupno 161 osobe.

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje kada je bilo prijavljeno 215 osoba za kaznena djela organiziranog kriminaliteta, u ovom izvještajnom razdoblju zabilježen je pad od 28,84 %. Promatrajući broj prijavljenih osoba iz oblasti organiziranog kriminala u posljednjih pet godina razvidno je kako se i u ovom izvještajnom razdoblju nastavlja trend pada broja prijavljenih osoba te se vraća na razinu iz 2010 godine.

Tablica: Broj prijavljenih za organizirani kriminalitet 2010.-2014.

2010. godina	152
2011. godina	168
2012. godina	272
2013. godina	215
2014. godina	153

U 2014. godini prijavljene su 22 osobe (14,38%) za kazneno djelo zločinačkog udruženja iz čl. 328. st. 1. KZ/11 odnosno kaznenog djela udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz čl. 333. st. 1. KZ/97 (organizator) te jedna osoba za kazneno djelo zločinačkog udruženja iz čl. 328. st. 2. KZ/11.

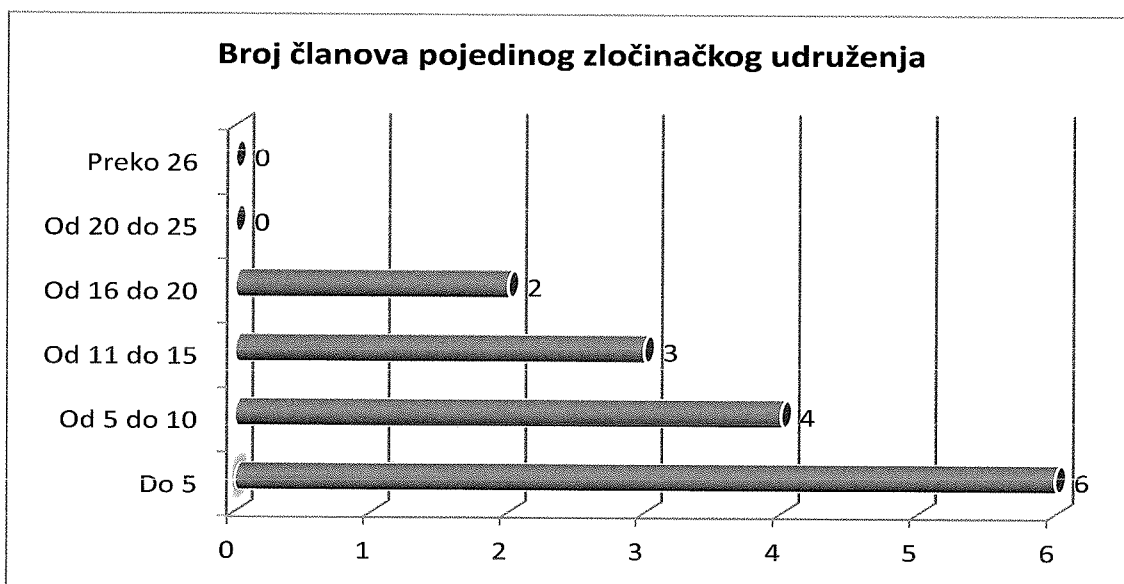
Za kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz čl. 190. st. 2. u vezi čl. 329. st. 1. KZ/11 tijekom 2014. godine prijavljeno je 39 osoba (25,49%), za kazneno djelo protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj iz čl. 326. st. 1. u vezi čl. 329. st. 1. KZ/11 prijavljeno je 40 osoba (26,14%), za kazneno djelo izbjegavanja carinskog nadzora iz čl. 257. u vezi čl. 329. st. 1. KZ/11 prijavljeno je 16 osoba (10,46%), dok je 17 osoba (11,11%) prijavljeno za kazneno djelo nedozvoljene igre na sreću iz čl. 237. st. 1., 3. i 4. u vezi čl. 329. st. 1. KZ/11. Navedeno iznosi 88,23% ukupnog broja prijavljenih osoba iz oblasti organiziranog kriminaliteta.

I u ovom izvještajnom razdoblju i nadalje su najbrojnije kaznene prijave za kaznena djela neovlaštene proizvodnje i prometa drogama te protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u RH počinjena u sastavu zločinačkog udruženja.

U donjoj tablici i grafikonu prikazana su prijavljena zločinačka udruženja prema broju članova.

Tablica: Zločinačka udruženja (čl. 328 KZ/11) – broj članova

<i>Do 5 članova</i>	<i>Od 5 do 10 članova</i>	<i>Od 11 do 15 članova</i>	<i>Od 16 do 20 članova</i>	<i>Od 21 do 25 članova</i>	<i>Od 26 i više članova</i>
6	4	3	2	0	0

I u ovom izvještajnom razdoblju većina prijavljenih zločinačkih udruženja nema čvrstu strukturu, već se ona ad hoc stvaraju s ciljem pribavljanja protupravne imovinske koristi. Ovdje je bitno istaknuti značajan pad broja zločinačkih udruženja u odnosu na 2013. godinu i to za 50% (30 zločinačkih udruženja 2013. godine, a 15 zločinačkih udruženja 2014. godine). No, kada se uzme u obzir pad ukupnog broja kaznenih prijava iz oblasti organiziranog kriminaliteta, kao i struktura odnosno broj članova pojedinog udruženja, pad broja zločinačkih udruženja je logična posljedica. Vidljivo je kako je došlo i do značajnog smanjenja broja zločinačkih udruženja s manjim brojem članova (u 2013. godini je bilo 12 udruženja do pet članova, te 14 udruženja od pet do 10 članova).

Struktura prijave za kaznena djela iz oblasti organiziranog kriminaliteta prikazana je u donjoj tablici.

<i>Kaznena djela</i>	<i>Broj grupa</i>	<i>%</i>
<i>Trgovina narkoticima</i>	6	40,00%
<i>Ilegalno prebacivanje osoba preko granice</i>	4	26,67%
<i>Izbjegavanje carinskog nadzora</i>	2	13,33%
<i>Teška krađa i prikrivanje</i>	1	6,67%
<i>Nedozvoljena igra na sreću</i>	1	6,67%
<i>Nedozvoljeno posjedovanje, izrada i nabavljanje oružja i eksplozivnih tvari</i>	1	6,67%
<i>Ukupno</i>	15	100%

Kao i ranijih godina najviše zločinačkih udruženja organizirano je radi počinjenja kaznenog djela neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz čl. 190. st. 2. u vezi čl. 329. st. 1. t. 4. KZ/11, te počinjenja kaznenog djela protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u RH iz čl. 326. st. 1. u vezi čl. 329. st. 1. t. 2. KZ/11. U ovom izvještajnom razdoblju u odnosu na 2013. godinu bilježi se značajan pad prijavljenih iz oblasti kriminaliteta droga počinjenih u sastavu zločinačkog udruženja (61,39%), kao i prijavljenih osoba za ilegalno prebacivanje osoba preko granice (31,04%). Osim toga, u ovom izvještajnom razdoblju pojavljuju se zločinačko udruženje za počinjenje kaznenog djela nedozvoljene igre na sreću iz čl. 237. KZ/11, te zločinačko udruženje za počinjenje kaznenog djela nedozvoljenog posjedovanja, izrade i nabavljanja oružja i eksplozivnih tvari iz čl. 331. KZ/11 koja ne predstavljaju nove pojavne oblike, već se radi o sporadičnim vrstama zločinačkog udruženja, kao što su u prethodnim izvještajnim razdobljima uočene organizirane skupine za počinjenje kaznenog djela razbojništva iz čl. 230. KZ/11, odnosno iz čl. 218. st. 2. KZ/97, krivotvorenja novca iz čl. 274. KZ/11, prijevare iz čl. 224. st. 1. i 4. KZ/97, podvođenja iz čl. 195. KZ/97 i dr.

Tijekom 2014. godine donesene su odluke u odnosu na sve prijave u radu. Dakle, donesena je ukupno 161 odluka, od čega je u odnosu na 28 prijava (17,39%) doneseno rješenje o odbačaju kaznene prijave, dok je u odnosu na preostale 133 prijave (82,61%) doneseno rješenje o provođenju istrage. U izvještajnom razdoblju bilježi se porast prijava riješenih odbačajem i to iz razloga što su podnositelji ovom Uredu dostavljali neosnovane prijave. Naime, po strukturi radi se mahom o neosnovanim kaznenim prijavama građana koji prijavljuju veći broj osoba za počinjenje raznih kaznenih djela, pri čemu prijavljuju i da bi ista bila počinjena u sastavu zločinačkog udruženja. Takve kaznene prijave iznose 89,29% svih odbačenih prijava.

Ured je tijekom izvještajnog razdoblja po dovršenoj istrazi donio ukupno 128 odluka, od toga je 121 osoba optužena (94,53%) dok je u odnosu na sedam osoba donesen nalog o obustavi i prekidu istrage. U prethodnom izvještajnom razdoblju postotak optuženih osoba po dovršenoj istrazi iznosio je 90,14%.

U 2014. godini sudovi su za kaznena djela organiziranog kriminaliteta donijeli ukupno 142 presude, što u odnosu na 2013. godinu predstavlja pad od 17,91%.

Tablica: Broj presuda u periodu 2010.-2014.

2010. godina	284
2011. godina	168
2012. godina	114

2013. godina	173
2014. godina	142

Od 142 donesene presude njih 138 je osuđujućih (97,18%), jedna je odbijajuća, a tri presude su oslobađajuće. U odnosu na osuđujuće presude, njih 62 (44,93%) doneseno je na temelju sporazuma stranaka, dok je učešće navedenih presuda u prethodnom izvještajnom razdoblju iznosilo 63,43%. Sudovi su izrekli ukupno 83 zatvorske kazne (60,15%), 28 uvjetnih osuda (20,29), a u 27 slučajeva kazna zatvora zamijenjena je radom za opće dobro (19,57%). Struktura izrečenih sankcija u ovom izvještajnom razdoblju slična je strukturi iz prethodnog izvještajnog razdoblja. Predmeti u kojima je kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro na razini su prošle godine. U 80 navrata sudskim je odlukama oduzeta imovinska korist, dok je u 15 navrata donesena odluka o oduzimanju predmeta.

Ured je ukupno podnio 24 žalbe i to devet zbog odluke o kazni, šest zbog drugih razloga, te devet zbog kazne i zbog drugih razloga. Broj podnesenih žalbi u odnosu na broj donesenih presuda na razini je onog iz prethodnog izvještajnog razdoblja.

3.1.5.2.2. Koruptivna kaznena djela

Za koruptivna kaznena djela u 2014. godini prijavljeno je 536 osoba što predstavlja 75,60% od ukupnog broja od 709 prijavljenih osoba. U odnosu na prošlo izvještajno razdoblje u kojem je za koruptivna kaznena djela bilo prijavljeno 1.039 osoba, u 2014. godini došlo je do pada broja prijavljenih osoba za ta kaznena djela od 48,42%.

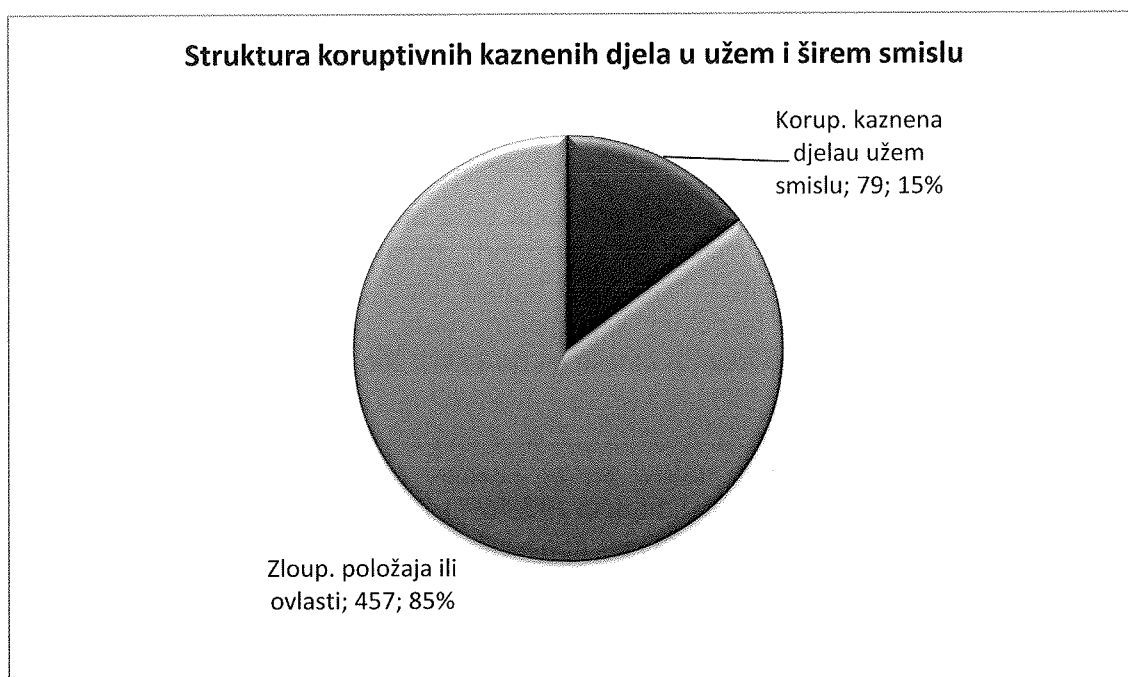
Iz strukture prijavljenih koruptivnih kaznenih djela vidljiv je pad broja prijava za sva kaznena djela, osim za kazneno djelo primanja mita u gospodarskom poslovanju.

Od ukupnog broja od 536 prijavljenih osoba za koruptivna kaznena djela 457 prijava odnosi se na kazneno djelo zloporabe položaja i ovlasti iz čl. 291. KZ-a (85,26%). U prošloj godini navedeno je kazneno djelo također predstavljalo većinu svih koruptivnih kaznenih djela (68,06%). Detaljniji podaci za to kazneno djelo posebno su navedeni u nastavku ovog Izvješća.

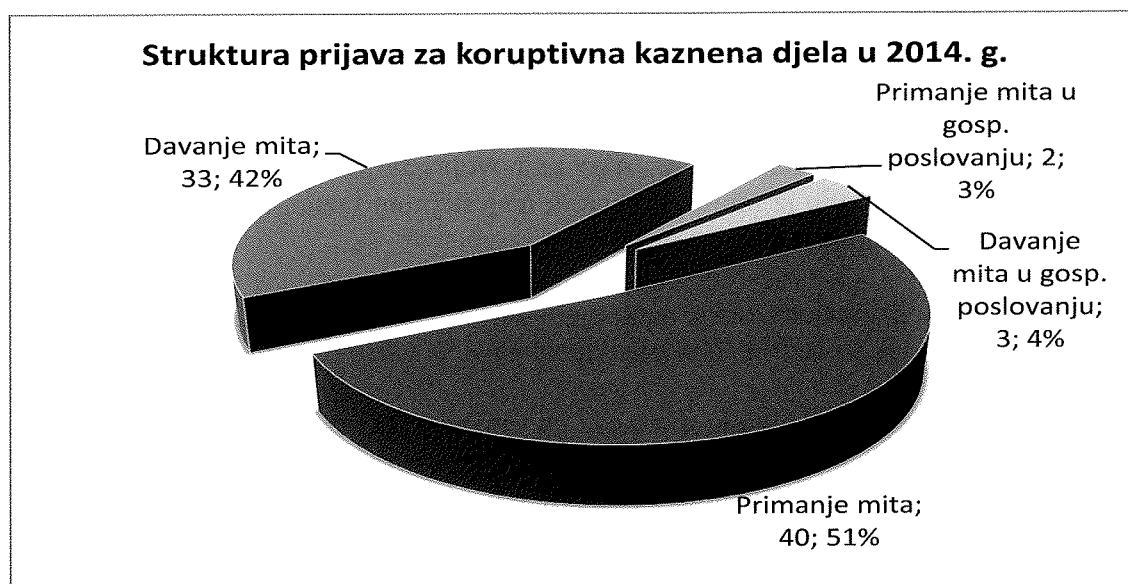
3.1.5.2.2.1. Koruptivna kaznena djela u užem smislu

Za koruptivna kaznena djela u užem smislu u izvještajnom razdoblju prijavljeno je 79 osoba, što predstavlja 14,74 % od ukupnog broja prijavljenika za koruptivna kaznena djela.

Donji grafikon prikazuje postotak prijava za koruptivna kaznena djela u užem smislu i postotak prijava za kazneno djelo zloporabe položaja i ovlasti koje su zaprimljene u 2014. godini.

Struktura prijava koje su zaprimljene u 2014. godini za koruptivna kaznena djela u užem smislu prikazana je u sljedećem grafikonu.

Za kazneno djelo primanja mita iz čl. 293. KZ-a u 2014. godini prijavljeno je 40 osoba. U odnosu na 2013. godinu kada je za to kazneno djelo bilo prijavljeno 395 osoba, u izvještajnom razdoblju došlo je do pada prijava od 89,87 %. Iz ranijih godina za to kazneno djelo ostalo je osam prijava u radu, tako da je u izvještajnom razdoblju za kazneno djelo primanja mita bilo ukupno 48 prijava u radu.

Od 40 osoba prijavljenih za primanje mita, 37 osoba prijavljeno je za "pravo" primanje mita iz čl. 293. st. 1. KZ-a (slučajevi kada počinitelji zahtijevaju ili primaju dar ili kakvu drugu korist da u granicama svoje ovlasti obave radnju koju ne bi smjeli obaviti ili da ne obave radnju koju bi morale obaviti) dok su tri osobe prijavljene su za "nepravo" primanje mita odnosno za zahtijevanje ili primanje dara ili kakve druge koristi za obavljanje službene radnje koju su bile dužne obaviti (st. 2. čl. 293. KZ-a).

Za kazneno djelo primanja mita u izvještajnom razdoblju kaznena prijava odbačena je u odnosu na 13 osoba. U odnosu na 29 osoba doneseno je rješenje o provođenju istrage, a nakon dovršene istrage postupak je obustavljen u odnosu na šest osoba. Nakon istrage optuženo je 30 osoba.

U 2014. godini za kazneno djelo primanja mita optuženi su pročelnik Ureda za prostorno uređenje, špediter, sveučilišni profesori, predsjednici Uprave i direktor financijskog sektora u jednoj banci, ravnatelj i tajnica osnovne škole, službenik APN-a, porezni inspektori, šumarski inspektor i inspektor rada, policajci i carinici. Iznosi primljenog mita kretali su se od manjih iznosa pa do 1.061.266,61 kune, odnosno 120.000 eura.

U izvještajnom razdoblju sudovi su za kazneno djelo primanja mita donijeli ukupno 275 presuda od kojih 268 osuđujućih (97,46%) i pet oslobađajućih (1,82%). Od 268 osuđujućih presuda 257 presuda je doneseno na temelju sporazuma stranaka (95,90%), 10 osoba osuđeno je na kaznu zatvora (3,73%), a u odnosu na 158 osoba izrečena je kazna zatvora koja je zamijenjena radom za opće dobro na slobodi (58,95%). U odnosu na 102 osobe izrečena je uvjetna osuda (38,05%). Također je izrečeno 10 sigurnosnih mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, 262 sigurnosne mjere oduzimanja imovinske koristi, te četiri sigurnosne mjere oduzimanja predmeta. Ured je podnio ukupno 12 žalbi od kojih pet zbog kazne, pet iz drugih razloga te dvije žalbe zbog kazne i drugih razloga.

Za kazneno djelo davanja mita iz čl. 294. KZ-a u 2014. godini prijavljene su 33 osobe što u odnosu na prethodno razdoblje, kada je za to kazneno djelo bilo prijavljeno 106 osoba, predstavlja pad od 68,87%. Ako se novoprijavljenim osobama pribroji pet prijava koje su ostale u radu iz ranijih godina, u izvještajnom razdoblju za kazneno djelo davanja mita bilo je ukupno u radu 38 prijava.

Od 33 osobe prijavljene za kazneno djelo davanja mita, 29 osoba prijavljeno je za st. 1. čl. 294. KZ-a, dok su četiri osobe prijavljene za st. 2. citiranog članka.

Kaznena prijava odbačena je u odnosu na sedam osoba. Neposrednim optuženjem riješene su četiri prijave, u odnosu na 23 osobe doneseno je rješenje o provođenju istrage, dok je nakon dovršene istrage postupak obustavljen u odnosu na šest osoba. Nakon istrage optuženo je 37 osoba. Dakle, za kazneno djelo davanja mita iz čl. 294. KZ-a u izvještajnom razdoblju ukupno je optužena 41 osoba.

U 2014. godini sudovi su za kazneno djelo davanja mita donijeli ukupno 56 presuda od kojih je 55 osuđujućih (98,21%) a jedna presuda je oslobađajuća. Od 55 osuđujućih presuda 42 presude donesene su na temelju sporazuma stranaka (76,36%), dvije osobe osuđene su na kaznu zatvora, a u odnosu na 12 osoba izrečena je kazna zatvora koja je zamijenjena radom za opće dobro na slobodi (21,82%). Novčana kazna izrečena je u odnosu na četiri osobe. U odnosu na 37 osoba izrečena je uvjetna osuda (67,27%). Također je izrečeno ukupno 28 sigurnosnih mjera od kojih jedna mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, dvije mjere oduzimanja imovinske koristi i 25 sigurnosnih mjera oduzimanja predmeta. Ured je podnio dvije žalbe zbog kazne i drugih razloga.

Za kazneno djelo nezakonitog pogodovanja iz čl. 292. KZ-a (ranije zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti iz čl. 338. KZ-a u odnosu na koju je 2013. bilo

podneseno sedam prijava) u izvještajnom razdoblju nije podnesena niti jedna prijava. U odnosu na tri osobe, nakon provedene istrage koja je dovršena u izvještajnom razdoblju, podignute su optužnice.

U novom Kaznenom zakonu pravni kontinuitet za kazneno djelo protuzakonitog posredovanja iz čl. 343. KZ-a postoji u kaznenim djelima trgovanja utjecajem iz čl. 295. KZ-a i davanju mita za trgovanje utjecajem iz čl. 296. KZ-a.

U izvještajnom razdoblju za kazneno djela trgovanja utjecajem iz čl. 295. KZ-a nije podnesena niti jedna prijava. (2013. godine bilo je prijavljeno 26 osoba). Iz ranijih godina za to kazneno djelo ostalo je 14 prijava u radu. U odnosu na tri osobe odbačena je kaznena prijava. Protiv 11 osoba doneseno je rješenje o provođenju istrage, a nakon dovršene istrage postupak je obustavljen u odnosu na tri osobe. Za navedeno kazneno djelo optuženo je 18 osoba. Doneseno je 11 osuđujućih presuda od kojih devet na temelju sporazuma stranaka (šest kazni zatvora koje su zamijenjene radom za opće dobro na slobodi i pet uvjetnih osuda). Izrečena je jedna mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, te dvije mjere oduzimanja imovinske koristi.

U odnosu na kazneno djelo davanja mita za trgovanje utjecajem iz čl. 296. KZ-a u 2014. godini prijavljene su tri osobe (2013. godine bilo je prijavljeno devet osoba). Jedna prijava ostala je u radu iz ranijih godina, pa su u izvještajnom razdoblju u radu bile ukupno četiri prijave. Protiv četiri osobe doneseno je rješenje o provođenju istrage, a nakon dovršene istrage u odnosu na četiri osobe postupak je obustavljen na temelju rješenja suda, dok je u odnosu na četiri osobe postupak obustavljen na temelju naloga državnog odvjetnika. U izvještajnom razdoblju za to kazneno djelo je optuženo pet osoba, a sudovi su donijeli četiri osuđujuće presude na temelju sporazuma stranaka (izrečene su uvjetne osude).

Za kazneno djelo primanja mita u gospodarskom poslovanju iz čl. 252. KZ-a u izvještajnom razdoblju prijavljene su dvije osobe, dok je u radu bila i jedna prijava iz ranijih godina. U odnosu na tri osobe doneseno je rješenje o provođenju istrage. Dvije osobe optužene su nakon dovršene istrage. Donesene su dvije osuđujuće presude kojom su izrečene kazne zatvora koje su zamijenjene radom za opće dobro na slobodi. Ured je podnio jednu žalbu zbog kazne.

Za kazneno djelo davanja mita u gospodarskom poslovanju iz čl. 253. KZ-a, kao i prethodne godine, u 2014. godini nije zaprimljena niti jedna prijava. U odnosu na dvije osobe koje su optužene u prethodnom razdoblju donesene su osuđujuće presude kojima su izrečene uvjetne osude.

Za kazneno djelo podmićivanja zastupnika iz čl. 339. KZ-a u 2014. godini nije bilo prijava. U jednom predmetu iz prethodne godine donesena je osuđujuća presuda kojom je izrečena kazna zatvora. U tom predmetu Ured je podnio žalbu zbog kazne.

3.1.5.2.2.2. Kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti

U 2014. godini Ured je za sve pojavne oblike kaznenih djela zlouporabe položaja i ovlasti iz čl. 291. KZ-a zaprimio 457 kaznenih prijava, što u odnosu na 2013. godinu kada ih je bilo 495, predstavlja pad od 7,67%. Ako se tome pribroji 86 prijava iz ranijih godina, u izvještajnom razdoblju za to kazneno djelo bilo je ukupno 543 prijave u radu.

Struktura kaznenih prijava za kaznena djela iz čl. 291. KZ-a u izvještajnom razdoblju:

- za kazneno djelo iz čl. 291. st. 1. KZ-a - 301 prijava (65,86%)
- za kazneno djelo iz čl. 291. st. 2. KZ-a - 156 prijava (34,14%)

Od ukupnog broja od 543 prijave u radu za kazneno djelo iz čl. 291. KZ-a, odbačajem su riješene 383 prijave (70,53%). Odbačaji kaznenih prijava za kaznena djela iz čl. 291. KZ-a u ukupnom broju odbačenih prijava za koruptivna kaznena djela (ukupno 407 odbačaja za korupciju) sudjeluju sa 94,10%, odnosno 87,84% u odnosu na odbačaje za sva kaznena djela (436 odbačaja).

Zbog kaznenih djela iz čl. 291. KZ-a doneseno je 113 rješenja o provođenju istrage, ukupno je optuženo 109 osoba od čega jedna neposredno, a nakon dovršene istrage podignute su optužnice protiv 108 osoba. U odnosu na 18 osoba istraga je obustavljena na temelju naloga državnog odvjetnika.

U 2014. godini za kazneno djelo zlorabe položaja i ovlasti iz nadležnosti Ureda doneseno je ukupno 99 presuda od čega 32 presude na temelju sporazuma stranaka (32,32%). Budući da je 2013. godine bila donesena 51 presuda, došlo je do porasta presuda od 94,12%. Od ukupnog broja presuda 83 presude su osuđujuće (83,83%), 13 oslobađajućih i tri odbijajuće presude.

U osuđujućim presudama izrečeno je 45 zatvorskih kazni (54,21%) od čega su 24 osobe osuđene na kaznu zatvora koja je zamijenjena radom za opće dobro na slobodi (53,34%). Sudovi su izrekli 38 uvjetnih osuda (45,78%). Ukupno je izrečeno 42 sigurnosne mjere od kojih 17 sigurnosnih mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti, četiri sigurnosne mjere oduzimanja predmeta te 21 sigurnosna mjera oduzimanja imovinske koristi. Ured je podnio ukupno 25 žalbi i to 10 žalbi zbog kazni, 10 žalbi iz drugih razloga, te pet žalbi zbog kazne i drugih razloga.

Iz analize odbačenih prijava zbog kaznenih djela iz čl. 291. KZ-a proizlazi da se u pravilu radi o kaznenim prijavama koje podnose stranke u sudskim i upravnim postupcima koje su nezadovoljne odlukama službenih osoba u tim postupcima. Znatian broj prijava podnosi se zbog izraženih pravnih stavova sudaca, državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika. Tvrdnje podnositelja prijave da je službena osoba počinila kazneno djelo zato što nije donijela odluku za koju podnositelj smatra da je jedino ispravna, nisu potkrijepljene konkretnim podacima i dokazima.

U 2014. godini za koruptivna kaznena djela u radu je bilo prijava protiv ukupno 651 osobe (115 prijava iz ranijih godina i 536 novih prijava) u odnosu na koje je doneseno 596 meritornih odluka.

Od ukupnog broja prijava koje su u izvještajnom razdoblju bile u radu za ovu vrstu kaznenih djela, u odnosu na 407 osoba doneseno je rješenje o odbačaju kaznene prijave što predstavlja 68,29%. U 2013. godini rješenje o odbačaju kaznene prijave bilo je doneseno u odnosu na 393 osobe. Dakle, u izvještajnom razdoblju došlo je do porasta odbačaja za 3,56%.

Protiv pet osoba podignuta je neposredna optužnica (0,84%), u odnosu na 183 osobe doneseno je rješenje o provođenju istrage (30,71%), dok je jedna prijava riješena na

drugi način. U 2013. godini 119 osoba je bilo neposredno optuženo, a nalozi o provođenju istrage su bili doneseni protiv 509 osoba.

U 2014. godini dovršene su istrage protiv ukupno 244 osobe, od čega je u odnosu na 41 osobu istraga obustavljena (16,80%) i to u odnosu na četiri osobe na temelju naloga suda, a u odnosu na 37 osoba na temelju naloga državnog odvjetnika. Po dovršenoj istrazi 203 osobe su optužene (83,20%). Prošle godine bilo je 93 obustava, a nakon dovršene istrage bilo je optuženo 389 osoba.

Dakle, u 2014. godini za koruptivna kaznena djela ukupno je optuženo 208 osoba.

U izvještajnom razdoblju sudovi su donijeli ukupno 453 presude od kojih 431 osuđujuću presudu (95,14%). Od ukupnog broja osuđujućih presuda, na temelju sporazuma stranaka doneseno je 345 presuda (80,04%). Od ukupnog broja presuda 19 je oslobođajućih, a tri su odbijajuće presude. Od 431 osuđujuće presude 238 osoba osuđeno je na kaznu zatvora (55,22%) od kojih je u odnosu na 204 osobe kazna zatvora zamijenjena radom za opće dobro na slobodi (85,71%). Izrečene su četiri novčane kazne. U odnosu na 189 osoba izrečene su uvjetne osude (43,85%).

U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje kada je bilo doneseno 89 presuda, u 2014. godini došlo je do porasta broja presuda za 408,99%. U 2014. godini povećan je broj osuđujućih presuda za 407,06% (u 2013. godini bilo je doneseno 85 osuđujućih presuda). Došlo je i do porasta oslobođajućih presuda budući da su u 2013. godini bile donesene četiri oslobođajuće presude, a u 2014. godini je doneseno 19 oslobođajućih presuda. U 2014. godini došlo je do porasta odbijajućih presuda budući da su donesene tri odbijajuće presude, dok u 2013. godini nije bila donesena niti jedna odbijajuća presuda.

Za koruptivna kaznena djela tijekom 2014. godine podnesena je 41 žalba (17 žalbi zbog kazne, devet žalbi zbog kazne i drugih razloga, te 15 žalbi iz drugih razloga). Dakle, Ured je podnio žalbe u odnosu na 9,05% presuda. U 2013. godini bilo je podneseno 30 žalbi, tako da je u izvještajnom razdoblju u odnosu na prošlu godinu bilo više žalbi za 30,67%.

Kao što je to već ranije navedeno razlog pada broja prijavljenih osoba za koruptivna kaznena djela, kao i pada broja rješenja o provođenju istrage, pada broja optuženih osoba, ali i porasta presuda za ova kaznena djela, rad na predmetu OA Hipokrat. Samo u tom predmetu tijekom 2013. godine bilo je prijavljeno 415 osoba, doneseno je 298 rješenja o provođenju istrage, odnosno optužene su 364 osobe, sve za koruptivna kaznena djela. Tijekom 2014. godine je u ovom predmetu donesena 271 presuda.

Kada se analizira rad Ureda u odnosu na koruptivna kaznena djela valja istaknuti kako je Ured izvještajnom razdoblju nastavio s procesuiranjem korupcije na visokim nivoima.

Osim navedenog, na temelju određenih pravaca operativnog i strateškog djelovanja Ureda, posebna pozornost tijekom 2014. godine usmjerena je na razne oblike koruptivnog djelovanja na regionalnoj i lokalnoj razini zbog njihove raširenosti i društvene opasnosti. Tako su u slučaju sumnje na počinjenje zlouporaba i drugih oblika tih kaznenih djela policiji, ali i drugim tijelima, naložena poduzimanja istraživanja, ili je

Ured samostalno provodio izvide, kako bi se utvrdila moguća kaznena odgovornost počinitelja takvih kaznenih djela.

Slijedom navedenog, povećan broj izvida i kriminalističkih istraživanja rezultirao je pokretanjem postupaka protiv više župana, gradonačelnika, načelnika općina, službenika jedinica lokalne uprave i samouprave, službenika Porezne i Carinske uprave te policijskih službenika. Upravo postupci koji se odnose na korupciju na regionalnoj i lokalnoj razini u značajnoj su mjeri bili zastupljeni u radu Ureda tijekom 2014. godine. Kako su brojna istraživanja mogućih koruptivnih djelovanja na tim razinama i nadalje u tijeku, za očekivati je da će se i u narednom periodu nastaviti s procesuiranjem počinitelja takvih koruptivnih kaznenih djela.

3.1.5.2.3. Zamrzavanje i oduzimanje imovinske koristi

U radu na predmetima iz nadležnosti Ureda posebna pozornost posvećuje se provođenju tzv. financijskih istraga s kojima se započinje u najranijim fazama izvida. Temeljno načelo da nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom državno odvjetništvo, ali i druga tijela, dužni su dosljedno provoditi. Ne samo korupcijska kaznena djela i kaznena djela organiziranog kriminaliteta nego i više od 50 % svih prijavljenih kaznenih djela čine se radi stjecanja imovinske koristi. Stoga u svim slučajevima u kojima su ispunjene zakonske pretpostavke treba na vrijeme „zamrznuti“ imovinu osumnjičenika, kao i imovinu s njima povezanih osoba, kako bi se osiguralo oduzimanje protupravne imovinske koristi u sudskom postupku.

Ured u pravilu, odmah kada se utvrdi postojanje osnova sumnje da je neka osoba počinila kazneno djelo i njime stekla imovinsku korist, predlaže sudu zamrzavanje ili cijele imovine ako u obzir dolazi prošireno oduzimanje ili dijela imovine koji je dovoljan da se osigura oduzimanje protupravno stečene imovinske koristi, odnosno imovine koja je prenesena na povezane osobe.

Na temelju izmjena Zakona o kaznenom postupku i ZUSKOK-a iz prosinca 2013. godine, u Uredu je u svibnju 2014. godine osnovan Odjel za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom. Predmetni Odjel poduzima radnje radi utvrđivanja imovinske koristi i njene vrijednosti, te pronalaska i osiguranja oduzimanja iste.

U 2014. godini su u predmetima iz nadležnosti Ureda određene privremene mjere osiguranja oduzimanja imovinske koristi zabranom raspolaganja i otuđenja imovine u vrijednosti od oko 112.311.000,00 kuna, od čega se iznos od 71.951.075,00 kuna odnosi na koruptivna kaznena djela, a iznos od 40.359.925,00 kuna na kaznena djela organiziranog kriminala. Od navedenog iznosa u novcu je zamrznuto 5.359.425,00 eura i 569.098,00 kuna, dok se ostala zamrznuta imovina sastoji od nekretnina, dionica, poslovnih udjela i pokretnina.

Iskazna procjena vrijednosti ne temelji se isključivo na procjeni ovlaštenih sudskih vještaka, već su većim dijelom korišteni podaci o vrijednosti imovine iz baza podataka Porezne uprave, iz raznih isprava koje su bile osnov stjecanja a koje sadrže podatke o vrijednosti, iz bankovnih procjena kao i drugih raspoloživih izvora.

U odnosu na 2013. godinu u kojoj je zamrznuta imovina u ukupnoj vrijednosti od 126.411.090,00 kuna, u 2014. godini taj je iznos manji za 11,15%. U predmetima organiziranog kriminala u odnosu na 2013. godinu, kada je zamrznuta imovina u

vrijednosti od 28.656.159,00 kuna, vidljivo je povećanje za 40,84 %, dok je u koruptivnim predmetima manje zamrznuto imovine za 26,12%, budući je u 2013. godini vrijednost zamrznute imovine iznosila 97.379.656,00 kuna.

U izvještajnom razdoblju ukupno je oduzeto 68.820.072,00 kuna, od čega je iznos od 32.668.352,00 kuna oduzet od 377 fizičkih osoba, a iznos od 36.151.720,00 kuna od dvije pravne osobe.

Od ukupno oduzete imovinske koristi, iznos od 63.901.872,00 kuna odnosi se na kaznena djela korupcije (58.989.065,00 kuna) i kaznena djela organiziranog kriminala (4.912.807,00 kuna), dok se preostali iznos (4.918.200,00 kuna) odnosi na ostala kaznena djela.

U odnosu na 2013. godinu u kojoj je od počinitelja koruptivnih kaznenih djela i kaznenih djela organiziranog kriminala ukupno oduzeto 67.654.120,00 kuna, u 2014. godini vidljivo je smanjenje od 5,5%. Pri tome je iznos oduzete imovinske koristi kod koruptivnih kaznenih djela u odnosu na 2013. godinu (oduzeto 44.391.342,00 kuna), povećan za 33%, dok je kod kaznenih djela organiziranog kriminala u izvještajnoj godini iznos oduzete imovinske koristi, u odnosu na 2013. godinu kada je oduzeto 23.262.778,00 kuna, smanjen za 78,89% .

Navedeno smanjenje od 78,89% može se povezati s vrstom organiziranog kriminala koja je pretežito zastupljena. Naime, veliki broj predmeta organiziranog kriminala odnosi se na kaznena djela prebacivanja, protuzakonitog ulaženja, kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj, počinitelji kojih su u pravilu osobe bez imovine odnosno bez značajne imovine i bez redovnih primanja, tako da isti ostvarenu korist, koja u pravilu nije znatna, uglavnom koriste za redovan život.

Iz podataka o vrijednosti oduzete i zamrznute imovinske koristi u predmetima Ureda u periodu od 2006. do 2014. godine proizlazi da Ured ulaže znatne napore u provođenju financijskih izvida čiji su rezultati iz godine u godinu sve bolji.

3.1.5.2. Kapaciteti Ureda

Ured je i tijekom 2014. godine u radu imao više složenih predmeta, kako u odnosu na korupcijska kaznena djela tako i u odnosu na kaznena djela organiziranog kriminaliteta, u kojima su donesena rješenja o provođenju istrage i podignute optužnice. Posebna pozornost i nadalje se posvećivala provođenju financijskih istraga, a koje će u narednom razdoblju biti još efikasnije imajući u vidu osnivanje novog Odjela za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom.

U 2014. godini zabilježen je najveći broj presuđenih osoba od početka rada Ureda. Donesene su ukupno 622 presude, pri čemu je zadržan visok udio osuđujućih presuda od 95,66%. Velik broj donesenih presuda tražio je povećan angažman zamjenika ravnateljice, koji su u 2014. godini prisustvovali na 774 rasprave. S obzirom da se uglavnom radi o vrlo složenim raspravama koje zahtijevaju potrebne pripreme radi uspješnog zastupanja optužbe, jasno da se bez takvog angažmana ne bi moglo osigurati kvalitetno zastupanje na raspravama. Isto tako, zamjenici ravnateljice su tijekom 2014. godine ispitali 317 okrivljenika, 830 svjedoka, a prisustvovali su i na 105 ročišta za određivanje istražnog zatvora. Osim toga, još jedan podatak ilustrira obim posla tijekom

2014. godine. Naime, u navedenom periodu u Uredu je registriran dolazak ukupno 6.058 stranaka.

Tijekom 2014. godine Ured je u 21 predmetu koristio instrumente međunarodnopravne pomoći time da je u 15 predmeta Ured uputio 24 zamolbe inozemnim pravosudnim tijelima te je u pet predmeta Ured postupao po zamolnicama koje je zaprimio od inozemnih pravosudnih tijela.

Osim rada na konkretnim predmetima, ravnateljica i zamjenici ravnateljice tijekom 2014. godine sudjelovali u radu brojnih konferencija, radionica i seminarima u organizaciji raznih domaćih i stranih institucija, najčešće u ulozi predavača.

Potrebno je napomenuti kako obavljanje svih poslova i ostvarivanje rezultata ne bi bilo moguće bez ulaganja pojačanih napora zaposlenika i velikog broja prekovremenih sati.

Naime, u izvještajnom je razdoblju u Uredu radilo ukupno 60 zaposlenika, od čega ravnateljica i 32 zamjenika ravnateljice, 24 službenika i tri namještenika, što je puno manje od broja radnih mjesta službenika i namještenika predviđenih sistematizacijom.

Tijekom 2014. godine u Uredu je, sukladno izmjenama Zakona o kaznenom postupku i ZUSKOK-u, osnovan novi Odjel za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom. Kako bi novi Odjel mogao ostvariti zadatke radi kojih je osnovan, sistematizacijom koju je odobrilo Ministarstvo pravosuđa Republike Hrvatske povećan je broj zamjenika ravnateljice na 32.

Pravilnikom o unutarnjem redu Ureda bilo je sistematizirano 71 radnih mjesta za službenike i namještenike (od toga 65 službenika i šest namještenika), tako da je tijekom 2014. godine bilo nepopunjeno 41 radnih mjesta službenika i tri radna mjesta namještenika.

Nadalje, u Uredu je tijekom 2014. godine radilo sedam savjetnika pravne struke, od kojih su samo tri savjetnika stalno zaposlena u Uredu, a ostala četiri savjetnika su privremeno bila premještena na rad iz općinskih i županijskih državnih odvjetništava na kraće razdoblje. Inače, važećim Pravilnikom predviđeno je 17 radnih mjesta savjetnika pravne struke, tako da je stvarno nepopunjeno 14 radnih mjesta.

Broj zaposlenih savjetnika i službenika ostao je na razini iz 2009. godine, pri čemu je potrebno posebno istaći da su u sjedištu Ureda u Zagrebu, na 26 zamjenika i ravnateljicu zaposlena svega dva daktilografa.

Sistematizacijom radnih mjesta predviđeno je šest savjetničkih mjesta izvanpravne struke, a u izvještajnom razdoblju u Uredu su radila tri savjetnika. Dakle, nepopunjena su i tri radna mjesta savjetnika izvanpravne struke.

Također su za potrebe novoosnovanog Odjela za istraživanje imovinske koristi stečene kaznenim djelom, predviđena i tri mjesta financijskih istražitelja. Međutim, s obzirom na nedostatak prostora, kao i zbog niskih koeficijenata predviđenih za navedena radna mjesta, nije za očekivati da bi interes za rad iskazale stručne osobe koje bi zadovoljavale potrebe Ureda, tako da su ova su radna mjesta ostala nepopunjena.

U Uredu je u 2014. godini radio jedan informatički referent i jedan viši informatički referent, koji je uz poslove za potrebe Ureda obavljao i poslove za potrebe Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Sistematizacijom je predviđeno i radno mjesto informatičkog savjetnika te još jednog informatičkog referenta.

Osim nedostatka kadrova, valja istaknuti i neadekvatne materijalne uvjeta rada Ureda. Naime, i nadalje egzistira velik nedostatak prostora za rad. Osim prostora za službenike i namještenike nedostaje i prostor za zamjenike ravnateljice, koji sjede po dvoje u sobama. Nadalje, nedostaje i prostor za arhivu kao i prostorije za snimanje ispitivanja. Nedostatak prostora jedan je od razloga zbog kojih se ne popunjavaju slobodna mjesta državnih službenika i namještenika.

Od srpnja 2009. godine, kada je za predmete iz nadležnosti Ureda na snagu stupio novi Zakon o kaznenom postupku, povećan je opseg administrativnih obveza i radnji, a u nedostatku dovoljnog broja službenika i namještenika, obavljanje tih poslova opterećuje zamjenike ravnateljice i tako otežava rad na konkretnim predmetima.

Ovakvo stanje kadrova upućuje na zaključak da je u što kraćem roku nužno popuniti sistematizacijom predviđena radna mjesta, osobito u odnosu na savjetnike, daktilografe i druge službenike kako bi Ured mogao u zakonskim rokovima izvršavati sve zakonom predviđene radnje i druge aktivnosti.

Stoga je poduzet niz aktivnosti i mjera koje bi u narednom periodu trebale dovesti do popunjavanja sistematiziranih radnih mjesta u Uredu i do boljih prostornih uvjeta za rad, bez čega ubuduće može biti dovedeno u pitanje redovno funkcioniranje Ureda.

3.1.6. Ostali poslovi u kaznenim odjelima

Osim predmeta protiv poznatih i nepoznatih počinitelja upisanih u upisnike kaznenih prijava Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, te županijska državna odvjetništva tijekom godine primaju na razmatranje kaznene drugostupanjske predmete, kao i veliki broj podnesaka za koje se tek nakon razmatranja može donijeti odluka o tome ima li osnova za daljnje postupanje.

U druge poslove u državnom odvjetništvu ubrajamo i postupanje u prekršajnom postupku. U prekršajnom postupku državni odvjetnik je ovlašten tužitelj koji može pokrenuti prekršajni postupak za sve prekršaje (dio pod 3.1.6.2.).

Nadalje, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ima značajne ovlasti i obveze u kaznenom i prekršajnom postupku a vezi podnošenja zahtjeva za zaštitu zakonitosti i drugih izvanrednih pravnih lijekova, a što je detaljnije obrazloženo pod 3.1.6.2.

3.1.6.1. Drugostupanjski postupak

Nakon stupanja na snagu Zakona o kaznenom postupku iz 2008. godine promijenio se je položaj državnog odvjetnika u drugostupanjskom, odnosno postupku povodom žalbe na rješenja i presude prvostupanjskog suda.

Ranije je državno odvjetništvo koje postupa u drugom stupnju nakon razmatranja spisa imalo pravo staviti pisano mišljenje drugostupanjskom sudu. Sada to pravo više nema. Naime, na temelju članka 474. Zakona o kaznenom postupku za kaznena djela za

koja se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti drugostupanjski spis se dostavlja državnom odvjetniku koji postupa pred drugostupanjskim sudom prvenstveno kako bi razmotrio rad nižeg državnog odvjetništva, a u predmetima u kojima se održava javna sjednica radi pripreme kako bi mogao na sjednici izložiti najvažnije dijelove žalbe odnosno odgovora na žalbu, te dati potrebna objašnjenja na zahtjev vijeća.

U drugom stupnju rade županijska državna odvjetništva i Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

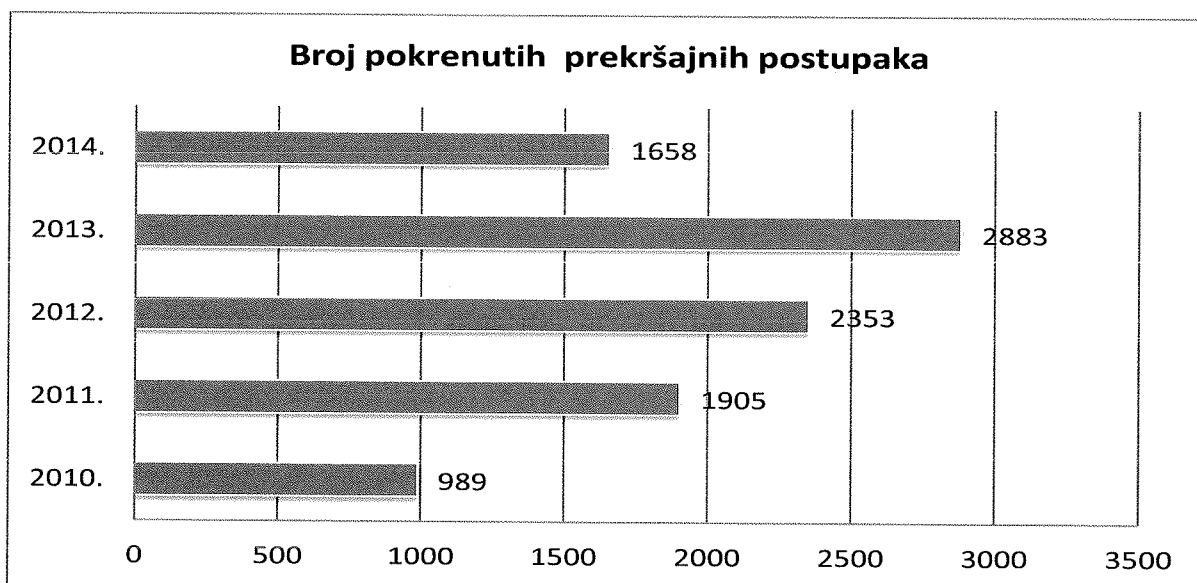
Županijska državna odvjetništva imala su u radu 5671 drugostupanjskih predmeta od čega je u 348 predmeta održana javna sjednica. ,

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske imalo je u radu 1.516 drugostupanjskih predmeta, te 7 predmeta u trećem stupnju.

3.1.6.2. Prekršajni postupak

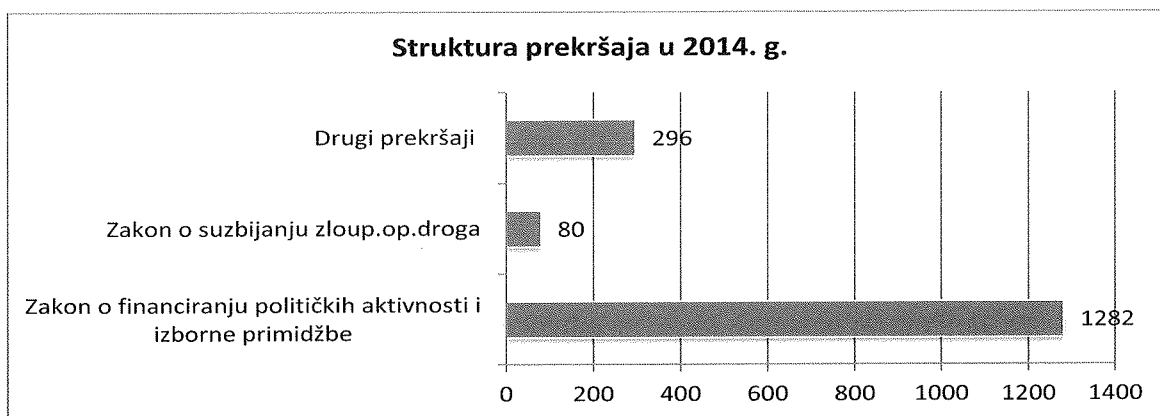
Prema odredbi članka 110. Prekršajnog zakona za prekršajni progon pred prekršajnim sudom stvarno je nadležan općinski državni odvjetnik. Općinski državni odvjetnik je ovlašten tužitelj za sve prekršaje za koje optužni prijedlog u skladu s zakonom mogu podnijeti kao ovlašteni tužitelji pojedina tijela državne uprave, pravne osobe s javnim ovlastima i oštećenici. Izuzetak je odredba članka 49. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe prema kojoj je za prekršaje propisane tim Zakonom ovlašten tužitelj jedino državni odvjetnik.

Donji grafikon prikazuje kretanje prekršajnih postupaka kroz pet godina.

Broj pokrenutih prekršaja od strane državnog odvjetnika godinama je bio simboličan. Tek nakon donošenja presude Europskog suda za ljudska prava kojom je taj Sud presudio da se ne može voditi prekršajni i kazneni postupak zbog istog činjeničnog supstrata, raste broj prekršajnih predmeta.

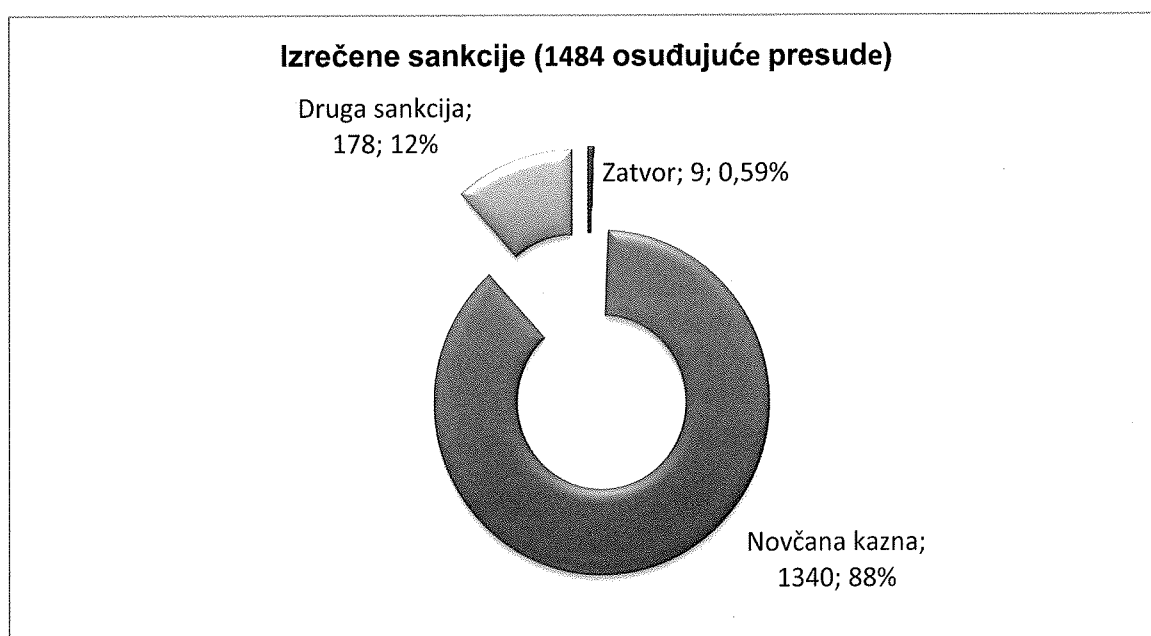
Podneseno je 1.209 optužnih prijedloga, od toga 1.203 prekršajnom sudu i 6 tijelima uprave. Državna odvjetništva su izdala 152 prekršajna naloga.

Struktura prekršaja za koje je optužni prijedlog podnio državni odvjetnik mijenja se značajno nakon stupnja na snagu Kaznenog zakona iz 2011. godine. Ranije su bili najzastupljeniji prekršaji zbog nasilja u obitelji, zbog sigurnosti prometa i Zakona o suzbijanju zlouporaba opojnih droga. Nakon stupanja na snagu novog Kaznenog zakona najzastupljeniji su prekršaji iz Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (1282 postupka ili 77,3% svih pokrenutih postupaka) kako je prikazano u gornjem grafikonu. Prekršajni sudovi i upravna tijela donijeli su 1.682 presude i rješenja, od čega 1.484 ili 88,2% osuđujućih, 106 oslobađajućih i 92 odbijajućih. Struktura izrečenih kazni dana je u donjem grafikonu

Većina optužnih prijedloga podnesena je zbog prekršaja iz Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (893 optužnih prijedloga i 97 kaznenih naloga), slijede optužni prijedlozi iz Zakona o suzbijanju zlouporaba opojnih droga (80 optužnih prijedloga), Zakona o sigurnosti prometa na cestama (54 optužnih prijedloga), Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (22 optužna prijedloga), itd.

Prekršajni sudovi i upravna tijela donijeli su 1.682 presude i rješenja, od čega 1.484 ili 88,2% osuđujućih, 106 oslobađajućih i 92 odbijajućih. Struktura izrečenih kazni dana je u donjem grafikonu

Uz pojedine prekršaje izriču se i zaštitne mjere. Ako se radi o prekršajima vezanim uz zlorabu opojnih droga to je u pravilu zaštitna mjera obveznog liječenja od ovisnosti, odnosno oduzimanje droge, a u slučaju prometnih prekršaja zabrana upravljanja vozilom itd. Državna odvjetništva su protiv tih presuda podnijela 367 žalbi.

Osim zbog prekršaja iz Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe državni odvjetnik u većini slučajeva pokreće prekršajni postupak kada primjenjuje članak 33. Kaznenog zakona o beznačajnom djelu i odbacuje kaznenu prijavu. U takvim slučajevima taj postupak može na određeni način zamijeniti kazneni postupak.

3.1.6.3. Zaštita zakonitosti u kaznenim i prekršajnim postupcima i drugi izvanredni pravni lijekovi

Županijska državna odvjetništva su tijekom 2014. godine zaprimila 827 predmeta u kojima je podnesen zahtjev za obnovu postupka ili je podnesen prijedlog za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti.

Županijska državna odvjetništva su radeći na ovim predmetima podnijela ili dala odgovore na 454 prijedloga za obnovu postupka, a također su uz dano mišljenje Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske dostavila 419 predmeta u kojima se inicira podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je tijekom izvještajnog razdoblja zaprimilo 2908 predmeta po izvanrednim pravnim lijekovima i to prijedloga za izvanredno ublažavanje kazne, zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude i obnove kaznenog postupka, te su u tim predmetima dana zatražena pisana mišljenja i odgovori.

Najsloženije i najvažnije postupanje Kaznenog odjela Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u domeni izvanrednih pravnih lijekova je odlučivanje o zaprimljenim inicijativama za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti i podizanje navedenog izvanrednog pravnog lijeka u kaznenim te, sve više, u prekršajnim predmetima.

Tijekom 2014. godine zaprimljeno je ukupno 317 predmeta s inicijativom za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti i to 167 predmeta u kaznenim postupcima s 137 prijedloga stranaka i 30 inicijativa nižih državnih odvjetništava, te 150 predmeta u prekršajnim postupcima s 149 inicijativa stranaka i jednim prijedlogom nižeg državnog odvjetništva.

U izvještajnom razdoblju u kojem je uz naprijed navedeni priljev novih, iz ranijih razdoblja ostalo neriješenih ukupno 279 predmeta i to 206 u odnosu na kazneni, te 73 u odnosu na prekršajni postupak. Odbijeno je na sjednicama Kaznenog odjela 128 inicijativa u kaznenom i 81 inicijativa u prekršajnom postupku, odnosno 209 prijedloga za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti.

Podignuta su ukupno 32 zahtjeva za zaštitu zakonitosti i to 17 zahtjeva u kaznenom postupku i 15 zahtjeva u prekršajnom postupku.

Tijekom 2014. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske usvojio je 29 podignutih zahtjeva za zaštitu zakonitosti od kojih se njih 14 odnosi na kazneni, a njih 15 na

prekršajni postupak, dok je odbijen samo jedan zahtjev za zaštitu zakonitosti i to u kaznenom postupku.

Unatoč visokoj uspješnosti Kaznenog odjela Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u ispunjavanju ovih zakonskih obveza držimo potrebnim ukazati na, po našem stajalištu, problematične učinke u primjeni odredbe iz članka 244. Prekršajnog zakona.

Prekršajni zakon (NN-107/07) iskoristio je ustavnu mogućnost (članka 18. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske) i u članku 244. tog Zakona propisao da se ne može podnijeti žalba protiv presude Prekršajnog suda ako sud nije odbio prigovor koji je podnesen protiv prekršajnog naloga zbog poricanja prekršaja ili nije donio presudu zbog postojanja nekog od razloga iz članka 196. toč. 1.- 4. tog Zakona, dakle protiv presude koja je donesena u žurnom postupku. Isto tako, ako je prigovor podnesen zbog izrečene kazne ili troškova postupka, sud će izvan rasprave ili žurnog postupka presudom odbiti prigovor i potvrditi prekršajni nalog, ako nađe da prigovor nije osnovan ili presudom preinačiti prekršajni nalog u pogledu odluke o kazni ili troškovima postupka, ako nađe da je prigovor dijelom ili u cijelosti osnovan, pa se ni protiv takve presude ne dopušta žalba.

Nalazeći da je takvom procesnom konstrukcijom osigurano dvostupanjsko sudbeno postupanje i zadovoljena navedena ustavna odredba pozitivan učinak se odrazio u činjenici da je Visoki Prekršajni sud Republike Hrvatske rasterećen odlučivanja o žalbama u takvim predmetima za koje se drži da nisu od takve težine ili značaja da bi im drugostupanjsko postupanje trebalo osigurati nadležnošću tog suda.

Međutim, Prekršajni zakon sadrži odredbe o mogućnosti podnošenja zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv pravomoćnih sudskih odluka i protiv sudskog postupka koji je prethodio tim pravomoćnim odlukama (članka 220. Prekršajnog zakona), dakle protiv presuda prekršajnih sudova protiv kojih prema naprijed izloženom, nema prava podnošenja žalbe. Spomenuti zahtjev se može podnijeti Glavnom državnom odvjetniku Republike Hrvatske, prema odredbama Zakona o kaznenom postupku koje se odnose na takve zahtjeve i primijeniti će se u prekršajnom postupku, a o tom zahtjevu odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Ta mogućnost otvorila je praksu koja je dovela do nelogičnog i može se kazati apsurdnog opterećenja neodgovarajućih dijelova sudbene vertikale jer je došlo do brojnih podnesenih prijedloga za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv presuda prekršajnih sudova protiv kojih nema prava na žalbu. U slučajevima gdje je prijedlog za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti prihvaćen i takav zahtjev podignut Vrhovni sud Republike Hrvatske rješava u vijećima od pet sudaca, a radi se o bagatelnim prekršajima kojima se sankcionira nepropisno parkiranje, vožnja motocikla bez zaštitne kacige i slično, čega se inače rasterećuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske nemogućnošću podnošenja žalbe protiv takvih odluka.

S obzirom samo na broj podignutih zahtjeva za zaštitu zakonitosti ne bi se možda radilo o nekom značajnijem opterećenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ali se radi o većem opterećenju Državnog odvjetništva Republike Hrvatske takvim predmetima, jer svakom podnositelju prijedloga treba pružiti argumentirano obrazloženje zbog čega se prijedlog ne prihvaća. U velikoj većini slučajeva to zahtijeva veći napor od predmeta gdje se radi o očitom kršenju zakona i podiže takav zahtjev sa jasnim i neupitnim argumentima.

Stoga, s obzirom da bi zbog ovako neprimjerenog osiguranja zaštite prava u sudbenoj vertikali trebalo iznaći drugačija rješenja kada se radi o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih presuda Prekršajnih sudova protiv kojih sadašnje odredbe iz članka 244. Prekršajnog zakona ne dopuštaju podnošenje žalbe, jer su danom donošenja postale pravomoćne.

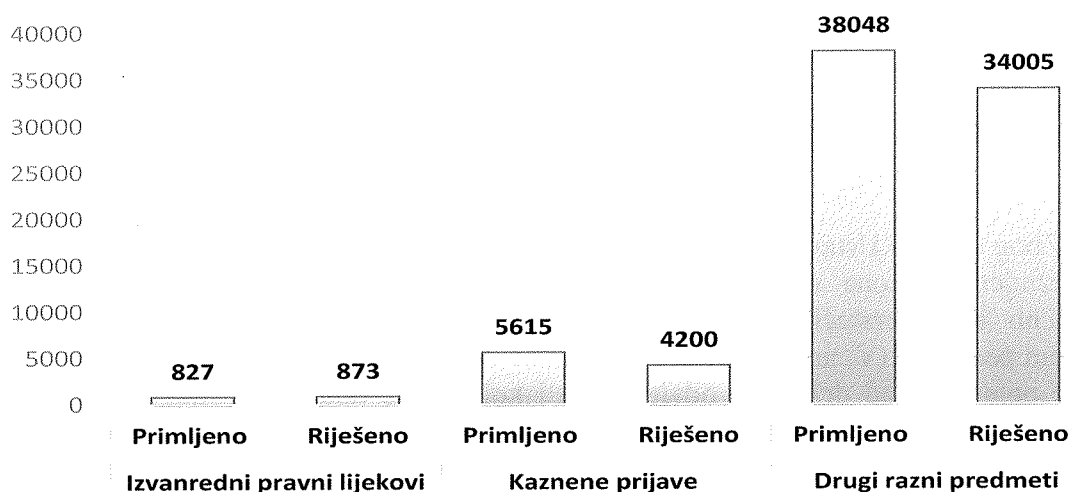
Nalazimo da bi dovoljna i odgovarajuća zaštita bila osigurana eventualnim uvođenjem kao izvanrednog pravnog lijeka, izvanredno preispitivanje pravomoćne presude o kom lijeku bi mogao odlučivati i Visoki Prekršajni sud Republike Hrvatske s obzirom na razinu i opasnost i težinu prekršaja o kojima bi se odlučivalo. To bi mogao kao i u Zakonu o kaznenom postupku biti izvanredni pravni lijek u rukama okrivljenika.

3.1.6.4. Rad na drugim predmetima

Državna odvjetništva tijekom godine, primaju i veliki broj raznih podnesaka, obavijesti o pojedinim događajima (obavijesti o povredama, požarima, samoubojstva i slično), te prijedloga i pritužbi koje je sve predmete nužno razmotriti radi ocjene da li se radi o kaznenom djelu, te da li postoji potreba za daljnjim postupanjem državnog odvjetništva. Ti predmeti se ne mogu upisati u upisnik kaznenih prijava, jer još nisu utvrđeni osnovi sumnje da bi bilo počinjeno kazneno djelo već se upisuju u upisnik raznih kaznenih predmeta. Nakon provedenih izvida ukoliko se utvrde osnove sumnje da je kazneno djelo počinjeno predmet se upisuje u upisnik kaznenih prijava, a u protivnom se završava službenom bilješkom uz obavijest podnositelju ako ga ima.

Pored ovih predmeta prema odredbi članka 205. stavak 5. Zakona o kaznenom postupku, ako je do državnog odvjetnika samo dopro glas da je počinjeno kazneno djelo ili je primio dojavu žrtve, državni odvjetnik o tome sastavlja službenu zabilješku koja se upisuje u upisnik raznih kaznenih predmeta. Nadalje prema stavku 6. ovog članka ako kaznena prijava ne sadrži podatke o kaznenom djelu, odnosno ako državni odvjetnik iz same kaznene prijave ne može zaključiti za koje se kazneno djelo prijava podnosi, ta prijava se upisuje u upisnik raznih kaznenih predmeta te se poziva podnositelj da u roku od 15 dana ispravi ili dopuni kaznenu prijavu. Ako podnositelj ne postupi po pozivu za ispravak ili dopunu, državni odvjetnik sastavlja o tome bilješku. O tome se u roku od osam dana od proteka roka za ispravak ili dopunu kaznene prijave, obavještava viši državni odvjetnik koji može naložiti upisivanje kaznene prijave u upisnik kaznenih prijava (članak 205. stavak 7.). U ovaj upisnik županijska državna odvjetništva upisuju i postupanje po izvanrednim pravnim lijekovima. U radu je bilo ukupno 59.700 predmeta, što je za 11,8% manje u odnosu na 2013. godinu, kada je bilo u radu 67.676 ovih predmeta.

Podaci o primljenim i riješenim predmetima

Struktura i broj riješenih predmeta prema vrsti predmeta dan je u gornjem grafikonu. Ako izuzmemo predmete u vezi izvanrednih pravnih lijekova (827 predmeta), o kojima se izlaže pod 3.1.6.3., u tijeku 2014. godine županijska državna odvjetništva imala su u radu 58.873 predmeta (15.210 predmeta iz 2013. godine, te 43.663 novih predmeta). Riješeno je 38.205 predmeta.

Od 4.200 riješenih prijava koje su bile upisane u ovaj upisnik, njih 3.848 preneseno je u upisnike kaznenih prijava radi daljnjeg postupanja, a rad na njima iskazan je u dijelu pod 3.2. ovog izvješća. Samo je u 352 predmeta na temelju članka 205. stavak 7. Zakona o kaznenom postupku donesena odluka kako nema osnova za daljnje postupanje. Na opisani način državno odvjetništvo razdvojilo je postupanje u predmetima u kojima je nužno provođenje izvida i kriminalističkih istraživanja radi ocjene da li se i o kojem kaznenom djelu radi, od predmeta koji se mogu riješiti na druge načine, prvenstveno iz razloga jer se iz samih podnesaka i eventualnih dopuna ne može zaključiti za koje se kazneno djelo prijava podnosi ili prijava ne sadrži podatke o kaznenom djelu. Kao što je rečeno, ako provjere daju dovoljno podataka za zaključak o kojem kaznenom djelu se radi i protiv koje se osobe prijava podnosi, ta se prijava prenosi u upisnik kaznenih prijava i tamo rješava bilo optuženjem ili odbačajem, u kojem slučaju oštećenik ima pravo preuzeti progon. Odlukom da se neće nastaviti postupak, rješava se samo izuzetno ona prijava iz čijeg se sadržaja i nakon traženja nadopune ne može zaključiti koje bi kazneno djelo bilo počinjeno, te se tada o tome izvještava viši državni odvjetnik i podnositelj.

Raznih drugih predmeta riješeno je 34.005 i to 5.055 upisom u upisnik kaznenih prijava, a 28.950 riješeno je, ili službenom bilješkom jer nije bilo osnova za daljnje postupanje, ili spajanjem s drugim predmetima i slično. Kao što je rečeno, ako postoji podnositelj on se obaveštava o odluci.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske osim pritužbi i upita u vezi rada županijskih i općinskih državnih odvjetništava, kroz predmete upisane u upisnik raznih kaznenih predmeta, vodi nadzor nad radom nižih državnih odvjetništava u značajnim predmetima. U tijeku 2014. Godine, u upisnik su upisana 3.303 nova predmeta, dok je riješeno 3351 predmeta, a u radu je ostalo 465 predmeta. Većina ovih predmeta je složena i traži kvalitetan nadzor i pružanje pravne pomoći nižim državnim odvjetništvima.

3.1.7. Primjena zakona na području kaznenog prava i poteškoće u primjeni

3.1.7.1. Primjena Zakona o kaznenom postupku i Zakona o sudovima za mladež

Zbog Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske, 15. prosinca 2013. stupile su na snagu izmjene Zakona o kaznenom postupku, Zakona o sudovima za mladež i posljedično tome pratećih zakona. Godinu dana primjene izmijenjenog Zakona o kaznenom postupku (V. novela) i Zakona o sudovima za mladež, pokazalo je koliko su te odredbe opteretile rad državnog odvjetništva i koliko one dugoročno mogu utjecati na pravilno i potpuno prikupljanje podataka i dokaza nužnih za ocjenu o tome da li će državni odvjetnik podići optužnicu ili odbaciti kaznenu prijavu, odnosno obustaviti postupak.

Nakon navedenih izmjena Zakona, istraga ili pripremni postupak vodi se za sva kaznena djela za koja je zapriječena kazna zatvora preko pet godina. Ilustracije radi, dok je državni odvjetnik u 2012. godini donio nalog o provođenju istrage protiv 783 osobe, od čega 521 u uskočkoj nadležnosti, u 2014. godini doneseno je rješenje o provođenju istrage protiv 4.353 osobe. Uz to, nakon zauzetog pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske da istrage u svim predmetima treba voditi državni odvjetnik, istražni suci su državnim odvjetništvima vratili 352 stara istražna predmeta u kojima se istraga vodi protiv 889 osoba, a koje su istražni suci započeli po odredbama bivšeg Zakona o kaznenom postupku prije 1. rujna 2011. od kada je na snazi novi Zakon o kaznenom postupku.

Navedene podatke ne bi posebno isticali da izmijenjenim člankom 229. Zakona o kaznenom postupku nije propisan rok za dovršenje istrage od šest mjeseci, s mogućnošću produljenja po nalogu višeg državnog odvjetnika za još šest mjeseci, a u posebno složenim i teškim predmetima za dvanaest mjeseci. U predmetima u kojima je nužna međunarodna pravna pomoć, ili su svjedoci napustili Republiku Hrvatsku, u danim rokovima istragu nije moguće dovršiti. Posebno istragu nije moguće dovršiti u navedenim rokovima u istražnim predmetima koje nam je dostavio sud, a na koje bi se u skladu s navedenim shvaćanjem također trebali primijeniti ovi rokovi. Istina i ranije je u zakonu bio propisan instruktivni rok za dovršetak istrage od šest mjeseci, ali nije bilo posljedica ukoliko istraga u tom roku ne bi bila dovršena. Međutim, u novom članku 230. Zakona o kaznenom postupku propisani su prekluzivni rokovi za podizanje optužnice i ako ih državni odvjetnik promaši, pa i za jedan dan, posljedica je da se smatra da je odustao od progona. Kako druga tijela koja sudjeluju u postupku nemaju propisane rokove koji bi imali ovakve posljedice, to je zaista upitno iz kojih razloga su propisani u odnosu na postupanje državnog odvjetnika, koji po Zakonu o državnom odvjetništvu ako bez opravdanog razloga ne postupa u zakonskim rokovima čini stegovno djelo.

Kako državni odvjetnici da bi izbjegli navedene posljedice nastoje završiti istragu, odnosno podići optužnicu u zakonom propisanim rokovima, pa i na štetu pravilnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pravilnog instruiranja i obrazlaganja optužnice, to smatramo da je potrebno izmijeniti citirane članke, i u tom je pravcu upućena inicijativa ministarstvu pravosuđa.

Ukoliko zakonodavac želi kroz rokove ubrzati postupak, tada je nužno uvažavati s jedne strane objektivne okolnosti uslijed kojih se u rokovima ne može postupiti, a s druge strane propisati rokove i drugim tijelima koja sudjeluju u postupku, jer propisivanjem rokova samo državnom odvjetništvu ne postiže se svrha.

3.1.7.2. Suradnja državnog odvjetništva i tijela otkrivanja i obveze tijekom suradnje

Naprijed iznesene teškoće o radu u prethodnom postupku pokazuju koliko je složen rad državnog odvjetnika koji je uz koordinaciju rada drugih tijela u tijeku izvida odgovoran za kvalitetno i potpuno prikupljanje dokaza tijekom istrage i istraživanja, te donošenje odluke o optuženju, odnosno odbačaju prijave ili odustanku od progona.

Za rad državnog odvjetnika važna je suradnja s tijelima otkrivanja. Kod toga posebno ističemo važnost suradnje s policijom, a osobito s kriminalističkom policijom koja može provođenjem kvalitetnih i potpunih kriminalističkih istraživanja prije podnošenja kaznene prijave, te kroz zajednički rad tijekom izvida koji se provode po nalogu državnog odvjetnika, kao i provođenjem hitnih dokaznih radnji, značajno utjecati na kasnije trajanje prethodnog postupka.

Ta suradnja posebno je važna za uspješno vođenje postupka, a dobra uspješnost koja je istaknuta u ovom izvješću, rezultat je i dobrog rada tih tijela.

Iskustvo USKOK-a pokazuje da je izuzetno korisno da se u složenim slučajevima timu državnih odvjetnika pridruže policijski službenici i službenici iz drugih državnih tijela, prvenstveno Ministarstva financija RH, Porezne uprave. Novi članak 206.i Zakona o kaznenom postupku daje takove mogućnosti i drugim državnim odvjetništvima, kada je u pitanju utvrđivanje imovinske koristi velikih razmjera, pa će ta državna odvjetništva tu mogućnost trebati koristiti u većoj mjeri.

3.1.7.3. Primjena Kaznenog zakona

Nova rješenja u Kaznenom zakonu utjecala su na rad državnog odvjetnika u prethodnom i kaznenom postupku. Možemo reći kako su odredbe tog Zakona utjecale na broj kaznenih prijava za pojedina kaznena djela, ali isto tako da su opisi pojedinih kaznenih djela, posebno gospodarskog kriminaliteta i kaznenih djela protiv službene dužnosti, bolje prilagođeni tržišnom gospodarstvu što je olakšalo rad na tim područjima koja su posebno složena i teška za dokazivanje.

U vezi primjene Kaznenog zakona potrebno je istaknuti kako je zauzimanje pravnog shvaćanja od strane Vrhovnog suda da se radi o privilegiranom kaznenom djelu krađe ili prijevare, ako je vrijednost ukradene stvari ili pribavljena imovinska korist manja od 2.000,00 kuna utjecalo na značajno smanjenje broja prijava, dok je istovremeno došlo do značajnog povećanja broja tih djela, posebno prijevare preko Interneta. Kako se za te oblike ovih kaznenih djela progoni po privatnoj tužbi, to velika većina počinitelja nije procesuirana jer se građani teško odlučuju na pokretanje postupka. Predložena izmjena Kaznenog zakona po kojoj će se raditi o privilegiranom obliku kada je vrijednost ukradene stvari ili pribavljena imovinska korist u iznosu manjem od 1.000,00 kuna, pružiti će bolju kaznenopravnu zaštitu socijalno ugroženim građanima, a odredba da se kod počinjenja više privilegiranih djela krađe ili prijevare ti iznosi zbrajaju, spriječiti će

počinjenje putem Interneta, jer će se i za male iznose koji zbrojeni prelaze 1000,00 kn progoniti po službenoj dužnosti.

Državno odvjetništvo značajnu pažnju posvećuje oduzimanju imovinske koristi stečene kaznenim djelom. Ipak, postoje teškoće u radu uslijed neusklađenosti Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kaznenim djelom i prekršajem s odredbama Kaznenog zakona, te Zakona o kaznenom postupku. Smatramo da je potrebno uskladiti taj zakon s odredbama navedenih zakona kako bi bili uspješniji na ovom području.

3.1.7.4. Zahtjev za zaštitu zakonitosti u prekršajnim predmetima

U dijelu pod 3.1.6.2. izložili smo rad općinskih državnih odvjetništava u prekršajnom postupku, dok su u dijelu pod 3.1.6.3. obrađeni poslovi u vezi zaštite zakonitosti u kaznenim i prekršajnim postupcima i drugi izvanredni pravni lijekovi.

U dijelu koji se odnosi na izvanredni pravni lijek zaštite zakonitosti, istaknuto je kako je propisano da se ne može podnijeti žalba protiv presude Prekršajnog suda ako sud nije odbio prigovor koji je podnesen protiv prekršajnog naloga ili protiv presude koja je donesena u žurnom postupku. Isto tako, ako je prigovor podnesen zbog izrečene kazne ili troškova postupka, a sud je izvan rasprave ili žurnog postupka presudom odbio prigovor protiv takve presude se ne dopušta žalba.

Međutim, Prekršajni zakon sadrži odredbe o mogućnosti podnošenja zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv pravomoćnih sudskih odluka i protiv sudskog postupka koji je prethodio tim pravomoćnim odlukama (članak 220. Prekršajnog zakona), dakle i protiv presuda prekršajnih sudova protiv kojih prema naprijed izloženom, nema prava podnošenja žalbe. Ta mogućnost otvorila je praksu koja je dovela do nelogičnog i može se kazati apsurdnog opterećenja neodgovarajućih dijelova sudbene vertikale, jer je došlo do brojnih podnesenih prijedloga za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv presuda prekršajnih sudova protiv kojih nema prava na žalbu. Iako se radi o bagatelnim prekršajima kojima se sankcionira nepropisno parkiranje, vožnja motocikla bez zaštitne kacige i slično, o tim prijedlozima za podnošenje zahtjeva za zaštitu zakonitosti odlučuje Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, a ako je zahtjev podnesen, Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Zbog ovako neprimjerenog osiguranja zaštite prava u sudbenoj vertikali, smatramo da bi dovoljna i odgovarajuća zaštita bila osigurana eventualnim uvođenjem izvanrednog pravnog lijeka kojeg bi mogao podnijeti okrivljenik, a o kojem bi odlučivao Visoki Prekršajni sud Republike Hrvatske s obzirom na razinu, opasnost i težinu prekršaja o kojima bi se odlučivalo.

3.2. Rad na građanskim i upravnim predmetima

Radeći na građanskim i upravnim predmetima državno odvjetništvo izvršava drugi dio svoje ustavne i zakonske zadaće – zaštita imovine i imovinskih interesa Republike Hrvatske i poduzimanje radnji radi zaštite Ustava i zakona. Zbog toga se državno odvjetništvo u izvršavanju ovog dijela svoje zadaće pojavljuje u tri uloge.

Državno odvjetništvo kao zastupnik po zakonu Republike Hrvatske poduzima pravne radnje radi zaštite njene imovine i imovinskih interesa, kroz zastupanje Republike Hrvatske u postupcima pred sudovima, upravnim i drugim tijelima.

Zastupanjem u upravnim sporovima, podizanjem zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude, te u upravnim postupcima radi povrata oduzete imovine državno odvjetništvo postupa s ciljem zaštite zakonitosti.

Međutim, davanjem pravnih mišljenja na pravne poslove koje sklapa Republika Hrvatska, kao jedna od ugovornih strana, državno odvjetništvo istodobno štiti zakonitost, osigurava pravedno i jednako postupanje prema svima, prevenira nastanak sporova, ali i štiti imovinske interese Republike Hrvatske.

3.2.1. Kretanje i struktura građanskih i upravnih predmeta

3.2.1.1. Kretanje i struktura predmeta u radu (odnos 2010.-2014.)

U 2014. godini građansko-upravni odjeli državnih odvjetništava primili su ukupno 75.029 novih predmeta. Iskazani broj primljenih predmeta predstavlja zbroj svih predmeta po svim upisnicima koje vodi državno odvjetništvo sukladno Poslovniku (Narodne novine broj 5/2014).

Ranijih godina, pa tako i u 2014. godini u godišnjem izvješću u radu nisu bili iskazivani predmeti iz upisnika R-DO, u koji se upisuju predmeti koji se ne mogu razvrstati niti u jedan drugi upisnik. Radi se o predmetima u kojima se prikupljaju podaci potrebni za pokretanje nekog postupka, prati i/ili nadzire rad nižeg državnog odvjetništva na konkretnom predmetu, rješavaju predstavke i pritužbe na rad državnog odvjetništva ili određenog zamjenika državnog odvjetnika, molbe, upozorenja i dr.

U nastavku izvješća predmet analize i razmatranja biti će, kao i ranijih godina, rad i kretanje predmeta bez onih upisanih u R-DO upisnik.

U 2014. godini građansko-upravni odjeli državnih odvjetništava primili su 63.663 nova predmeta, što je za 2,52% više nego u 2013. godini, kad je primljeno 62.097 novih predmeta.

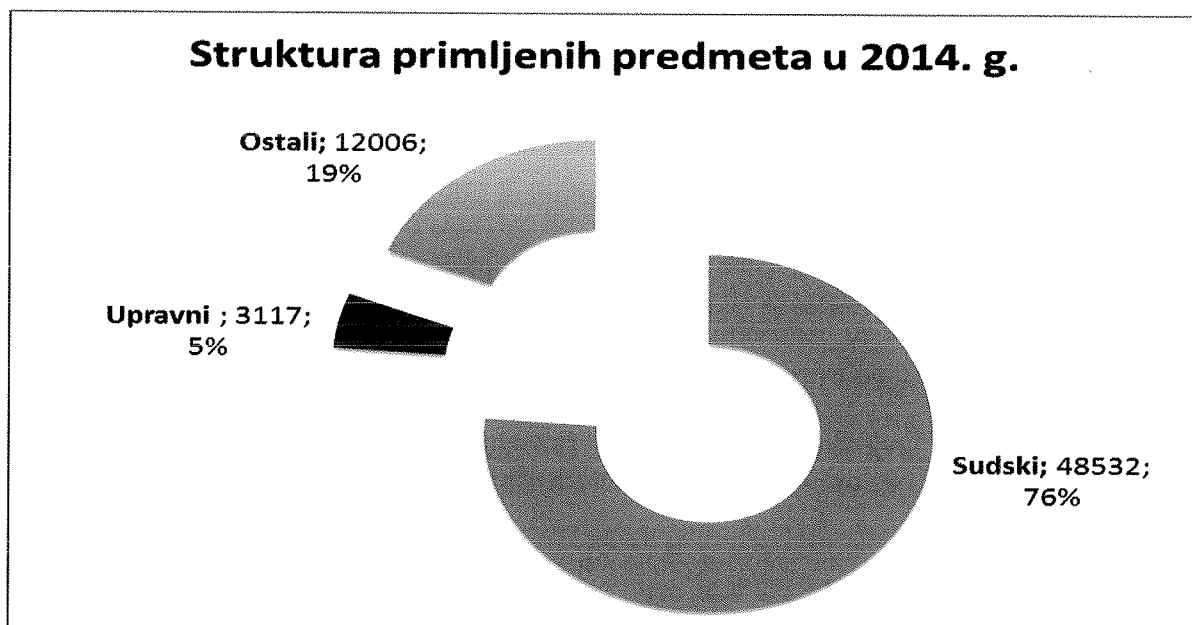
Analizirajući donju tablicu uočava se promjena u odnosu na prethodne godine. Od 2010. godine bilježili smo kontinuirani pad broja sudskih predmeta, što je bila posljedica pada broja zemljišnoknjižnih predmeta. Iako je broj ove vrste predmeta i u 2014. godini bio manji, ukupan broj sudskih predmeta se povećao, a što je posljedica povećanja broja parnica i upravnih sporova. Broj novih sudskih predmeta veći je za 6,41% u odnosu na 2013. godinu.

Kretanje građanskih i upravnih predmeta od 2010. do 2014. godine.

Godina	Sudski predmeti	Upravni predmeti	Ostali predmeti	Ukupno
2010.	51968	6005	31879	89852
2011.	49047	4818	18861	72726
2012.	46714	3319	16195	66228
2013.	45608	3116	13373	62097
2014.	48532	3117	12006	63663

Broj upravnih predmeta ostao je praktično na istoj razini kao i 2013. godine, dok se nastavlja smanjivati broj tzv. „ostalih predmeta“ u kojima se postupak vodi u državnom odvjetništvu. U ovu grupu predmeta ubrajaju se predmeti iz upisnika N-DO (mirno rješavanje sporova po članku 186.a Zakona o parničnom postupku), GZ-DO (zahtjevi za preispitivanje pravomoćne sudske odluke Visokog upravnog suda Republike Hrvatske) i M-DO (davanje pravnih mišljenja).

U donjem grafikonu prikazana je struktura predmeta primljenih u 2014. godini.

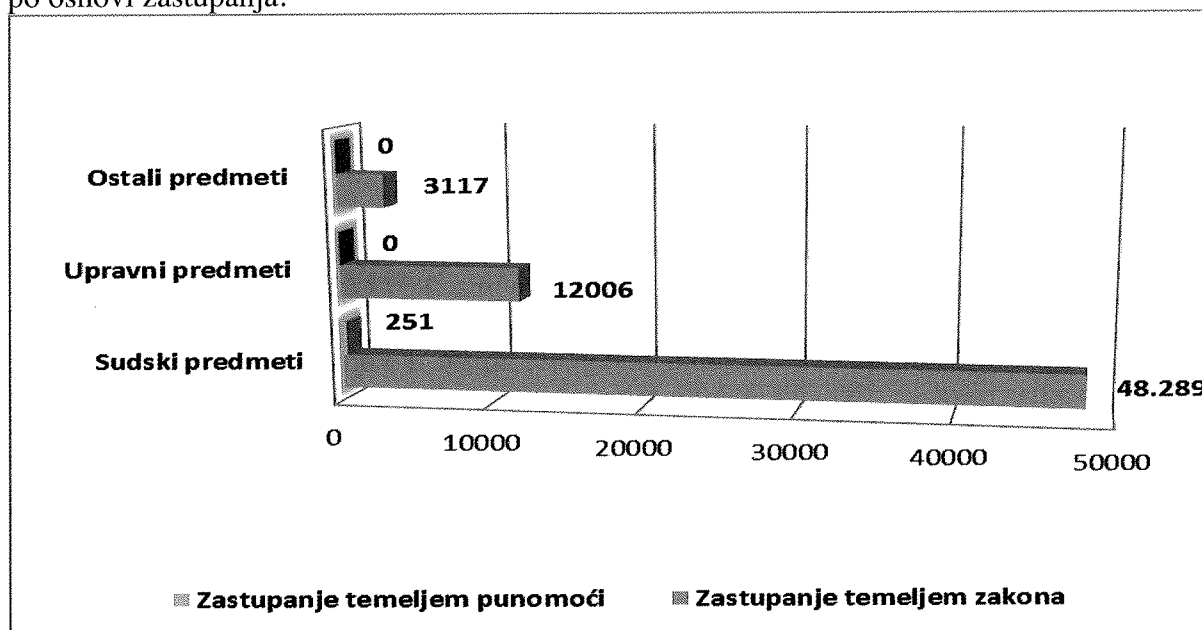

Tablica 23. na 178. stranici u prilogu daje pregled primljenih novih predmeta i svih predmeta u kojima nije donesena državnoodvjetnička odluka po državnim odvjetništvima (bez predmeta iz upisnika R-DO).

U tablici 24. na stranici 179. prikazana je struktura primljenih predmeta po državnim odvjetništvima.

3.2.1.2. Struktura predmeta u odnosu na vrstu zastupanja

Slijedeći grafikon prikazuje strukturu primljenih predmeta u 2014. godini po osnovi zastupanja.

Zastupanje na temelju punomoći ostalo je na istoj razini kao i prethodnih godina. Međutim, za razliku od ranijih godina zastupanje temeljem punomoći u pravilu se odnosi na zastupanje pojedinih ministarstava u upravnom sporu pred upravnim sudovima. Za očekivati je da bi se u upravnim sporovima mogao povećavati broj zastupanja jer prema Zakonu o upravnim sporovima tuženo javnopravno tijelo može zastupati njegov čelnik ili od njega ovlaštena osoba, a temeljem punomoći samo državno odvjetništvo.

Državnom odvjetništvu su se tijekom izvještajnog razdoblja obraćale i pojedine državne agencije sa zamolbom da ih zastupamo u parnicama protiv osoba kod kojih su utvrđene nepravilnosti u korištenju sredstava iz EU fondova, što nismo bili u mogućnosti prihvatiti.

3.2.1.3. Pregled novih predmeta u 2014. godini prema državnom tijelu iz čijeg djelokruga proizlazi

U tablicama 25.a do 25.c na stranici 180. do 182. prikazan je broj parničnih predmeta u nadležnosti općinskih i trgovačkih sudova, te ukupan broj tih predmeta prema ministarstvima iz čijeg djelokruga rada predmeti proizlaze. Podaci iz ove tablice pokazuju da je najveći broj parnica proizašao iz nadležnosti Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom (869), Ministarstva pravosuđa (835) i Ministarstva socijalne politike i mladih (671).

Prema vrijednosti spora, najveća je vrijednost sporova koji proizlaze iz nadležnosti Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom – 3.182.523.000,00 kuna, Ministarstva financija – 720.633.000,00 kuna i Ministarstva pravosuđa – 276.556.000,00 kuna. U 25.a do 25.c na stranici 180. do 182. prikazana je vrijednost sporova u tisućama kuna i to prema ministarstvima iz čijeg djelokruga rada proizlaze predmeti. Podaci su posebno iskazani u sporovima pred općinskim i trgovačkim sudovima i to kako u parnicama u kojima zastupamo tužitelja, tako i u parnicama u kojima zastupamo tuženika.

Ukupna vrijednost predmeta spora u parnicama koje su pokrenute po tužbama Republike Hrvatske iznosi 535.055.000,00 kuna, što je gotovo isto kao i 2013. godine (536.173.200,00 kuna), dok je vrijednost predmeta spora u parnicama protiv Republike Hrvatske 4.775.885.000,00 kuna dvostruko viša nego 2013. godine (2.319.463.000,00 kuna).

Ukupna vrijednost sporova koji su vođeni pred općinskim sudovima bila je 1.967.406.000,00 kuna, a pred trgovačkim sudovima 3.343.534.000,00 kuna. Ako se razmatraju vrijednosti na aktivnoj strani gdje su ministarstva i agencije tužitelji, vidi se da su na prijedlog Ministarstva financija podignute tužbe u kojima je ukupna vrijednost potraživanja iznosila 100.554.000,00 kuna, Ministarstva poljoprivrede 57.174.000,00 kuna, Ministarstva obrane 56.940.000,00 kuna itd.

3.2.2. Zastupanje Republike Hrvatske

Pod poslovima zastupanja podrazumijeva se zastupanje Republike Hrvatske u izvansudskim postupcima, postupcima koji se vode pred inozemnim i domaćim sudovima, upravnim i drugim tijelima.

U 2014. godini državna odvjetništva imala su ukupno 52.768 sudskih predmeta (primljena su 48.532 nova predmeta i 4.236 predmeta iz 2013. godine u kojima nije bila donijeta državnoodvjetnička odluka). Usporedba s 2013. godinom pokazuje da je broj novih predmeta veći za 6,41%, kada je primljeno 45.608 novih sudskih predmeta, dok se broj predmeta koji je prenesen iz prethodne godine smanjio za 5,32% (4.474 predmeta).

Pred sudovima smo zastupali na 18.899 rasprava, što je 11,29% više nego u 2013. godini (16.982), te smo uložili 1.523 žalbe i 536 revizija.

Zbirni pregled predmeta u radu dan je u tablici 23. na stranici 178., a pregled predmeta po vrstama u radu pojedinih državnih odvjetništava u tablici 24. na stranici 179.

3.2.2.1. Izvansudsko rješavanje sporova (članak 186.a ZPP)

Člankom 186.a Zakona o parničnom postupku propisana je obveza svih osoba koje namjeravaju tužiti Republiku Hrvatsku da prije podnošenja tužbe nadležnom državnom odvjetništvu podnesu zahtjev za mirno rješavanje spora. Istu obvezu ima i državno odvjetništvo kad u ime Republike Hrvatske namjerava tužiti neku osobu.

No, bez obzira na ovu zakonsku obvezu, državna odvjetništva su dužna u građanskim i upravnim predmetima, kad god je to moguće, štiteći interese Republike Hrvatske sklapati nagodbe i poduzeti sve u okviru svojih zakonskih ovlasti da se sporovi rješavaju mirnim putem izvan sudskih postupaka.

Prema odredbama Zakona o državnom odvjetništvu i Poslovnika, državno odvjetništvo u slučaju kad namjerava sklopiti nagodbu čija vrijednost je veća od milijun kuna, o tome mora izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.

U donjoj tablici prikazan je broj zahtjeva podnesen u ime Republike Hrvatske i drugih podnositelja, broj sklopljenih nagodbi kao i njihova vrijednost od 2010. do 2014. godine.

Godina	UKUPAN BROJ N-DO SPISA			BROJ SKLOPLJENIH NAGODBI PO ČL. 186.a ZPP-a			VRIJEDNOST SKLOPLJENIH NAGODBI (u tisućama kuna)		
	Zahtjev RH	Zahtjev – ostali	Ukupno	Zahtjev RH	Zahtjev – ostali	Ukupno	Zahtjev RH	Zahtjev – ostali	Ukupno
	1	2	3 (1+2)	4	5	6 (4+5)	7	8	9 (7+8)
2010.	3.727	7.923	11.650	468	897	1.365	65.108	58.255	123.363
2011.	2.433	6.769	9.202	515	984	1.499	54.809	86.004	140.813
2012.	2.186	5.353	7.539	490	929	1.419	99.025	47.257	146.282
2013.	1.872	5.438	7.310	548	696	1.244	79.156	36.300	115.456
2014.	1.910	4.945	6.855	405	880	1.285	23.794	53.443	77.237
Ukupno	12.128	30.428	42.556	2.426	4.386	6.812	321.892	281.259	603.151

U 2014. godini sklopljeno je ukupno 1.285 izvansudskih nagodbi.

U ime Republike Hrvatske podneseno je 1.910 zahtjeva za mirno rješenje spora i sklopljeno je 405 nagodbi, čija je ukupna vrijednost 23.794.000,00 kuna.

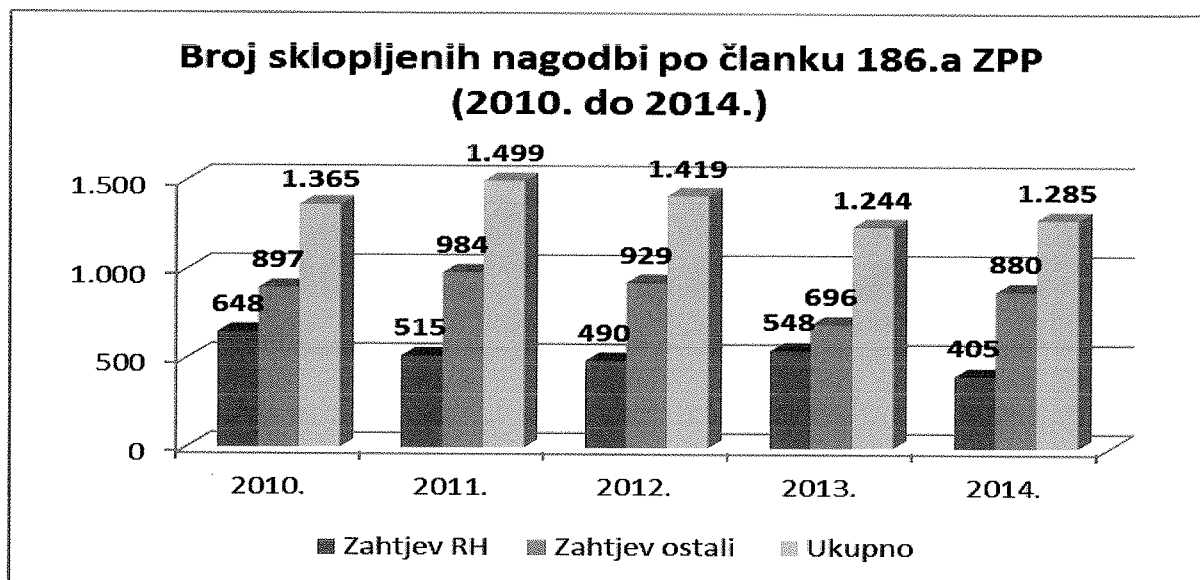
Ukupno je zaprimljeno 4.945 zahtjeva protustranke za mirno rješenje spora, te je s protustrankama sklopljeno 880 izvansudskih nagodbi.

Ukupan broj sklopljenih nagodbi u 2014. godini veći je za 3,30% nego u 2013. godini, s tim da je broj podnesenih zahtjeva bio manji za 6,22% u odnosu na 2013. godinu. Podaci o izvansudskom rješavanju sporova dani su u tablici 32. na stranici 191.

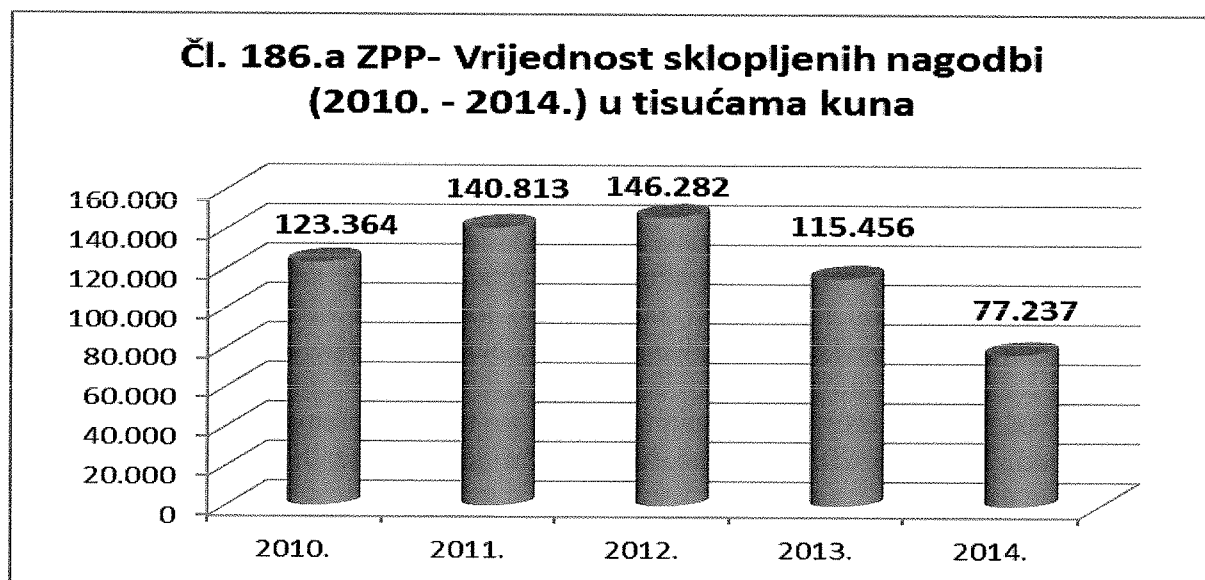
U odnosu na broj podnesenih zahtjeva za mirno rješenje spora i sklopljenih nagodbi od 2011. do 2014. godine, u prosjeku je godišnje 19% zahtjeva riješeno sklapanjem nagodbe.

Dosadašnja iskustva i podaci navedeni u grafikonima na idućoj stranici pokazuju da je ovaj oblik izvansudskog rješavanja sporova u kojima je stranka Republika Hrvatska dao najbolje rezultate, te smo stoga mišljenja da ga i nadalje treba koristiti, ali i stvarati pretpostavke za sklapanje još većeg broja nagodbi. Prema našem mišljenju, da bi broj nagodbi bio veći potrebno je osigurati dodatna sredstva za provođenje vještačenja radi utvrđivanja visine obveze (visina štete i dr.). Također, nadležna tijela bi trebala pravodobno i u potpunosti izvještavati državno odvjetništvo o svim bitnim činjenicama o kojima ovisi odluka o osnovanosti zahtjeva, ali je istodobno nužno kroz okvirna mjerila za rad državnih odvjetnika i zamjenika vrednovati rad na ovim predmetima kako bi bili stimulirani za dodatni angažman na sklapanju nagodbi.

U donjoj tablici prikazan je broj sklopljenih nagodbi u razdoblju od 2010. do 2014. godine.

Ukupna vrijednost sklopljenih nagodbi iznosila je 77.237.000,00 kuna. U izvansudskom postupku, Republika Hrvatska ostvarila je svoje tražbine u vrijednosti od 23.794.000,00 kuna, s tim da su istodobno priznate tražbine drugih osoba u ukupnom iznosu od 53.443.000,00 kuna.

Od 2010. do kraja 2014. godine sklopljeno je ukupno 6.812 izvansudskih nagodbi, čija je ukupna vrijednost 603.151.000,00 kuna.

Izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku prihvaćen je prijedlog državnog odvjetništva da se radi donošenja odluke o osnovanosti zahtjeva za mirno rješenje spora mogu dokazi provesti pred sudom u postupku osiguranja dokaza (primjerice, saslušanje svjedoka i sl.). Očekujemo da će ova dopuna Zakona omogućiti

sklapanje većeg broja nagodbi, osobito kad se zahtjev odnosi na utvrđenje prava vlasništva s osnova dosjelnosti i sl.

3.2.2.2. Zastupanje Republike Hrvatske u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima i tijelima

Na temelju članka 89. stavaka 1. i 2. Zakona o državnom odvjetništvu, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske zastupa Republiku Hrvatsku u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima, ustanovama i drugim tijelima. U postupcima koji se vode u inozemstvu u kojima je isključena mogućnost zastupanja Republike Hrvatske po Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, ovlašćuje za zastupanje odgovarajućeg inozemnog stručnjaka, što je u pravilu odvjetnik iz zemlje gdje se vodi postupak.

Ovi se predmeti mogu podijeliti u dvije temeljne grupe, ovisno pred kojim tijelom se vodi postupak:

- postupci pred međunarodnim tijelima – međunarodne arbitraže,
- postupci koji se vode u inozemstvu pred sudovima te zemlje.

Kad je riječ o međunarodnim arbitražama, potrebno je razlikovati međunarodne arbitraže koje su proizašle iz konkretnog spora koji je nastao među strankama koje su sklopile određeni posao i ugovorile nadležnost međunarodne arbitraže, od arbitraža koje pokreću strani investitori protiv Republike Hrvatske zbog kršenja bilateralnih ugovora (međunarodnih ugovora) o poticanju i zaštiti stranih ulaganja koje je Republika Hrvatska sklopila s velikim brojem država, neovisno o konkretnom sporu između ugovornih strana.

3.2.2.2.1. Međunarodne arbitraže radi zaštite stranih ulaganja

Od 2007. godine uočava se tendencija pokretanja sporova radi zaštite stranih ulaganja ili njihova najava. Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju izravna strana ulaganja postaju dio zajedničke trgovinske politike Europske unije, koja je u isključivoj nadležnosti Europske unije, te će biti potrebno revidirati i po potrebi izmijeniti ugovore sklopljene s državama koje nisu članice Europske unije, radi usklađenja s pravom Europske unije. Mišljenja smo da bi zbog toga trebalo pristupiti stvaranju stručnih timova koji će se educirati za pregovaranje i sklapanje bilateralnih ugovora o zaštiti i poticanju stranih ulaganja.

- Prijateljsko rješavanje spora prije pokretanja arbitraže -

Pokretanju arbitražnog spora radi zaštite stranih ulaganja u pravilu prethodi postupak prijateljskog rješavanja spora. Odlukom Vlade Republike Hrvatske osnovano je Međuresorno povjerenstvo za postupanje po zahtjevima stranih ulagača vezanih uz sporove koji proizlaze iz dvostranih ugovora Republike Hrvatske iz područja poticanja i zaštite stranih ulaganja (u nastavku: Povjerenstvo), čiji su članovi zamjenici ministricе vanjskih i europskih poslova, ministra gospodarstva, ministra pravosuđa, ministra financija, Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, predstojnik Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, te po potrebi predstavnici drugih nadležnih tijela i institucija. Zadaća je Povjerenstva razmatranje zahtjeva stranih ulagača za mirno rješavanje spora, a posebno analiza zahtjeva ulagača, prikupljanje potrebnih informacija od nadležnih tijela vezano uz rješavanje navedenih zahtjeva, podnošenje prijedloga Vladi

Republike Hrvatske za postupanje glede zahtjeva ulagača. Odluku o podnesenom zahtjevu za prijateljsko rješavanje spora donosi Vlada Republike Hrvatske.

Faza mirnog rješavanja investicijskog spora izuzetno je bitna jer ima:

- političku dimenziju, kojom se šalje poruka stranim investitorima i prezentira Republika Hrvatska kao odgovorna i pouzdana zemlja domaćin,
- pravnu dimenziju, jer se utvrđuju sve bitne činjenice, procjenjuje utemeljenost zahtjeva i ishod moguće arbitraže, ali i ukazuje na potrebu promjene načina postupanja nadležnih tijela i osoba, kao i eventualne izmjene određenih propisa,
- preventivni učinak – argumentirano i kvalitetno pravno obrazloženo očitovanje kojim se odbija zahtjev investitora koji može rezultirati odustajanjem investitora od podizanja tužbe, te
- financijski učinak, jer su troškovi vođenja arbitražnog postupka izuzetno visoki (milijuni eura).

Tijekom 2014. godine vođena su 4 predmeta radi prijateljskog rješavanja spora. Zahtjeve su podnijeli investitori iz Poljske (1), Italije (2) i Švicarske (1). U dva predmeta koji su vođeni po zahtjevima investitora iz Poljske i Italije nije došlo do sporazuma o prijateljskom rješavanju spora. Time su u ovim predmetima ispunjene procesne pretpostavke za pokretanje arbitražnog postupka. Međutim, do danas nismo obaviješteni da su podneseni zahtjevi za pokretanje arbitražnog postupka po ovim predmetima.

O dva zahtjeva za prijateljsko rješavanje spora još nije odlučeno jer se još uvijek utvrđuju sve potrebne činjenice, odnosno vode se pregovori s investitorom o mogućem načinu rješavanja spornih odnosa.

- Zastupanje u arbitražnom postupku, uloga i postupanje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske

U međunarodnim arbitražama, radi zaštite stranih ulaganja, tuženu Republiku Hrvatsku može prema odluci Vlade Republike Hrvatske zastupati odgovarajući hrvatski ili strani stručnjak, uz ili bez sudjelovanja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u postupku. Tijekom 2014. godine vođene su tri arbitraže protiv Republike Hrvatske. U dvije arbitraže Republiku Hrvatsku zastupa strano odvjetničko društvo uz sudjelovanje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

U tim postupcima Državno odvjetništvo Republike Hrvatske daje punu pravnu podršku u pogledu tumačenja i primjene domaćeg prava, prikuplja i analizira činjenice i dokaze bitne za postupak, koordinira rad s drugim državnim tijelima, sudovima, jedinicama lokalne i/ili područne samouprave, trgovačkim društvima, obavlja razgovore s osobama koje bi mogle imati određena saznanja o predmetu spora i dr. Time se osigurava kvalitetno zastupanje interesa Republike Hrvatske u ovim postupcima, ali i izravno utječe na smanjenje troškova zastupanja stranih odvjetničkih ureda.

Od postupaka međunarodne arbitraže, radi zaštite stranih ulaganja, posebno su značajni postupci koji se vode pred Međunarodnim centrom za rješavanje ulagačkih sporova (ICSID).

Tijekom 2014. godine pred Međunarodnim centrom za rješavanje ulagačkih sporova u Washingtonu vođeni su sljedeći arbitražni postupci:

- po tužbi tužitelja kojom zahtijeva naknadu štete od 205.000.000,00 eura zajedno sa svim troškovima arbitražnog postupka i kamatama. Arbitražni postupak je pokrenut radi rješavanja spora koji je posljedica provedenog stečajnog postupka u kome je stečajni sud, tadašnji Okružni privredni sud u Zagrebu, još 1991. godine prodao tužitelju pet trgovačkih društava kao pravne osobe, a da nije utvrdio imovinu prodanih pravnih osoba. Tužitelj tvrdi kako od 1991. godine do danas nije mogao utvrditi imovinu kupljenih pravnih osoba, čime mu je Republika Hrvatska povrijedila prava kao stranom ulagaču zbog čega trpi utuženu štetu.

- po tužbi tužitelja, investitora koji traži naknadu štete u iznosu od 30.000.000 \$ koja im je navodno nastala zbog toga što nije dozvoljena gradnja na nekretninama koje su kupili, zajedno sa svim troškovima arbitražnog postupka i kamatama. Tužitelji se u svojoj tužbi pozivaju na kršenje međunarodnog ugovora kojega je Vlada Republike Hrvatske sklopila s Belgijsko-luksemburškom ekonomskom unijom o uzajamnom poticanju i zaštiti ulaganja.

Mišljenja smo da bi bilo svrhovito da se za izbor stranog odvjetničkog ureda osnuje posebno povjerenstvo koje bi na temelju prikupljenih ponuda odvjetničkih društava i odvjetnika predložilo Vladi Republike Hrvatske odvjetnička društva odnosno odvjetnike za zastupanje Republike Hrvatske u postupku, čime bi se osigurala transparentnost i moguće utjecalo na smanjenje troškova zastupanja, što smo predložili Ministarstvu pravosuđa. Također je predloženo da se sredstva za plaćanje odvjetničkih ureda osiguravaju na pozicijama Ministarstva financija ili ministarstva iz čije nadležnosti je proizašao konkretan spor. Radi što kvalitetnijeg zastupanja i rada na ovim izuzetno složenim i zahtjevnim predmetima nužno je kadrovski ekipirati Državno odvjetništvo Republike Hrvatske i osigurati sredstva za edukaciju.

3.2.2.2.2. Zastupanje pred stranim sudovima

U 2014. godini pred sudovima drugih država pokrenuto je ukupno 6 novih parničnih postupaka i to:

- u Francuskoj - spor se odnosio na sukcesiju imovine bivše SFRJ u kojem su Republika Hrvatska i druge države slijednice zahtijevale deblokadu novčanih sredstava kod Banque Franco. Sud je zahtjev usvojio, sredstva su deblokirana, slijedom čega je Republici Hrvatskoj pripao iznos od 1,5 milijuna eura;
- u Italiji - vođen je radni spor protiv Republike Hrvatske, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, a riješen je sklapanjem nagodbe;
- u Njemačkoj - postupak protiv Republike Hrvatske radi naknade štete. Osporena je nadležnost suda u Njemačkoj što je sud prihvatio i oglasio se nenadležnim;
- u SAD - pokrenut postupak protiv Republike Hrvatske radi isplate odnosno izvršenja obveze u dijelu koji je Republika Hrvatska preuzela u postupku sukcesije bivše SFRJ;
- u Republici Srbiji – bio je pokrenut postupak protiv Republike Hrvatske radi naknade štete na nekretnini tužitelja koja se nalazi u Hrvatskoj. Postupak je dovršen povlačenjem tužbe;

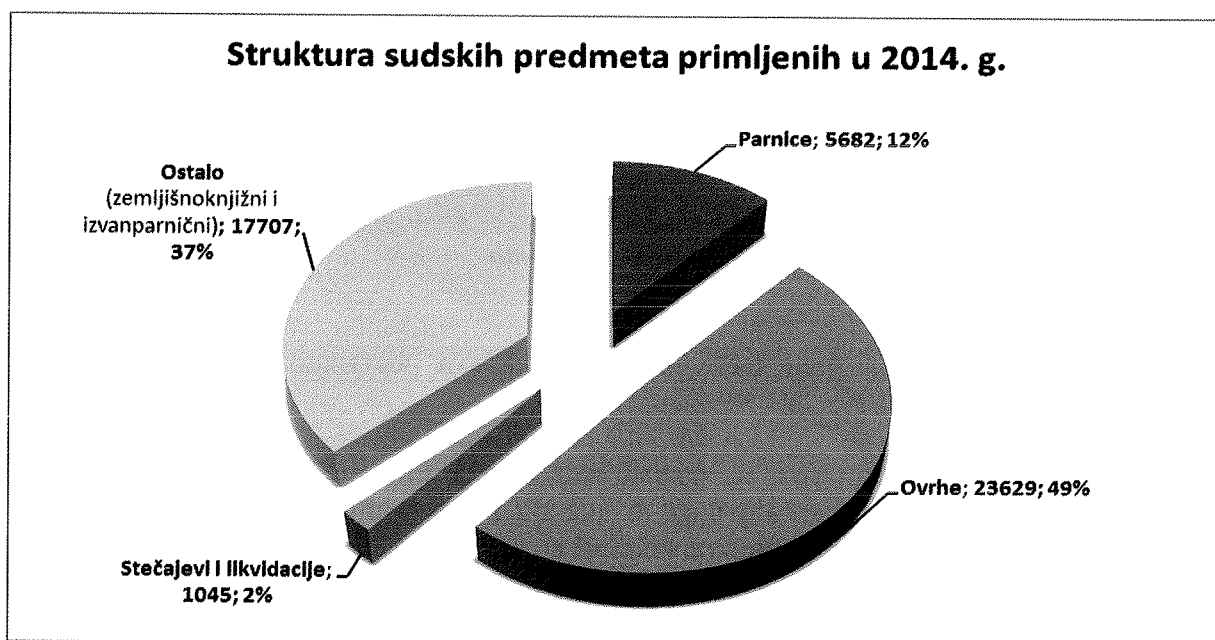
- u Bosni i Hercegovini – pokrenut je jedan radni spor protiv Republike Hrvatske, Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija. Postupak je u tijeku.

Krajem 2014. godine u SAD-u je evidentirana jedna tužba protiv Republike Hrvatske vezano uz sukcesiju bivše SFRJ koja, međutim, nije bila dostavljena Republici Hrvatskoj. Odmah po saznanju za ovu tužbu, u suradnji s Ministarstvom financija, aktivno smo se uključili u rješavanje spornih odnosa. Očekujemo da će se spor riješiti sklapanjem nagodbe, nakon čega bi tužba trebala biti povučena.

3.2.2.3. Zastupanje Republike Hrvatske pred domaćim sudovima

U 2014. godini primljeno je ukupno 48.532 sudskih predmeta. Od toga je bilo 5.672 parnice ili 3,50% više nego u 2013. godini (5.489). U zastupanju Republike Hrvatske u parnicama doneseno je ukupno 5.579 meritornih državnoodvjetničkih odluka (tužbe, odgovori na tužbu i dr.), zastupano je na 18.899 ročišta, sklopljeno je 187 sudskih nagodbi, uložena je ukupno 1.523 redovna pravna lijeka (žalbe) i 536 izvanrednih pravnih lijekova (revizije i izvanredne revizije).

Broj novih parničnih predmeta bio bi veći i to za 22% da nisu sklapane izvansudske nagodbe na temelju odredbe članka 186.a Zakona o parničnom postupku. U 2014. godini sklopljeno je 1.285 nagodbi.

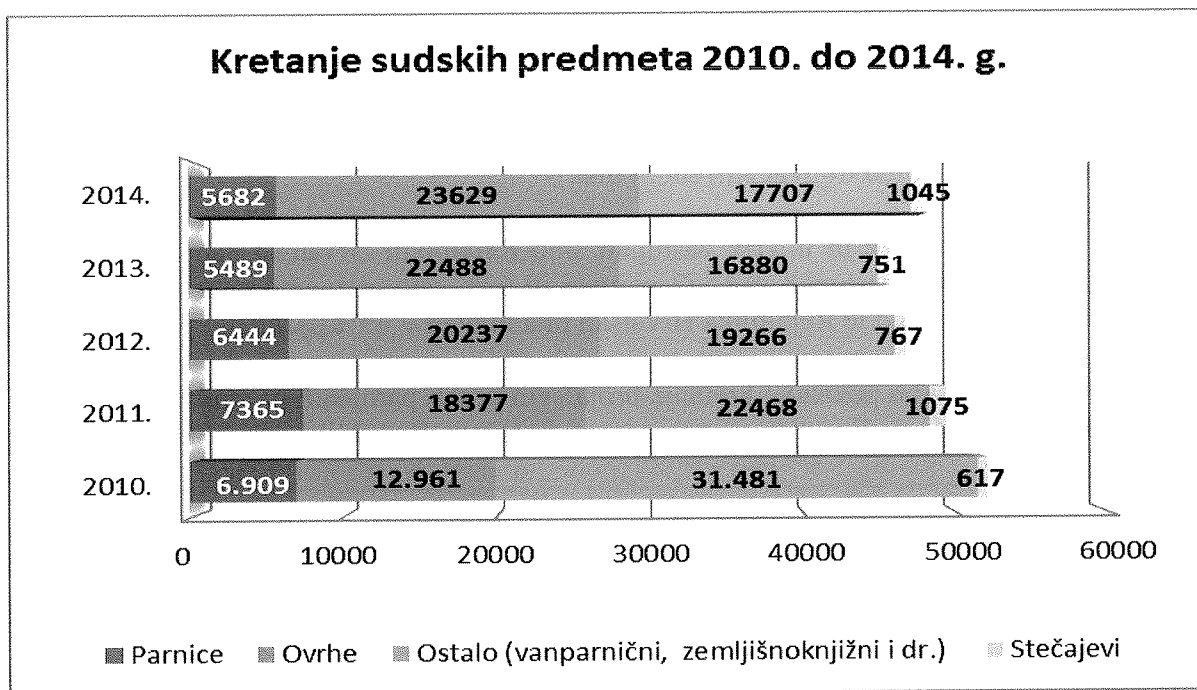

Iz gornjeg grafikona je vidljiva struktura primljenih sudskih predmeta u 2014. godini. Najviše je primljeno ovrha 23.629 ili 49%, ostalih predmeta 17.707 ili 37% (zemljišnoknjižni i izvanparnični predmeti), parnica 5.682 ili 12% i stečajnih predmeta 1.045 ili 2%.

Republiku Hrvatsku na temelju zakona zastupali smo u 48.289 (99,50%) predmeta, a na temelju punomoći u 243 ili u 0,50% svih sudskih predmeta.

U tablici 24. na stranici 179. dan je pregled vrsta predmeta u radu građansko-upravnih odjela po državnim odvjetništvima.

U donjem grafikonu prikazano je kretanje i struktura sudskih predmeta od 2010. – 2014. godine .

Podaci pokazuju da je nakon četiri godine, u kojima je bio stalan pad ukupnog broja sudskih predmeta, u izvještajnom razdoblju došlo do porasta broja svih vrsta sudskih predmeta. Broj ovršnih predmeta već pet godina uzastopno raste, a što je s jedne strane odraz teške gospodarske i socijalne situacije u zemlji, a s druge strane posljedica je promjene zakona, jer je sada, osim za prisilnu naplatu tražbina Republike Hrvatske, državno odvjetništvo nadležno i za naplatu oduzete imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom te troškova kaznenog postupka. Za razliku od ranijih godina, u 2014. godini došlo je do porasta broja novih parnica, ostalih predmeta, ali i stečajnih predmeta. Broj stečajnih predmeta se unatoč uvedenim postupcima predstečajne nagodbe vratio na razinu iz 2011. godine.

U tablici 32. na stranici 191. dan je pregled izvanparničnih predmeta prema ministarstvima iz čijeg djelokruga rada predmeti proizlaze. Podaci u ovoj tablici pokazuju da je najveći broj izvanparničnih postupaka, čak 70%, pokrenut na prijedlog Republike Hrvatske. Najveći broj predmeta proizašao je iz nadležnosti Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom (4.275 predmeta) i Ministarstva poljoprivrede (3.688 predmeta), a odnose se na uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske.

3.2.2.3.1. Parnični predmeti

U 2014. godini u radu smo imali ukupno 5.924 parnična predmeta. Primito je 5.672 nova predmeta, što je 3,50% više nego u 2013. godini kad je primito 5.498 novih predmeta.

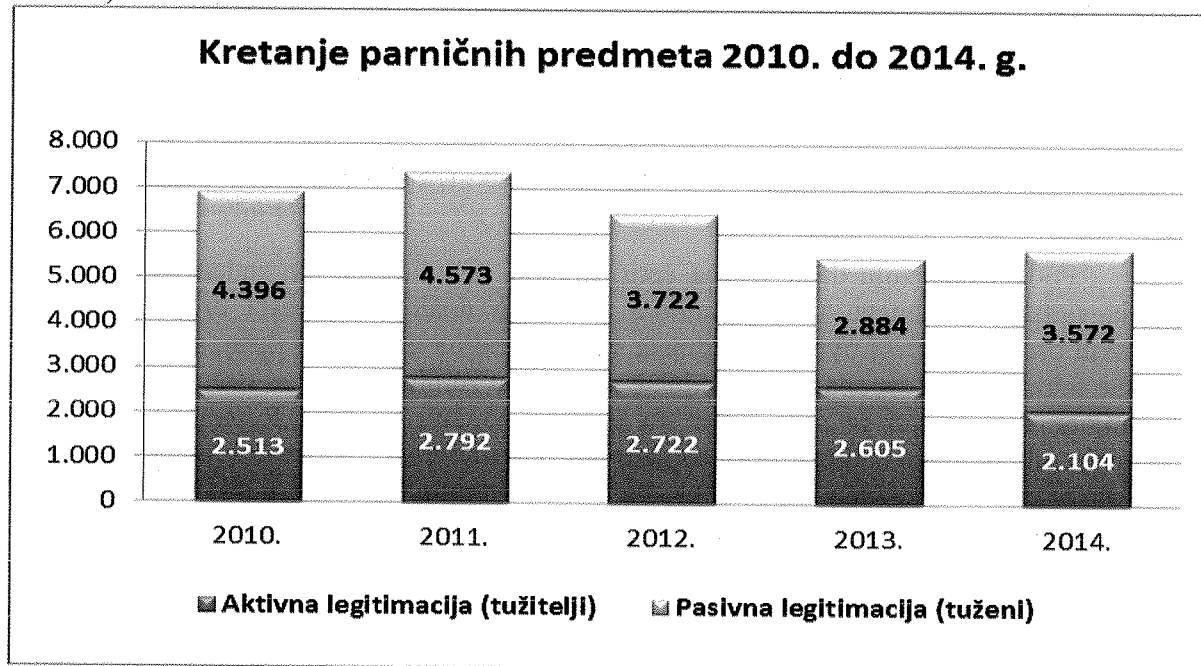
Doneseno je ukupno 5.579 meritornih državnoodvjetničkih odluka (tužbe, odgovori na tužbu i dr.), zastupano je na 18.899 ročišta, a što je 11,29 % više nego 2013.

godine (16.982), uloženo je ukupno 1.523 redovna pravna lijeka (žalbe) i 536 izvanrednih pravnih lijekova (revizija, izvanrednih revizija).

U tablicama 26.a do 26.c na stranicama 183. do 185. prikazan je uspjeh u zastupanju u parničnim predmetima, odnosno kakve je prvostupanjske odluke donio sud u odnosu na Republiku Hrvatsku kao stranku u postupku. Uspjeh u zastupanju prikazan je po pojedinim ministarstvima i to posebno za parnice koje su vođene pred općinskim, a posebno za parnice pred trgovačkim sudovima.

U 2.104 parnice ili u 37% zastupali smo Republiku Hrvatsku kao tužitelja, dok smo je kao tuženika zastupali u 3.572 parnice ili 63%, što je znatno nepovoljniji omjer nego 2013. godine, kad je Republika Hrvatska bila tužitelj u 47% parničnih predmeta.

Donji grafikon pokazuje kretanje broja svih novih parničnih predmeta u razdoblju od 2010. do 2014. godine prema procesnom položaju Republike Hrvatske (tužitelj ili tuženik).

Kretanje parničnih predmeta prema vrsti spora od 2010. do 2014. godine.

Godina	Stvarnopravni	Štete	Radni	Stambeni	Isplate	Ostali
2010.	1777	742	1804	234	2011	341
2011.	1773	770	2152	102	2246	322
2012.	1851	822	1090	86	2243	352
2013.	1104	772	842	51	2421	299
2014.	1260	765	1149	42	2118	342

U gornjoj tablici prikazane su promjene u broju parničnih predmeta prema vrsti odnosno pravnoj osnovi spora kroz zadnjih pet godina. Vidljivo je da se broj parnica radi naknade štete, u promatranom razdoblju, stabilizirao i nema znatnih odstupanja. Parnice s

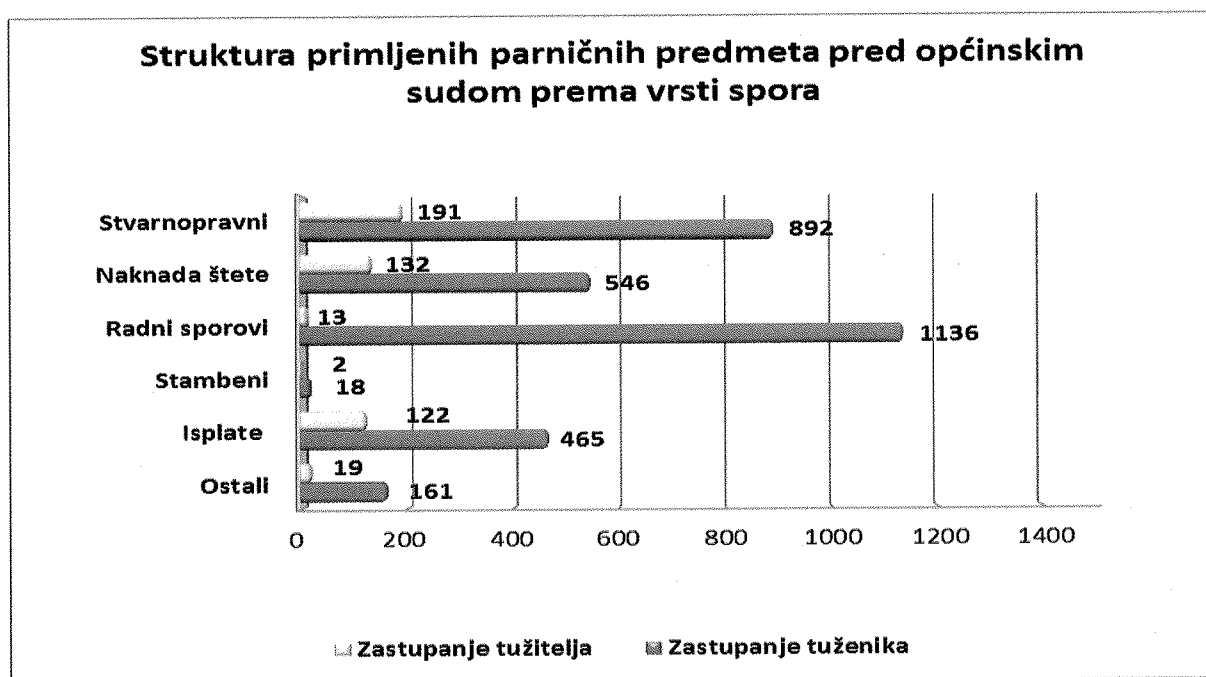
područja stvarnopravnih odnosa su u porastu za 14%, što ukazuje na povećanu odgovornost vlasnika koji žele riješiti imovinskopravne odnose. Međutim, porast broja novih radnih sporova za 36% upućuje na potrebu da se ova problematika dodatno analizira.

U svim novim parničnim predmetima u kojima zastupamo na temelju zakona, ukupna visina tužbenih zahtjeva iznosila je 5.310.940.000,00 kuna, od čega je potraživanje Republike Hrvatske kao tužitelja iznosilo samo 535.055.000,00 kuna, dok su potraživanja prema Republici Hrvatskoj iznosila čak 4.775.885.000,00 kuna, a što je 105% više nego u 2013. godini, kad su utužena potraživanja prema Republici Hrvatskoj iznosila 2.319.463.000,00 kuna.

Zakon o parničnom postupku propisuje da je stranka koja izgubi spor dužna protivnoj stranci naknaditi prouzročene parnične troškove. Troškove koje s te osnove ostvari državno odvjetništvo u zastupanju prihod su državnog proračuna. Tako je u 2013. godini na ime troškova Republici Hrvatskoj dosuđeno 21.110.000,00 kuna, dok je na ime troškova protivnoj strani, na teret državnog proračuna, trebalo isplatiti 15.434.000,00 kuna ili gotovo 5,67 milijuna kuna manje.

3.2.2.3.1.1. Parnični predmeti pred općinskim sudovima

Analizirajući parnične predmete iz nadležnosti općinskih sudova, prema vrsti ili pravnoj osnovi spora (donji grafikon) uočavamo da se kod radnih sporova broj tužbi (1.136) protiv Republike Hrvatske povećao za 36% (u 2013. godini bila su 833 predmeta), kod sporova zbog isplate Republika Hrvatska podigla je veći broj tužbi, ali se i broj sporova protiv nje također povećao.

U 2014. godini ukupna vrijednost tužbenih zahtjeva iz nadležnosti općinskih sudova u svim parničnim predmetima u kojima je državno odvjetništvo zastupalo na temelju zakona iznosila je 1.967.406.000,00 kuna, što je 700 milijuna kuna više nego u 2013. godini. Ukupna vrijednost predmeta spora ili visina potraživanja prema Republici

Hrvatskoj kao tuženiku iznosila je 1.664.093.000,00 kuna, što je 700 milijuna kuna više nego u 2013. godini, kad je potraživanje prema Republici Hrvatskoj iznosilo 933.690.000,00 kuna. Vrijednost potraživanja Republike Hrvatske u parnicama koje se vode pred općinskim sudovima iznosilo je 303.313.000,00 kuna (u 2013. godini bilo je 313.011.200,00 kuna).

Tablica 25.a na stanici 180. daje pregled primljenih parničnih predmeta pred općinskim sudovima u 2014. godini prema ministarstvima i tijelima iz čijeg djelokruga rada su proizašli, a također se daje prikaz vrijednosti tih sporova i to posebno za sporove u kojima smo zastupali tužitelja i posebno za sporove u kojima smo zastupali tuženika. U tim tablicama je vrijednost sporova iskazana u tisućama kuna.

3.2.2.3.1.2. Parnični postupci pred trgovačkim sudovima

Zbog velike vrijednosti predmeta spora i složenosti, izdvojeni su parnični postupci koji se vode pred trgovačkim sudovima. Nakon izmjene Zakona o parničnom postupku krajem 2008. godine proširena je nadležnost trgovačkih sudova, a što se odrazilo na povećanje broja parničnih predmeta u radu županijskih državnih odvjetništava koji postupaju pred tim sudovima.

Tablica 25.b na stranici 181. daje pregled primljenih parničnih predmeta pred trgovačkim sudovima u 2014. godini prema ministarstvima i tijelima iz čijeg djelokruga rada su proizašli, a također daje prikaz vrijednosti tih sporova i to posebno za sporove u kojima smo zastupali tužitelja i posebno za sporove u kojima smo zastupali tuženika. U tim tablicama je vrijednost sporova iskazana u tisućama kuna.

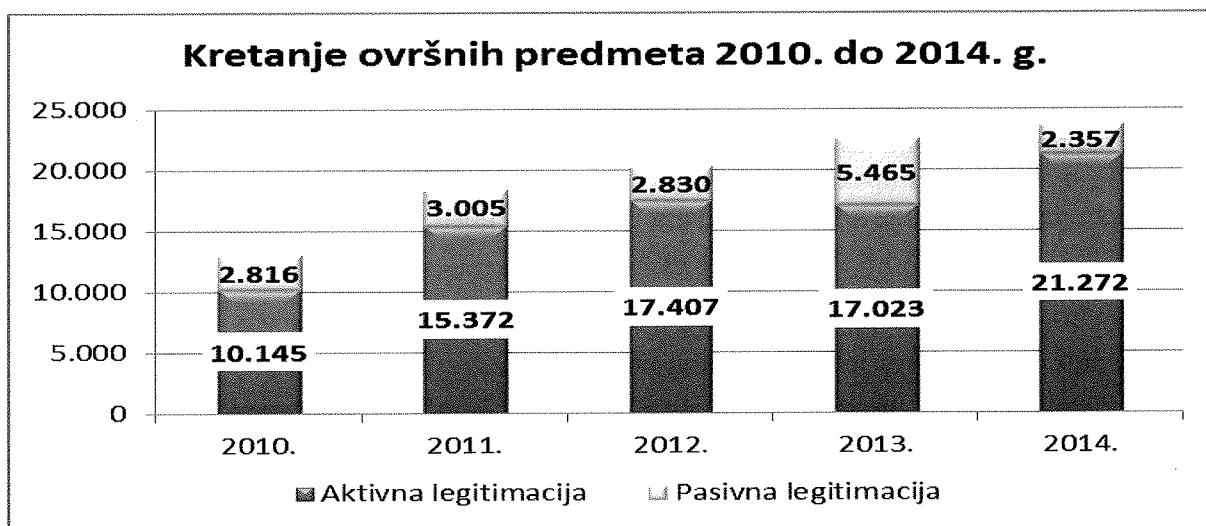
Broj parnica pred trgovačkim sudovima kontinuirano raste te je i u 2014. godini porastao za 21%. Republika Hrvatska podigla je 277 tužbi, dok je bila tužena u 354 postupka.

Broj parnica pred trgovačkim sudovima 2010.- 2014. godine.

Županijsko državno odvjetništvo	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	Ukupno
Bjelovar	29	28	17	24	47	145
Dubrovnik	8	7	14	4	10	43
Karlovac	8	14	8	7	9	46
Osijek	12	17	13	23	17	82
Pula	48	23	38	34	89	232
Rijeka	33	30	52	38	51	204
Sisak	8	5	6	12	6	37
Slavonski Brod	16	9	10	10	9	54
Split	33	43	70	69	55	270
Šibenik	15	16	8	12	7	58
Varaždin	5	5	12	11	17	50
Velika Gorica	40	10	17	13	16	96
Vukovar	8	11	11	42	91	163
Zadar	34	25	22	21	22	124
Zagreb	104	178	156	199	185	822
UKUPNO	401	421	454	519	631	2426

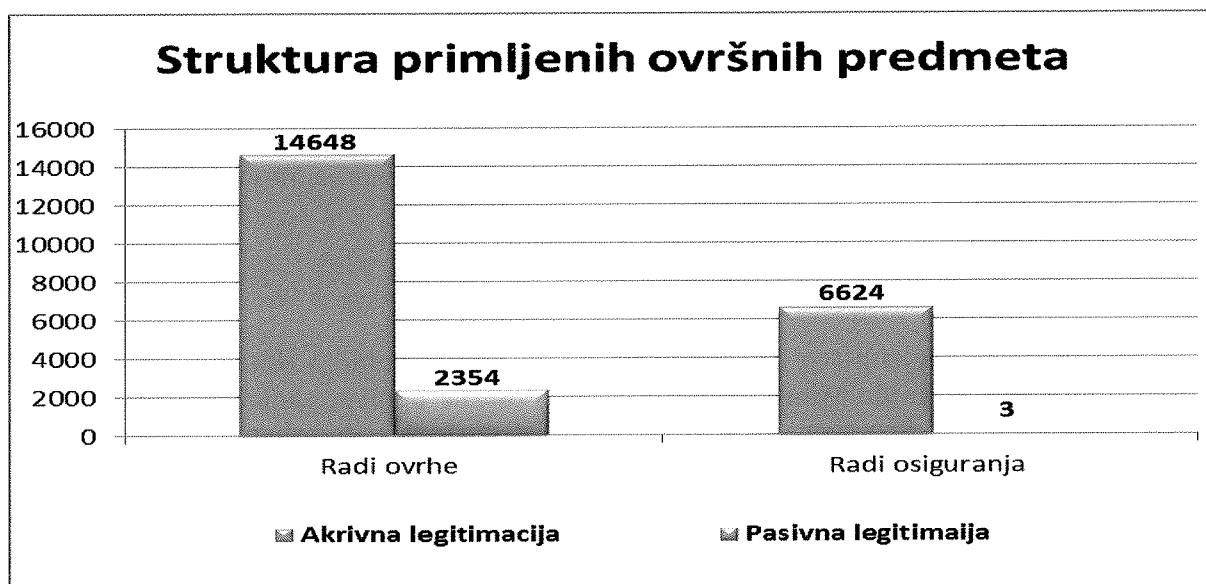
3.2.2.3.2. Ovršni predmeti

U 2014. godini nastavljen je trend povećanja broja ovršnih predmeta pa je tako u 2014. godini primljeno 23.629 novih ovršnih predmeta, što je cca 5% više nego u 2013. godini (22.488), te je u radu bilo ukupno 25.655 predmeta. Povećanje broja ovršnih predmeta posljedica je, s jedne strane, teške gospodarske i socijalne situacije u zemlji, a s druge strane zbog izmjene zakona kojima je nadležnost za pokretanje postupaka naplate troškova kaznenog postupka i oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom prenesena na državno odvjetništvo (što su prije radili sudovi po službenoj dužnosti).

Tablica 30. na str. 189. ovog izvješća daje pregled broja ovršnih predmeta, a gornji grafikon pokazuje kretanje primljenih ovršnih predmeta u zadnjih pet godina.

Ovršne predmete u kojima je Republika Hrvatska ovrhovoditelj možemo podijeliti u tri osnovne grupe, i to prva grupa u kojima država prisilno naplaćuje svoja potraživanja, druga grupa u kojima se osniva prisilno založno pravo na nekretninama poreznih dužnika radi osiguranja poreznih tražbina i treća grupa u kojima državno odvjetništvo nastupa kao ovrhovoditelj radi naplate troškova kaznenog i parničnog postupka, te oduzimanja imovinske koristi koju su osuđene osobe ostvarile počinjenjem kaznenog djela.

U gornjem grafikonu dana je struktura novih predmeta u 2014. godini prema navedenoj podjeli. Najveći broj ovršnih predmeta pokrenut je na zahtjev Ministarstva financija – Porezne uprave RH.

Republika Hrvatska je kao ovrhovoditelj u 2014. godini pokrenula 21.272 ovršna postupka radi naplate svojih potraživanja, dok je protiv Republike Hrvatske pokrenuto 2.357 ovršnih postupaka. Odlukama sudova odnosno javnih bilježnika prihvaćeno je 16.244 prijedloga za ovrhu s ukupnom vrijednošću potraživanja od 372.218.000,00 kuna, dok je odbijeno 742 prijedloga za ovrhu u ukupnom iznosu od 17.463.000,00 kuna. Također je u ime Republike Hrvatske pokrenuto 6.624 prijedloga radi osiguranja tražbina, dok su protiv Republike Hrvatske pokrenuta 3 postupka radi osiguranja tražbina.

Podaci o postupcima radi osiguranja tražbina ukazuju na to da su porezna tijela i u izvještajnom razdoblju nastavila osiguravati porezne tražbine, inicirajući pokretanje većeg broja ovršnih postupaka osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretninama dužnika, a što kasnije u stečajnim postupcima (ako se radi o pravnim osobama) omogućuje ostvarivanje razlučnih prava.

Porast broja ovršnih predmeta u velikoj mjeri posljedica je Zakona o kaznenom postupku prema kojem je državno odvjetništvo nadležno za pokretanje ovršnih postupaka radi naplate oduzete imovinske koristi i troškova kaznenog postupka. U ovim predmetima ovrha se dosta teško provodi jer državna odvjetništva moraju vršiti izvide vezane uz podatak o imovini dužnika da bi se ovrha mogla pokrenuti i naplatiti dužni iznos. Kod pokretanja ovršnih postupaka radi prisilne naplate troškova kaznenog postupka i oduzimanja imovinske koristi, uvijek se traže podaci o prebivalištu osuđene osobe (ovršenika), te podaci o imovini na kojoj se može provesti ovrha. Međutim, rezultati provedenih izvida ukazuju da se uglavnom radi o osobama bez stalnog prebivališta kao i osobama bez primanja, odnosno bez ikakve imovine te su to razlozi zbog kojih se ove ovrhe teško provode. Također se u postupcima naplate troškova kaznenog postupka radi o malim iznosima, pa bi primjerice naplata takvih troškova u inozemstvu od osuđenika iziskivala predujmljivanje većih troškova nego što je sama vrijednost naplate takvog troška kaznenog postupka.

U prethodnom razdoblju donesena je od strane Vlade Republike Hrvatske Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, te je temeljem te Uredbe moguće otpisivanje potraživanja koja su nenaplativa zbog naprijed navedenih razloga.

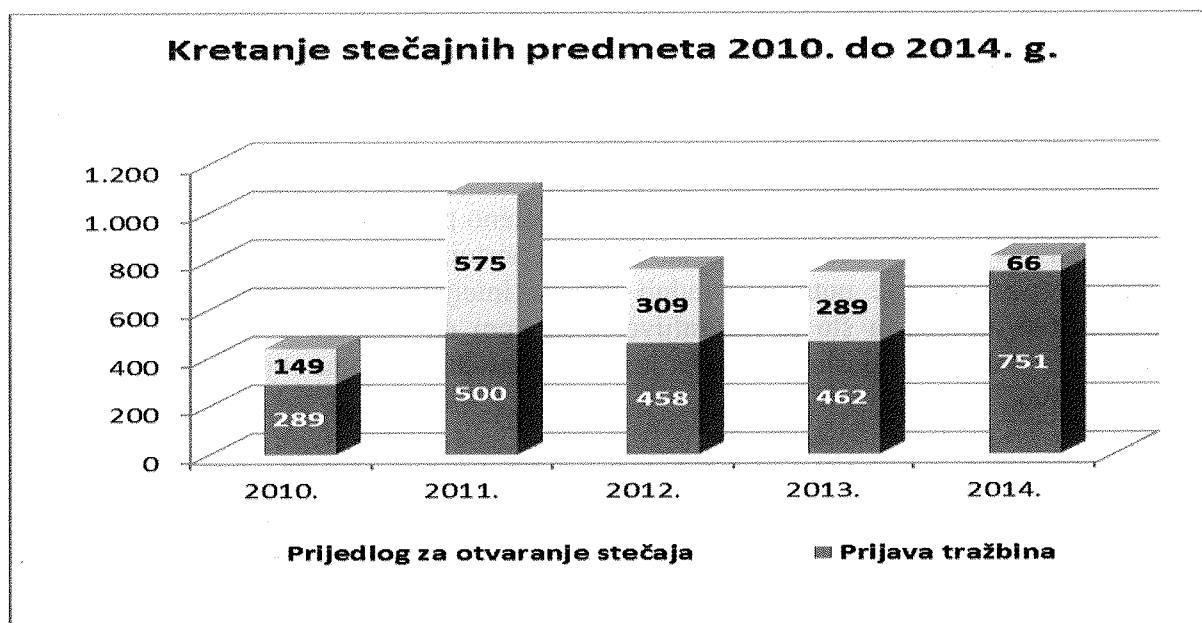
Također, napominjemo da je tijekom 2014. godine došlo do izmjena i dopuna Ovršnog zakona (Narodne novine, broj 93/14), a najznačajnije novine odnose se na provođenje ovrhe na nekretninama.

3.2.2.3.3. Stečajni predmeti

Državno odvjetništvo kao zastupnik po zakonu Republike Hrvatske na prijedlog državnih tijela, najčešće Ministarstva financija, Porezne uprave, nadležnom trgovačkom sudu podnosi prijedloge za pokretanje stečajnog postupka ili prijavljuje potraživanja državnih tijela u stečajnim postupcima koje su pokrenule druge ovlaštene osobe.

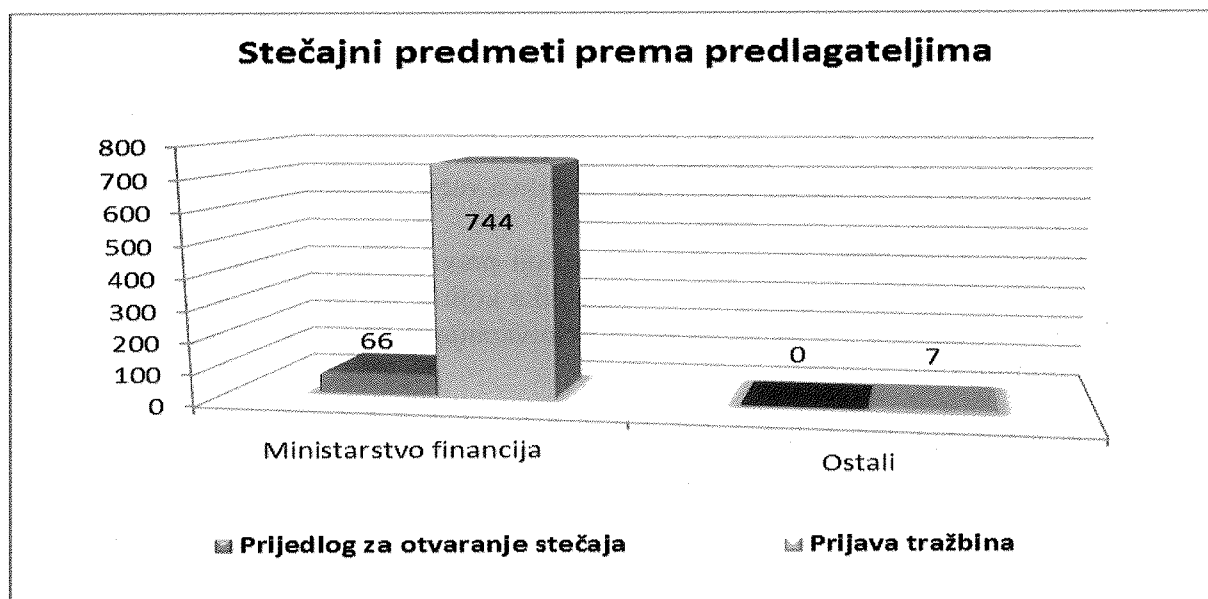
U 2014. godini zaprimljeno je 1.045 novih stečajnih predmeta, predloženo je otvaranje 66 stečajnih postupaka te je podnesena 751 prijava tražbina u stečajnim

postupcima koje su pokrenule druge ovlaštene osobe. U 218 predmeta prijavljene su tražbine u likvidacijskim postupcima i postupcima predstečajnih nagodbi, što ukupno sa stečajnim predmetima čini 1.045 novih predmeta (stečaja, likvidacija i predstečajnih postupaka) u kojima je državno odvjetništvo zastupalo Republiku Hrvatsku.

U 2014. godini smanjen je broj prijedloga Republike Hrvatske za otvaranje stečajnih postupaka, što je posljedica velikog broja pokrenutih postupaka predstečajnih nagodbi, međutim, istodobno se povećao broj podnesenih prijava potraživanja Republike Hrvatske u stečajnim postupcima koje su pokrenule druge ovlaštene osobe. Najveći broj stečajnih postupaka pokrenula je Financijska agencija po službenoj dužnosti.

Ukupna visina prijavljenih tražbina Republike Hrvatske, u stečajnim postupcima, u 2014. godini iznosila je 2.114.963.000,00 kuna.

Iako priroda stečajnog postupka i činjenica postojanja stečajnog razloga sami po sebi podrazumijevaju nemogućnost ili smanjenu mogućnost ostvarivanja tražbina,

očekivani i željeni pravni učinci ostvarili bi se u većoj mjeri da su se pravodobno pokretali stečajni postupci, pravodobno i kvalitetno osiguravale tražbine te pravodobno pobijale dužnikove pravne radnje.

Iz podataka ovog Izvješća proizlazi kako su stečajevi otvoreni nad gospodarskim subjektima opterećenim visokim dugom za porezna i druga javna davanja, što ukazuje da su stečajni razlozi i uvjeti za pokretanje stečajnih postupaka postojali znatno prije otvaranja postupka, slijedom čega znači da nepravodobno pokretanje stečajnih postupaka ima za posljedicu naplatu samo malog postotka tražbine.

Državno odvjetništvo po zakonu nije ovlašteno pokretati stečajne postupke već su to isključivo vjerovnici i sam dužnik, što znači da postoji ograničenje u postupanju koje se svodi na poduzimanje potrebnih radnji tek na inicijativu vjerovnika kojeg državno odvjetništvo zastupa, a što je razumljivo s obzirom da podatke o stjecanju uvjeta za pokretanje stečajnog postupka imaju za to ovlaštena državna tijela, a ne državno odvjetništvo.

U praksi se i nadalje potvrđuje kako dužnici prije otvaranja stečajnog postupka dobar dio svoje imovine već otuđe, što dovodi do čestog pokretanja sudskih postupaka radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika, radi povrata otuđene imovine u stečajnu masu i stvaranje što boljih uvjeta za namirenje vjerovnika.

Sudski postupci pokrenuti radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji dodatno utječu na trajanje stečajnih postupaka, pa se ukazuje nužnim stvoriti uvjete za što brže dovršenje takvih postupaka. Prijedlogom novog Stečajnog zakona koji je upućen u zakonodavnu proceduru, predviđeno je vremensko ograničenje trajanja svih postupaka vezanih za stečaj, a što bi trebalo imati značajan utjecaj na skraćivanje trajanja stečajnih postupaka.

S obzirom na opću gospodarsku krizu, otežano je unovčenje stečajne mase jer nema zainteresiranih kupaca, oglašavanje o prodaji i dražbe se višekratno ponavljaju, što na kraju znači prodaju imovine znatno ispod procijenjene cijene, ako do prodaje uopće i dođe.

Porezne i druge tražbine Ministarstva financija, Porezne uprave u pravilu se osiguravaju u postupcima osiguranja prisilnim osnivanjem založnog prava na nekretninama dužnika, što u stečajnom postupku znači mogućnost namirenja kroz ostvarivanje razlučnih prava, a samim time osigurava veću mogućnost naplate tražbina.

U svim predmetima u kojima za to postoji pravna osnova, državno odvjetništvo pokreće postupke pobijanja pravnih radnji dužnika kojima je umanjena imovina na štetu Republike Hrvatske kao vjerovnika, kako prije otvaranja stečaja, tako i nakon pokretanja stečajnog postupka.

U stečajnim postupcima stečajni upravitelji tražbine Republike Hrvatske gotovo uvijek priznaju, međutim, zbog nedostatka stečajne mase te tražbine se naplate u malom postotku.

Kad su tražbine Republike Hrvatske osigurane založnim pravom, one se namiruju, ali uglavnom u manjem dijelu jer je imovina stečajnog dužnika u pravilu već višestruko založena, najčešće u korist banaka kao osiguranje za odobrene kredite, čije hipoteke su najčešće u prvenstvenom redu ispred Republike Hrvatske.

3.2.2.3.4. Predmeti predstečajne nagodbe

Nakon stupanja na snagu Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine, broj 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13) te Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona (Narodne novine, broj 133/12), pokrenut je manji broj stečajnih postupaka, što je posljedica obveze dužnika da u slučaju nastupanja razloga za pokretanje predstečajnog postupka taj postupak i pokrene, pod prijetnjom sankcija.

Zakon je pružio mogućnost dužniku za financijsko i operativno restrukturiranje poslovanja uz suglasnost kvalificirane većine vjerovnika radi nastavka poslovanja, a samim time i očuvanja radnih mjesta zaposlenika.

Prema dostupnim analizama i podacima u dvije godine koliko je u primjeni Zakon, veliki broj dužnika nije ispunio uvjete za provedbu postupka te im je zahtjev odbačen ili odbijen, a znatan broj je i onih koji nakon sklopljene predstečajne nagodbe nisu bili u mogućnosti ispunjavati preuzete obveze.

Nastupanjem takvih posljedica stečeni su uvjeti za pokretanje stečajnog postupka po službenoj dužnosti, koji postupak je u nadležnosti Financijske agencije. Prema Stečajnom zakonu, ako dužnik ne iskoristi mogućnost i ne provede financijsko restrukturiranje u cilju ponovne likvidnosti i solventnosti, slijedi stečajni postupak koji ujedno znači i likvidaciju dužnika jer u sadašnjem stečajnom postupku više nema mogućnosti restrukturiranja stečajnog dužnika niti ikakve mogućnosti za nastavak poslovanja, nego nužno slijedi likvidacija odnosno prestanak pravnog subjekta.

Državno odvjetništvo u postupcima koji se provode temeljem ovog Zakona, podnosi prijave tražbina Republike Hrvatske u vezi kojih se vodi određeni sudski postupak te drugih tražbina Republike Hrvatske na zahtjev državnih tijela.

Tražbine Republike Hrvatske s osnove poreznih i drugih javnih davanja, sukladno Zakonu i Uredbi o uvjetima, načinu i postupku raspolaganja tražbinama s naslova poreznog duga (Narodne novine, broj 3/13), u postupcima predstečajne nagodbe, prijavljuje Ministarstvo financija, Porezna uprava.

S obzirom da je navedenom Uredbom propisano kako Ministarstvo financija, Poreznu upravu pred Financijskom agencijom i trgovačkim sudom zastupa službenik Porezne uprave, državno odvjetništvo je u radu imalo relativno malen broj takvih predmeta.

Ipak, pojedini trgovački sudovi odnosno suci odbijali su sklapanje predstečajnih nagodbi bez prisutnosti državnog odvjetništva, polazeći od činjenice da je državno odvjetništvo zastupnik po zakonu Republike Hrvatske i smatrajući da se Uredbom koja je podzakonski akt ne može derogirati zakonom propisana nadležnost državnog odvjetništva. U takvim slučajevima državno odvjetništvo se odazivalo pozivima sudova i sudjelovalo je u postupcima.

Postupajući pred trgovačkim sudovima u predmetima sklapanja predstečajnih nagodbi, državno odvjetništvo vodi računa da stranke ne raspolazu pravima koja im ne pripadaju, da sadržaj nagodbe ne bude u suprotnosti s propisima i javnim moralom

društva te da je sklopljena nagodba podobna za provođenje ovrhe radi zaštite tražbina vjerovnika.

U primjeni ovog Zakona, uočen je niz dvojbi i različitih tumačenja pojedinih njegovih odredbi koje dovode, prije svega, u pitanje objektivno sagledavanje položaja dužnika, osnovanost vjerovnikovih potraživanja te opravdanost umanjenja tražbina vjerovnika koji ne prihvate plan financijskog i operativnog restrukturiranja u mjeri koja je Zakonom propisana.

Prema Nacrtu novog Stečajnog zakona koji je upućen u zakonodavnu proceduru, provođenje postupaka predstečajnih nagodbi bit će povjereno sudovima, što će uz redefiniranje pojedinih odredbi od značaja za postupak i vjerovnike, pružiti dodatnu garanciju sudionicima postupka.

3.2.2.3.5. Upravni sporovi

Upravni sporovi su posebna vrsta sudskog postupka u kojima upravni sudovi odlučuju o zakonitosti odluka javnopravnih tijela o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba i drugih stranaka te o zakonitosti postupanja javnopravnih tijela iz područja upravnog prava. Upravni spor se pokreće tužbom protiv odluke javnopravnog tijela kojeg u postupku zastupa čelnik tijela ili od njega ovlašteni državni službenik. Temeljem punomoći javnopravno tijelo u upravnom sporu može zastupati samo državno odvjetništvo.

U praksi se javljaju problemi jer ministarstva kao drugostupanjska javnopravna tijela nemaju dovoljan broj državnih službenika koji bi mogli zastupati na raspravama pred upravnim sudovima izvan sjedišta. Zato su zahtijevala da ih na upravnim sudovima temeljem punomoći zastupaju nadležna županijska državna odvjetništva.

Slijedom toga, državno odvjetništvo se u ovim postupcima može pojaviti u dvije različite uloge:

- kao stranka sui generis ili zastupnik po zakonu Republike Hrvatske u onim upravnim sporovima u kojima se ispituje zakonitost donesene odluke u upravnom postupku u kojem je sudjelovalo državno odvjetništvo ili
- kao punomoćnik tuženog javnopravnog tijela.

U izvještajnom razdoblju primljena su ukupno 672 nova upravna spora, praktično isti broj kao i 2013. godine kad smo primili 677 novih predmeta. Iz 2013. godine ostalo je u radu 249 upravnih sporova, u kojima nisu donijete državnoodvjetničke odluke, što znači da je ukupno bio u radu 921 upravni spor.

U 2014. godini donesena je 581 državnoodvjetnička odluka (tužba, odgovor na tužbu i dr.), riješeno je na „drugi način“ 70 predmeta dok je ostalo neriješeno 270 predmeta.

Temeljem punomoći zastupali smo tužena javnopravna tijela u 234 predmeta od kojih se najveći broj vodio pred Upravnim sudom u Osijeku. Najveći dio upravnih sporova pokrenut je protiv rješenja Ministarstva branitelja i to 324 nova upravna spora, te ako se uzme da su iz ranijih godina iz djelokruga rada toga Ministarstva ostala u radu 242 upravna spora, to znači da je iz djelokruga rada Ministarstva branitelja u izvještajnom

razdoblju bilo ukupno u radu 566 upravnih sporova, a što je više od polovice od ukupnog broja svih upravnih sporova.

Zastupanje u upravnim sporovima predstavlja veliko opterećenje osobito za županijska državna odvjetništva u sjedištu upravnih sudova koja nemaju dovoljan broj zamjenika za obavljanje, iz navedenih razloga, povećanog opsega poslova.

U tablici broj 33. na stranici 192. dan je pregled upravnih sporova prema ministarstvima iz čijeg djelokruga rada predmeti proizlaze, a također su dani i podaci o državnoodvjetničkim odlukama, kao i odlukama upravnih sudova.

3.2.3. Rad i uspješnost u zastupanju parničnim predmetima

Iako se povremeno čuju kritički tonovi u odnosu na kvalitetu i uspješnost državnog odvjetništva u zastupanju Republike Hrvatske, prikupljeni podaci o ishodu parničnih sporova pokazuju da te tvrdnje uglavnom nisu osnovane.

Podaci o broju riješenih predmeta pokazuju da su državna odvjetništva ažurna kad je u pitanju njihov rad odnosno donošenje odluka koje su u njihovoj nadležnosti. Treba istaknuti da se u državnom odvjetništvu predmet smatra riješenim kad se donese državnoodvjetnička odluka, što znači da se u sudskim i upravnim predmetima i nakon donošenja državnoodvjetničke odluke u predmetu nastavlja s radom jer se postupak nastavlja pred sudom ili upravnim tijelom.

Državno odvjetništvo je u 2014. godini imalo ukupno 5.934 parnična predmeta u radu (5.682 nova predmeta i 252 prenesena iz 2013. godine). Državno odvjetništvo je meritorno riješilo 5.579 predmeta (podiglo tužbe, dalo odgovor na tužbu i dr.).

U 2014. godini doneseno je ukupno 5.080 prvostupanjskih presuda od čega je državno odvjetništvo u cijelosti uspjelo u sporu u 2.717 ili u 54% presuda (u 2013. godini u cijelosti je uspjelo u 55% predmeta), izgubljeno je 1.687 parnica ili 33% (u 2013. godini izgubljeno je 33%), djelomično je izgubljeno, a djelomično dobiveno 489 parnica ili 10% (2013. godine 12%). Sklopljeno je 187 sudskih nagodbi i riješeno na drugi način, odnosno bez donošenja meritorne odluke suda o sporu, riješeno je 890 parnica (povlačenje tužbe, izvansudske nagodbe, spajanje postupaka i dr.).

Navedeni podaci pokazuju da je u izvještajnom razdoblju zadržana ažurnost, ali i kvaliteta zastupanja. Međutim, za napomenuti je da kvaliteta zastupanja i uspjeh u parnicama nije samo rezultat zastupanja državnog odvjetništva već znatno ovisi o radu i kvaliteti rada državnih tijela te o kvaliteti suradnje između državnog odvjetništva i nadležnih državnih tijela.

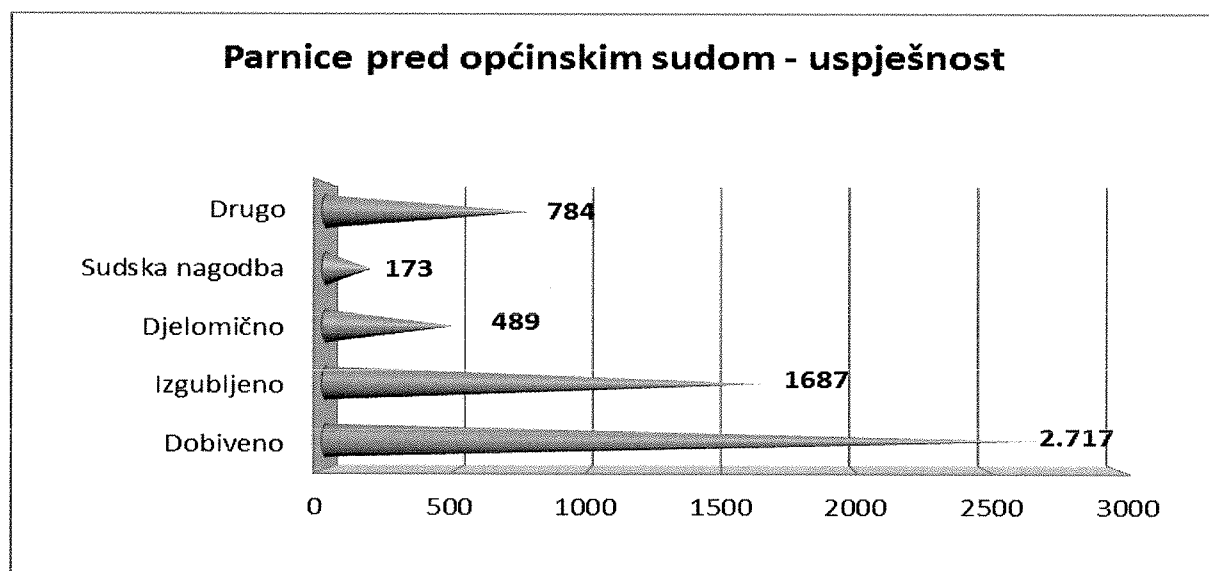
Tijekom 2014. godine državna odvjetništva su zastupala na 18.899 ročišta pred sudovima što je 11,29% više nego u 2013. godini. Ako se uzme broj radnih dana u 2014. godini i ukupan broj ročišta proizlazi da je državno odvjetništvo svaki dan zastupalo na prosječno 76 ročišta. Uložene su 1.523 žalbe protiv odluka prvostupanjskih sudova i 536 izvanrednih pravnih lijekova (redovne i izvanredne revizije protiv pravomoćnih sudskih odluka).

3.2.3.1. Rad i uspjeh u zastupanju pred općinskim sudovima

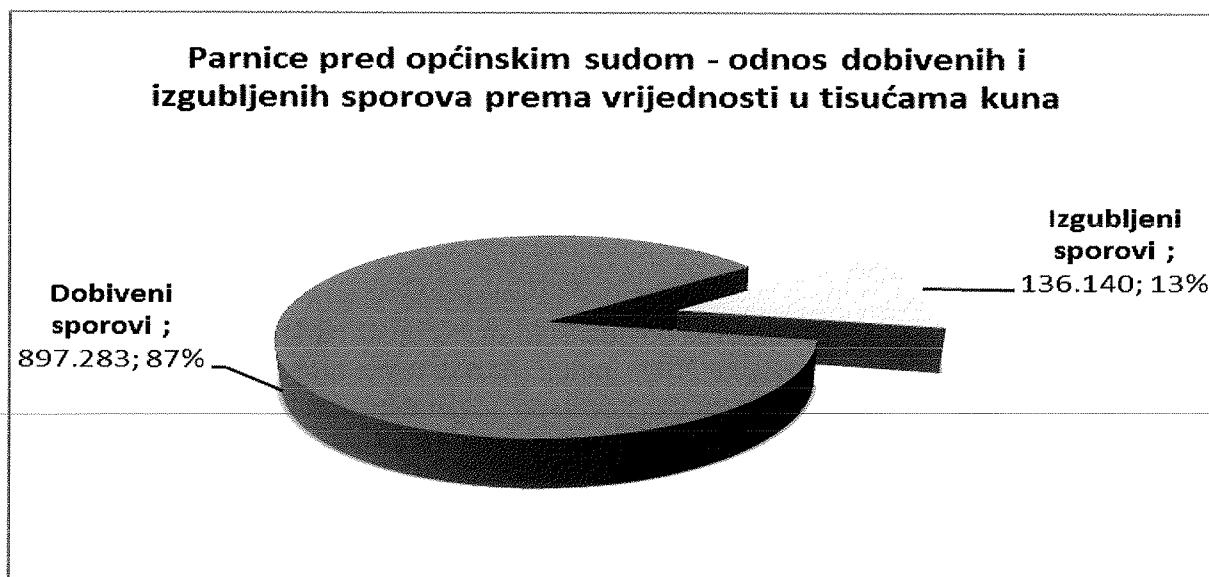
U 2014. državno odvjetništvo je imalo u radu ukupno 5.251 parnicu iz nadležnosti općinskog suda (5.051 nova parnica i 200 preneseno iz 2013. godine). Zastupano je na 17.822 ročišta pred općinskim sudovima, uloženo je 1.413 žalbi protiv prvostupajskih odluka i 533 revizije.

U parnicama u kojima je jedna od stranaka bila Republika Hrvatska općinski sudovi su u 2014. godini donijeli ukupno 4.747 meritornih prvostupajskih odluka, sklopljene su 173 nagodbe, a na drugi način (povlačenje tužbe, izvansudske nagodbe, spajanje postupaka i dr.) su riješene 784 parnice.

Donji grafikon prikazuje parnične predmete u 2014. godini prema načinu na koji je okončan prvostupajski postupak pred općinskim sudovima.

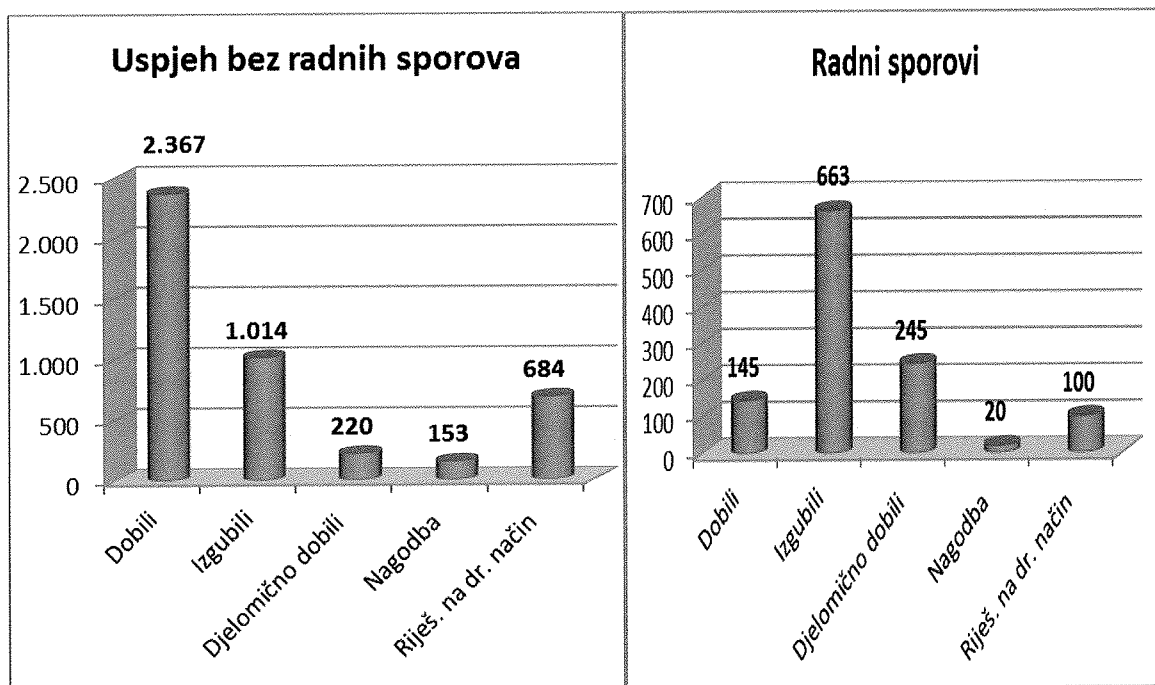

Donji grafikon prikazuje način rješavanja i uspjeh državnog odvjetništva u zastupanju Republike Hrvatske u parnicama pred općinskim sudovima prema vrijednosti i neovisno o procesnom položaju Republike Hrvatske u postupku (tužitelj ili tuženik).

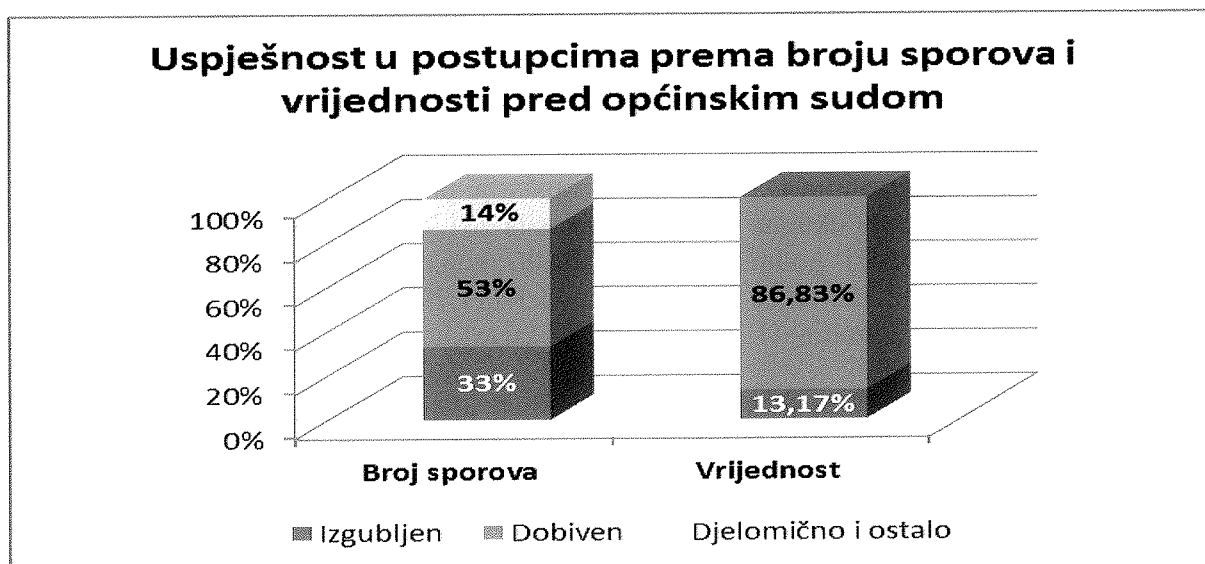

Ako promatramo uspjeh državnog odvjetništva u zastupanju Republike Hrvatske kroz vrijednost predmeta spora, tada smo dobili parnice u ukupnoj vrijednosti od 897.283.000,00 kuna, a izgubili u ukupnoj vrijednosti od 136.140.000,00 kuna, odnosno 87% sporova je dobiveno, a 13% sporova izgubljeno.

Na uspješnost u zastupanju posebno utječu radni sporovi u kojima su obveze prema tužiteljima nastale zakonom ili drugim propisom ili su pak posljedica nedonošenja podzakonskih propisa, pa se tužbe podnose zbog neispunjenja zakonske obveze (donji grafikon).

Lijevi gornji grafikon prikazuje uspješnost zastupanja državnog odvjetništva u svim sporovima bez radnih, a desni u radnim sporovima. Podaci u ovim grafikonima pokazuju koliko na uspješnost zastupanja u parničnim postupcima utječu radni sporovi koji su posljedica nepoštivanja prava priznatih zakonom ili kolektivnim ugovorom (prekovremeni rad, rad u smjenama, dežurstva i slično).

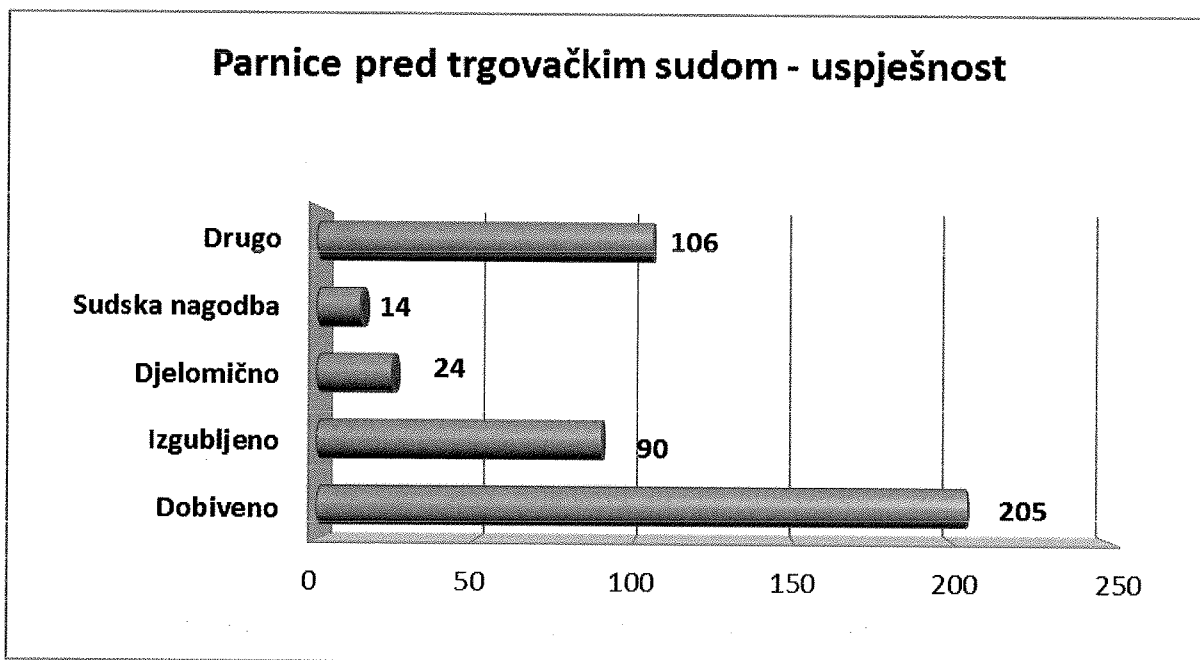
Međutim, prave rezultate zastupanja odnosno uspjeh u zastupanju pokazuje odnos vrijednosti dobivenih i izgubljenih sporova, a ne samo odnos broja dobivenih i izgubljenih sporova, ti odnosi su prikazani u gornjem grafikonu.

Uspješnost po pojedinim ministarstvima i tijelima dana je u tablici 26.a na stranici 183.

3.2.3.2. Rad i uspjeh u zastupanju pred trgovačkim sudovima

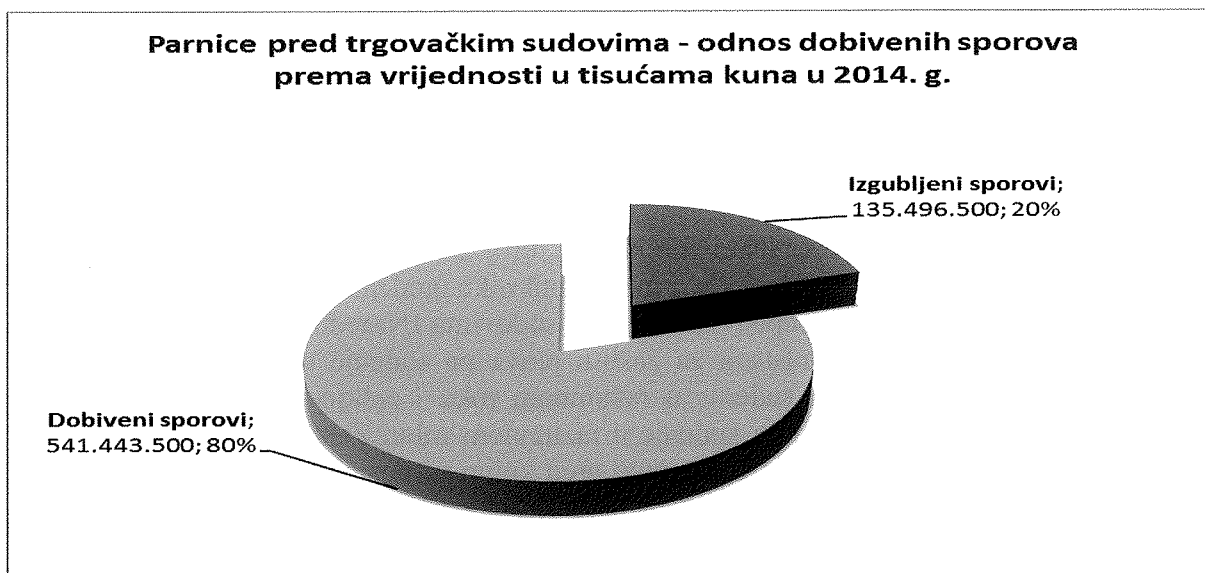
U 2014. godini županijska državna odvjetništva imala su u radu ukupno 683 parnice iz nadležnosti trgovačkog suda (631 nova parnica i 52 prenesene iz 2013. godine). Zastupano je na 1.077 ročišta pred trgovačkim sudovima, uloženo je 110 žalbi protiv prvostupanijskih odluka i 3 revizije.

Od ukupno 5.672 primljena nova parnična predmeta u 2014. godini, 631 predmet ili 11% odnosi se na primljene parnične predmete iz nadležnosti trgovačkih sudova. Tablica 26.b na stranici 184. pokazuje uspjeh državnog odvjetništva u zastupanju pred trgovačkim sudovima.

U 2014. godini od ukupno zaprimljenih 631 novih parničnih predmeta iz nadležnosti trgovačkih sudova, Republika Hrvatska je podigla 277 tužbi (u 2013. godini bile su 222 tužbe) čija je ukupna vrijednost iznosila 231.742.000,00 kuna, a što je gotovo identično kao u prošloj godini (223.162.000,00 kuna). Međutim, protiv Republike Hrvatske su podignute 354 tužbe u vrijednosti od 3.111.792.000,00 kuna, a što je 2,2 puta viši iznos nego u 2013. godini (1.385.773.000,00 kuna).

Trgovački sudovi su u 2014. godini donijeli ukupno 333 prvostupanijske odluke prema kojima smo u 205 parnica uspjeli u cijelosti, izgubili smo 90 parnica u cijelosti, a djelomično uspjeli u 24 parnice. Sklopljeno je 14 sudskih nagodbi. U donjem grafikonu prikazan je odnos dobivenih i izgubljenih sporova pred trgovačkim sudovima prema vrijednosti.

Analizirajući uspjeh u parnicama prema vrijednosti predmeta spora proizlazi da su rezultati zastupanja još bolji jer smo dobili ukupno 541.443.500,00 kuna, a izgubili 135.496.500,00 kuna. Ukupna vrijednost predmeta spora ili visina potraživanja prema Republici Hrvatskoj kao tuženiku iznosila je 676.940.000,00 kuna.

3.2.4. Upravni predmeti

Državno odvjetništvo u upravnim predmetima postupa kao zastupnik po zakonu Republike Hrvatske u slučajevima kad na temelju Zakona o općem upravnom postupku ili posebnog zakona u tom postupku Republika Hrvatska ima položaj stranke. Također, državno odvjetništvo postupa u upravnim postupcima i kao stranka s posebnim statusom (stranka sui generis), primjerice u postupcima koji se vode po Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine.

Državno odvjetništvo u upravnim postupcima može temeljem punomoći zastupati državna tijela ili pravne osobe kojih je Republika Hrvatska osnivač ili je dioničar, odnosno imatelj udjela. Upravni predmeti u kojima postupa državno odvjetništvo su u najvećem dijelu postupci denacionalizacije, katastarske izmjere zemljišta, utvrđivanje granice pomorskog dobra, izvlaštenje, postupci koji se vode po Zakonu o turističkom zemljištu, postupci u vezi statusnih prava i dr.

U izvještajnom razdoblju primljeno je ukupno 3.117 novih predmeta. Iz ranijih godina ostalo je u radu 565 predmeta, što znači da su ukupno bila u radu 3.682 predmeta.

Državno odvjetništvo u izvještajnom razdoblju u upravnim postupcima nije postupalo temeljem punomoći, nego samo temeljem zakona.

Ako se izuzmu predmeti denacionalizacije, najveći dio upravnih predmeta proizlazio je iz djelokruga rada Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom.

U tablici broj 28. na stranici 187. dan je pregled upravnih predmeta, kako prema zastupljenosti državnih tijela tako i u pogledu rada i uspješnosti državnog odvjetništva.

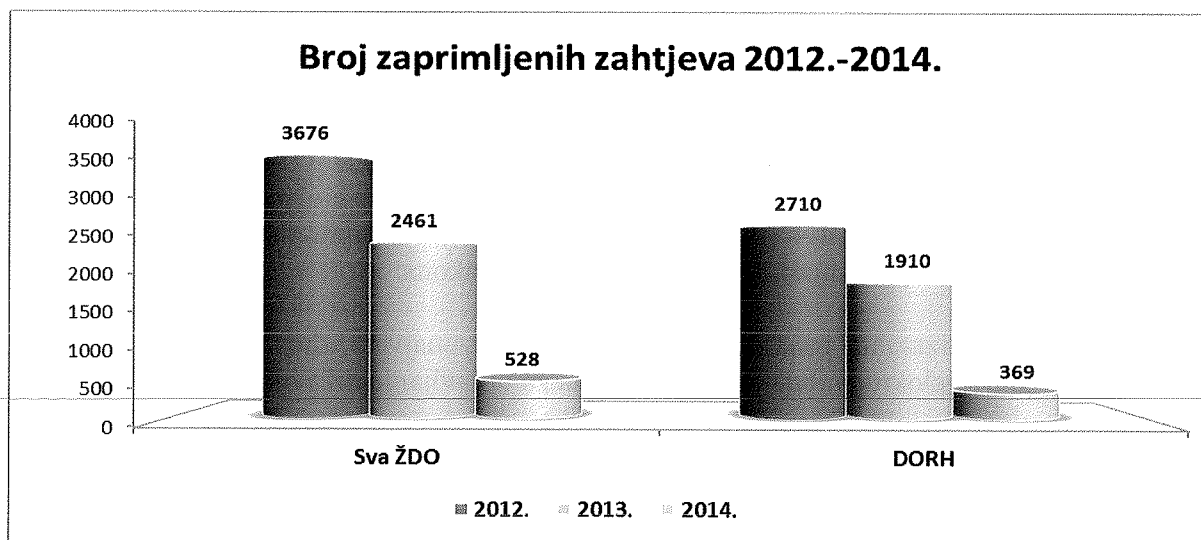
3.2.5. Postupci određeni posebnim zakonima

3.2.5.1. Zaštita prava na suđenje u razumnom roku

Zakonom o sudovima (Narodne novine, broj 28/13), koji je stupio na snagu 14. ožujka 2013. zaštita prava na suđenje u razumnom roku uređena je na novi način u odnosu na ranije uređenje koje je propisivao Zakon o sudovima (Narodne novine, broj 150/05). Uvedena su dva pravna sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i to zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se sudu pred kojim se postupak vodi, a odlučivanje o zahtjevu u nadležnosti je sudske uprave - predsjednika suda, koji ako utvrdi da je zahtjev osnovan odnosno da postupak predugo traje, određuje rok za rješavanje predmeta, time da ne dosuđuje naknadu. U postupku radi zaštite prava na suđenje u razumnom roku, koji je postupak sudske uprave, državno odvjetništvo ne sudjeluje. Ako predmet u odnosu na koji je zahtjev podnesen nije riješen u roku koji je odredio predsjednik suda, stranka može neposredno višem sudu podnijeti zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku o kojem odlučuje sudac pojedinac, osim ako je postupak u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, tada odlučuje vijeće od tri suca tog suda.

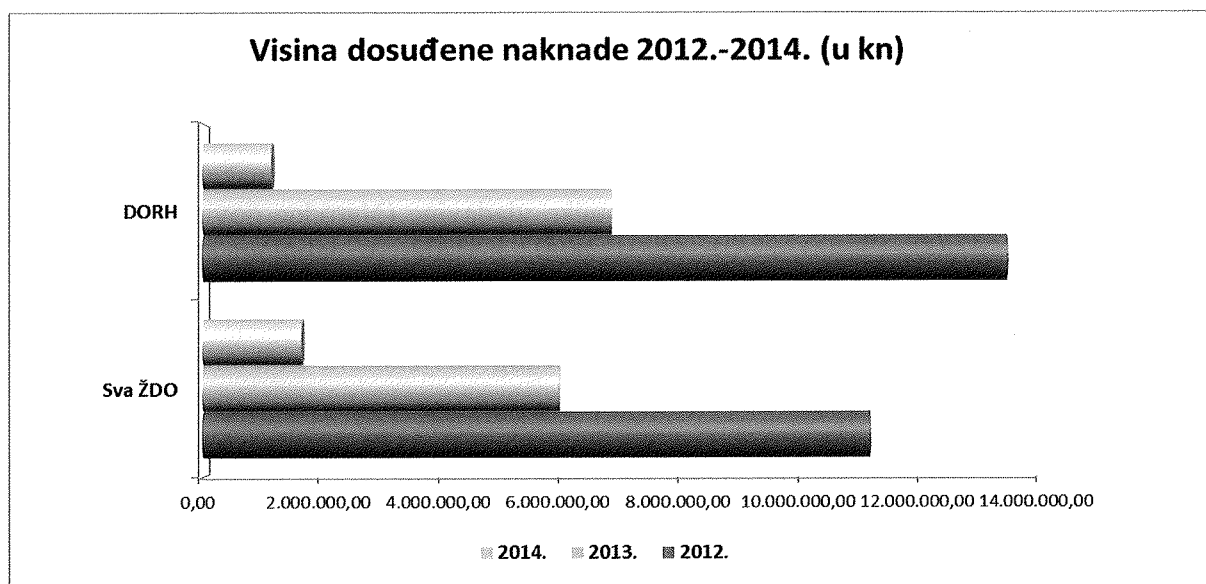
U postupku radi isplate primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku državno odvjetništvo sudjeluje kao zastupnik Republike Hrvatske. Svojim sudjelovanjem u postupku državno odvjetništvo nastoji doprinijeti jedinstvenoj primjeni zakona i zaštiti prava građana, ali i zaštiti imovinskih interesa Republike Hrvatske.

U 2014. godini u županijskim državnim odvjetništvima zaprimljeno je 528 predmeta, što je 1.933 predmeta manje nego u 2013. godini, dok je u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske zaprimljeno 369 predmeta, što je 1.541 predmet manje nego u 2013. godini. Ukupno je u svim državnim odvjetništvima zaprimljeno 897 predmeta, što je 3.474 predmeta odnosno 79% manje nego u 2013. godini. Donji grafikon prikazuje broj ovih predmeta.

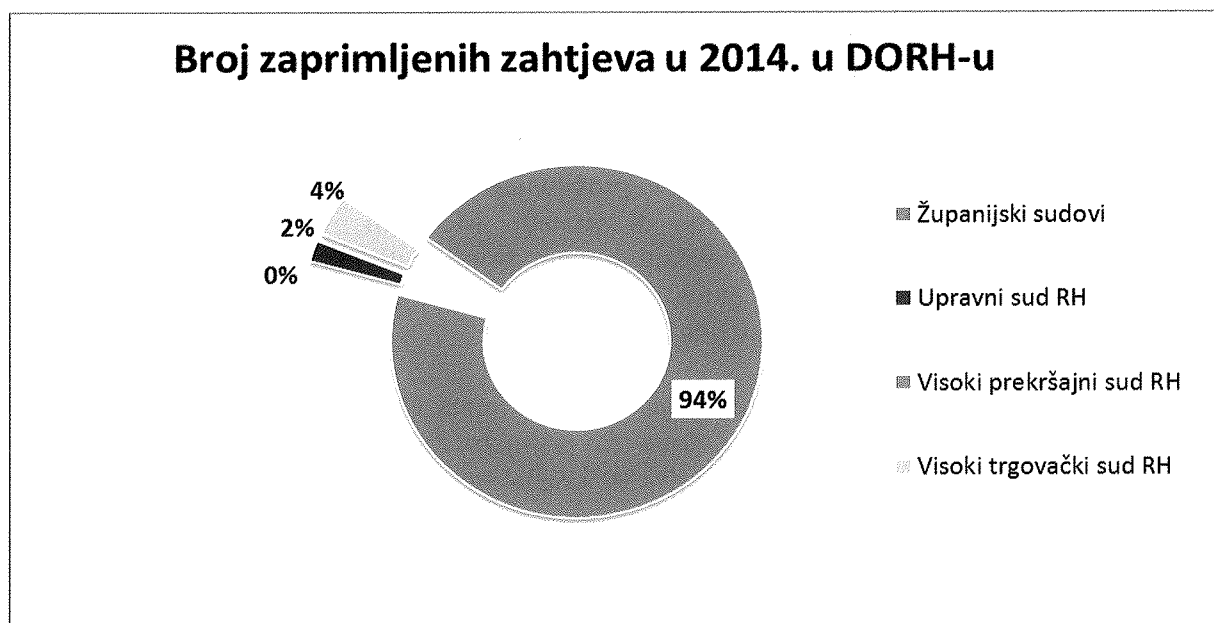

U 2014. godini sudovi su odredili naknadu za povredu prava na suđenje u razumnom roku u ukupnom iznosu od 2.845.282,00 kuna, što je 10.067.238,00 kuna manje nego u 2013. godini odnosno 78% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Od 2010. godine ukupni iznos dosuđene naknade bitno se smanjuje. To je rezultat većeg broja odbijenih ili odbačenih zahtjeva, kao i novije prakse sudova, koji uz ostale kriterije za dosuđenje naknade uzimaju u obzir i gospodarske prilike u Republici Hrvatskoj. Nadalje, razlog smanjenja dosuđene naknade nalazi se i u činjenici da su razdoblja obuhvaćena zahtjevima sada kraća (3 godine), dok su u početku primjene ovog pravnog instituta u našem sustavu zahtjevi obuhvaćali znatno duža razdoblja (od 5 do 10 godina i više), što bitno utječe na visinu određene pravične naknade.

Obzirom na novo zakonsko uređenje instituta zaštite prava na suđenje u razumnom roku, u 2014. godini nastavio je padati broj zaprimljenih zahtjeva, kao i iznos dosuđene naknade. Naime, znatan broj predmeta, u kojima državno odvjetništvo sada ne sudjeluje i u kojima se ne dosuđuje naknada, rješava se u postupku pred predsjednikom suda.

Nova pravna regulativa zaštite prava na suđenje u razumnom roku značajno je doprinijela smanjenju broja postupaka radi isplate primjerene naknade, a time i rasterećenju državnog proračuna. Međutim, mišljenja smo da na ovaj način nije dovedena u pitanje učinkovita zaštita ovog međunarodnim pravom i Ustavom Republike Hrvatske zajamčenog prava građana, već je naprotiv uključivanjem predsjednika sudova osiguran bolji i učinkovitiji nadzor nad radom sudaca.

Zahtjevi za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku u nadležnosti Državnog odvjetništva Republike Hrvatske se u 94% slučajeva odnose na trajanje postupaka pred županijskim sudovima, 4% pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske i 2% pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske.

3.2.5.2. Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine

Državno odvjetništvo u postupcima koji se vode po Zakonu o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (Narodne novine, broj 92/96, 39/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 65/01, 80/02 i 81/02, u daljnjem tekstu: Zakon o naknadi) ima status stranke, a osnovna uloga mu je zaštita zakonitosti.

Predmeti denacionalizacije u radu državnog odvjetništva zauzimaju više od 1/3 svih upravnih predmeta.

Iako je Zakon o naknadi stupio na snagu 1. siječnja 1997., još uvijek veliki broj predmeta nije dovršen. Predmeti denacionalizacije su vrlo složeni i zahtjevni, što nužno traži visoku stručnost, a kako kvalitetnih stručnih službenika u uredima državne uprave uvijek nedostaje, to nužno utječe kako na kvalitetu, tako i na ažurnost u rješavanju ovih predmeta.

Osim složenosti, na sporost rješavanja ovih predmeta utječe i činjenica što prijašnji vlasnici uz zahtjeve kojim traže povrat odnosno naknadu za oduzetu imovinu najčešće nisu priložili svu potrebnu dokumentaciju na temelju koje upravna tijela mogu postupati. Najčešće se radi o nedostatku isprava na temelju kojih je prijašnjim vlasnicima oduzeta imovina, ili prijašnji vlasnici nisu niti identificirali oduzete nekretnine. Sudska praksa (odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz 2014. godine) zauzela je stajalište da nedostatak isprava ili paušalni zahtjev prijašnjih vlasnika odnosno zahtjev kojim nije točno određena oduzeta imovina nije razlog za odbacivanje zahtjeva, a niti se naknadna specifikacija oduzete imovine smatra proširenjem zahtjeva, što bi bio razlog za odbacivanje zahtjeva prema Zakonu o naknadi. Međutim, Vrhovni sud Republike Hrvatske smatra da se u ovom slučaju trebaju primijeniti odredbe Zakona o općem upravnom postupku koje daju pravo podnositelju zahtjeva da naknadno specificira odnosno točno odredi svoj zahtjev odnosno prijedlog.

Nadalje, na sporost u rješavanju ovih predmeta utječe i neujednačenost prakse između upravnih tijela i upravnih sudova oko primjene Zakona, čije nejasne i nedorečene odredbe u praksi opravdano izazivaju dvojbe i različita tumačenja.

Osim toga, Visoki upravni sud Republike Hrvatske je više puta mijenjao svoju praksu, a posljedica toga je češće korištenje pravnih lijekova odnosno zahtjeva za

izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude, a kako bi oko pojedinih spornih pitanja odlučio i Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao najviši sud.

Poseban problem je i iznalaženje zamjenskog poljoprivrednog zemljišta za zemljište koje je oduzeto prijašnjem vlasniku, a koje nije moguće vratiti u naturi, i to, s jedne strane zbog nedostatka zemljišta namijenjenog za prijašnje vlasnike, a s druge strane zbog nejasnih propisa u čiju nadležnost spada iznalaženje zamjenskog poljoprivrednog zemljišta. Za očekivati je da će se ovo pitanje riješiti izmjenom Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Postupke denacionalizacije bi svakako trebalo ubrzati jer bez njih nije moguće razriješiti imovinskopravne odnose na nekretninama, jer se ne zna tko je vlasnik nekretnina, što onemogućava raspolaganje tim nekretninama i predstavlja zapreku investitorima za eventualna ulaganja u te nekretnine.

3.2.5.3. Supotpis ugovora i izdavanje tabularne isprave

Odredbom članka 215. Zakona o zemljišnim knjigama državno odvjetništvo je dobilo ovlast da u slučajevima kad određena isprava kojom se raspolagalo nekretninama ne sadrži potrebnu tabularnu izjavu ili ima neke druge nedostatke zbog kojih nije podobna za uknjižbu prava vlasništva u zemljišnim knjigama, a pravna osoba koja ju je izdala više ne postoji i nema pravnog slijednika, može supotpisati tu ispravu i izdati tabularnu izjavu kako bi se mogla izvršiti uknjižba vlasništva.

Postupanjem u ovim predmetima, koje je povjereno županijskim državnim odvjetništvima, značajno se doprinijelo sređivanju faktičnog i zemljišnoknjižnog stanja nekretnina u pojedinačnim slučajevima i to izvansudskim putem. U 2014. godini podneseni zahtjevi u najvećem dijelu ocijenjeni su osnovanim te je državno odvjetništvo izdalo tabularne isprave.

3.2.6. Pravna mišljenja

Izmjenama i dopunama niza zakona kao i samog Zakona o državnom odvjetništvu došlo je do promjene nadležnosti državnog odvjetništva. Određenim zakonima proširena je nadležnost državnog odvjetništva tako da državno odvjetništvo sada daje mišljenje na ugovore o osnivanju prava služnosti na šumskom zemljištu, davanju u zakup šumskog zemljišta, ugovore o osnivanju prava građenja na građevinskom zemljištu kojim se upravlja i raspolaže temeljem odredbi Zakona o upravljanju i raspolaganju državnom imovinom. Istodobno je izmjenama Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine, broj 75/09, 153/09, 116/10, 145/10, 57/11, 130/11, 71/13 i 148/13) brisana obveza državnih tijela i pravnih osoba koje upravljaju i gospodare nekretninama u vlasništvu države da ugovore kojima stječu ili otuđuju nekretnine dostavljaju prije sklapanja na mišljenje državnom odvjetništvu već je to prepušteno njihovoj dispoziciji.

Nadležnost državnog odvjetništva za davanje mišljenja propisana je osim Zakonom o državnom odvjetništvu i nizom posebnih zakona kao što su Zakon o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske, Zakon o poljoprivrednom zemljištu, Zakon o šumama, Zakon o lovstvu, Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo i dr.

Iz navedenih zakona proizlazi da nadležnost državnog odvjetništva kao pravosudnog tijela nije uređena sustavno. Osim toga, način postupanja i rada državnog odvjetništva u predmetima davanja mišljenja uopće nije propisan zakonom. Da bi se otklonili problemi do kojih je dolazilo zbog zakonske podnormiranosti, te radi osiguranja jedinstvenog načina postupanja i osiguranja jednakosti građana i pravnih osoba pred zakonom, Glavni državni odvjetnik je donio cijeli niz naputaka za postupanje. Zbog toga je nužno da se novim Zakonom o državnom odvjetništvu uredi rad i način postupanja u ovim predmetima, što je državno odvjetništvo već predlagalo. Time bi se znatno doprinijelo transparentnosti rada državnog odvjetništva.

Za istaknuti je da se davanjem pravnih mišljenja na ugovore istodobno rješavaju sporna pravna pitanja koja se javljaju u konkretnim slučajevima u primjeni različitih zakonskih propisa. Zbog toga davanje pravnih mišljenja predstavlja oblik preventivnog djelovanja kojim se otklanjaju mogući sudski sporovi između ugovornih strana, štiti se imovina Republike Hrvatske, ali i osigurava zaštita zakonitosti i jednakost svih pred zakonom.

Temeljem odredbe članka 87. stavka 4. Zakona o državnom odvjetništvu zatraženo je 2.319 mišljenja, zatim temeljem Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo zatraženo je 645 mišljenja, Zakona o poljoprivrednom zemljištu 824 mišljenja, Zakona o lovstvu 28 mišljenja, Zakona o šumama 40 mišljenja, te temeljem drugih odredbi Zakona o državnom odvjetništvu 1.540 mišljenja.

Tijekom 2014. godine zaprimljen je ukupno 4.141 predmet, iz 2013. godine ostao je u radu 221 predmet tako da je u radu bilo ukupno 4.362 predmeta, što je 16% više nego u prethodnom razdoblju. Riješeno je 4.028 predmeta, dok su u radu ostala 334 predmeta. Ovi su predmeti ostali neriješeni jer uz zahtjev nije bila dostavljena sva dokumentacija nužna za davanje mišljenja ili je bilo potrebno izvršiti određene provjere i pribaviti relevantnu dokumentaciju na osnovi koje se može dati mišljenje.

Brojčani pokazatelji po ministarstvima ili državnim tijelima dani su u tablici 27. na stranici 186.

3.2.6.1. Pravna mišljenja po Zakonu o državnom odvjetništvu

Posljednjim izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu (Narodne novine, broj 148/13) ukinuta je obveza državnih tijela da prije sklapanja pravnog posla o stjecanju ili otuđenju nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske zatraže mišljenje državnog odvjetništva o pravnoj valjanosti toga posla. Naime, sada je člankom 87. stavkom 4. Zakona o državnom odvjetništvu propisano da državna tijela od državnog odvjetništva samo mogu zatražiti prethodno mišljenje o pravnoj valjanosti toga pravnog posla.

U izvještajnom razdoblju povećano je raspolaganje nekretninama pa je državnim odvjetništvima na mišljenje dostavljeno ukupno 2.319 nacрта ugovora, što je za 50% više nego u 2013. godini (u 2013. godini bilo je 1.540 ugovora). Od toga je bilo 1.005 ugovora o prodaji nekretnina, 101 ugovor o kupnji, 744 ugovora o darovanju i dr.

Iako pribavljanje mišljenja državnog odvjetništva više nije zakonska obveza državnih tijela, ovi podaci pokazuju da nije došlo do smanjenja ove vrste predmeta, već

naprotiv do značajnog povećanja. Mišljenja smo da je to potvrda važnosti uloge državnog odvjetništva u postupcima raspolaganja nekretninama odnosno rada na ovim predmetima.

3.2.6.1.1. Pravna mišljenja na ugovore o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske

Državno odvjetništvo u 2014. godini temeljem odredbi čl. 87. Zakona o državnom odvjetništvu davalo je mišljenja i na ugovore o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske. Ukupno je dano mišljenje u 934 predmeta. Najveći broj ugovora o prodaji stanova sklopili su Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Ministarstvo branitelja, Ministarstvo obrane, temeljem Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima upravlja Ministarstvo obrane (Narodne novine, broj 109/10), te Državni ured za upravljanje državnom imovinom, na temelju Odluke o prodaji stanova u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 109/11).

Državno odvjetništvo imalo je u radu i predmete Ministarstva branitelja, u kojima je prodaja stanova vršena temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o provedbi stambenog zbrinjavanja stradalnika Domovinskog rata i Uredbe o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradaloga, zatočenog ili nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i HRVI iz Domovinskog rata (Narodne novine, broj 86/05).

3.2.6.2. Pravna mišljenja po posebnim zakonima

Obvezu pribavljanja pravnog mišljenja od državnog odvjetništva prije sklapanja određenih vrsta ugovora propisuju: Zakon o strateškim investicijskim projektima Republike Hrvatske (u 2014. godini nismo imali u radu ugovore zaključene temeljem ovog Zakona), Zakon o poljoprivrednom zemljištu, Zakon o šumama, Zakon o lovstvu i Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

3.2.6.2.1. Pravna mišljenja po Zakonu o poljoprivrednom zemljištu

Zakonom o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine, broj 39/13), koji je stupio na snagu 11. travnja 2013. dijelom je promijenjena dotadašnja nadležnost državnog odvjetništva. Državno odvjetništvo više nije nadležno za davanje mišljenja na nacрте ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, dok je na temelju odredbi Zakona o državnom odvjetništvu nadležno za davanje mišljenja na nacрте ugovora o zamjeni i prodaji poljoprivrednog zemljišta.

Temeljem prijelaznih i završnih odredbi čl. 74. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, županijska državna odvjetništva su nadležna za davanje pravnih mišljenja na nacрте ugovora o prodaji i zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u slučaju kad su bili pokrenuti postupci prodaje i davanja u zakup objavom natječaja o tom raspolaganju do 31. prosinca 2011. Nadalje, Državno odvjetništvo Republike Hrvatske nadležno je za davanje pravnih mišljenja na nacрте ugovora o dugogodišnjem zakupu i dugogodišnjem zakupu ribnjaka ako je bio objavljen natječaj za ove oblike raspolaganja do stupanja na snagu novog Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Dajući mišljenje na nacрте ugovora državno odvjetništvo provjerava pravnu utemeljenost pravnog posla i zakonitost provedenog postupka.

Jedna od poteškoća kod davanja pravnog mišljenja je česta neusklađenost upisane kulture zemljišta u katastru, zemljišnoj knjizi te stvarnog stanja na terenu. Kako o kulturi zemljišta ovisi početna visina zakupnine ili kupoprodajne cijene poljoprivrednog zemljišta, u slučaju da jedinica lokalne samouprave nije utvrdila stvarnu kulturu zemljišta prije objavljivanja natječaja, državno odvjetništvo daje negativno mišljenje na nacrt ugovora. U slučaju kad se naknadno utvrdilo da neusklađenost kulture zemljišta u javnim registrima sa stvarnim stanjem na terenu ne utječe na početnu cijenu i ne ide na štetu Republike Hrvatske, davano je pozitivno pravno mišljenje.

Zbog opisane neusklađenosti kulture zemljišta u praksi se događalo da su neki postupci raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske trajali ponekad duže od godinu dana, pa i više godina.

U 2014. godini je zaprimljeno 824 nova predmeta, a što je 31,7% više nego u prethodnoj godini. Ovako veliko smanjenje broja novih predmeta posljedica je naprijed navedenog zakonskog uređenja.

Mišljenja su dana u svih 824 predmeta, a na kraju godine nije bilo neriješenih predmeta. Od ukupnog broja riješenih predmeta dano je 630 pozitivnih, 165 negativnih mišljenja, dok je u 21 predmetu mišljenje uskraćeno ili je predmet riješen na drugi način.

3.2.6.2.2. Pravna mišljenja po zakonu o šumama

Zakon o šumama nije propisao obvezu davanja mišljenja državnog odvjetništva na ugovore o kupoprodaji šuma i /ili šumskog zemljišta. Međutim, kako se radi o stjecanju nekretnina u vlasništvo Republike Hrvatske postoji mogućnost davanja pravnog mišljenja temeljem članka 87. stavka 4. Zakona o državnom odvjetništvu, ako to zatraže Hrvatske šume d.o.o.

Istodobno, Zakon o šumama propisuje obvezu prethodnog pribavljanja mišljenja državnog odvjetništva na ugovore o zakupu šumskog zemljišta, iako se objektivno radi o manje značajnim pravnim poslovima sa stajališta imovinskih interesa Republike Hrvatske primjerice, postavljanje reklamnih panoa. Čak što više, člankom 9. stavkom 1. Uredbe o načinima i kriterijima za davanje u zakup šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine, 76/14) propisana je nadležnost županijskih državnih odvjetništava za davanje ovih mišljenja.

U 2014. godini zaprimljeno je 40 ugovora o zakupu šumskog zemljišta.

3.2.6.2.3. Pravna mišljenja po Zakonu o lovstvu

Odredbom članka 24. i 39. stavka 5. Zakona o lovstvu propisana je obveza ministarstva nadležnog za lov i šumarstvo, koje raspolaže državnim lovištima, da pribavi mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske na nacрте ugovora o koncesiji i na nacрте ugovora o zakupu kojima se ostvaruje pravo lova određenih ovlaštenika u državnim lovištima.

Tijekom 2014. godine u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske zaprimljeno je ukupno 20 ugovora o zakupu za državna lovišta. Prema odredbama Zakona o lovstvu te

Odlukom Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, broj A-7/06 od 4. siječnja 2006., pravna mišljenja na nacрте ugovora o zakupu za zajednička lovišta koja ustanovljuju županije, odnosno Grad Zagreb, daju nadležna županijska državna odvjetništva na čijem području se nalazi takvo lovište. Po navedenom osnovu dano je 28 mišljenja.

3.2.6.2.4. Pravna mišljenja po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo

U 2014. godini državna odvjetništva su zaprimila ukupno 645 aneksa ugovora o prodaji stanova temeljem Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine, broj 43/92, 69/92, 25/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94, 58/95, 103/95, 11/96, 111/96, 11/97, 103/97, 119/97, 68/98, 163/98, 22/99, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02).

Od ukupnog broja predmeta, 128 su ugovori koje je sklopilo Ministarstvo obrane, a ostala državna tijela, upravne organizacije i ministarstva ukupno su sklopila 517 ugovora. Brojčani pokazatelji po ministarstvima i državnim tijelima iskazani su u tablici 27. na stranici 186.

Kao i prethodnih godina, aneksi ugovora se sklapaju radi izmjene odredbe o obročnom plaćanju kupoprodajne cijene, ispravka opisa nekretnine radi usklađivanja sa podacima u zemljišnoj knjizi u cilju provedbe ugovora i uknjižbe vlasništva kupca. U pravilu se na ove anekse izdaju pozitivna mišljenja o pravnoj valjanosti.

3.2.7. Pravna problematika

3.2.7.1. Postupci protiv države radi naknade štete

Republika Hrvatska kao pravna osoba – poslodavac, investitor i naručitelj radova i osoba javnog prava odgovara za štetu po različitim pravnim osnovama što je propisano Zakonom o obveznim odnosima, Zakonom o oružanim snagama, Zakonom o policiji, Zakonom o sustavu državne uprave i dr., te posebnim propisima kao što su Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija i Zakon o odgovornosti Republike Hrvatske za štetu uzrokovanu od pripadnika hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga tijekom Domovinskog rata koji su doneseni 2003. godine.

U 2014. godini zaprimljeno je 765 predmeta koji se odnose na postupke radi naknade štete od čega je 615 pokrenutih protiv Republike Hrvatske i 150 predmeta gdje je tužitelj Republika Hrvatska.

Veliki dio zahtjeva protiv Republike Hrvatske (tužbi i zahtjeva za mirno rješenje spora), čine zahtjevi radi naknade neimovinske i imovinske štete zbog neodgovarajućih uvjeta izdržavanja kazne u zatvorima i kaznionicama. Podnositelji zahtjeva odnosno tužbi su osobe koje se nalaze na izdržavanju kazne u zatvorima ili kaznionicama, koji tvrde da uvjeti u zatvoru vrijeđaju ljudsko dostojanstvo s obzirom da su neadekvatni i to počevši od smještaja (nedostatak higijenskih uvjeta, prostor za svakog zatvorenika je manji od zakonom propisanog standarda i sl.), nepružanja zdravstvene zaštite, loše prehrane kao i nezakonitog postupanja od strane uprave i zaposlenika u kaznionicama i zatvorima. Smatraju da je postupanje Republike Hrvatske protivno odredbama Europske konvencije

za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i praksi Europskog suda za ljudska prava te odredbama Zakona o izvršenju kazne zatvora (Narodne novine, broj 190/03, 76/07, 18/11, 56/13) i Pravilnika o standardima smještaja i prehrani zatvorenika (Narodne novine, broj 92/02). Pred Europskim sudom za ljudska prava pokrenuto je nekoliko postupaka temeljem zahtjeva osoba koje kaznu zatvora izdržavaju u zatvorima i kaznionicama u Republici Hrvatskoj te je Sud presudio da je došlo do povrede čl. 3. Konvencije za zaštitu ljudski prava i temeljnih sloboda i naložio da se podnositeljima zahtjeva isplati naknada na ime nematerijalne štete te naknada na ime troškova i izdataka.

Protiv Republike Hrvatske u tijeku je više desetaka parničnih postupaka radi naknade štete zbog navodno nezakonitog i nepravilnog rada tijela državne uprave pozivom na odredbu članka 14. Zakona o sustavu državne uprave (Narodne novine, broj 150/2011). Najveći broj predmeta proizlazi iz nezakonitog i nepravilnog rada inspeksijskih službi čije upravne akte je nadležni upravni sud poništio kao nezakonite, te iz nezakonitosti proizašlih u postupanju pripadnika Ministarstva unutarnjih poslova. Najčešći oblik štete koji se potražuje je izgubljena zarada odnosno dobit trgovačkog društva gdje se često radi i o višemilijunskim tužbenim zahtjevima. U ovim parnicama je najveći problem provođenje financijskog vještačenja i određivanje ekonomske metode izračuna izgubljene zarade, za koje ne postoje pravila u propisima Republike Hrvatske.

I dalje su u tijeku postupci po Zakonu o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija i Zakonu o odgovornosti Republike Hrvatske za štetu uzrokovanu od pripadnika hrvatskih oružanih i redarstvenih snaga tijekom Domovinskog rata. Prema Zakonu o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija Republika Hrvatska odgovara za štetu počinjenu aktima terora i drugim aktima nasilja poduzetim s ciljem teškog narušavanja javnog reda zastrašivanjem i izazivanjem osjećaja nesigurnosti građana te uslijed demonstracija i drugih oblika masovnih izražavanja neraspoloženja na javnim mjestima, na načelima društvene solidarnosti, ravnomjernosti nošenja javnog tereta te pravičnog i brzog obeštećenja.

3.2.7.1.1. Postupci protiv Republike Hrvatske radi naknade štete zbog diskriminacije

Zakon o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, broj 85/08 i 112/12) u normativnom smislu predstavlja krovni propis hrvatskog antidiskriminacijskog zakonodavstva. Donošenjem ovog Zakona Republika Hrvatska je u navedenom području uskladila svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije.

Jedna od najznačajnijih specifičnosti sudskog postupka za zaštitu od diskriminacije je institut prebacivanja tereta dokazivanja na tuženika koji je preuzet iz europskog prava, a što je suprotno od uređenja tereta dokazivanja prema odredbama Zakonu o parničnom postupku. To znači da tužitelj treba samo učiniti vjerojatnim da je došlo do diskriminacije (dakle, treba iznijeti relevantne činjenice koje opravdavanju sumnji da je došlo do diskriminacije), a tuženik mora dokazati da do diskriminacije nije došlo.

Osoba koja tvrdi da je žrtva diskriminacije zaštitu svojih prava može ostvariti, između ostalog, i u posebnom postupku, podnošenjem tužbe za zaštitu od diskriminacije po članku 17. Zakona o suzbijanju diskriminacije.

U 2014. godini u državnim je odvjetništvima zaprimljeno ukupno 6 zahtjeva za mirno rješenje spora zbog diskriminacije, od toga je 5 zahtjeva odbijeno, a u odnosu na jedan zahtjev odluka još nije donesena jer nisu utvrđene sve pravno relevantne činjenice. Zaprimljene su 4 tužbe protiv Republike Hrvatske, koje smo osporili smatrajući ih neosnovanim.

U 2014. godini zaprimljeno je 5 prvostupanijskih presuda, od kojih su u 2 presude tužitelji odbijeni s tužbenim zahtjevima, 2 tužbe su povučene, dok je jednom presudom tužbeni zahtjev djelomično usvojen. Navedenom presudom naloženo je Republici Hrvatskoj da tužitelju naknadi neimovinsku štetu zbog diskriminacije jer je u postupku utvrđeno da je povrijeđeno pravo tužitelja na jednako postupanje, odnosno da je prema tužitelju počinjena neizravna diskriminacija iz članka 2. Zakona o suzbijanju diskriminacije. Na ovu presudu državno odvjetništvo je uložilo žalbu.

S obzirom da je u ovim parnicama teret dokazivanja na tuženiku Republici Hrvatskoj, za uspjeh u postupku nužna je potpuna suradnja između državnog tijela kojem se stavlja na teret diskriminatorno ponašanje i državnog odvjetništva kao zastupnika.

3.2.7.1.2. Problematika stanova u kojima stanuju zaštićeni najmoprimci s aspekta presude Europskog suda za ljudska prava- zahtjevi za naknadu štete

Presudom Europskog suda za ljudska prava u predmetu Statileo protiv Republike Hrvatske, koja je postala konačna 10. listopada 2014., utvrđeno je da je na stanovima u kojima stanuju zaštićeni najmoprimci došlo do povrede prava na mirno uživanje vlasništva.

Europski sud za ljudska prava, a na temelju već ranije ustanovljene prakse u drugim predmetima, utvrdio je da je u hrvatskom pravnom sustavu vlasnicima nekretnina (stanova) u kojima stanuju zaštićeni najmoprimci nametnut prekomjerni individualni teret, što je protivno odredbi članka 1. Protokola broj 1. uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Radi se o stanovima koji su oduvijek bili u privatnom vlasništvu na kojima je postojalo stanarsko pravo, koje stanari nisu mogli otkupiti i konfisciranim stanovima koji su bili u društvenom vlasništvu, ali su vraćeni u vlasništvo prijašnjih vlasnika, a na kojim stanovima su raniji nositelji stanarskog prava stekli status zaštićenog najmoprimca.

Europski sud za ljudska prava u predmetnoj presudi zaključio je da sadašnji pravni propisi u Republici Hrvatskoj u pogledu zaštićenih najamnina nisu ostvarili pravednu raspodjelu socijalnog i financijskog tereta budući da je taj teret nepravedno prebačen samo na najmodavce koji moraju snositi većinu socijalnih i financijskih obveza stambenog zbrinjavanja zaštićenih najmoprimaca. Stoga Sud smatra da je zbog navedenog došlo do povrede prava najmodavaca na mirno uživanje vlasništva.

Sud posebno naglašava da se ovaj problem tiče samog zakonodavstva te da Republika Hrvatska treba poduzeti zakonodavne mjere kojima će se na primjeren način postići ravnoteža između vlasnika stanova s jedne strane te interesa zajednice i zaštićenih najmoprimaca s druge strane.

Tako je Europski sud za ljudska prava izdvojio glavne nedostatke postojećeg zakonodavstva Republike Hrvatske u pogledu zaštićenih najmoprimaca, a to su:

1. neodgovarajuća visina zaštićene najamnine,
2. restriktivni uvjeti za otkaz zaštićenog najma i
3. nepostojanje bilo kakvog vremenskog ograničenja sustava zaštićenog najma.

Svakako treba napomenuti da se najveći dio stanova u privatnom vlasništvu u kojima žive zaštićeni najmoprimci nalaze u strogim centrima gradova, da se radi o starijim stanovima u koje je potrebno ulagati povećana sredstva za održavanje, da održavanje stanova pada na teret vlasnika stanova, a da zaštićeni najmoprimci za stanove plaćaju vrlo nisku najminu.

Također Sud upozorava da rješenje kojim bi se vlasnicima stanova omogućilo uživanje njihovih vlasničkih prava sukladno članku 1. Protokola broj 1. ne smije istovremeno i automatski odmah narušiti prava koja pripadaju stanarima sukladno članku 8. Konvencije.

Radi se o dva suprotstavljena interesa koja je potrebno uravnotežiti na pravičan način, a sam način i mjere Sud prepušta državi odnosno nadležnim tijelima države.

Krajem izvještajnog razdoblja zaprimili smo nekoliko zahtjeva kojima vlasnici stanova traže naknadu štete od Republike Hrvatske i to u visini razlike između zaštićene najamnine koju su plaćali najmoprimci i tržišne najamnine. Kako se radi o stanovima u centrima gradova na atraktivnim lokacijama, razlika između tržišne i zaštićene najamnine je znatna. Odluke u ovim predmetima još nisu donesene.

Mišljenja smo da se rješavanje ovoga pitanja nikako ne bi smjelo prepustiti sudskoj praksi, nego je nužno da se ovo pitanje čim prije uredi zakonom na način da se uspostavi pravična ravnoteža između prava vlasnika stanova i zaštićenih najmoprimaca, a da se istodobno i proračunu Republike Hrvatske ne nametne neopravdano visoki trošak.

3.2.7.1.3. Postupci protiv Republike Hrvatske radi naknade štete zbog ukidanja Zakona o javnim ovršiteljima

Protiv Republike Hrvatske u tijeku je 8 sudskih postupaka radi naknade štete koje su pokrenuli tužitelji koji su rješenjima Ministarstva pravosuđa imenovani javnim ovršiteljima.

Ustavni sud Republike Hrvatske odbacio je prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Zakona o javnim ovršiteljima (Narodne novine, broj 139/10, 150/11 i 70/12) i Zakona o izmjeni Zakona o javnim ovršiteljima (Narodne novine, broj 150/11), ali je istim rješenjem odredio da svaka od ukupno 71 osobe koje je ministar pravosuđa Republike Hrvatske imenovao javnim ovršiteljima na temelju Zakona o javnim ovršiteljima (Narodne novine, broj 139/10) ima pravo na zadovoljštinu u paušalnom neto iznosu od 18.000,00 kuna.

Međutim, treba istaknuti da zadovoljština koju je odredio Ustavni sud Republike Hrvatske, nema utjecaja na pravo svake osobe da u sudskom postupku potražuje naknadu pretrpljene štete prema općim pravilima obveznog prava zbog čega se navedena zadovoljština ne može uračunavati u eventualnu naknadu štete.

Do sada je samo jedna presuda kojom je tužitelju dosuđena naknada štete postala pravomoćna. Protiv te presude uložena je revizija pozivajući se na pravno shvaćanje Vrhovnog suda Republike Hrvatske kako država ne može odgovarati za štetu zbog donošenja određenog zakona, odnosno, donošenje zakona ne može predstavljati štetnu radnju države (u ovom slučaju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim ovršiteljima, Narodne novine, broj 150/11, 2/12 i 70/12).

3.2.7.2. Radni sporovi

U izvještajnom razdoblju bilo je u radu 1.149 novih radnih sporova, što je 36,5% više nego u 2013. godini (u kojoj su bila 842 predmeta). Najveći broj radnih sporova posljedica je nedonošenja provedbenih propisa od strane nadležnih ministarstava ili ne vođenja ili nepravilnog vođenja određenih evidencija kao što su evidencije prisutnosti na radu ili evidencije prekovremenih sati. Zbog nepostojanja ili neurednog vođenja navedenih evidencija državno odvjetništvo nije moglo utvrditi osnovanost i/ili visinu postavljenog zahtjeva i izbjeći vođenje sporova sklapanjem izvansudskih nagodbi po članku 186.a ZPP-a. Iz navedenih razloga sudski postupci traju dulje obzirom se odlučne činjenice moraju utvrđivati saslušanjem svjedoka, provođenjem vještačenja, što utječe na visinu troškova.

Veliki broj predmeta među radnim sporovima odnosi se na zahtjeve odnosno tužbe državnih službenika i namještenika Ministarstva obrane koji potražuju isplatu s osnove prava prekovremenog rada, dežurstva, straže i terenskog rada. Također, službenici Ministarstva unutarnjih poslova, Pomorske policije podnose zahtjeve za isplatu naknade za prekovremeni rad, rad noću, subotom, nedjeljom, blagdanom te rad u smjeni i turnusima.

Druga grupa radnih sporova odnosi se na zahtjeve namještenika zatvora i kaznionica protiv Republike Hrvatske, Ministarstva pravosuđa kao poslodavca, radi pogrešne primjene odredbi Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike. Najveći broj ovih postupaka pokrenut je zbog neusklađenog obračuna plaća od strane pojedinih zatvora i kaznionica s odredbama Kolektivnog ugovora, a vezano za obračun prekovremenog rada, rada noću, na blagdane i neradne dane.

Za ove predmete važno je napomenuti da su sudovi zauzimali različite stavove zbog čega je bilo nužno ulagati revizije protiv pravomoćnih sudskih presuda, a kako bi Vrhovni sud Republike Hrvatske mogao izraziti svoje pravno shvaćanje, čime bi se ostvarila jedinstvena primjena zakona.

Nakon što su sudovi počeli donositi presude u korist tužitelja, državno odvjetništvo je predložilo da računovodstvo zatvora i kaznionica izvrši obračun potraživanja po uložnim tužbama kako bi se izbjeglo provođenje nepotrebnih vještačenja po sudskim vještacima, a sve u cilju smanjenja troškova postupka. Kada se dodatnim provjerama utvrdi da je došlo do krivog obračuna plaća, sklapaju se sudske nagodbe.

3.2.7.3. Primjena Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije – problematika kampova

Zakonom o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije (Narodne novine, broj 92/10 - u daljnjem tekstu Zakon),

definiran je pojam turističkog i ostalog građevinskog zemljišta koje nije procijenjeno odnosno uneseno u temeljni kapital trgovačkog društva u postupku pretvorbe odnosno privatizacije, te je propisan način uređenja imovinskopravnih odnosa na tom zemljištu, kao i način korištenja.

Turističkim zemljištem, u smislu ovoga Zakona, smatraju se između ostalog i kampovi. Najveći broj kampova izgradila su društvena poduzeća i to prije pretvorbe društvenog vlasništva. Temeljem ovog Zakona na kampovima je uspostavljena suvlasnička zajednica nekretnina između Republike Hrvatske i trgovačkog društva kao pravnog sljednika društvenog poduzeća i to srazmjerno veličini odnosno vrijednosti procijenjenog i neprocijenjenog zemljišta i građevina u postupku pretvorbe društvenog poduzeća. Kako ovim Zakonom nije propisana nadležnost upravnog tijela za utvrđenje suvlasničkog omjera, kao što je to propisano za druge nekretnine na koje se odnosi ovaj Zakon, to se razrješavanje suvlasničkih odnosa na ovom turističkom zemljištu provodi po Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, kao općem zakonu. To znači da trgovačko društvo i Republika Hrvatska mogu sklopiti sporazum oko utvrđenja suvlasničkih omjera na nekretninama kampa, a ako se sporazum ne postigne, suvlasnički omjer određuje sud.

Iako su kampovi građevine, oni u pravilu nisu tako uknjiženi u zemljišnim knjigama i u katastru. Osim toga, vlasnički odnosi na kampu su u velikom dijelu nesređeni. Tako je na dan stupanja na snagu Zakona samo je dio zemljišnih čestica koje čine kamp bio uknjižen kao društveno vlasništvo s pravom korištenja, upravljanja i raspolaganja društvenog poduzeća. Iako je bivše društveno poduzeće bilo stvarni nositelj prava upravljanja, korištenja odnosno raspolaganja na nekretninama u kampu, društvena poduzeća uglavnom nisu usklađivala stvarno stanje sa zemljišnoknjižnim stanjem te su danas u zemljišnim knjigama često zaostali stari upisi prava vlasništva na fizičke osobe (iako su te osobe davno deposidirane ili izvlaštene) odnosno zaostali upisi u korist bivših općina (iako su bivše općine te nekretnine sukladno tada važećim propisima dodijelile na korištenje bivšim društvenim poduzećima).

Također postoje i situacije da su današnje jedinice lokalne samouprave na temelju toga formalno (ali pogrešno) upisanog prava u korist njihovih pravnih prednika izvršili uknjižbu prava vlasništva na svoje ime pozivom na prijelazne odredbe Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima koje uređuju pretvorbu prava korištenja u pravo vlasništva.

Ovakva uknjižba prava vlasništva na nekretninama unutar kampova za korist jedinica lokalne samouprave i fizičkih osoba znatno usporava pa i dijelom onemogućava sporazumno utvrđivanje suvlasničkog omjera Republike Hrvatske i trgovačkog društva.

Stoga Republika Hrvatska i trgovačko društvo kao pravni slijednik društvenog poduzeća, a koje je vlasnik objekata u kampu koji su u postupku pretvorbe procijenjeni, moraju najprije riješiti vlasničke odnose s trećim osobama koje su pogrešno uknjižene na nekretninama unutar kampa. Tek se potom stječu uvjeti za određivanje suvlasničkog omjera između Republike Hrvatske i trgovačkog društva na cijelom kampu.

U izvještajnom razdoblju najveći broj postupaka radi rješavanja imovinskopravnih odnosa na kampovima bio je na području rada Županijskog državnog odvjetništva u Puli i Županijskog državnog odvjetništva u Rijeci.

3.2.7.4. Pomorsko dobro

I u izvještajnom razdoblju državna odvjetništva su i dalje imala značajne probleme u sudskim i upravnim predmetima koji se odnose na pomorsko dobro.

Razlog ovome je složenost ovog pravnog režima te podnormiranost važećeg i prijašnjih zakona koji su ga uređivali, a posljedica je veliki broj dvojbi u primjeni propisa u praksi, tisuće nevaljanih upisa prava vlasništva na pomorskom dobru, nedostatak evidencije pomorskog dobra u katastru i zemljišnim knjigama, usporavanje i izigravanje sustava koncesioniranja u praksi tako da čak i općine i gradovi krše zakon; sporo se utvrđuju granice pomorskog dobra, nema efikasnog nadzora te u vezi s time i pravne zaštite, što sve rezultira pravnom nesigurnošću te stvarnim i pravnim neredom, a radi se o izuzetno vrijednom i atraktivnom dijelu teritorija Republike Hrvatske.

Nekretnine na tom području su u statusu općeg dobra i izvan pravnog prometa i na njima se ne može stjecati pravo vlasništva ni druga stvarna prava, ali brojni i to nevaljani upisi u zemljišnoj knjizi dokazuju da zakonska zabrana nije bila dobro provedena. Ne postoji jedinstven sustav upravljanja pomorskim dobrom odnosno posebna uprava ili pravna osoba koja bi upravljala pomorskim dobrom kao što se upravlja poljoprivrednim zemljištem, šumama, cestama i vodama. Nema jedinstvene baze podataka o pomorskom dobru (postoje samo parcijalne evidencije u županijama), posjednicima, koncesionarima, djelatnostima koje se obavljaju, prihodima koji se ostvaruju i plaćanju naknada. Ovakav kontekst onemogućuje učinkovitu stvarnu i pravnu zaštitu pomorskog dobra i stvara velike poteškoće u praksi.

Državna odvjetništva nailaze na najsloženije pravne dvojbe upravo prilikom razrješavanja imovinskopравnih odnosa na nekretninama u statusu pomorskog dobra. Dugo vrijeme u kojem su različito i često nepravilno postupali sudovi u postupcima uknjižbe prava na tim nekretninama zbog nejasne legislative i nedostatka evidencije pomorskog dobra u katastru i zemljišnim knjigama, stvaraju velike poteškoće u praksi i otežavaju zaštitu pomorskog dobra, a posljedica su i zapreke i blokade u raspolaganju tim dobrom ili u obavljanju djelatnosti osoba koje na tom području posluju.

Problem kod utvrđivanja granica pomorskog dobra je i nedostatak jasnih i nedvojbenih kriterija za utvrđivanje granice unutar građevinskog područja, zbog velikog broja izgrađenih objekata uz more, kriterija za sužavanje granice, kao i razne nadležnosti za utvrđivanje granice, veliki broj donesenih akata o granici pomorskog dobra koji nisu provedeni u katastru nekretnina i u zemljišnim knjigama, a značajan je i problem uklopa stvarnog stanja na terenu i važećeg katastarskog plana jer se u slučaju neuklopa pojavljuju nove katastarske čestice uz more ili suprotno, a u nekim situacijama proizlazi da su neke katastarske čestice pod morem (primjerice, na otoku Rabu), što neke u naravi i jesu, što iziskuje provođenje nove katastarske izmjere.

Stoga je za očekivati da će se u novom zakonu o pomorskom dobru koji je u proceduri donošenja razriješiti sva otvorena pitanja, otkloniti dvojbe iz prakse, propisati kriteriji za određivanje raznih prava i obveza i uspostaviti učinkovito i transparentno upravljanje, nadzor te zaštita pomorskog dobra.

Trgovačka društva, kojima su izbrisani neistiniti upisi prava vlasništva, javljaju se sa zahtjevima za naknadu štete zbog gubitka prava vlasništva ili zbog naknade štete radi nezakonitog rada suda. U tužbama navode kako brisanjem prava vlasništva trpe štetu zbog

gubitka kapitala, imovine i nemogućnosti zalaganja nekretnina radi dobivanja kredita, a time i nemogućnosti poslovanja, a iznosi šteta koje potražuju su milijunski.

Stoga je iznimno važno da se u novom zakonu, koji je u proceduri donošenja, jasno propiše koji su upisi prava vlasništva na pomorskom dobru valjani, a koji nevaljani. Također, problem su i ulaganja na pomorskom dobru koja su procijenjena u vrijednost društvenog kapitala prilikom pretvorbe društvenih poduzeća, što trgovačka društva, pravni slijednici tih poduzeća, neprestano aktualiziraju. Naime, postojeći sporovi, a ima ih stalno, uglavnom se odnose na naknadu za nekretnine koje su u postupku pretvorbe procijenjene kao ulaganja, a koja nisu u cijelosti amortizirana.

Veliki broj trgovačkih društava s navedenim problemima, a kojima djelatnost ovisi o korištenju objekata na pomorskom dobru, nakon što Republika Hrvatska putem suda zatraži i ostvari iseljenje i predaju tih objekata, završit će u stečaju i s likvidacijom poslovanja.

U praksi je uočeno je da se u postupku legalizacije nezakonito izgrađenih zgrada vrši legalizacija zgrada izvan pojasa od 6 metara od mora čime se pomorsko dobro de facto svelo na zakonski minimum, protivno načelnim odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama. Stoga bi ovaj problem trebalo otkloniti ili izmjenom i dopunom Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (Narodne novine, broj 86/12) ili ugrađivanjem odgovarajuće odredbe u novom zakonu. Trebalo bi preispitati i odredbu o zabrani legalizacije zgrada na pomorskom dobru obzirom da praksa ukazuje na veliki broj takvih zgrada nelegalno sagrađenih unutar postojećih luka posebne namjene (nautičke luke, sportske, ribarske itd.) ili nezakonitim proširenjem takvih luka, obzirom da je prostor već devastiran, a uklanjanje takvih građevina vrlo skupo pri čemu treba imati u vidu da se radi o osjetljivom i vrlo vrijednom području obale i mora.

3.2.7.5. Naplata tražbina Republike Hrvatske u inozemstvu

Zastupanje pred stranim sudovima obuhvaća i vođenje parničnih i/ili ovršnih postupaka pred sudovima drugih država radi naplate tražbina Republike Hrvatske, što je u nadležnosti Državnog odvjetništva Republike Hrvatske. Ovi predmeti mogu se podijeliti u četiri osnovne skupine:

1. predmeti radi naplate pravomoćno dosuđene tražbine Republike Hrvatske što uključuje glavnice, zakonske zatezne kamate i troškove;
2. predmeti radi naplate sudskih troškova (parnični troškovi i troškovi kaznenog postupka) koje su strani državljani dužni platiti temeljem pravomoćnih presuda i rješenja sudova u Republici Hrvatskoj;
3. predmeti radi naplate oduzete imovinske koristi ostvarene izvršenjem kaznenog djela i
4. predmeti radi naplate protupravno isplaćene invalidnine ili posebnog doplatka koji su plaćani korisnicima u inozemstvu prema rješenjima Grada Zagreba, Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje na temelju Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, odnosno Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji.

Nadležna državna odvjetništva, nakon pravomoćno dovršenih sudskih postupaka u kojima su sudjelovala kao zastupnici Republike Hrvatske, te nakon što utvrde da dužnik

nema prebivalište, niti imovinu u Republici Hrvatskoj, dostavljaju presudu Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske radi pokretanja postupka pred stranim sudom.

Najveći problem u radu na predmetima u kojima je dužnik državljanin zemlje koja nije članica Europske unije, predstavlja okolnost što prije pokretanja postupaka ovrhe u inozemstvu treba kod nadležnog suda u inozemstvu provesti postupak priznanja sudske odluke, a u postupcima radi isplate neosnovano primljenih iznosa invalidnine ili posebnog dodatka najprije kod nadležnog suda u inozemstvu treba provesti parnični postupak. Tek nakon toga moguće je kod nadležnog suda pokrenuti ovršni postupak.

Parnični i ovršni postupci mogu trajati godinama i njihov ishod je uvijek neizvjestan jer ne raspolažemo podacima o imovini i zaposlenju ovršenika, a često nisu poznate ni njihove adrese. Uglavnom se radi o osobama s prebivalištem u Bosni i Hercegovini, Srbiji, SAD, Slovačkoj, Australiji, Švicarskoj itd. Tražbine su u većini slučajeva manje od 10.000 kuna. Problem su i troškovi jer za zastupanje treba angažirati odvjetnika u stranoj državi, a u ovršnim postupcima sve troškove prethodno snosi predlagatelj, odnosno Republika Hrvatska i ti troškovi se naknađuju tek ako ovrha bude uspješno provedena. Do sada je pokrenuto više postupaka u Bosni i Hercegovini radi povrata neosnovano primljenih iznosa invalidnine.

Imajući u vidu visoke troškove i dugotrajnost postupka, te u pravilu vrlo malu vjerojatnost naplate tražbina, smatramo nesvrishodnim vođenje postupaka u inozemstvu, osim u slučaju vrlo visokih tražbina Republike Hrvatske u pojedinom predmetu. Odluku o tome, međutim, može temeljem članka 68. stavak 4. Zakona o proračunu (Narodne novine br. 87/08) donijeti samo Vlada Republike Hrvatske, koja na prijedlog ministra financija može prodati, otpisati ili djelomično otpisati tražbinu. Radi provedbe ovih ovlasti Vlada Republike Hrvatske je donijela Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine broj 76/12) na temelju koje Uredbe se Ministarstvu financija podnose zahtjevi za otpis tražbina za koje postupak radi naplate treba provesti u inozemstvu.

3.2.7.6. Primjena Zakona o sprečavanju sukoba interesa – otvorena pitanja

Zakon o sprečavanju sukoba interesa (Narodne novine, broj 26/11, 12/12, 126/12, 148/13-pročišćeni tekst) u odredbi čl. 17. i 18. propisao je nadležnost državnog odvjetništva za vođenje postupaka radi utvrđivanja ništetnosti pravnih poslova odnosno pravnih akata za koje je Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa utvrdilo da postoji sukob interesa.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa, sukladno navedenim odredbama Zakona dostavlja nadležnom državnom odvjetništvu svoju odluku kojom je utvrđeno postojanje sukoba interesa, radi podizanja tužbe zbog utvrđenja ništetnosti konkretnog pravnog posla odnosno pravnog akta.

Državno odvjetništvo je uvijek ovlašteno podnijeti tužbu sudu radi utvrđenja ništetnosti određenog pravnog posla za kojeg je utvrđeno da postoji sukob interesa. Prema odredbi članka 323. Zakona o obveznim odnosima u slučaju ništetnosti pravnog posla svaka ugovorna strana ima obvezu vratiti drugoj strani sve ono što je primila na temelju takvog pravnog posla, a ako to nije moguće tada plaća odgovarajuću novčanu naknadu. Stoga se kod pravnih poslova koje je sklopila jedinica lokalne i područne (regionalne)

samouprave pojavila dvojba je li državno odvjetništvo ovlašteno tražiti od druge strane vraćanje jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarenu korist odnosno dobit pravnim poslom za kojeg je utvrđeno da je ništetan. S obzirom na sadašnje odredbe Zakona o sprečavanju sukoba interesa kao i odredbe Zakona o državnom odvjetništvu mišljenja smo da je državno odvjetništvo ovlašteno podnijeti zahtjev za vraćanje stečene koristi samo za Republiku Hrvatsku, ali ne i za druge osobe javnog prava.

U praksi bi se moglo dogoditi da ugovor bude utvrđen ništetnim, a da se ostvarena korist ili dobit ne vrati u proračun jedinica lokalne ili područne samouprave, čime bi se izigrala prava volja zakonodavca te cilj i smisao samog Zakona.

Smatramo potrebnim da se prilikom prve izmjene ovog Zakona navedeno pitanje jasno uredi.

3.2.7.7. Primjena Obiteljskog zakona vezano za povrat troškova privremenog uzdržavanja

U izvještajnom razdoblju stupio je na snagu novi Obiteljski zakon (Narodne novine, broj 75/14), koji više ne sadrži odredbe koje uređuju pitanje privremenog uzdržavanja, nego je sada to pitanje cjelovito uređeno Zakonom o privremenom uzdržavanju (Narodne novine, broj 92/14), koji je stupio na snagu 1. rujna 2014.

Dakle, stupanjem na snagu novog Obiteljskog zakona prestale su važiti odredbe članka 244. Obiteljskog zakona (Narodne novine, broj 116/03, 17/04, 136/04, 107/07 i 61/11), po kojem je državno odvjetništvo podnosilo tužbe protiv obveznika uzdržavanja, radi povrata troškova privremenog uzdržavanja, koje su isplatili centri za socijalnu skrb po donesenim rješenjima.

Zakonom o privremenom uzdržavanju propisane su pretpostavke za stjecanje prava na privremeno uzdržavanje, trajanje prava, visina iznosa privremenog uzdržavanja, postupak radi određivanja privremenog uzdržavanja, isplata, usklađivanje iznosa privremenog uzdržavanja, prestanak prava na privremeno uzdržavanje, te pitanje vraćanja isplaćenog iznosa privremenog uzdržavanja.

Tako je člankom 25. i 26. Zakona o privremenom uzdržavanju propisano da isplatom iznosa privremenog uzdržavanja Republika Hrvatska stupa u pravni položaj djeteta i na nju prelaze tražbine uzdržavanja u visini isplaćenog iznosa, a državno odvjetništvo zastupa Republiku Hrvatsku u postupku radi ostvarenja ove tražbine.

Za razliku od ranijeg uređenja, kad je državno odvjetništvo moralo u sudskom postupku tražiti povrat isplaćenog iznosa na ime privremenog uzdržavanja, sada je Zakonom o privremenom uzdržavanju propisano da sam Centar za socijalnu skrb po službenoj dužnosti donosi rješenje kojim će obvezniku uzdržavanja naložiti da u roku od osam dana plati Republici Hrvatskoj isplaćeni iznos privremenog uzdržavanja za svako jednogodišnje ili kraće razdoblje, ako je uzdržavanje trajalo kraće od jedne godine, s pripadajućim zateznim kamatama. Tek ako obveznik uzdržavanja ne ispuni obvezu prema navedenom rješenju tada Centar za socijalnu skrb rješenje s potvrdom ovršnosti dostavlja nadležnom državnom odvjetništvu radi pokretanja ovrhe.

Državno odvjetništvo više nije nadležno pokretati sudski parnički postupak već samo postupak ovrhe, u slučaju neplaćanja po rješenju. Time je pojednostavljen i znatno ubrzan postupak povrata isplaćenih novčanih sredstava iz državnog proračuna po ovoj osnovi, što će utjecati na smanjenje broja parničnih predmeta, a time i rasterećenje sudova i državnog odvjetništva.

Tijekom izvještajnog razdoblja (kako je Zakon o privremenom uzdržavanju stupio na snagu 1. rujna 2014.) imali smo još uvijek u radu veći broj parničnih i ovršnih predmeta za isplatu po ovoj osnovi. Međutim, za napomenuti je da se u najvećem dijelu ta sredstva ne vraćaju u državni proračun jer su obveznici uzdržavanja uglavnom osobe koje su nezaposlene, slabog imovnog stanja, koje nemaju nikakvih registriranih prihoda niti druge imovine iz koje bi se potraživanje moglo naplatiti.

3.2.7.8. Proces uknjižbe vlasništva i drugih stvarnih prava na Republiku Hrvatsku i općih dobara

Uknjižba prava vlasništva Republike Hrvatske na nekretninama od izuzetnog je značaja za Republiku Hrvatsku u cjelini, zaštitu njezine imovine i zato je rad na ovim predmetima stalna zadaća građansko-upravnih odjela državnih odvjetništava.

U prilogu Izvješća nalaze se tablice 34. do 38. na stranici 193. do 198. koje pokazuju rezultate rada na uknjižbi nekretnina koje su prema podacima bivšeg Središnjeg ureda za upravljanje državnom imovinom bile upisane kao društveno vlasništvo i uknjižbi nekretnina koje su rezultat podataka koje je prikupilo samo državno odvjetništvo.

Državno odvjetništvo je do 31. prosinca 2014. obradilo ili provjerilo 1.521.638 katastarskih čestica od ukupno 1.522.356 katastarskih čestica na dopunjenom popisu koji nam je dostavilo Ministarstvo pravosuđa, Sektor za zemljišne knjige. Popis koji nam je dostavljen 2008. godine sadržavao je zemljišnoknjižne podatke o nekretninama koje su bile upisane kao društveno vlasništvo te javno ili opće dobro, a koje su mogle temeljem nekog od brojnih propisa kojima je izvršena pretvorba društvenog vlasništva postati vlasništvo Republike Hrvatske. Zbog toga je državno odvjetništvo moralo pribavljati dodatne podatke od drugih državnih tijela kako bi utvrdilo je li neka čestica i stvarno postala vlasništvo Republike Hrvatske. Zbog neusklađenih evidencija i neupisivanja prava u javnim evidencijama (izbjegavanje plaćanja poreza, neznanje izvanknjižnih vlasnika i dr.) događalo se da su neke nekretnine uknjižene kao vlasništvo Republike Hrvatske, a da treće osobe smatraju da su one njihovo vlasništvo. Ovakve situacije nastoje se riješiti u mirnom postupku izvan suda primjenom odredbe članka 186.a Zakona o parničnom postupku.

Na temelju izvršenih provjera i pribavljenih podataka od nadležnih tijela državno odvjetništvo je do 31. prosinca 2014.:

- uknjižilo 1.096.950 zk. čestica u zemljišnim knjigama kao vlasništvo Republike Hrvatske;
- podnijelo 25.847 prijedloga za uknjižbu sudovima o kojima još nije odlučeno;
- podiglo tužbe radi utvrđenja vlasništva Republike Hrvatske za 154 zk. čestice o kojima se postupci još vode;

- podnijelo zahtjeve upravnim tijelima za utvrđenje vlasništva Republike Hrvatske na temelju članka 77. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine za 1.735 nekretnina, dok je
- za 295.874 katastarske čestice, na temelju pribavljene dokumentacije, utvrđeno da su vlasništvo jedinica lokalne samouprave ili drugih pravnih osoba;
- od ureda nadležnih za poslove prostornog planiranja zatražilo izdavanje uvjerenja o pravnom statusu 25.847 zk. čestica (je li određena nekretnina bila unutar ili izvan granica građevinskog područja na dan stupanja na snagu Zakona o šumama odnosno Zakona o poljoprivrednom zemljištu te tako postala vlasništvo Republike Hrvatske).

Za provjeru je ostalo 718 zk. čestica ili 0,05% (od ukupno 1.522.356 katastarskih čestica).

Osim navedenog, državno odvjetništvo vrši uknjižbu vlasništva Republike Hrvatske ako na bilo koji način dođe do saznanja o nekretninama koje su moguće vlasništvo Republike Hrvatske, a koje nisu bile evidentirane na CD-u i podacima Ministarstva pravosuđa. Tako je do kraja 2014. godine provjereno 210.578 zk. čestica, od čega je izvršena uknjižba vlasništva Republike Hrvatske na ukupno 182.958 zk. čestica, podneseno prijedloga za uknjižbu 16.525 zk. čestica o kojima još nije odlučeno, podignute tužbe radi utvrđenja vlasništva na 3.398 zk. čestica o kojima se još vode postupci, te je po članku 77. Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine podneseno zahtjeva za utvrđenje vlasništva Republike Hrvatske za 2.001 zk. česticu.

S obzirom da u Republici Hrvatskoj preko 280 katastarskih općina nema zemljišne knjige ili su stavljene izvan snage, a tu se također nalaze značajne nekretnine u vlasništvu države, provodimo postupke „polaganja isprava“ kod sudova radi njihove evidencije i zaštite imovinskih interesa države. Do kraja 2014. godine na ovaj način evidentirano je vlasništvo države na 9.347 katastarskih čestica.

U tablici broj 36. na stranici 195. i 196. dani su podaci o primljenim zahtjevima za uknjižbu. U razdoblju od 1. siječnja 2009. do kraja 2014. godine osnovano je u državnim odvjetništvima ukupno 79.449 predmeta, od toga je čak 73% predmeta ili 61.242 osnovano po službenoj dužnosti. U istom razdoblju samo 7.209 predmeta osnovano je na prijedlog trgovačkih društava koja upravljaju i/ili raspolažu nekretninama u vlasništvu države (Hrvatske vode, Hrvatske šume d.o.o., Hrvatske željeznice d.o.o., Hrvatske ceste d.o.o.). Ipak, u 2014. godini broj prijedloga je povećan za 25% u odnosu na prethodnu godinu zbog većeg angažmana Hrvatskih cesta d.o.o. i Hrvatskih voda.

Može se zaključiti da još uvijek neke pravne osobe ali i jedinice lokalne samouprave nisu svjesne značaja uknjižbe vlasništva nekretnina i činjenice da se radi o postupku koji traži kontinuiran i sistematičan rad.

Nažalost, najčešće se pitanje uknjižbe vlasništva i rješavanja imovinskopravnih odnosa postavi tek kad se pojavi zainteresirani investitor ili određeni projekt koji bi se mogao financirati iz fondova Europske unije i ako se problem ne može odmah riješiti odgovornost se najčešće prebacuje na pravosuđe.

3.2.7.8.1. Postupci izmjere, osnivanja i preoblikovanja zemljišnih knjiga

Osnivanje, obnova i dopuna zemljišnih knjiga, kao sustavnog načina usklađivanja podataka zemljišnih knjiga i katastra označene su u strategiji zemljišnih knjiga i katastra kao jedan od prioriternih poslova zemljišnoknjižnih sudova i katastarskih ureda. U tom kontekstu nužno je da svi sudionici postupka, a time i nadležna državna odvjetništva kao stranke u postupku, aktivno sudjeluju u svim postupcima osnivanja, obnove i dopune zemljišnih knjiga.

Nakon dovršetka katastarske izmjere provodi se izlaganje novih katastarskih operata i otvaranje novih z.k. uložaka, za koje poslove se osnivaju katastarska i sudska povjerenstva koja kroz paralelni i istodobni rad osiguravaju otvaranje novih zemljišnih knjiga.

Potrebno je istaknuti da ovi poslovi ne spadaju u redovne poslove provedbe upisa u zemljišnu knjigu, već se radi o postupcima koji se provode kontinuirano i uz sudjelovanje stranaka, a s ciljem potpunog usklađenja katastarskih i zemljišnoknjižnih evidencija kroz donošenje novih zemljišnih knjiga, te je nužno osigurati aktivno sudjelovanje svih sudionika postupka.

Prema podacima Ministarstva pravosuđa, Službe za zemljišnoknjižno pravo, do kraja 2014. godine otvorene su 183 nove zemljišne knjige, dovršena je katastarska izmjera i započela je obnova zemljišnih knjiga za 68 katastarskih općina, dovršena je katastarska izmjera u 93 katastarske općine, ali nije započela obnova zemljišnih knjiga, a u tijeku je katastarska izmjera u 50 katastarskih općina.

To znači da se nastavno očekuje rad na osnivanju, obnovi i dopuni zemljišnih knjiga za 161 katastarsku općinu, a po dovršetku katastarske izmjere za još 50 katastarskih općina.

U ovim složenim i dugotrajnim postupcima (rad na jednoj katastarskoj općini traje i dvije pa i više godina) sudjeluje i državno odvjetništvo kao zastupnik države. Obavljanje ovih poslova stvara i dodatne materijalne troškove koji dosad nisu planirani u proračunskim stavkama državnog odvjetništva.

Radi otklanjanja određenih zapreka i ubrzavanja ovih postupaka koji su značajni, ne samo zbog zaštite imovine Republike Hrvatske, već i zbog bržeg i kvalitetnijeg načina raspolaganja nekretninama, a time i poticanja ulaganja, državno odvjetništvo je predložilo izmjene i dopune pojedinih odredbi Zakona o zemljišnim knjigama, što je i prihvaćeno posljednjim izmjenama i dopunama tog Zakona.

Zadnje izmjene Zakona o zemljišnim knjigama otvaraju mogućnost osnivanja, obnove i dopune zemljišnih knjiga i za dijelove katastarske općine, a kroz preoblikovanje zemljišnih knjiga i usklađivanje podataka zemljišne knjige i katastra bez provedbe novih katastarskih izmjera.

Smatramo da bi bilo zbog istih razloga nužno izvršiti i određene izmjene i dopune Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina, te izmjenu većeg broja podzakonskih akata.

Uz potrebu donošenja propisa radi otklanjanja uočenih smetnji u obavljanju poslova bilo bi nužno osigurati i sudjelovanje svih relevantnih institucija, pa time i Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u izradi katastarskih propisa jer bi primjerice označavanje pravnog statusa nekretnine (šumsko zemljište, građevinsko zemljište i sl.) o kojem ovisi i način raspolaganja, značajno ubrzalo rješavanje imovinskopравnih odnosa. Predložili smo da se u predstojećim izmjenama zakona u katastru kao kultura nekretnine upisuju kampovi i golf tereni i ribnjaci. Zbog posebnog značaja upravljanja graničnim prijelazima potrebno je također kao kulturu odnosno nekretninu označiti i granični prijelaz.

U praksi postoji velik broj geodetskih elaborata koji su provedeni u katastru, a nisu provedeni u zemljišnim knjigama. Smatramo da bi se izmjenama određenih propisa moglo osnažiti ove elaborate što bi omogućilo da ti već izrađeni i naplaćeni elaborati koji se nalaze u katastru budu provedeni u zemljišnim knjigama. Time bi se riješio velik broj nekretnina bez novih dodatnih troškova i u kratkom roku.

3.2.7.8.2. Uknjižba šuma i šumskog zemljišta

Uknjižba prava vlasništva Republike Hrvatske na šumama i šumskom zemljištu vrši se na temelju podataka i dokumentacije koju nam dostavljaju Hrvatske šume d.o.o., koje upravljaju i gospodare šumama i šumskim zemljištem u vlasništvu države, odnosno Uprave šuma na terenu.

Prema podacima Hrvatskih šuma d.o.o., od ukupne površine šuma u vlasništvu Republike Hrvatske, koja prema zadnjim podacima iznosi 2.039.192,46 ha uknjiženo je 1.805.438,15 ha, 88,53% površina, a od toga postotka u 2014. godini uknjiženo je 10,89% ukupnih površina šuma i šumskog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske.

U postupcima uknjižbe šuma i šumskog zemljišta javljali su se najveći problemi na području Istarske i Splitsko-dalmatinske županije zbog različitog stava sudova s tog područja. S obzirom da je Vrhovni sud Republike Hrvatske donio odluke i izrazio svoj pravni stav o spornim pitanjima koja obvezuju sve sudove, očekujemo da će se ubrzati postupci uknjižbe prava vlasništva Republike Hrvatske na šumama i šumskom zemljištu.

3.2.7.8.3. Uknjižba poljoprivrednog zemljišta

U Republici Hrvatskoj ne postoji popis čestica zemlje i površina poljoprivrednog zemljišta koje su na temelju zakona iz 1991. godine postale vlasništvo države. Zato se uknjižba, u pravilu, vrši na temelju podataka koje državno odvjetništvo samo pribavlja od nadležnih tijela. Potvrda da su se određene nekretnine na dan stupanja na snagu Zakona o poljoprivrednom zemljištu iz 1991. godine nalazile izvan granica građevinskog područja je temeljna pretpostavka za uknjižbu i podatak kojeg je najteže pribaviti, odnosno kojeg se predugo čeka što utječe na trajanje postupka uknjižbe.

Poseban je problem poljoprivredno zemljište za koje nema dokumentacije iz koje bi proizlazilo na koji način je preneseno u društveno vlasništvo jer su fizičke osobe ostale upisane u zemljišnim knjigama kao vlasnici. U praksi se radi o velikim površinama poljoprivrednog zemljišta koje su bivši PIK-ovi kupovali ili vršili zamjene zemljišta ili je bio proveden postupak arondacije, što nije bilo provedeno u zemljišnim knjigama. Uknjižba na ovom zemljištu moguća je jedino na način da se podignu tužbe protiv

upisanih vlasnika odnosno njihovih nasljednika ili pokretanje zemljišnoknjižnih ispravnih postupaka, za što treba osigurati dodatna sredstva.

3.2.7.8.4. Upis pomorskog dobra

Tijekom 2014. godine državno odvjetništvo je nastavilo s podnošenjem prijedloga za upis pomorskog dobra temeljem rješenja nadležnog tijela o granici, ali i temeljem samog zakona. Međutim, upis pomorskog dobra i dalje teče sporo i uz brojne poteškoće.

Poseban problem je različita praksa sudova u pogledu upisa pomorskog dobra. Naime, neki sudovi provode upis, neovisno o tome je li ili nije upisano pravo vlasništva treće osobe na toj nekretnini, smatrajući da je pomorsko dobro određeno samim zakonom, dok drugi sudovi dozvoljavaju i provode upis pomorskog dobra samo ako je predmetna nekretnina u zemljišnim knjigama upisana kao društveno vlasništvo, općenarodna imovina i sl. i na kojoj nema upisa prava vlasništva. U takvim predmetima nužno je i nadalje podnositi izvanredne revizije sukladno članku 382. stavku 2. Zakona o parničnom postupku kako bi Vrhovni sud Republike Hrvatske mogao izraziti svoje pravno shvaćanje i tako utjecati na stvaranje jedinstvene sudske prakse.

3.2.7.8.5. Upis zgrada i uknjižba vlasništva na stanovima i zgradama

Uknjižba prava vlasništva na zgradama i stanovima je posebno složena, skupa i dugotrajna jer najveći dio objekata uopće nije upisan u zemljišnim knjigama. Potrebno je najprije izvršiti upis zgrade u zemljišnoj knjizi, a nakon toga izvršiti etažiranje zgrade da bi se tek tada mogli uknjižiti stanovi i poslovni prostori kao posebni dijelovi zgrade. Zbog nedostatka novca ovaj proces u praksi teče jako sporo.

U 2010. godini stupio je na snagu Pravilnik o povezivanju zemljišne knjige i knjige položenih ugovora i upisu vlasništva posebnog dijela zgrade što je omogućilo intenzivniji rad na ovoj vrsti predmeta. Prema ovom Pravilniku Republika Hrvatska je dužna sudjelovati u ovim postupcima ne samo kad je vlasnica posebnog dijela zgrade (stana, poslovnog prostora), već i onda kad nije moguće utvrditi tko je vlasnik.

3.2.7.8.6. Uknjižba javnog vodnog dobra, javnih cesta i željezničke infrastrukture

a) Uknjižba javnog vodnog dobra

Zakon o vodama koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. izričito je obvezao Hrvatske vode da moraju dostavljati državnom odvjetništvu potrebne podatke za uknjižbu javnog vodnog dobra.

Državno odvjetništvo ne raspolaže podacima o broju čestica koje imaju pravni status javnog vodnog dobra. Međutim, iako je novi Zakon o vodama značajno pojednostavio, a time omogućio brži postupak uknjižbe, ipak ocjenjujemo da uknjižba ovih nekretnina teče presporo. Dovršetak ovog procesa ovisi o Hrvatskim vodama koje trebaju sve podatke potrebne za uknjižbu dostavljati nadležnim državnim odvjetništvima.

Od 1. siječnja 2009. do kraja 2014. godine Hrvatske vode su dostavile potrebnu dokumentaciju i inicirale uknjižbu javnog vodnog dobra u ukupno 4.774 predmeta. Međutim, u 2014. godini Hrvatske vode su inicirale uknjižbu javnog vodnog dobra samo

u 439 predmeta. Imajući u vidu brojne rijeke, jezera i vodotoke i dr. u Republici Hrvatskoj smatramo da ovaj postupak teče presporo i neizvjesno je kad će ovim tempom postupak uknjižbe javnog vodnog dobra uopće biti dovršen.

b) Uknjižba javnih cesta

Zakon o cestama koji je donesen 2011. godine, riješio je dugogodišnji problem pravnog statusa javnih i nerazvrstanih cesta i uknjižbe izgrađenih cesta. Najveći broj cesta u Republici Hrvatskoj nije upisan u zemljišnim knjigama zbog nepostojanja propisane dokumentacije (građevinskih dozvola, projektne dokumentacije ili uporabne dozvole). Odredbama ovog Zakona propisano je da će se uknjižba izgrađenih cesta izvršiti na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta kojom se određuju autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste koju donosi ministar nadležan za poslove prometa i geodetskog elaborata kojim je snimljeno izvedeno stanje. Državna geodetska uprava je izradila naputak kojim je određeno što sve mora sadržavati navedeni geodetski elaborat, a koji financiraju upravitelji cesta, pa je time otklonjena i posljednja formalna zapreka za provođenje postupka uknjižbe. Daljnji tijek i brzina uknjižbe ovisit će isključivo o angažmanu i organizaciji pravnih osoba koje upravljaju cestama.

U svim predmetima u kojima je državno odvjetništvo zaprimilo potrebnu dokumentaciju podneseni su prijedlozi za uknjižbu nadležnom sudu. Na temelju dostavljene dokumentacije Hrvatskih cesta d.o.o. pokrenuto je 2.335 postupaka, a na temelju isprava koje su dostavile Hrvatske autoceste d.o.o. pokrenuto je 486 postupaka.

c) Uknjižba željezničke infrastrukture

Na temelju podataka i dokumentacije koju dostavlja HŽ-Infrastruktura d.o.o. za zemljišnoknjižni upis željezničke infrastrukture nadležna državna odvjetništva podnijela su od 2009. do kraja 2014. godine ukupno samo 478 prijedloga radi uknjižbe prava vlasništva Republike Hrvatske u statusu javnog dobra željezničke infrastrukture. Smatramo da i ovaj postupak teče presporo.

3.2.8. Rad na zaštiti zakonitosti u građanskim i upravnim predmetima

Rad na zaštiti zakonitosti odnosi se na posebna ovlaštenja Državnog odvjetništva, i to za podnošenje zahtjeva za izvanredno preispitivanje zakonitosti pravomoćne presude temeljem Zakona o upravnim sporovima, kao i na ovlaštenje za pokretanje postupaka temeljem posebnih zakona, npr. Zakona o obveznim odnosima, Zakona o udrugama, Obiteljskom zakonu i dr.

U 2014. godini u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske zaprimljeno je 155 predmeta, od kojih je 146 bilo prijedloga za podnošenje zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćnih presuda upravnih sudova i 9 prijedloga za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti u građanskim predmetima. Podneseno je 18 zahtjeva za izvanredno preispitivanje zakonitosti presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, dok su u 128 predmeta prijedlozi odbijeni.

3.2.9. Ostali poslovi u građansko-upravnim odjelima

Zamjenici Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske su u 2014. godini sudjelovali u radu Pravosudne akademije i Državne škole kao autori obrazovnih materijala i predavači. Također su bili članovi radnih skupina za izradu nacрта brojnih zakona i podzakonskih propisa kao što su Zakon o parničnom postupku, Zakon o zemljišnim knjigama, Zakon o izvanparničnom postupku, Zakon o izvlaštenju, Zakon o komasaciji, Ovršni zakon, Zakon o stečaju, Zakon o privremenom uzdržavanju, Zakon o humanitarnoj pomoći i dr. Bili su članovi i sudjelovali u radu pojedinih povjerenstava, stručnih radnih skupina i dr.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske često, na poziv nadležnih tijela i pravnih osoba koje upravljaju i gospodare nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, sudjeluje na sastancima pružajući pravnu pomoć u rješavanju imovinskopравnih odnosa između Republike Hrvatske, s jedne strane te jedinica lokalne ili područne samouprave, kao i građana i pravnih osoba, s druge strane.

3.3. Ostali poslovi iz nadležnosti državnog odvjetništva

Za uspješan rad u postupku bitno je prije donošenja odluke o prijavi prikupiti potrebne podatke i dokaze u čemu državni odvjetnik u kaznenim predmetima teško može biti uspješan bez dobre suradnje s policijom i drugim tijelima državne vlasti, a u građanskim i upravnim predmetima bez pomoći i suradnje državnih tijela koje zastupa. Također je za uspješan rad važan nadzor nad radom nižih državnih odvjetništava, edukacija i instruktivna djelatnost, te međunarodna pravna pomoć.

Kvalitetan rad u prethodnom postupku, posebno provođenje izvida i dokaznih radnji može kasnije značajno ubrzati sudski postupak. Prikupljanje dokaza u skladu sa zakonom uvjet je za uspješno vođenje postupka. Ukoliko se već u ovoj fazi uspije prikupiti dokaze koji neosporno ukazuju na uspijeh u postupku, od značaja je i za alternativne načine rješavanja postupka, odnosno sporova, čime se pored ostalog smanjuje rad suda.

U nekim slučajevima je dokaze relativno jednostavno prikupiti, posebno ako se radi o materijalnim dokazima, dok je u drugim slučajevima potrebno koristiti sva znanja i vještine da bi se dokazi osigurali.

3.3.1. Izvidi kaznenih djela i ograničenje temeljnih prava i sloboda

U istraživanju kaznenih djela i otkrivanju počinitelja policija i državno odvjetništvo koriste različite metode, zavisno o kojim djelima se radi i posebno njihovoj opasnosti po zajednicu. Prikupljanje podataka provođenjem kriminalističkih istraživanja i izvida je uobičajeni način rada i u pravilu se tim radnjama, osim samog dovođenja ako se pozvana osoba ne odazove na poziv policije, posebno ne zadire u temeljna prava i slobode građana. U slučajevima teških kaznenih djela, posebno organiziranog kriminala, trgovine drogama i korupcijskim kaznenim djelima dokazi se često ne mogu pribaviti na klasični način provođenjem izvida, čije provođenje državni odvjetnik uglavnom nalaže policiji.

U slučajevima kada se izvidi ne mogu provesti ili bi to bilo povezano s nerazmjernim teškoćama, a postoje osnove sumnje da je počinjeno teško kazneno djelo navedeno u katalogu koji je dan u članku 334. Zakona o kaznenom postupku, moguće je provoditi posebne dokazne radnje. Kada se dakle radi o tim najtežim djelima, koja su posebno navedena državni odvjetnik može temeljem članka 332. Zakona o kaznenom postupku zahtijevati od suca istrage da protiv osobe, za koju postoje osnove sumnje da je sama počinila kazneno djelo ili zajedno s drugim osobama sudjelovala u počinjenju takvog kaznenog djela, izdavanje naloga za provođenje posebnih dokaznih radnji, kojima se privremeno ograničavaju određena ustavna prava građana.

Posebne dokazne radnje provodi policija. Kako se tim radnjama značajno zadire u temeljna prava i slobode to su zakonom propisani uvjeti kada one mogu biti naložene, ali i način provedbe i kontrole zakonitosti provedbe, kako od strane državnog odvjetnika, tako i od strane suca istrage.

Zakonom je propisano trajanje posebnih dokaznih radnji zavisno od toga da li se radi o dokazivanju najtežih djela (na primjer: kaznenih djela terorizma ili djela vezanih uz terorizam) kada te radnje mogu trajati godinu dana, ili iznimno za najteže oblike mogu

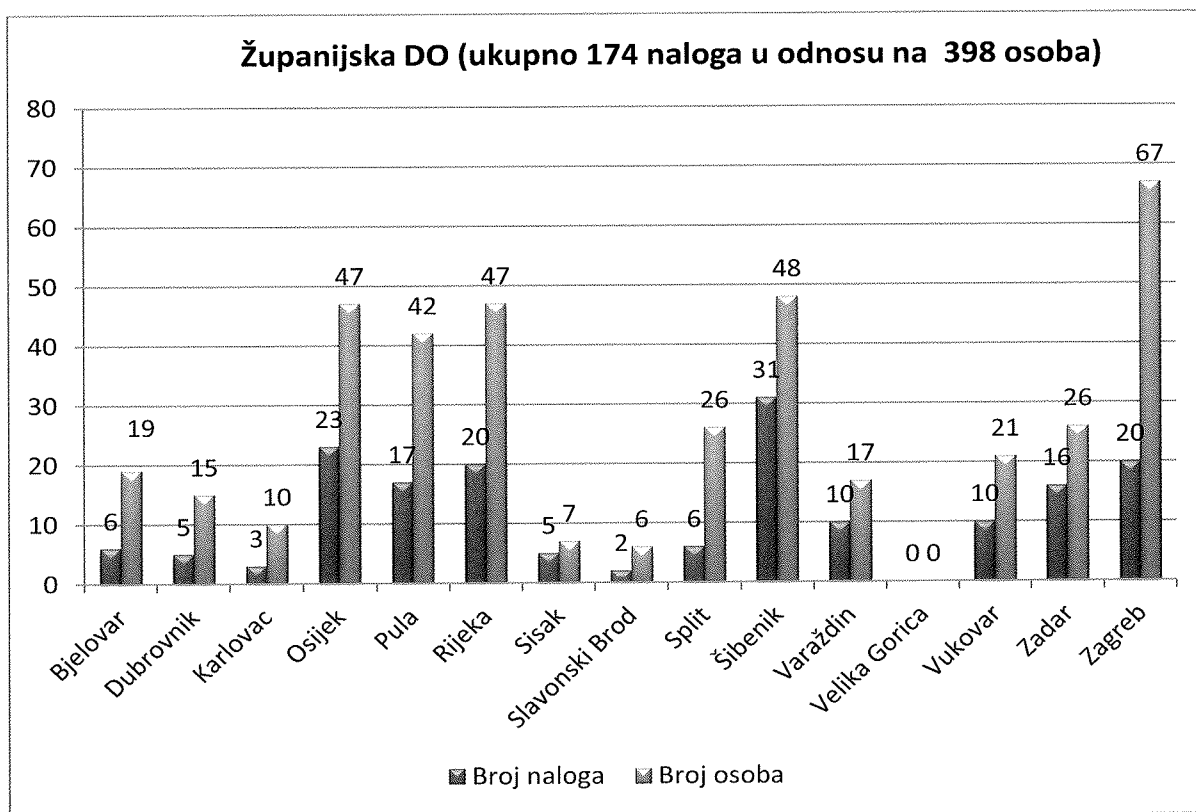
trajati godinu i pol, ili drugim lakšim kaznenim djelima iz kataloga kada traju najduže šest mjeseci.

Tijekom 2014. godine na zahtjev državnog odvjetnika suci istrage izdali su 389 naloga. Od ukupnog broja naloga njih 26% se odnosi na razne oblike organiziranog kriminala, 25% na trgovinu drogom itd.

Imajući u vidu težinu zadiranja u osobna prava i slobode državno odvjetništvo u svakom slučaju kritički ocjenjuje da li su ispunjeni uvjeti za zahtijevanje izdavanja naloga prije nego što traži izdavanje od suca istrage, a prilikom provođenja posebnih dokaznih radnji one se neprekidno nadziru kako bi se prestalo s njihovom primjenom čim za tim nema potrebe. Pri tome broj naloga, a samim time i broj osoba u odnosu na koje je izdan nalog raste linearno nego varira iz godine u godinu. Tako se u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu bilježi porast naloga, da bi u 2014. godini bio zabilježen pad u odnosu na 2013. godinu (758 naloga u 2013. godini u odnosu na 2220 osoba i 389 naloga u odnosu na 969 osoba u 2014. godini).

U 2014. godini u nadležnosti USKOK-a sudac istrage je izdao 215 naloga u odnosu na 571 osobu, dok je u nadležnosti županijskih i općinskih državnih odvjetništava izdano 174 naloga u odnosu na 398 osoba. Radi ocjene da li je ovaj broj naloga velik samo napominjemo da je tijekom 2014. godine primljeno 64.383 kaznenih prijava. Ukoliko taj broj prijava podijelimo s brojem naloga proizlazi da su dokazne radnje korištene jednom u odnosu na svaku 165 prijavu.

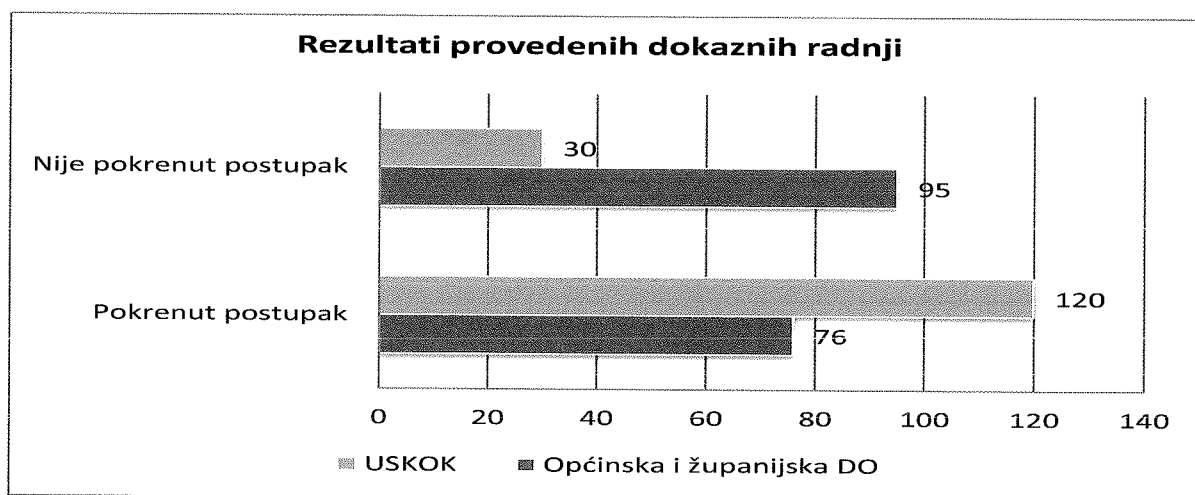
U donjem grafikonu dan je prikaz o broju naloga i broju osoba po županijskim državnim odvjetništvima.

U praksi posebne dokazne radnje ne traju onoliko koliko je to moguće po zakonu. Državno odvjetništvo i policija tijekom trajanja posebnih dokaznih radnji stalno prate da li posebne dokazne radnje daju rezultate i cijene potrebu daljnjeg provođenja. Zahvaljujući tome velika većina posebnih dokaznih radnji ne traje duže od dva mjeseca. U 2014. godini 44% naloženih posebnih dokaznih radnje je završeno prije isteka dva mjeseca.

Sudac istrage daje nalog za provođenje posebnih dokaznih radnji isključivo na obrazloženi zahtjev državnog odvjetnika. Naložiti se mogu samo one radnje koje su navedene u članku 332. Zakona o kaznenom postupku. Te radnje, u grubo možemo podijeliti na radnje koje se odnose na slušanje i snimanje razgovora, presretanje, prikupljanje i snimanje računalnih podataka, snimanje i praćenje osoba i simulirane poslove i nadzirani prijevoz i isporuku predmeta kaznenog djela. U velikoj većini nalog se daje za nadzor i tehničko snimanje telefonskih razgovora i drugih komunikacija na daljinu, bilo samostalno ili u kombinaciji s tajnim praćenjem i tehničkim snimanjem osoba i predmeta, te se rijetko nalažu druge radnje.

Kao što je rečeno nalozi za provođenje posebnih dokaznih radnji izdaju se za najteža kaznena djela i to isključivo ako se na drugi način ne bi mogli provesti izvidi i pribaviti potrebni podaci. Radi ocjene o opravdanosti njihovog provođenja dajemo podatke o uspješnosti, s time da je potrebno još jednom naglasiti kako se nalog može dati isključivo ako se izvidi ne bi mogli provesti na drugi način. Podaci u donjem grafikonu pokazuju kako je primjena mjera u nadležnosti USKOK-a uspješnija nego u redovnoj nadležnosti.

Gore navedeni podaci pokazuju da je u 196 slučajeva na osnovu provedenih posebnih dokaznih radnji pokrenut kazneni postupak za teška i najteža kaznena djela u kojima postupci bez toga ne bi bili pokrenuti. Ti postupci u pravilu završavaju osuđujućom presudom jer su dokazi prikupljeni na ovaj način kvalitetni i vjerodostojni.

Pored samog restriktivnog korištenja, državno odvjetništvo pazi i na privatnost drugih osoba protiv kojih nije izdan nalog, jer se zbog same prirode tih radnji neminovno tijekom njihovog provođenja snimaju bilo razgovori koji nisu od interesa za postupak ili osobe koje su se slučajno zatekle na mjestu koje se nadzire. Kako bi se zaštitila privatnost tih drugih osoba državni odvjetnici su dužni izdvojiti samo one razgovore i snimke koje su dokaz u postupku i predložiti sucu istrage davanje odobrenja za takvo korištenje. U

tom slučaju cjelovite snimke nisu dio kaznenog spisa i ne pregledavaju se na raspravi. Ovime se štiti privatnost kako okrivljenika i članova njihovih obitelji, tako i drugih osoba.

Osim za provođenje posebnih dokaznih radnji, nakon izmjena Zakona o kaznenom postupku u prosincu 2013. godine, potreban je nalog suca istrage za provjeru uspostavljanja telekomunikacijskog kontakta kako bi se izlisti tih kontakata mogli koristiti kao dokaz u postupku.

Iz obavijesti županijskih državnih odvjetništava proizlazi da se nalog suca istrage traži rijetko i tijekom 2014. godine prema dostupnim podacima izdano je manje od sto naloga za dostavljanje za provjeru telekomunikacijskih kontakata.

3.3.2. Međunarodna pravna pomoć i suradnja

Tijekom 2014. godine Državno odvjetništvo Republike Hrvatske nastavilo je s međunarodnom suradnjom u okviru regionalnih, europskih ili globalnih asocijacija, a uz navedeno potrebno je navesti redovne poslove na predmetima međunarodne pravne pomoći te pravosudne suradnje u okviru Europske unije.

Svake godine povećava se broj kaznenih predmeta u kojima se pruža međunarodna pravna pomoć i suradnja, tako da je u 2010. godini bilo 285 predmeta, u 2011. godini 295 predmeta, u 2012. godine bilo je 357 predmeta, u 2013. godini u radu je ukupno 450 predmeta, dok je u 2014. godini u radu bilo 652 predmeta. Od navedenog u 272 predmeta radilo se o zamolnicama tzv. male međunarodne pravne pomoći, ustupa predmeta drugoj državi bilo je 74, dok je u 83 predmeta došlo do preuzimanja kaznenog progona od stranih država. U istom razdoblju bilo je 109 potraga, 2 predmeta izručenja i 7 zahtjeva za transfer.

Nakon pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju državna odvjetništva imaju porast broja kaznenih predmeta s međunarodnim elementom u kojima je došlo do pravosudne suradnje s drugim pravosudnim tijelima zemalja članica Europske unije. Tijekom 2014. godine županijska državna odvjetništva izdala su 21 europski uhidbeni nalog te su zaprimili 73 europska uhidbena naloga temeljem kojih je iniciran postupak izvršenja europskog uhidbenog naloga u Republici Hrvatskoj. Ukupno su izvršene 53 predaje traženih osoba. U 31 predmetu državna odvjetništva su izdala ili zaprimila naloge za osiguranje imovine ili dokaza odnosno oduzimanje imovinske koristi, dok su mjesno nadležna županijska državna odvjetništva zaprimila 5 europskih dokaznih naloga, a izdala su 1 takav nalog.

U odnosu na strukturu kriminaliteta obuhvaćenih klasičnom međunarodnom pravnom pomoći, treba navesti da se radi o kaznenim djelima izazivanja prometne nesreće, krivotvorenja isprave, protuzakonitog prebacivanja osoba preko državne granice, dok se u predmetima pravosudne suradnje s zemljama članicama Europske unije radilo o kaznenim djelima zloporabe položaja i ovlasti, zloporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju, prijevare, računalne prijevare, teške krađe i dr.

Povećana je suradnja putem Eurojust-a, tako da je u radu bilo ukupno 205 predmeta, dok je prethodne godine osnovano 123 predmeta. Razna domaća tijela uputila su 20 zahtjeva preko nacionalnog predstavnika Republike Hrvatske u Eurojust-u, dok je 58 zahtjeva zaprimljeno iz država članica EU koje su bile upućene raznim tijelima u

Republici Hrvatskoj. U domaćim kaznenim postupcima s međunarodnim elementom korištenje Eurojust-a i Europske pravosudne mreže pokazalo se vrlo učinkovitim u praksi. Radi se o kaznenim predmetima koji uključuju suradnju domaćih državnih odvjetništava s jednom ili dvije države članice Europske unije, a odnosi se na koordinaciju istrage, požurivanje postupanja po zamolnicama za međunarodnu pravnu pomoć, pribavljanje dopunskih podataka i dr.

U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske imenovane su tri kontakt osobe za Europsku pravosudnu mrežu u kaznenim stvarima, time da je jedna osoba ujedno i nacionalni predstavnik Republike Hrvatske u Europskoj pravosudnoj mreži zadužena za njezino koordiniranje. Tijekom 2014. godine održana su dva nacionalna sastanka Europske pravosudne mreže u kaznenim stvarima, s time da su jednom sastanku prisustvovala i kontakt osobe nacionalnog koordinativnog sustava EUROJUST-a, a koji sustav većim dijelom čine kontakt osobe imenovane iz Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. Valja napomenuti da navedeni koordinativni nacionalni sustav u praksi olakšava rad kontakt osobama čime je olakšano i ubrzano postupanje po zahtjevima u predmetima od posebnog interesa za Europsku uniju.

U 2014. godini nastavljena je neposredna razmjena podataka i pružanje pomoći onim tužiteljstvima i državnim odvjetništvima drugih zemalja sa kojima je Državno odvjetništvo Republike Hrvatske potpisalo Protokol odnosno Memorandum o suglasnosti u ostvarivanju i unapređivanju suradnje protiv svih oblika teškog kriminala. Predmet ove pravne pomoći je razmjena korisnih informacija, obavijesti o adresama, razmjena preslika dokumenata, evidencija, podataka potrebnih radi vještačenja, podaci o imovini, tijeku kaznenih postupaka i sl.

3.3.2.1. Suradnja s Uredom zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske tijekom godine prima zahtjeve Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava vezano za zahtjeve (tužbe) koje su Europskom sudu za ljudska prava podnijeli pojedinci ističući neku od povreda Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Stoga, dio poslova koje obavlja državno odvjetništvo jest i pružanje potpore i pomoći Uredu zastupnika pred Europskim sudom za ljudska prava u pripremi očitovanja u pojedinim predmetima i dostavljanje dokumentacije potrebne za obranu Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava

Osim što čini dostupnim sve relevantne činjenice i isprave potrebne Uredu, državno odvjetništvo sastavlja i očitovanja o činjenicama predmeta sukladno upitima Ureda zastupnika te aktivno sudjeluje u pripremi očitovanja tom sudu kad se zahtjev (tužba) protiv države odnosi na postupanje državnog odvjetništva, bilo u postupanju u kaznenim ili građanskim predmetima.

U pojedinim činjenično i pravno složenijim predmetima održavaju se i sastanci s Uredom kako bi se razjasnile činjenice konkretnog predmeta i dogovorio način postupanja. Ovakav način postupanja istovremeno pomaže približavanju konvencijskog prava državnom odvjetništvu u konkretnim okolnostima predmeta koji se nalazi pred Europskim sudom za ljudska prava. U predmetima koji uključuju i druga državna tijela (to je do sada bila u većini slučajeva policija), sazivaju se zajednički sastanci.

U 2014. godini Kazneni odjel Državnog odvjetništva Republike Hrvatske zaprimio je zahtjeve Ureda u pedeset (50) kaznenih predmeta i dva (2) građanska predmeta te je u svim dostavilo svoje očitovanje u traženim rokovima.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske, putem svojeg predstavnika, član je i Stručnog savjeta za izvršenje presuda i odluka Europskog suda za ljudska prava te kroz suradnju s Odjelom za izvršenje presuda i odluka Europskog suda za ljudska prava Ureda zastupnika Republike Hrvatske pred Europskom sudom za ljudska prava aktivno sudjeluje u postupcima izvršenja presuda i odluka koje se odnose na postupanje državnog odvjetništva.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske redovito prati sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava te se presude od većeg značaja objavljuju na Intranetu državnog odvjetništva ili dostavljaju svim županijskim državnim odvjetništvima. Posebna je važnost dana provođenju stručnog usavršavanja državnih odvjetnika na temu Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, te je u organizaciji Pravosudne akademije u 2014. godini održano 13 radionica.

3.3.3. Nadzor nad radom nižih državnih odvjetništava

U tijeku 2014. godine nastavljena je nadzorna i instruktivna djelatnost u odnosu na niža državna odvjetništva. Ta djelatnost se realizira kroz davanje pojašnjenja i pravnih mišljenja u pojedinim predmetima, te kroz preglede i davanje primjedbi tijekom rada na drugostupanjskim predmetima.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske posebno nadzire i prati rad nižih državnih odvjetništava i po potrebi usmjerava taj rad i vrši preglede rada županijskih državnih odvjetništava. Županijska državna odvjetništva redovito vrše nadzor i preglede rada općinskih državnih odvjetništava.

Osim pregleda, nadzorna funkcija vrši se kroz davanje mišljenja u vezi rada na pojedinim predmetima, praćenje rada kroz razmatranje predmeta u drugom stupnju, te neposrednim nadzorom rada u važnim predmetima. Nadzorna i instruktivna djelatnost je bitna za ujednačavanje postupanja i sprečavanja mogućih zlouporaba.

Osim navedenog u obavljanju poslova državnoodvjetničke uprave Državno odvjetništvo Republike Hrvatske prati i nadzire rad nižih državnih odvjetništava u obavljanju ovih poslova i po potrebi predlaže Državnoodvjetničkom vijeću imenovanje novih državnih odvjetnika, odnosno razrješenje u onim slučajevima kada je to nužno za pravilno i zakonito obavljanje državnoodvjetničkih poslova.

3.3.4. Zajednički rad s policijom i drugim državnim tijelima

Državno odvjetništvo u radu na većini kaznenih predmeta uspješno je onoliko koliko je uspješna policija i druga tijela u otkrivanju kaznenih djela i počinitelja, te u prikupljanju podataka i dokaza nužnih za uspješni završetak postupka. U velikoj većini slučajeva najprije tijela otkrivanja provode istraživanja i nakon što se utvrdi postojanje osnova sumnje obavještavaju državno odvjetništvo. Tek u manjem dijelu onih posebno složenih predmeta državno odvjetništvo (pretežito USKOK) samo provodi izvide, te neposredno nadzire i usmjerava rad policije.

Načini i modaliteti zajedničkog rada razmatraju se na sastancima između nadležnih državnih odvjetništava i policije, te po potrebi i drugih tijela. Zajednički rad s policijom je samo u manjem dijelu normiran zakonima. Međusobni odnosi i načini zajedničkog rada uređeni su Protokolom o zajedničkom radu. U protokolu su uređena i druga pitanja u vezi provedbe pojedinih radnji kako bi se Zakon o kaznenom postupku primjenjivao bez teškoća. Dosadašnja primjena Protokola pokazuje kako je ta suradnja, ali i postupanje policije kako po Zakonu o policijskim poslovima i ovlastima, tako i po nalogima državnog odvjetnika, od presudne važnosti za učinkovitost kaznenog progona.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske razmatralo je na zajedničkim sastancima i pojedina pitanja u vezi rada agencija Ministarstva financija. Kada je u pitanju zaštita imovinskih interesa Republike Hrvatske održavani su sastanci s ministarstvima i drugim državnim uredima i upravama u mjeri i na način kako je to bilo nužno u pojedinim slučajevima. Takvi sastanci su po potrebi održavani i na nižim razinama.

U vezi drugih aktivnosti državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika potrebno je istaknuti da su i u 2014. godini predstavnici Državnog odvjetništva Republike Hrvatske sudjelovali u radnim skupinama Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske za izradu nacrtu prijedloga niza zakonskih propisa.

Radi što učinkovitijeg zastupanja u konkretnim predmetima, prevencije i izbjegavanja mogućih sporova, kao i osiguravanja jedinstvenog tumačenja zakona zamjenici Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske iz Građansko-upravnog odjela aktivno su sudjelovali na brojnim sastancima u ministarstvima i drugim državnim tijelima ili su iste organizirali u Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Svi državni odvjetnici i zamjenici sudjeluju u cjeloživotnoj edukaciji koja se provodi u okviru Pravosudne akademije.

4. ZAKLJUČCI

Državno odvjetništvo tijekom 2014. godine zadržalo je visok stupanj ažurnosti, učinkovitosti i kvalitete rada. Intenzivne zakonodavne promjene nisu u bitnome utjecale na uredno i zakonito obavljanje poslova iz nadležnosti državnog odvjetništva, zbog kontinuiranog provođenja programa edukacije državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika, kako u okviru djelovanja Pravosudne akademije, tako i unutar sustava državnog odvjetništva.

Za naglasiti je da bez prijema vježbenika i potrebnog broja državnoodvjetničkih savjetnika, kao pretpostavke za imenovanje zamjenika državnih odvjetnika, nije moguće osigurati potrebne kadrovske potencijale za obavljanje sve većih zakonskih obveza zbog trenutne kadrovske potkapacitiranosti.

Isto tako nužno je, kako bi se tijekom 2015. godine i ubuduće održao dostignuti stupanj ažurnosti i kvalitete rada, osigurati neophodne pretpostavke za rad u vidu osiguravanja potrebnih materijalno-tehničkih uvjeta (osiguranje adekvatnih uredskih prostora, nabavka informatičke opreme, automobila za službene potrebe i dr.).

Ostvareni rezultati su zbog naprijed opisane situacije ostvareni prije svega zahvaljujući iznimnoj natprosječnoj angažiranosti svih državnih odvjetnika, zamjenika državnih odvjetnika, službenika i namještenika, što samo po sebi ne stvara uvjete održivosti sustava.

GLAVNI DRŽAVNI ODVJETNIK
REPUBLIKE HRVATSKE

Dinko Cvitan

6. Dodatak; tablice i grafikoni

KRETANJE BROJA PRIJAVLJENIH ODRASLIH OSOBA 2010. - 2014. (Općinska i županijska državna odvjetništva i USKOK)

Tablica 1

Godina	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	USKOK	UKUPNO
2010.	2085	1540	2464	2820	3369	3332	1899	1822	4473	1075	3365	1935	1677	2004	9361	1101	44322
2011.	1904	1618	2043	2607	3260	2982	1687	1651	4154	1058	3391	1569	1668	2060	10010	1184	42846
2012.	1952	1383	1897	2234	2387	2119	1384	1561	3452	964	2626	1407	1208	1744	6999	1226	34543
2013.	1872	1066	1433	2351	1776	1714	1235	1447	2401	793	2347	1225	1222	1363	5455	1279	28979
2014.	1929	1028	1464	2130	1549	1743	1282	1264	2146	666	2351	1352	1216	1219	5440	709	27488

VERIŽNI INDEKS

2010.	99	92	106	101	97	100	97	84	107	85	108	94	88	99	102	98	99
2011.	91	105	83	92	97	89	89	91	93	98	101	81	99	103	107	108	97
2012.	103	85	93	86	73	71	82	95	83	91	77	90	72	85	70	104	81
2013.	96	77	76	105	74	81	89	93	70	82	89	87	101	78	78	104	84
2014.	103	96	102	91	87	102	104	87	89	84	100	110	100	89	100	55	95

BAZIČNI INDEKS 2010.- 2014.

2010/14	93	67	59	76	46	52	68	69	48	62	70	70	73	61	58	64	62
---------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

KRETANJE BROJA PRIJAVLJENIH MLADIH PUNOLJETNIH OSOBA 2010. - 2014.godina

Općinska i županijska državna odvjetništva

Tablica 2

Apsolutni brojevi

Godina	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	UKUPNO
2010.	186	156	231	345	329	319	143	157	458	106	291	157	140	227	660	3905
2011.	215	150	181	351	301	329	152	175	470	113	308	145	189	185	700	3964
2012.	181	139	126	315	288	245	166	187	474	114	224	110	164	199	611	3543
2013.	173	72	137	298	158	219	125	171	346	83	280	103	129	145	418	2857
2014.	161	61	127	252	117	156	121	122	280	83	266	92	137	92	392	2459

Verižni indeks

Godina	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	UKUPNO
2010.	111	95	90	88	97	93	113	131	93	112	96	72	89	108	97	97
2011.	111	95	113	88	97	93	113	121	93	112	88	72	89	108	100	97
2012.	116	96	78	102	91	103	106	111	103	107	106	92	135	81	106	102
2013.	96	52	109	95	55	89	75	91	73	73	125	94	79	73	68	81
2014.	93	85	93	85	74	71	97	71	81	100	95	89	106	63	94	86

Bazični indeks 2010. - 2014. godina

	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	UKUPNO
2010/2014	87	39	55	73	36	49	85	78	61	78	91	59	98	41	59	63

KRETANJE BROJA PRIJAVLJENIH MALOLJETNIKA 2010.- 2014. godina
Općinska i županijska državna odvjetništva
Apsolutni brojevi

Tablica 3

Godina	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	SVEGA
2010.	219	127	115	310	195	251	172	198	504	117	304	160	224	159	634	3689
2011.	215	98	139	372	158	245	131	252	501	111	410	164	157	193	684	3830
2012.	199	72	116	462	139	217	123	219	358	82	312	130	140	177	601	3347
2013.	149	43	116	310	96	129	93	202	265	88	381	116	133	155	435	2711
2014.	125	43	126	288	85	133	107	189	165	76	383	61	119	122	346	2368

Verižni indeks

Godina	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	SVEGA
2010.	122	167	70	99	83	94	92	99	149	82	103	101	134	80	98	103
2011.	98	77	121	120	81	98	76	127	99	95	135	103	70	121	108	104
2012.	93	73	83	124	88	89	94	87	71	74	76	79	89	92	88	87
2013.	75	60	100	67	69	59	76	92	74	107	122	89	95	88	72	81
2014.	84	100	109	93	89	103	115	94	62	86	101	53	89	79	80	87

Bazični indeks 2010. - 2014. godina

	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	SVEGA
2010/14.	57	34	110	93	44	53	62	95	33	65	126	38	53	77	55	64

KRETANJE BROJA PRIJAVLJENIH PRAVNIH OSOBA 2010. - 2014.
(Općinska i županijska državna odvjetništva, te USKOK)

Tablica 4

Godina	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	USKOK	UKUPNO
2010.	30	21	60	111	134	123	49	52	70	18	228	76	40	82	444	11	1549
2011.	40	18	65	109	121	142	54	50	120	37	245	76	47	110	563	19	1816
2012.	34	23	44	66	77	55	35	59	72	18	153	56	35	65	249	30	1071
2013.	43	14	30	40	43	40	25	36	43	24	131	36	41	40	98	26	710
2014.	22	13	56	63	59	66	38	41	31	16	127	39	49	39	235	18	912

VERIŽNI INDEKS

2010.	67	68	81	148	112	104	148	108	97	64	133	104	93	108	113	220	110
2011.	133	86	108	98	90	115	110	96	171	206	107	100	118	134	127	173	117
2012.	85	128	68	61	64	39	65	118	60	49	62	74	74	59	44	158	59
2013.	126	61	68	61	56	73	71	61	60	133	86	64	117	62	39	87	66
2014.	51	93	187	158	137	165	152	114	72	67	97	108	120	98	240	69	128

BAZIČNI INDEKS 2010.- 2014.

2010/14	73	62	93	57	44	54	78	79	44	89	56	51	123	48	53	164	59
---------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	----	----	-----	----

KRETANJE BROJA PRIJAVLJENIH NEPOZNATIH OSOBA 2010. - 2014.g.
(Općinska i županijska državna odvjetništva, te USKOK)

Tablica 5

Godina	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	S B	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	USKOK	UKUPNO
2010.	889	471	1481	1866	4055	2238	948	771	3333	996	2126	1236	958	1678	11321	56	34367
2011.	1068	483	1673	1744	4387	2288	1010	876	3209	859	2257	1474	984	1824	13989	50	38175
2012.	1056	512	2006	1932	5304	2311	1042	953	3440	931	2673	1722	1093	2013	12368	37	39393
2013.	1019	457	1713	1790	4329	2527	909	1048	3097	831	2129	1494	950	2189	11513	26	36021
2013.	1010	425	1809	1161	3069	2153	875	1033	2478	1003	2239	1419	805	1802	9850	25	31156

VERIŽNI INDEKS

2010.	117	68	105	105	105	86	106	98	105	93	113	81	95	89	105	187	101
2011.	120	103	113	93	108	102	107	114	96	86	106	119	103	109	124	89	111
2012.	99	106	120	111	121	101	103	109	107	108	118	117	111	110	88	74	103
2013.	96	89	85	93	82	109	87	110	90	89	80	87	87	109	93	70	91
2014.	99	93	106	65	71	85	96	99	80	121	105	95	85	82	86	96	86

BAZIČNI INDEKS 2010.- 2014.g.

2010/14.g.	114	90	122	62	76	96	92	134	74	101	105	115	84	107	87	45	91
------------	-----	----	-----	----	----	----	----	-----	----	-----	-----	-----	----	-----	----	----	----

STRUKTURA KRIMINALITETA ODRASLIH OSOBA

(osobe od navršene 21 godine)

Tablica 6

Naziv glave Kaznenog zakona	2013. godina	2014. godina
KAZNENA DJELA PROTIV ČOVJEČNOSTI I LJUDSKOG DOSTOJANSTVA (Glava IX.)	59 0,2%	37 0,1%
K. D. PROTIV ŽIVOTA I TIJELA (Glava X KZ)	1605 5,5%	1555 5,7%
KAZNENA DJELA PROTIV RADNIH ODNOSA I SOCIJALNOG OSIGURANJA (Glava XII. KZ)	144 0,5%	269 1,0%
K. D. PROTIV OSOBNE SLOBODE (Glava XIII. KZ)	3479 12,0%	3652 13,3%
K. D. PROTIV PRIVATNOSTI (Glava XIV. KZ)	173 0,6%	185 0,7%
K. D. PROTIV SPOLNE SLOBODE (Glava XVI. KZ)	243 0,8%	242 0,9%
K.D. PROTIV SPOLNOG ZLOSTAVLJANJA I ISKORIŠTAVANJA DJETETA (Glava XVII. KZ)	182 0,6%	149 0,5%
K. D. PROTIV BRAKA, OBITELJI I DJECE (Glava XVIII. KZ)	2166 7,5%	2227 8,1%
K. D. PROTIV ZDRAVLJA LJUDI (Glava XIX. KZ) bez zlouporabe opojnih droga i stvari zabranjenih u sportu	59 0,2%	70 0,3%
ZLOUPORABA OPOJNIH DROGA I STVARI ZABRANJENIH U SPORTU (Glava XIX. KZ)	1287 4,4%	1080 3,9%
KAZNENA DJELA PROTIV OKOLIŠA (Glava XX. KZ)	352 1,2%	236 0,9%
K. D. PROTIV OPĆE SIGURNOSTI (Glava XXI. KZ)	303 1,0%	242 0,9%
K. D. PROTIV SIGURNOSTI PROMETA (Glava XXII. KZ)	1443 5,0%	1403 5,1%
KAZNENA DJELA PROTIV IMOVINE (Glava XXIII. KZ)	10335 35,7%	9217 33,5%
KAZNENA DJELA PROTIV GOSPODARSTVA (Glava XXIV. KZ)	1679 5,8%	1875 6,8%
K. D. PROTIV PROTIV RAČUNALNIH SUSTAVA, PROGRAMA I PODATAKA (Glava XXV. KZ)	118 0,4%	131 0,5%
KAZNENA DJELA KRIVOTVORENJA (Glava XXVI. KZ)	1482 5,1%	1539 5,6%
K. D. PROTIV SLUŽBENE DUŽNOSTI (Glava XXVIII. KZ)	1493 5,2%	1009 3,7%
KAZNENA DJELA PROTIV PROTIV PRAVOSUĐA (Glava XXIX. KZ)	554 1,9%	657 2,4%
KAZNENA DJELA PROTIV JAVNOG REDA (Glava XXX. KZ)	1486 5,1%	1420 5,2%
OSTALA KAZNENA DJELA IZ KZ I POSEBNIH ZAKONA	1624 5,6%	1373 5,0%
UKUPNO:	28979 100%	27488 100%

Struktura kriminaliteta mlađih punoljetnih osoba osobe od navršene 18. do navršene 21. godine

Tablica 7.

Naziv glave Kaznenog zakona	2013.	2014.
KAZNENA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA (Glava X KZ/11)	230 8,1%	214 8,7%
KAZNENA DJELA PROTIV OSOBNE SLOBODE (Glava XII. KZ/11)	109 3,8%	122 5,0%
KAZNENA DJELA PROTIV PRIVATNOSTI (Glava XIV. KZ/11)	20 0,7%	15 0,6%
K. D. PROTIV SPOLNE SLOBODE (Glava XVI. KZ/11)	22 0,8%	16 0,7%
K. D. SPOLNOG ISKORIŠTAVANJ I ZLOSTAVLJANJA DJETETA (Glava XVII./11)	42 1,5%	42 1,7%
K. D. PROTIV BRAKA,OBITELJI I DJECE (Glava XVIII. KZ/11)	20 0,7%	27 1,1%
KAZNENA DJELA VEZANA ZA ZLOPORABU OPOJNIH DROGA (Glava XIX. KZ/11)	254 8,9%	220 8,9%
K.D. PROTIV OPĆE SIGURNOSTI (Glava XXI./11)	11 0,4%	18 0,7%
i K.D. PROTIV SIGURNOSTI PROMETA (Glava XXII./KZ/11)	103 3,6%	89 3,6%
KAZNENA DJELA PROTIV IMOVINE (Glava XXII. KZ/11)	1810 63,4%	1471 59,8%
K. D. PROTIV RAČ. SUSTAVA, PROGRAMA I PODATAKA (Glava XXV. KZ/11)	15 0,5%	18 0,7%
K. D. KRIVOTVORENJA (Glava XXIX. KZ/11)	60 2,1%	62 2,5%
KAZNENA DJELA PROTIV PRAVOSUĐA (Glava XXIX. KZ/11)	39 1,4%	35 1,4%
KAZNENA DJELA PROTIV JAVNOG REDA (Glava XXX. KZ/11)	73 2,6%	75 3,1%
OSTALA KAZNENA DJELA IZ KAZNENOG ZAKONA	49 1,7%	35 1,4%
UKUPNO	2857 100%	2459 100%

Struktura kriminaliteta prijavljenih maloljetnih osoba (djeca od 14. do 18 godine života)

Tablica 8

Naziv glave kaznenog zakona	2013.	2014.
KAZNENA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA (Glava X. KZ)	361 13,3%	264 11,1%
KAZNENA DJELA PROTIV OSOBNE SLOBODE (Glava XIII. KZ/11)	67 2,5%	108 4,6%
KAZNENA DJELA PROTIV PRIVATNOSTI Glava XIV. KZ)	7 0,3%	12 0,5%
KAZNENA DJELA PROTIV SPOLNE SLOBODE (Glava XVI. KZ)	16 0,6%	10 0,4%
KAZNENA DJELA PROTIV SPOLNOG ZLOSTAVLJANJA I ISKORIŠTAVANJA DJETETA (Glava XVII. KZ)	39 1,4%	32 1,4%
KAZNENA DJELA PROTIV BRAK,OBITELJI I DJECE (Glava XVIII. KZ)	4 0,1%	15 0,6%
KAZNENA DJELA VEZANA ZA ZLOPORABU OPOJNIH DROGA (Glava XIX. KZ)	135 5,0%	134 5,7%
KAZNENA DJELA PROTIV OPĆE SIGURNOSTI (Glava XXI. KZ)	22 0,8%	20 0,8%
KAZNENA DJELA PROTIV SIGURNOSTI PROMETA (Glava XXII. KZ)	19 0,7%	13 0,5%
KAZNENA DJELA PROTIV IMOVINE (Glava XXIII. KZ)	1901 70,1%	1622 68,5%
KAZNENA DJELA PROTIV RAČUNALNIH SUSTAVA, PROGRAM I PODATAKA (Glava XXV.KZ/11)	10 15,9%	25 1,1%
KAZNENA DJELA KRIVOTVORENJA (Glava XXVI KZ)	35 1,3%	31 1,3%
KAZNENA DJELA PROTIV JAVNOG REDA (Glava XXX. KZ)	63 2,3%	30 1,3%
OSTALA KAZNENA DJELA IZ KAZNENOG ZAKONA	32 1,2%	52 2,2%
UKUPNO:	2711 100%	2368 100%

Naziv glave Kaznenog zakona	2013. godina	2014. godina
K. D. KAZNENA DJELA PROTIV RADNIH ODNOSA I SOCIJALNOG OSIGURANJA (Glava XII. KZ)	39 5,5%	108 11,8%
K. D. PROTIV OKOLIŠA (Glava XX. KZ)	16 2,3%	19 2,1%
K. D. PROTIV OPĆE SIGURNOSTI (Glava XXI. KZ)	25 3,5%	16 1,8%
KAZNENA DJELA PROTIV IMOVINE (Glava XXIII. KZ)	83 11,7%	133 14,6%
KAZNENA DJELA PROTIV GOSPODARSTVA (Glava XXIV. KZ)	457 64,4%	523 57,3%
K. D. KRIVOTVORENJA (Glava XXVI. KZ)	10 1,4%	16 1,8%
K. D. PROTIV SLUŽBENE DUŽNOSTI (Glava XXVIII. KZ)	53 7,5%	60 6,6%
OSTALA KAZNENA DJELA IZ KZ I POSEBNIH ZAKONA	27 3,8%	37 4,1%
UKUPNO:	710 100%	912 100%

Naziv glave Kaznenog zakona	Broj prijava u 2013. g.	Broj prijava u 2014. g.	Od toga otkriven počinitelj
K. D. PROTIV ŽIVOTA I TIJELA (Glava X KZ)	232 0,6%	234 0,8%	60 25,6%
K. D. protiv osobne slobode (Glava XIII KZ)	351 1,0%	360 1,2%	116 32,2%
K. D. Protiv zdravlja ljudi (Glava XIX KZ)	70 0,2%	108 0,3%	7 6,5%
K.D. protiv privatnosti (Glava XIV. KZ)	58 0,2%	219 0,7%	
K.D. protiv okoliša (Glava XX. KZ)	186 0,5%	163 0,5%	16 9,8%
K.D. protiv opće sigurnosti (Glava XXI. KZ)	395 1,1%	181 0,6%	117 64,6%
K. D. protiv sigurnosti prometa (Glava XXII. KZ)	80 0,2%	75 0,2%	6 8,0%
K. D. protiv imovine (Glava XXIII. KZ)	33189 92,1%	28466 91,4%	5661 19,9%
K. D. krivotvorenja (Glava XXVI. KZ)	606 1,7%	637 2,0%	61 9,6%
K. D. protiv javnog reda (Glava XXX. KZ)	112 0,3%	85 0,3%	20 23,5%
Ostala kaznena djela iz KZ i posebnih zakona	742 2,1%	628 2,0%	161 25,6%
UKUPNO:	36021 100,0%	31156 100,0%	6225 20,0%

Odluka povodom prijave - odrasle osobe

Tablica 11

		BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	USK.	SVEU-KUPNO
Svega prijava u radu		2154	1229	1709	2351	1818	1902	1509	1560	2917	887	2720	1538	1319	1553	6731	833	32730
Riješeno	Svega odluka	1832 100%	1003 100%	1385 100%	2146 100%	1502 100%	1729 100%	1215 100%	1339 100%	2475 100%	702 100%	2153 100%	1298 100%	1210 100%	1217 100%	5486 100%	778 100%	27470 100%
	Odbačaj	622 34,0%	261 26,0%	569 41,1%	629 29,3%	548 36,5%	644 37,2%	406 33,4%	499 37,3%	877 35,4%	216 30,8%	584 27,1%	445 34,3%	291 24,0%	379 31,1%	1944 35,4%	436 56,0%	9350 34,0%
	Odbačaj od toga čl. 33. KZ	31 5,0%	12 4,6%	10 1,8%	6 1,0%	6 1,1%	18 2,8%	20 4,9%	14 2,8%	24 2,7%	6 2,8%	33 5,7%	3 0,7%	3 1,0%		61 3,1%		247 2,6%
	Odbačaj od toga čl. 175.ZKP	15 2,4%		2 0,4%	21 3,3%	31 5,7%	27 4,2%	19 4,7%	18 3,6%	19 2,2%		7 1,2%	8 1,8%	2 0,7%		32 1,6%		201 2,1%
	Neposredno optuženje	955 52,1%	577 57,5%	646 46,6%	1198 55,8%	659 43,9%	742 42,9%	593 48,8%	669 50,0%	1144 46,2%	367 52,3%	1241 57,6%	679 52,3%	685 56,6%	638 52,4%	2482 45,2%	5 0,6%	13280 48,3%
	Istraga	165 9,0%	128 12,8%	149 10,8%	316 14,7%	273 18,2%	342 19,8%	214 17,6%	126 9,4%	363 14,7%	114 16,2%	303 14,1%	159 12,2%	171 14,1%	200 16,4%	1005 18,3%	325 41,8%	4353 15,8%
Prijave u radu kod policije i dr.		310 14,4%	226 18,4%	321 18,8%	205 8,7%	316 17,4%	173 9,1%	294 19,5%	221 14,2%	442 15,2%	185 20,9%	567 20,8%	239 15,5%	109 8,3%	336 21,6%	1220 18,1%	36 4,3%	5200 15,9%
Prijave u radu u DO		12 0,6%		3 0,2%									1 0,1%			25 0,4%	19 2,3%	60 0,2%

Odrasle osobe- odluka po dovršenoj istrazi u 2014. godini

Tablica 12.

	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	USKOK	UKUPNO
Ukupno dovršenih istraga	117	125	152	311	274	326	144	148	425	122	313	124	178	157	1113	415	4444
Svega odluka po dov. Istrazi	117 100%	125 100%	141 100%	311 100%	274 100%	325 100%	144 100%	148 100%	425 100%	122 100%	312 100%	124 100%	176 100%	157 100%	1102 100%	400 100%	4403 100%
Od toga obustava ist.	17 14,5	11 8,8	29 20,6	33 10,6	23 8,4	57 17,5	32 22,2	10 6,8	67 15,8	21 17,2	32 10,3	13 10,5	25 14,2	14 8,9	159 14,4	50 12,5	593 13,5%
Od toga optuženje nakon istrage	97 82,9	101 80,8	106 75,2	266 85,5	245 89,4	259 79,7	107 74,3	130 87,8	340 80,0	98 80,3	264 84,6	108 87,1	149 84,7	137 87,3	843 76,5	343 85,8	3593 81,6%

Odrasle osobe - vrsta presude u 2014. godini

Tablica 13

	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	USKOK	UKUPNO
Ukupno	850 100%	574 100%	583 100%	1388 100%	846 100%	847 100%	802 100%	734 100%	1287 100%	483 100%	1225 100%	637 100%	728 100%	729 100%	3412 100%	622 100%	15747 100%
Osuđujuća	796 93,6	537 93,6	512 87,8	1288 92,8	772 91,3	754 89,0	748 93,3	711 96,9	1173 91,1	441 91,3	1150 93,9	596 93,6	690 94,8	598 82,0	3010 88,2	595 95,7	14371 91,3%
Oslobađajuća	28 3,3	21 3,7	27 4,6	66 4,8	41 4,8	61 7,2	33 4,1	12 1,6	67 5,2	28 5,8	55 4,5	28 4,4	30 4,1	81 11,1	234 6,9	23 3,7	835 5,3%
Odbijajuća	26 3,1	16 2,8	44 7,5	34 2,4	33 3,9	32 3,8	21 2,6	11 1,5	47 3,7	14 2,9	20 1,6	13 2,0	8 1,1	50 6,9	168 4,9	4 0,6	541 3,4%

MLAĐE PUNOLJETNE OSOBE
ODLUKA POVODOM PRIJAVE 2014. godina

Tablica 14

		BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	SVEUKUPNO
Svega prijava u radu		187	71	149	298	160	196	143	145	365	120	294	118	149	138	471	3004
Riješeno	Svega odluka	151 100%	55 100%	128 100%	264 100%	131 100%	159 100%	112 100%	129 100%	305 100%	95 100%	253 100%	87 100%	147 100%	120 100%	397 100%	2533 100%
	Odbačaj	62 41,1%	9 16,4%	41 32,0%	80 30,3%	43 32,8%	45 28,3%	33 29,5%	54 41,9%	95 31,1%	27 28,4%	75 29,6%	30 34,5%	47 32,0%	21 17,5%	199 50,1%	861 34,0%
	Odbačaj od toga čl. 33. KZ	2 3,2%		1 2,4%	5 6,3%			3 9,1%	1 1,9%	4 4,2%		8 10,7%	1 3,3%			11 5,5%	36 4,2%
	Odbačaj od toga čl. 206.d ZKP	37 59,7%	2 22,2%	13 31,7%	47 58,8%	24 55,8%	25 55,6%	21 63,6%	33 61,1%	47 49,5%	27 100%	52 69,3%	20 66,7%	27 57,4%	13 61,9%	70 35,2%	458 53,2%
	Neposredno optuženje	60 39,7%	25 45,5%	72 56,3%	118 44,7%	44 33,6%	74 46,5%	48 42,9%	60 46,5%	139 45,6%	51 53,7%	129 51,0%	40 46,0%	59 40,1%	57 47,5%	91 22,9%	1067 42,1%
	Istraga	10 6,6%	18 32,7%	14 10,9%	66 25,0%	40 30,5%	38 23,9%	31 27,7%	11 8,5%	68 22,3%	14 14,7%	48 19,0%	13 14,9%	29 19,7%	42 35,0%	101 25,4%	543 21,4%
Prijave u radu kod soc. skrbi i dr.		36 19,3%	16 22,5%	21 14,1%	34 11,4%	29 18,1%	37 18,9%	31 21,7%	16 11,0%	60 16,4%	25 20,8%	41 13,9%	31 26,3%	2 1,3%	18 13,0%	74 15,7%	471 15,7%
Prijave u radu u DO																	

**MLAĐE PUNOLJETNE OSOBE
ODLUKA PO DOVRŠENOJ ISTRAZI 2014. GODINA**

Tabela 15

	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	UKUPNO
Ukupno istraga u radu	6	15	12	50	35	38	20	18	63	10	56	16	25	34	95	493
Svega odluka po dov. istrazi	6	15	12	50	35	38	20	18	63	10	56	16	24	34	95	492
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100%
Od toga obustava i prekid istrage		1	2	3	1	7	2	2	8	1	1	1	2	3	27	61
				6	2,9		10,0		12,7				8,3	8,8	28,4	12,4%
Od toga optuženje nakon istrage	6	12	10	47	31	29	18	16	54	9	53	15	22	31	66	419
	100%	80,0%	83,3%	94,0%	88,6%	76,3%	90,0%	88,9%	85,7%	90,0%	94,6%	93,8%	91,7%	91,2%	69,5%	85,2%

Napomena: 12. istraga je riješeno na drugi način

**MLAĐE PUNOLJETNE OSOBE
VRSTA PRESUDE 2014. GODINA**

Tablica 16

	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	UKUPNO
Ukupno	56	42	59	141	60	77	62	41	111	56	114	40	71	54	174	1158
	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100%
Osuđujuća	53	35	52	136	56	67	59	41	106	54	114	40	69	48	157	1087
	95	83,3	88,1	96,5	93,3	87,0	95,2	100	95,5	96,4	100	100	97,2	88,9	90,2	93,9%
Oslobađajuća	2	5	5	3	3	1	2		2	2			2	3	10	40
	3,6%	11,9%	8,5%	2,1%	5,0%	1,3%	3,2%		1,8%	3,6%			2,8%	5,6%	5,7%	3,5%
Odbijajuća	1	2	2	2	1	9	1		3					3	7	31
	1,8%	4,8%	3,4%	1,4%	1,7%	11,7%	1,6%		2,7%					5,6%	4,0%	2,7%

MALOLJETNE OSOBE
Odluka povodom prijave u 2014. godini

Tablica 17.

		BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	SVEUKUPNO
Svega prijava u radu		154	54	159	342	115	181	133	211	220	103	414	84	130	155	409	2864
Riješeno	Svega odluka	130 100%	42 100%	131 100%	287 100%	78 100%	134 100%	112 100%	187 100%	179 100%	80 100%	386 100%	78 100%	115 100%	130 100%	351 100%	2420 100%
	Odbačaj	83 63,8	23 54,8	65 49,6	174 60,6	56 71,8	93 69,4	85 75,9	118 63,1	115 64,2	58 72,5	238 61,7	39 50,0	75 65,2	74 56,9	232 66,1	1528 63,1
	Odbačaj od toga oportunitet	58 69,9	17 73,9	46 70,8	147 84,5	50 89,3	74 79,6	67 78,8	91 77,1	91 79,1	48 82,8	227 95,4	33 84,6	64 85,3	59 79,7	161 69,4	1233 80,7
	Odbačaj od toga čl. 33. KZ	1 1,2			1 0,6			4 4,7	1 0,8	2 1,7		6 2,5		3 4,0		1 0,4	19 1,2
	Rješenje za provođenje pripremnog postupka	9 6,9	10 23,8	20 15,3	57 19,9	15 19,2	14 10,4	13 11,6	10 5,3	22 12,3	15 18,8	68 17,6	16 20,5	14 12,2	36 27,7	70 19,9	389 16,1
	Neposredni prijedlog za sankciju	25 19,2	6 14,3	39 29,8	55 19,2	6 7,7	23 17,2	14 12,5	27 14,4	31 17,3	7 8,8	78 20,2	22 28,2	13 11,3	19 14,6	44 12,5	409 16,9
Prijave u radu kod socijalne skrbi dr.		24 15,6	12 22,2	28 17,6	55 16,1	37 32,2	47 26,0	21 15,8	24 11,4	41 18,6	17 16,5	28 6,8	6 7,1	15 11,5	25 16,1	58 14,2	438 15,3
Prijave u radu u DO											6 5,8						6 0,2

Tablica 18.

MALOLJETNE OSOBE
ODLUKE PO DOVRŠENOM PRIPREMNOBOM POSTUPKU U 2014. GODINI

	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	SVEUKUPNO
Svega odluka po dovrš. pripr. postupku	9	12	14	51	17	11	6	10	32	17	71	20	16	41	65	392
Obustava ukupno	1		2	12	2	3	1	6	1	4	10	5	7	1	19	74
	11,1%		14,3%	23,5%	12%	27,3%	16,7%		3,1%		14,1%		43,8%			18,9%
Od toga - oportunitet				6				2	1	2	9	3	4	1	4	32
				50,0%				33,3%	100,0%	50,0%	90%	60,0%	57,1%	100,0%	21,1%	43,2%
Prijed.za sankciju	8	10	11	39	15	8	5	4	29	13	61	15	9	39	43	309
	88,9%	83,3%	79%	76%	88,2%	72,7%	83,3%		90,6%		85,9%		56%			78,8%

MALOLJETNE OSOBE
ODLUKE VIJEĆA ZA MLADEŽ 2014. GODINA

Tablica 19.

		BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	SVEUKUPNO
Svega odluka vijeća		27	26	39	103	15	32	24	25	83	33	110	38	25	51	82	713
		100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Sankcije	Kazna mlt. zatvora			1 2,6%	2 1,9%				1 4,0%			4 3,6%					8 1,1%
	Pridržaj mlt. zatvora	4 14,8%	1 3,8%	3 7,7%	2 1,9%	2 13,3%	4 12,5%	1 4,2%	4 16,0%	15 18,1%	1 3,0%	6 5,5%	5 13,2%		5 9,8%	10 12,2%	63 8,8%
	Odgojna mjera	22 81,5%	19 73,1%	21 53,8%	84 81,6%	12 80,0%	23 71,9%	19 79,2%	19 76,0%	64 77,1%	31 93,9%	94 85,5%	31 81,6%	21 84,0%	44 86,3%	62 75,6%	566 79,4%
Obustava		1 3,7%	6 23,1%	14 35,9%	15 14,6%	1 6,7%	5 15,6%	4 16,7%	1 4,0%	4 4,8%	1 3,0%	6 5,5%	2 5,3%	4 16,0%	2 3,9%	10 12,2%	76 10,7%
Broj i % obustava iz oportuniteta u odnosu na ukupno obustava				5 35,7%	10 66,7%	1 100,0%	2 40,0%		1 100,0%			2 33,3%	1 50,0%	2 50,0%		10 100,0%	34 44,7%

Tablica 20.

MALOLJETNICI - SANKCIJE 2014. godina

	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	UKUPNO
UKUPNO	26 100%	20 100%	25 100%	88 100%	14 100%	27 100%	20 100%	24 100%	79 100%	32 100%	104 100%	36 100%	21 100%	49 100%	72 100%	637 100%
Sudski ukor	1 3,8			1 1,1	1 7,1	1 3,7		2 8,3		1 3,1		3 8,3	1 4,8	6 12,2	3 4,2	20 3,1
Posebne obveze	4 15,4	8 40,0	8 32,0	36 40,9	4 28,6	11 40,7	4 20,0	12 50,0	15 19,0	13 40,6	32 30,8	7 19,4	5 23,8	23 46,9	19 26,4	201 31,6
Pojačana briga i nadzor	9 34,6	5 25,0	3 12,0	26 29,5	5 35,7	1 3,7	1 5,0	1 4,2	6 7,6	10 31,3	12 11,5	8 22,2	4 19,0	6 12,2	8 11,1	105 16,5
PBN uz PO	5 19,2		5 20,0	6 6,8	1 7,1	2 7,4	6 30,0	2 8,3	28 35,4	6 18,8	8 7,7	4 11,1	5 23,8	7 14,3	16 22,2	101 15,9
PBN uz DB u OU		1 5,0									1 1,0				2 2,8	4 0,6
Upućivanje u DC	1 3,8		2 8,0	2 2,3		3 11,1	1 5,0				10 9,6	5 13,9	4 19,0	1 2,0	4 5,6	33 5,2
Upućivanje u odg. ustanovu	1 3,8	4 20,0	2 8,0	7 8,0		4 14,8	4 20,0		5 6,3	1 3,1	10 9,6	2 5,6	1 4,8	1 2,0	4 5,6	46 7,2
Upućivanje u odgojni zavod	1 3,8	1 5,0	1 4,0	5 5,7	1 7,1	1 3,7	3 15,0	2 8,3	10 12,7		16 15,4	2 5,6	1 4,8		4 5,6	48 7,5
Upućivanje u posebnu od. ustanovu				1 1,1							5 4,8				2 2,8	8 1,3
Kazna mlt. zatvora			1 4,0	2 2,3				1 4,2			4 3,8					8 1,3
Pridržaj - mlt. zatvor	4	1 5,0	3 12,0	2 2,3	2 14,3	4 14,8	1 5,0	4 16,7	15 19,0	1 3,1	6 5,8	5 13,9		5 10,2	10 13,9	63 9,9

PBN = pojačana briga i nadzor, DC = disciplinski centar, DB = dnevni boravak, PO= posebne obveze, OU = odgojna ustanova

Tablica 21.

Ishod postupka pred optužnim vijećem

Odluka vijeća	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	USKOK	Ukup.
Obustava po vijeću	2			2	1	3					22	7	1	10	4	1	53
Vraćena optužnica				27	3	15	2	2	7	2	46	11	1	37	210	2	365
Potvrđena optužnica	511	363	605	884	390	698	488	280	576	315	898	405	446	615	2554	256	10284
Postotak potvrđenih	99,6%	100,0%	100,0%	96,8%	99,0%	97,5%	99,6%	99,3%	98,8%	99,4%	93,0%	95,7%	99,6%	92,9%	92,3%	98,8%	96,1%
Ukupno	513	363	605	913	394	716	490	282	583	317	966	423	448	662	2768	259	10702

Nacionalna struktura dužnosnika u državnim odvjetništvima na dan 31.12.2014.

Tablica 22

Državno odvjetništvo	Broj dužnosnika	Hrvati	Srbi	Slovenci	Crnogorci	Bošnjaci	Talijani	Makedonci	Mađari	Ukrajinci	Česi
DORH	23	22				1					
USKOK	33	32	1								
ŽDO-i	151	140	9	1			1				
ODO-i	397	383	7		2		1	1	1	1	1
U K U P N O	604	577	17	1	2	1	2	1	1	1	1
	% udjel	95,53%	2,81%	0,17%	0,33%	0,17%	0,33%	0,17%	0,17%	0,17%	0,17%

Pregled predmeta u radu državnih odvjetništava
za razdoblje od 1.01 DO 31.12.2014.

Tablica 23.

DRŽAVNO ODVJETNIŠVO	Sudski predmeti u radu			Upravni predmeti u radu			Ostali predmeti u radu			Ukupno primljeno u izv. razdoblju		Sveukupno u radu
	Ostalo u radu iz ranijih godina	Primljeni u izv. razdoblju		Ostalo u radu iz ranijih godina	Primljeni u izv. razdoblju		Ostalo u radu iz ranijih godina	Primljeni u izv. razdoblju		Zastupanje po zakonu	Zastupanje po punomoći	
		Zastupanje po zakonu	Zastupanje po punomoći			Zastupanje po punomoći						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BJELOVAR	39	2677	4	2	291		88	850		3818	4	3951
DUBROVNIK	97	949		2	136		6	280		1365		1470
KARLOVAC	231	1824		20	56		95	730		2610		2956
OSIJEK	304	3137	233	3	121		88	712	1	3970	234	4599
PULA	454	3340		200	296		55	514		4150		4859
RIJEKA	236	3900		98	302		66	351		4553		4953
SISAK	84	2634	4	16	282		51	482		3398	4	3553
SL. BROD	106	2753		13	221		52	597		3571		3742
SPLIT	546	3524		84	281		238	1048		4853		5721
ŠIBENIK	54	1149		5	46		43	543		1738		1840
VARAŽDIN	263	4643		3	53		141	410		5106		5513
V. GORICA	133	2918		11	46		36	286	6	3250	6	3436
VUKOVAR	61	2181	2	15	67		74	1205		3453	2	3605
ZADAR	170	2252		12	140		65	608	1	3000	1	3248
ZAGREB	1436	10247		81	777		602	2171		13195		15314
UKUPNO DRŽ. ODV.	4214	48128	243	565	3115		1700	10787	8	62030	251	68760
Građansko-upravni odjel DORH	22	161			2		398	1219		1382		1802
UKUPNO DRŽ. ODVJETN. I DORH	4236	48289	243	565	3117	0	2098	12006	8	63412	251	70562

Vrste predmeta po državnim odvjetništvima

Tablica 24.

Za razdoblje od 1.1. do 31.12.2014.

	BJ	DU	KA	OS	PU	RI	SI	SB	ST	ŠI	VŽ	VG	VU	ZD	ZG	Uk. DO	DORH	Sveukupno
Parnice	444	104	196	413	262	279	208	208	673	265	395	170	324	284	1446	5671	5	5676
Mišljenja	276	77	402	366	188	72	331	107	253	214	130	87	378	269	789	3939	202	4141
Upravni predmeti	291	126	56	121	296	205	279	221	281	45	39	46	61	140	651	2858	2	2860
Upravni sporovi	2	11	9	249	24	97	3	12	116	1	14		6	11	116	671	1	672
Preventivna djelatnost	574	203	328	347	326	279	151	490	795	329	280	205	827	340	1382	6856	9	6865
Ovrhe	1188	517	992	1816	1540	1584	1141	1397	1695	587	2700	1112	1243	819	5298	23629		23629
Stečajevi i prijave potraživanja	15	34	30	40	34	43	21	35	71	23	91	57	24	13	514	1045		1045
Izvanparnični predmeti	1031	293	597	859	1479	1988	1265	1092	964	274	1451	1573	578	1124	3048	17616		17616
Imov. pravni zahtjevi				1	1	6		9	1		6	6	11	1	44	86		86
Oduzimanje im. koristi													1			1		1
Sveukupno	3821	1365	2610	4212	4150	4553	3399	3571	4849	1738	5106	3256	3453	3001	13288	62372	219	62591

Napomena: Nisu obuhvaćeni razni predmeti, koji se vode u R-DO upisniku i dr.

BROJ PRIMLJENIH PARNICA I VRIJEDNOST PREDMETA SPORA U 2014. GODINI

Tablica 25.a Sporovi pred općinskim sudovima

U tisućama kuna

Naziv	Broj parnica			Vrijednost parnica		
	Zastupanje tužitelja	Zastupanje tuženika	Ukupno parnica	Zastupanje tužitelja	Zastupanje tuženika	Ukupno
Republika Hrvatska/Vlada RH	3	28	31	901	1.628	2.529
Min. financija	122	156	278	67.987	137.759	205.746
Min. obrane	115	359	474	32.516	25.031	57.547
Min. vanj. i eur. posl.	1	2	3	71	264	335
Min.o unut. poslova	79	266	345	5.119	26.690	31.809
Min. pravosuđa	17	818	835	2.364	167.812	170.176
Min. uprave	6	1	7	21	30	51
Min. gospodarstva	5	3	8	571	2.454	3.025
Min. reg. raz. i fond. EU	4	15	19	25	8.345	8.370
Min. poduzet. i obrta						
Min. rada i mir. sustava		2	2		5.060	5.060
Min. pom., prom. i infr.	1	20	21	200	5.087	5.287
Min. poljoprivrede	248	300	548	42.933	14.858	57.791
Min. turizma	35	4	39	350	655	1.005
Min. zašt. okoliša i prir.		6	6		402	402
Min. grad. i pr. uređ.		11	11		5.706	5.706
Min. branitelja	118	45	163	920	5.751	6.671
Min. socij. pol. i ml.	658	13	671	7.482	83.365	90.847
Min. zdravlja		4	4		2.218	2.218
Min. znan., obraz. i sp.	2	356	358	41	27.862	27.903
Min. kulture	9	3	12	1.461	112	1.573
Državni uredi	14	54	68	126.941	5.902	132.843
Državne up. organizacije		4	4		786	786
DUUDI	77	643	720	5.123	882.341	887.464
Ostali	313	105	418	8.287	253.975	262.262
SVEUKUPNO	1827	3218	5045	303.313	1.664.093	1.967.406

VRIJEDNOST PREDMETA SPORA U PRANICAMA PRIMLJENIM U 2014. GODINI

Tablica 25.b Sporovi pred trgovačkim sudovima

U tisućama kuna

Naziv	Broj parnica			Vrijednost parnica		
	Zastupanje tužitelja	Zastupanje tuženika	Ukupno parnica	Zastupanje tužitelja	Zastupanje tuženika	Ukupno
Republika Hrvatska/Vlada RH	6	6	12	500	3.689	4.189
Min. financija	22	48	70	32.567	582.874	615.441
Min. obrane	13	25	38	24.424	1.514	25.938
Min. vanj. i eur. posl.						
Min.o unut. poslova	24	4	28	277	1.189	1.466
Min. pravosuđa		32	32		108.744	108.744
Min. uprave						
Min. gospodarstva	6	3	9	1.674	623	2.297
Min. reg. raz. i fond. EU	4	8	12	35	7.182	7.217
Min. poduzet. i obrta	4		4	2.821		2.821
Min. rada i mir. sustava						
Min. pom., prom. i infr.	7	7	14	7.578	12.126	19.704
Min. poljoprivrede	58	17	75	14.214	9.736	23.950
Min. turizma	11		11	5.306		5.306
Min. zašt. okoliša i prir.		1	1		10.000	10.000
Min. grad. i pr. uređ.	1		1	300		300
Min. branitelja	1	5	6	100	5	105
Min. socij. pol. i ml.						
Min. zdravlja						
Min. znan., obraz. i sp.		27	27		22.654	22.654
Min. kulture	6	1	7	1.354	25.365	26.719
Državni uredi	8	87	95	126.144	773	126.917
Državne up. organizacije	1		1	705		705
DUDI	97	52	149	13.488	2.300.182	2.313.670
Ostali	8	31	39	255	25.136	25.391
SVEUKUPNO	277	354	631	231.742	3.111.792	3.343.534

VRIJEDNOST PREDMETA SPORA U PRANICAMA PRIMLJENIM U 2014. GODINI

Tablica 25.c Sveukupno

U tisućama kuna

Naziv	Broj parnica			Vrijednost parnica		
	Zastupanje tužitelja	Zastupanje tuženika	Ukupno parnica	Zastupanje tužitelja	Zastupanje tuženika	Ukupno
Republika Hrvatska/Vlada RH	9	34	43	1.401	5.317	6.718
Min. financija	144	204	348	100.554	720.633	821.187
Min. obrane	128	384	512	56.940	26.545	83.485
Min. vanj. i eur. posl.	1	2	3	71	264	335
Min.o unut. poslova	103	270	373	5.396	27.879	33.275
Min. pravosuđa	17	850	867	2.364	276.556	278.920
Min. uprave	6	1	7	21	30	51
Min. gospodarstva	11	6	17	2.245	3.077	5.322
Min. reg. raz. i fond. EU	8	23	31	60	15.527	15.587
Min. poduzet. i obrta	4		4	2.821		2.821
Min. rada i mir. sustava		2	2		5.060	5.060
Min. pom., prom. i infr.	8	27	35	7.778	17.213	24.991
Min. poljoprivrede	306	317	623	57.147	24.594	81.741
Min. turizma	46	4	50	5.656	655	6.311
Min. zašt. okoliša i prir.		7	7		10.402	10.402
Min. grad. i pr. uređ.	1	11	12	300	5.706	6.006
Min. branitelja	119	50	169	1.020	5.756	6.776
Min. socij. pol. i ml.	658	13	671	7.482	83.365	90.847
Min. zdravlja		4	4		2.218	2.218
Min. znan., obraz. i sp.	2	383	385	41	50.516	50.557
Min. kulture	15	4	19	2.815	25.477	28.292
Državni uredi	22	141	163	253.085	6.675	259.760
Državne up. organizacije	1	4	5	705	786	1.491
DUDI	174	695	869	18.611	3.182.523	3.201.134
Ostali	321	136	457	8.542	279.111	287.653
SVEUKUPNO	2104	3572	5676	535.055	4.775.885	5.310.940

PARNIČNI PREDMETI PO MINISTARSTVIMA I DRŽAVNIM TIJELIMA 2013.G.

Tablica 26.a

Uspjeh u parnicama pred općinskim sudovima u 2014. godini

Vrijednosti u tisućama kn

Naziv	Dobiven u cijelosti	Postotak dobivenih	Vrijednost	% dobiv./izgubljenog u odnosu na vrijed.	Izgubljen u cijelosti	Postotak izgubljenih	Vrijednost	% dobiv./izgubljenog u odnosu na vrijed.	Od toga (r. 31) zbog ogluhe DO	Djelimično dobiven/izgubljen	Vrij. Dobivenog	Vrijed. Izgubljenog	Sudska nagodba	Rješenje na drugi način	Svega odluka
Republika Hrvatska/Vlada RH	9	15%	1261	97,5%	32	53%	32	2,5%		2			6	11	60
Min. financija	105	44%	93283	99,9%	47	20%	47	0,1%		11	3023	548	14	60	237
Min. obrane	221	24%	26639	98,6%	369	41%	369	1,4%		250	13259	12761	8	105	907
Min. vanj. i eur. poslova	6	60%	2161	100,0%	1	10%	1	0,0%						3	10
Min.o unutarnjih poslova	127	40%	7541	99,1%	72	23%	72	0,9%	1	38	1312	1889	9	73	319
Min. pravosuđa	145	26%	549890	100,0%	249	44%	249	0,0%	1	66	3904	3321	18	87	565
Min. uprave	5	71%	29	96,7%	1	14%	1	3,3%						1	7
Min. gospodarstva	4	57%	124	99,2%	1	14%	1	0,8%						2	7
Min. reg. raz. i fond. EU	11	37%	2878	99,7%	9	30%	9	0,3%		1				9	30
Min. poduzet. i obrta	2	67%	13124	100,0%	1	33%	1	0,0%							3
Min. rada i mir. sustava	1		5033											1	2
Min. pom., prom. i infrastrukture	7	35%	6121	100,0%						4	162	99	1	8	20
Min. poljoprivrede	270	44%	8975	98,2%	165	27%	165	1,8%	1	21	650	628	45	108	609
Min. turizma	1		57		1		1							1	3
Min. zašt. okoliša i prirode	5	36%	795	99,6%	3	21%	3	0,4%					1	5	14
Min. grad. i pr. uređenja	6	50%	1054	99,9%	1	8%	1	0,1%						5	12
Min. branitelja	108	71%	1438	98,8%	17	11%	17	1,2%		2	82	78	3	22	152
Min. socij. pol. i mladih	825	93%	10649	99,9%	10	1%	10	0,1%	24	7	68	53	17	31	890
Min. zdravlja	5	26%	1689	99,5%	9	47%	9	0,5%						5	19
Min. znan., obraz. i sporta	13	6%	448	76,5%	138	68%	138	23,5%		15	14	125	17	20	203
Min. kulture	10	63%	66	95,7%	3	19%	3	4,3%					1	2	16
Državni uredi	8		1115		15		15			4	64	43		4	31
Državne upravne organizacije	4	31%	2446	100,0%	1	8%	1	0,0%		3	21	33		5	13
DUUDI	177	22%	37343	98,9%	423	52%	423	1,1%		26	229	102	20	167	813
Ostali	437	80%	98442	100,0%	29	5%	29	0,0%		15	1894	1811	13	49	543
SVEUKUPNO	2512	45%	872601	99,8%	1597	29%	1597	0,2%	27	465	24682	21491	173	784	5531

Tablica 26.b

Ishod parničnog postupka pred trgovačkim sudom u 2013. godini

Vrijednost u tisućama kn

Naziv	Dobiven u cijelosti	Postotak dobivenih	Vrijednost	% dobiv./izgubljen. u odnosu na vrijed.	Izgubljen u cijelosti	Postotak izgubljenih	Vrijednost	% dobiv./izgubljen. u odnosu na vrijed.	Od toga (r. 31) zbog oglehe DO	Djelimično dobiven/izgubljen	Vrij. Dobivenog	Vrijed. Izgubljenog	Sudska nagodba	Rješeno na drugi način	Svega
Republika Hrvatska/Vlada RH	7	50%	11163	98,1%	1	7%	216	1,9%		2				4	14
Min. financija	19	43%	390975	86,8%	12	27%	59513	13,2%		2			2	9	44
Min. obrane	8	26%	81	56,6%	5	16%	62	43,4%		6	8940	6555	1	11	31
Min. vanj. i eur. poslova															
Min.o unutarnjih poslova	5	42%	18	60,0%	2	17%	12	40,0%		1			1	3	12
Min. pravosuđa	11	44%	15166	100,0%	2	8%	6	0,0%	1	2	1004,5	1710,5	1	9	25
Min. uprave															
Min. gospodarstva	2	18%	187	12,3%	4	36%	1329	87,7%		1	926	231	1	3	11
Min. reg. raz. i fond. EU	3	33%	15	65,2%	3	33%	8	34,8%		1				2	9
Min. poduzet. i obrta															
Min. rada i mir. sustava															
Min. pom., prom. i infrastrukture	6	46%	80004	85,8%	4	31%	13242	14,2%						3	13
Min. poljoprivrede	56	71%	20358	92,7%	9	11%	1593	7,3%		4	89	131	1	9	79
Min. turizma					1	100%	300	100,0%							1
Min. zašt. okoliša i prirode	2	67%	3069	100,0%									1		3
Min. grad. i pr. uređenja														1	1
Min. branitelja	2	40%	352	100,0%										3	5
Min. socij. pol. i mladih	1	100%													1
Min. zdravlja					1	50%								1	2
Min. znan., obraz. i sporta	2	100%	884	100,0%											2
Min. kulture	7	78%												2	9
Državni uredi	23	40%	200	50,6%	28	48%	195	49,4%						7	58
Državne upravne organizacije															
DUUDI	48	46%	7948	13,6%	18	17%	50323	86,4%		4	62	70	2	32	104
Ostali	3	20%	2	100,0%						1			4	7	15
SVEUKUPNO	205	47%	530422	80,7%	90	21%	126799	19,3%	1	24	11021,5	8697,5	14	106	439

Tablica 26.c

Ukupno – uspjeh u parnicama pred sudom u 2014. godini

Naziv	Dobiven u cijelosti	Postotak dobivenih	Vrijednost	% dobiv./izgublji. u odnosu na vrijed.	Izgubljen u cijelosti	Postotak izgubljenih	Vrijednost	% dobiv./izgublji. u odnosu na vrijed.	Od toga (r. 31) zbog ogleuhe DO	Djelimično dobiven/izgubljen	Vrij. Dobivenog	Vrijed. Izgubljenog	Sudska nagodba	Rješeno na drugi način	Svega
Republika Hrvatska/Vlada RH	16	22%	12424	98,0%	33	45%	248	2,0%		4			6	15	74
Min. financija	124	44%	484258	89,0%	59	21%	59560	11,0%		13	3023	548	16	69	281
Min. obrane	229	24%	26720	98,4%	374	40%	431	1,6%		256	22199	19316	9	116	938
Min. vanj. i eur. poslova	6	60%	2161	100,0%	1	10%	1	0,0%						3	10
Min.o unutarnjih poslova	132	40%	7559	98,9%	74	22%	84	1,1%	1	39	1312	1889	10	76	331
Min. pravosuđa	156	26%	565056	100,0%	251	43%	255	0,0%	2	68	4908,5	5031,5	19	96	590
Min. uprave	5	71%	29	96,7%	1	14%	1	3,3%						1	7
Min. gospodarstva	6	33%	311	19,0%	5	28%	1330	81,0%		1	926	231	1	5	18
Min. reg. raz. i fond. EU	14	36%	2893	99,4%	12	31%	17	0,6%		2				11	39
Min. poduzet. i obrta	2	67%	13124	100,0%	1	33%	1	0,0%							3
Min. rada i mir. sustava	1	50%	5033	100,0%										1	2
Min. pom., prom. i infrastrukture	13	39%	86125	86,7%	4	12%	13242	13,3%		4	162	99	1	11	33
Min. poljoprivrede	326	47%	29333	94,3%	174	25%	1758	5,7%	1	25	739	759	46	117	688
Min. turizma	1	25%	57		2	50%	301							1	4
Min. zašt. okoliša i prirode	7	41%	3864	99,9%	3	18%	3	0,1%					2	5	17
Min. grad. i pr. uređenja	6	46%	1054	99,9%	1	8%	1	0,1%						6	13
Min. branitelja	110	70%	1790	99,1%	17	11%	17	0,9%		2	82	78	3	25	157
Min. socij. pol. i mladih	826	93%	10649	99,9%	10	1%	10	0,1%	24	7	68	53	17	31	891
Min. zdravlja	5	24%	1689	99,5%	10	48%	9	0,5%						6	21
Min. znan., obraz. i sporta	15	7%	1332	90,6%	138	67%	138	9,4%		15	14	125	17	20	205
Min. kulture	17	68%	66	95,7%	3	12%	3	4,3%					1	4	25
Državni uredi	31	35%	1315	86,2%	43	48%	210	13,8%		4	64	43		11	89
Državne upravne organizacije	4	31%	2446	100,0%	2	15%	1	0,0%		3	21	33		5	13
DUUDI	225	25%	45291	47,2%	441	48%	50746	52,8%		30	291	172	22	199	917
Ostali	440	79%	98444	100,0%	29	5%	29	0,0%		16	1894	1811	17	56	558
SVEUKUPNO	2717	46%	1403023	91,6%	1687	28%	128396	8,4%	28	489	35703,5	30188,5	187	890	5970

Tablica 27.

Mišljenja u 2014. godini

Naziv ministarstva ili državnog tijela	Neriješeni predmeti iz ranijih godina	Predmeti primljeni u izvještajnom razdoblju											UKUPNO PRIMLJENO	SVEUKUPNO U RADU	Riješeno u državnom odvjetništvu					Neriješeno
		Mišljenja na ugovore temelj. posebnih zakona					Mišljenja na ugovore po čl. 87. st. 4. ZDO				Druga mišljenja									
		Zaon o poljopr. zemljištu	Zakon o šumama	Zak. o pr.stanova - stanarsko pravo	Zakon o lovu	Drugi zakoni	Ukupno	Ugovor o prodaji	Ugovor o kupnji	Ugovor o darovanju		Ostalo			Ukupno mišljenja po ZDO					
																Mišljenje na ugovor pozitivno	Nišljenje na ugovor negativno	Mišljenje dano	Nišljenje uskraćeno	
Vlada Republike Hrvatske	3							12			12	4	16	19	12				1	6
Min. financija	3									1	1	16	17	20			11	5	2	2
Min. obrane	4			128			128	122	1		1	124	7	259	263	243	7	7	1	4
Min. vanj. i eur. posl.	1												3	3	4			4		
Min.o unut. poslova	1			54			54	10				10	3	67	68	58		4	1	4
Min. pravosuđa				8		5	13	1				1	3	17	17	12		2		3
Min. uprave																				
Min. gospodarstva	1												9	9	10			5	1	3
Min. reg. raz. i fond. EU	3							48		146	1	195		195	198	188	2			8
Min. poduzet. i obrta																				
Min. rada i mir. sustava													1	1	1			1		
Min. pom., prom. i infr.	7							1			1	2	9	11	18			3		13
Min. poljoprivrede	3	653	40		25		718	10	8			18	4	740	743	558	152	4	1	26
Min. turizma													1	1	1			1		
Min. zašt. okoliša i prir.																				
Min. grad. i pr. uređ.													2	2	2			2		
Min. branitelja	1			3			3	242	11			253	4	260	261	227	6	10	4	14
Min. socij. pol. i mladih	1												2	2	3			2		1
Min. zdravlja				4			4						2	6	6	4		2		
Min. znan., obraz. i sp.				4			4						1	5	5	4		1		
Min. kulture																				
Državni uredi	31							455		576	80	1111	9	1120	1151	889	117	6	32	96
Državne up. organizacije				2			2	7	4		2	13		15	15	13	1			1
DUUDI	10	5		9		1	15	57	3	17	6	83	16	114	124	91	2	19		9
Ostali	152	166		433	3	34	636	52	62	5	377	496	149	1281	1433	971	91	114	45	148
Ukupno zastupanje po zakonu	221	824	40	645	28	40	1577	1005	101	744	469	2319	245	4141	4362	3270	378	198	90	334
Zastupanje po punomoći																				
SVEUKUPNO	221	824	40	645	28	40	1577	1005	101	744	469	2319	245	4141	4362	3270	378	198	90	334

Tablica 28. Upravni predmeti

za razdoblje od 1.01 DO 31.12.2014.

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Predmeti u radu u državnom odvjetništvu					Meritorne državnoodvjetničke odluke							Predmeti riješeni na drugi način	Ostalo u radu	Upravni postupak za stranku koju DO zastupa				Postupci pred. upr. tijelom bez odluke	Prav. lijek.	
	Ostalo u radu iz ranijih godina	Novi upravnih predmeti			SVEGA U RADU	Odbijanje inicijative	Pounesen zanjev javnopravnom tijelu	Osporen zahtjev	Osporavanje zahtjeva – djelom.	Prihvaćen zahtjev	Ostale odluke	Svega odluka			Uvažen	Odbijen	Rješeno na drugi način	Svega odluka		Redovni	Izvanredni
		stranka zastupana po D.O.	stranka zastupana po DO	Svega novih upravnih predmeta																	
Vlada Republike Hrvatske	2	1		1	3		1					1		2		1	2	3	5		
Ministarstvo financija	9	67	85	152	161	1	48	26	1	19	26	121	27	13	36		17	53	89	3	
Min. obrane			24	24	24	3	6			1	9	19	1	4	1		9	10	17	7	
Min. vanj. i eur. posl.																					
Min.o unut. poslova	1	4	10	14	15		5	1	1	2	2	11	3	1	4		2	6	8		
Min. pravosuđa	11	32	46	78	89		36	16		5	23	80		9	12		20	32	152	3	
Min. uprave			6	6	6			2			3	5		1	2	1	1	4	2	5	
Min. gospodarstva		6	2	8	8		1	1			4	6	2		1			1	2		
Min. reg. raz. i fond. EU	1		5	5	6					2	3	5		1	4		2	6			
Min. poduzet. i obrta																					
Min. rada i mir. sustava																					
Min. pom., prom. i infr.	74	98	46	144	218		45	1		12	99	157	29	32	79	3	95	177	192	4	
Min. poljoprivrede	21	94	452	546	567		157	92	1	182	82	514	41	12	275	93	72	440	142	4	
Min. turizma		2		2	2		2					2							4		
Min. zašt. okoliša i prir.	2	1		1	3		1				1	2	1		1		2	3	1		
Min. grad. i pr. uređ.	3		13	13	16					4	12	16			4		10	14	24	4	
Min. branitelja	1		12	12	13		5	1		1	1	8	4	1			1	1	6		
Min. socij. pol. i ml.	3		42	42	45		6	1		5	21	33	7	5	1		1	2	38		
Min. zdravlja			1	1	1		1					1							1		
Min. znan., obraz. i sp.																					
Min. kulture			4	4	4		4					4							4		
Državni uredi	1	19	18	37	38		16				7	23	12	3	8		4	12			
Državne up. organizacije	3	5	29	34	37		8	2		2	23	35	1	1	13	18	5	36	52	2	
DUUDI	234	323	247	570	804	7	313	46	3	20	324	713	5	86	169	20	158	347	1464	44	
Ostali	198	525	641	1166	1364	7	341	58	6	39	544	995	94	275	342	86	959	1387	4668	196	1
SVEUKUPNO	564	1177	1683	2860	3424	18	996	247	12	294	1184	2751	227	446	952	222	1360	2534	6871	272	1

Tablica 29.

Preventivna djelatnost - 1.1. do 31. 12. 2014.

Naziv upisnika	"Predmeti" u radu							Odluka državnog odvjetnika							ODLUKA POVODOM ZAHTJEVA							
	Ostalo u radu iz ranijih godina	Primljeno novih "predmeta"					ISHOD NAGODBE															
		Zast. po zakonu			Po punom. aktivna str.	Svega novih predmeta									Zahtjev protivne stranke				Zahtjev državnog DO			
		"Aktivna" stranka zastupana po D.O.	"Pasivna" stranka zastupana po DO	Ukupno primljeno			Priznat u cijelosti	Vrijednost u tisućama kuna	Priznat djelomično	Vrijednost u tisućama kuna	Priznat u cijelosti	Vrijednost u tisućama kuna	Priznat djelomično	Vrijednost u tisućama kuna								
		SVEGA U RADU	Odb. inicijative	Zaht. ili prijedl. prot. str. odbijen			Zahtjev prot. strane priznat	Dostavljen zahtjev protivnoj stranci	Riješ. na drugi način	Svega riješeno	Ostalo u radu	Priznat u cijelosti	Vrijednost u tisućama kuna	Priznat djelomično	Vrijednost u tisućama kuna	Priznat u cijelosti	Vrijednost u tisućama kuna	Priznat djelomično	Vrijednost u tisućama kuna			
Vlada RH	65	4	112	116		116	181		96	19	7	12	134	47	25	841						
Min. financija	70	95	143	238		238	308	4	103	27	74	27	235	73	18	2852			21	1108		
Min. obrane	129	166	357	523		523	652	11	235	29	119	66	460	192	25	446	3	247	21	1266		
Min. vanj. i eur. posl.	2	3	5	8		8	10		1		2		3	7	1	11						
Min.o unut. poslova	194	162	440	602		602	796	2	432	54	138	75	701	95	36	2301	12	160	32	415		
Min. pravosuđa	160	36	782	818		818	978	4	597	115	35	52	803	175	101	730	15	1510	13	215		
Min. uprave	5	7	4	11		11	16		6		9	1	16						1	1		
Min. gospodarstva	13	37	6	43		43	56	2	7		27	8	44	12					6	910		
Min. reg. raz. i fond. EU	16	4	25	29		29	45		31	1	4	2	38	7	1	2					1	50
Min. poduzet. i obrta		13	1	14		14	14				13	1	14						2	236		
Min. rada i mir. sustava	2		3	3		3	5		3			2	5									
Min. pom., prom. i infr.	8	26	33	59		59	67		16	14	4	3	37	30	8	160			3	215		
Min. poljoprivrede	258	535	739	1274		1274	1532	20	484	254	504	50	1312	220	256	5397	8	135	203	10619	5	266
Min. turizma	5	3	11	14		14	19		2	7	1	7	17	2	5	50	2	20				
Min. zašt. okoliša i prir.	2		10	10		10	12		6	2		3	11	1	1	14						
Min. grad. i pr. uređ.	3		6	6		6	9		6	1		2	9		1	10						
Min. branitelja	28	136	130	266		266	294	1	121	2	128	15	267	27	4	26	2	5	9	193		
Min. socij. pol. i ml.	17	91	8	99		99	116		6	2	75	16	99	17	1	8			10	118		
Min. zdravlja	6	2	13	15		15	21		10		1	1	12	9	1	1						
Min. znan., obraz. i sp.	53	46	144	190		190	243	8	148	11	1	5	173	70	5	42	1	8667	2	20		
Min. kulture	4	17	2	19		19	23		3	1	14	1	19	4					5	30		
Državni uredi	54	45	466	511		511	565		486	3	35	14	538	27	4	36			4	131		
Državne up. organizac.	1	11	10	21		21	22		11		10	1	22						1	722		
DUUDI	297	327	1156	1483		1483	1780	50	826	249	256	102	1483	297	240	21313	12	537	48	5749	2	62
Ostali	170	144	339	483	10	493	663	4	150	63	106	85	408	255	89	7920	3	2	15	1468	1	
SVEUKUPNO	1562	1910	4945	6855	10	6865	8427	106	3786	854	1563	551	6860	1567	822	42160	58	11283	396	23416	9	378

Tablica 30.

OVRŠNI PREDMETI - za razdoblje od 1.01 do 31.12.2014

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Ostalo u radu iz ranijih godina	Radi ovrhe		Radi osiguranja		Svega novih predmeta	Svega u radu	Odluke državnog odvjetnika					Ostalo u radu	Odluke suda ili javnog bilježnika							Podnesen pravni lijek
		Aktivna legitimacija	Pasivna legitimacija	Aktivna legitimacija	Pasivna legitimacija			Podnesen prijedl. mjeru osiguranja	Ovršni prijedlog	Osporeno rješenje o ovrši	Druga odluka	Ukupno odluka		O mjeri osiguranja		O ovrši				Svega odluka suda ili javnog bilježnika	
														Prijedlog uvažen	Prijedl. odbijen	Prijedlog uvažen	Vrijednost u tisućama kn	Prijedl. odbijen	Vrijednost u tisućama kn		
Vlada RH	3	49	20	3	1	73	76	4	22		31	57	18	3		41	832	2	127	46	1
Min. financija	428	1614	147	6274	1	8036	8464	6125	1054	36	657	7872	484	5766	84	941	180300	44	4831	6835	242
Min. obrane	59	289	465	5		759	818	16	274	36	403	729	75	8		397	15137	67	5184	472	71
Min. vanj. i eur. posl.		1				1	1						1								
Min.o unut. poslova	23	322	227	10		559	582	18	292	3	224	537	28	9		310	4967	35	369	354	23
Min. pravosuđa	232	1001	1148	68		2217	2449	66	887	152	1108	2213	207	56		1097	13382	311	3260	1464	251
Min. uprave	6	81	2			83	89		74		12	86	1	1		47	101	2	2	50	1
Min. gospodarstva	17	17	2	1		20	37	2	18	1	6	27	10	3		15	3380			18	
Min.reg. raz. i fond.EU	1	10	15	2		27	28	2	11	1	12	26	1	2		10	1056	1	2	13	3
Min. poduzet. i obrta		2				2	2		2			2				1	7			1	
Min. rada i mir. sust.		4	1			5	5		2		2	4	1			2	2456			2	
Min. pom., pr. i infra.	2	10	4	3		17	19	3	12		2	17	2	3		10	10776	5	216	18	1
Min. poljoprivrede	27	394	55	33		482	509	43	353	2	71	469	33	33	1	284	11746	30	258	348	12
Min. turizma		17	1			18	18		16		1	17	1			10	4079			10	
Min. zašt. okol. i prir.	16	12		1		13	29	1	9		2	12	17	1		6	2909			7	
Min. grad. i pr. uređ.	15	47	4	5		56	71	6	41	1	10	58	13	7		30	2459	1	7	38	4
Min. branitelja	31	212	29	30		271	302	36	200	9	28	273	28	28		211	2520	3	212	242	23
Min. socij. pol. i ml.	38	912	2	50	1	965	1003	52	879		19	950	48	48	3	539	8015	9	91	599	4
Min. zdravlja	1	12	5	1		18	19	1	11		5	17	2	1		12	111	1	1141	14	2
Min. znan., obraz. i sp.	8	7	8			15	23	3	4	1	6	14	8			7	654			7	3
Min. kulture	5	21				21	26	4	10		1	15	11	2		10	432			12	
Državni uredi	4	30	74	4		108	112	4	24	54	18	100	8	5		41	2853	1	3	47	56
Državne up. organiz.	1	1		1		2	3	2	1			3		1		4	54	3	26	8	
DUUDI	25	91	77	2		170	195	11	70	42	31	154	33	2		66	3387	5	34	73	48
Oduzeta imov.korist	357	1643		10		1653	2010	13	1382		121	1516	470	9		1142	57682	22	1006	1173	12
Troškovi kazn. postup.	677	7499	3	98		7600	8277	227	6564	17	572	7380	746	92	9	4632	39322	75	271	4808	30
Ostali	50	348	65	21		434	484	24	320	4	76	424	43	21	2	274	3597	26	423	323	27
Ukć zast. po zakon.	2026	14646	2354	6622	3	23625	25651	6663	12532	359	3418	22972	2289	6101	99	10139	372214	643	17463	16982	814
Zastup. po punomoći		2		2		4	4	2	2			4		2		2	4			4	
SVEUKUPNO	2026	14648	2354	6624	3	23629	25655	6665	12534	359	3418	22976	2289	6103	99	10141	372218	643	17463	16986	814

Tablica 31.

Stečajevi -za razdoblje od 1.01 DO 31.12.2014.

Vrijednost u tisućama kuna

Naziv ministarstva ili drugog tijela		Ostalo u radu iz ranijih godina	Primljeno			Svega u radu	Meritorna odluka državnog odvjetnika							Predmeti riješeni na drugi način	Ostalo u radu	Obustavljen nakon predaje prijedloga sudu	Odluke suda								kojima nije donijeta prvostupanjska odluka	Podnesen pravni lijek
			Stečajni predmeti	Prijava tražbina	Svega novih predmeta		Prijedlog za otvaranje stečaja	Vrijednost potraživanja u mil. kuna	Prijava tražbine	Vrijednost potraživanja u milijunima kuna	Ostale odluke	Ukupno odluka	Ukupno vrijednost u milijunima kuna				O prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka				O tražbini					
																	Prijedlog usvojen	Vrijednost u u milijunima kuna	Prijedlog odbijen	Prijedlog odbačen	Utvrđena	Vrijednost u u milijunima kuna	Osporena			
Vlada RH																										
Min. financija		21	409	624	1033	1054	66	162862	744	1908226	110	920	2071088	95	39	4	48	103179	3	6	550	1427317	1086	391	5	
Min. obrane																										
Min. vanj. i eur. posl.																										
Min.o unut. poslova																										
Min. pravosuđa																										
Min. uprave																										
Min. gospodarstva				2	2	2			2	2651		2	2651								1	2415		1		
Min. reg. raz. i fond. EU																										
Min. poduzet. i obrta				1	1	1			1	59		1	59								1	59				
Min. rada i mir. sustava																										
Min. pom., prom. i infr.																										
Min. poljoprivrede				3	3	3			3	40938		3	40938								1	319		1		
Min. turizma				1	1	1			1	227		1	227								1	227				
Min. zašt. okoliša i prir.																										
Min. grad. i pr. uređ.																										
Min. branitelja																										
Min. socij. pol. i ml.																										
Min. zdravlja																										
Min. znan., obraz. i sp.																										
Min. kulture																										
Državni uredi																										
Državne up. organizacije																										
DUUDI																										
Ostali			5		5	5								5												
Ukupno		21	414	631	1045	1066	66	162862	751	1952101	110	927	2114963	100	39	4	48	103179	3	6	554	1430337	1086	393		

Tablica 32.

Izvanparnični predmeti za razdoblje od 1.01 DO 31.12.2014.

Naziv ministarstva ili drugog tijela	Predmeti u radu					Odluka državnog odvjetništva							Ostalo u radu	Odluka I° suda			Ukupno odluka suda	Postupci pred sudom u kojima nije donijeta odluka	Redovni pravni lijek	Izvanredni pravni lijek
	Ostalo u radu iz ranijih godina	Primljeno novih "predmeta"			Ukupno u radu	Odbijen prijedlog za postupanje	Podnesen prijedlog	Osporen prijedlog	Opsporen prijedlog djelomično	Ostale odluke	Riješno na drugi način	Svega odluka		Prijedlog usvojen	Prijedlog odbijen	Riješen na drugi način				
		Zast. po zakonu		Svega novih predmeta																
		"Aktivna" stran. zastupana po D.O.	"Pasivna" stranka zastupana po DO																	
Vlada RH	109	2		2	111		37			8	48	93	18	132	2	8	142	90		
Min. financija	22	848	61	909	931	13	691	11		146	49	910	21	852	13	26	891	169	7	
Min. obrane	4	28	10	38	42		24	4		2	10	40	2	20	2	2	24	32	3	
Min. vanj. i eur. posl.																				
Min.o unut. poslova	2	7	10	17	19	1	5				2	8	11	5		1	6	14		
Min. pravosuđa	11	47	213	260	271	1	31	66	1	96	61	256	15	99	12	108	219	68	63	
Min. uprave	1				1								1	1		1	2	6		
Min. gospodarstva		1	1	2	2		1				1	2				1	1	1		
Min. reg. raz. i fond. EU	65	66	1	67	132	7	85	4		1	17	114	18	129	2	13	144	35		
Min. poduzet. i obrta																				
Min. rada i mir. sustava		1		1	1					1		1			1		1			
Min. pom., prom. i infr.	60	1135	56	1191	1251		1130	3		50	34	1217	34	971	99	38	1108	388	105	5
Min. poljoprivrede	200	2595	1093	3688	3888	4	2570	699	2	83	381	3739	149	3297	100	688	4085	2669	45	6
Min. turizma																				
Min. zašt. okoliša i prir.																		1		
Min. grad. i pr. uređ.		1		1	1					1		1				1	1	1		
Min. branitelja		6		6	6		5			1		6		3		1	4	1		
Min. socij. pol. i ml.	9	2184	18	2202	2211	7	2146			4	14	2171	40	1804	29	16	1849	431	19	
Min. zdravlja																		4		
Min. znan., obraz. i sp.	1				1					1		1				1	1			
Min. kulture		71	7	78	78		71				7	78		74		3	77			
Državni uredi	6	406	5	411	417	9	398			4		411	6	329	2	3	334	108	2	
Državne up. organizacije		15		15	15		8			1	1	10	5	8			8	6		
DUUDI	684	2971	1304	4275	4959	14	3242	128	20	678	420	4502	457	3293	149	759	4201	4891	190	11
Ostali	516	1888	2565	4453	4969	56	1538	197	6	2160	613	4570	399	1532	193	614	2339	1450	100	
SVEUKUPNO	1690	12272	5344	17616	19306	112	11982	111 2	29	3237	1658	18130	1176	12549	604	2284	15437	10365	534	22

Tablica 33.

Upravni sporovi za razdoblje od 1.01 DO 31.12.2014.

Naziv ministarstva ili drugog tijela		Predmeti u radu u državnom odvjetništvu						Meritorne državnoodvjetničke odluke							Predmeti riješeni na drugi način		Ostalo u radu	Presuda upravnog suda za stranku koju zastupa DO				Postupci pred sudom u kojima nije donijeta odluka	Redovni pravni lijek	Izvanredni pravni lijek	
		Ostalo u radu iz ranijih godina	Primljeno upravnih sporova					SVEGA U RADU	Odbijanje inicijative za pokretanje postupka	Tužba	Odgovor na tužbu			Ostale odluke				Svega odluka	Usvojen tužbeni zahtjev	Odbijen tužbeni zahtjev	Obustava upravnog spora				Ukupno odluka
			Zast. po zakonu		Zast. po punomoći		Svega novih upravnih sporova				Osporeno	Priznato	Djelomično prizat0/osporeno												
			"Aktivna" stranka zastupana po D.O.	"Pasivna" stranka zastupana po DO	"Aktivna" stranka zastupana po D.O.	"Pasivna" stranka zastupana po DO																			
Vlada Republike Hrvatske				1			1	1				1			1				1		2				
Min. financija						3	3	3				2			2		1	2		2	1	1			
Min. obrane																		2	2						
Min. vanj. i eur. posl.																									
Min.o unut. poslova																	2		2						
Min. pravosuđa		3	11	118	1	2	132	135	2	10	93		1	9	115	14	6	97	65	81	243	350			
Min. uprave																		1		1					
Min. gospodarstva				1			1	1			1				1			1		1	1				
Min. reg. raz. i fond. EU																		1		1					
Min. poduzet. i obrta																									
Min. rada i mir. sustava																									
Min. pom., prom. i infr.				1			1	1			1				1						5				
Min. poljoprivrede			1	6			7	7		1	5				6		1	8	1	1	10	11			
Min. turizma																									
Min. zašt. okoliša i pril.				1			1	1						1	1			1		1	2	5			
Min. grad. i pr. uređ.				9		27	36	36			33	1			34		2	3	16	6	25	8	1		
Min. branitelja		242		132		192	324	566			308				308	2	256	48	199	4	251	107	2		
Min. socij. pol. i ml.																									
Min. zdravlja																									
Min. znan., obraz. i sp.				3		7	10	10			10				10			4	4	2	10	2	1		
Min. kulture																									
Državni uredi				2			2	2			2				2			1			1	1			
Državne up. organizacije				2			2	2			2				2			2			2	7			
DUUDI		2	1	5			6	8		1	5				6	1	1	5	1	4	10	5	1		
Ostali		2	44	100		2	146	148	5	33	50			4	92	53	3	17	48	8	73	269			
SVEUKUPNO		249	57	381	1	233	672	921	7	45	513	1	1	14	581	70	270	192	336	109	637	774	6		

Tablica 34. (po uknjiženom)

Stanje 31.12.2014.

ŽDO	Ukupan broj katastarskih općina	Ukupan broj čestica	Zatražena dodatna dokumentacija (uvjerenje)	Podnesen o prijedloga sudu	Uknjiženo	Podignute tužbe		Druge osobe	Čestice bez osnove za uknjižbu	Izmjera/osnivanje zemljišnih knjiga		Ostalo za provjeru
						Tužbe	Čl. 77. ZON					
						Broj čestica	Broj čestica			Dio k.o.	Cijela k.o.	
						(6.a)	(6.b)			(10)		(11)
BJELOVAR	310	211.862	71		193.411			11.578	6.802	15	2	0
PULA	179	183.649	1.687	851	157.813		1	19.786	3.497		3	14
KARLOVAC	282	120.612		435	105.004		70	8.075	7.028	2	2	0
SLAVONSKI BROS	269	118.728	564	258	104.209			5.037	7.959	23	1	701
SISAK	363	112.304		218	97.455		38	10.990	3.603	1	7	0
RIJEKA	178	139.498	3.149	8.068	88.299	107	255	39.019	598	5	13	3
VARAŽDIN	296	97.824	298	42	68.143	1	18	14.633	14.689	3	4	0
OSIJEK	172	73.685			62.674	2	13	8.609	2.387	2	5	0
VELIKA GORICA	195	75.848	22	4	61.753	4		6.162	7.903	2	1	0
ZADAR	111	71.068	1.586	722	34.998	3		29.035	4.724	2	9	0
SPLIT	194	104.567	1.538	10.597	31.628	28	127	50.467	10.182			0
VUKOVAR	83	30.530	5		23.165		1	4.774	2.585			0
DUBROVNIK	142	39.525	1.786	683	23.109	6	53	9.828	4.060	2	5	0
ZAGREB	204	103.802	1.004	2.878	23.057		1.142	69.583	6.138		2	0
ŠIBENIK	116	38.854	1.248	1.091	22.232	3	17	8.298	5.965			0
UKUPNO	3.094	1.522.356	12.958	25.847	1.096.950	154	1.735	295.874	88.120	57	54	718

Popis sindikalne imovine - uknjižba nekretnina bivšeg SSSH

Tablica 35.

ŽDO	Broj upisanih nekretnina	Podneseno prijedloga sudu	Odluke suda		Broj tužbi radi utvrđenja i uknjižbe vlasništva RH	Uknjiženo
			Prijedlog odbijen	Prijedlog usvojen		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
BJELOVAR	8					7
DUBROVNIK	5	5		5		5
KARLOVAC	18	3		3	4	12
OSIJEK	4	5	2	3	1	3
PULA						
RIJEKA	10	35	1	33	1	4
SISAK	4					4
SLAVONSKI BROD	5	1		1	2	3
SPLIT	3	3		3		3
ŠIBENIK	3	2		2	1	2
VARAŽDIN	9	7	1	6	1	7
VELIKA GORICA	2			1	1	1
VUKOVAR						
ZADAR	2	2		2		2
ZAGREB	12	5	1	3	3	4
UKUPNO	85	68	5	62	14	57

Tablica 36.

Podaci o zaprimljenim zahtjevima za uknjižbu nekretnina u vlasništvu RH (broj Ip-DO spisa)

		ŽDO Bjelovar	ŽDO Dubrovnik	ŽDO Karlovac	ŽDO Osijek	ŽDO Pula	ŽDO Rijeka	ŽDO Sisak	ŽDO Sl. Brod	ŽDO Split	ŽDO Šibenik	ŽDO Varaždin	ŽDO Velika Gorica	ŽDO Vukovar	ŽDO Zadar	ŽDO Zagreb	Ukupno
Broj lph-DO predmeta 1.1.2009.-31.12.2014.		2.745	831	2.183	2.304	9.814	10.175	2.645	4.690	6.888	1.721	7.071	1.473	283	1.461	6.958	61.242
DRŽAVNO TIJELO	Min.vanjskih i europskih poslova																0
	Ministarstvo unutarnjih poslova	1	2	9	3		1			1	28		2	2	15	4	68
	Ministarstvo obrane	1	21	23	7	3			1	33	60		1		83	9	242
	Ministarstvo financija	1	17	3	5	2			3	36			1	7		6	81
	Ministarstvo gospodarstva						1										1
	Ministarstvo kulture	2	1											1			4
	Ministarstvo pom., prometa i infrastruk.	2	28			5	13			43				24	4		119
	Ministarstvo branitelja			1											1		2
	Ministarstvo poljoprivrede	347	3	2	32	2	5	1			12	1	1	23		9	438
	Ministarstvo rada i mirov. sustava																0
	Ministarstvo turizma																0
	Ministarstvo pravosuđa	1		8			14					1			8	2	34
	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode									1							1
	Ministarstvo grad. i prostornog uređenja									1						1	2
	Ministarstvo zdravlja										53						53
	Ministarstvo socij. politike i mladih	1		1							1						3
	Ministarstvo reg. razvoja i fond.EU	15	7	218	343		1	2	3		170				242		1.001
	Ministarstvo uprave						59										59

	Ministarstvo poduzet. i obrta																0
	Ministarstvo znan., obrazov. i sporta										57						57
GRAD/OPĆINA		601		75	25	120	12	14	1	10	377	12	24	7	3	8	1.289
ŽUPANIJA		1				3	41			1		297			1		344
TRGOVAČ. DRUŠTVO	Hrvatske šume d.o.o.	53	2	158	68	42	89	5	30	3		59	3	11	23	360	906
	Hrvatske vode	896	101	98	136	251	84	64	113	18	1	2.136	376	85	9	406	4.774
	Hrvatske željeznice d.o.o.	18	2	177	80		6	4		2	135	21	13	2		18	478
	Hrvatske ceste d.o.o.	115	6	59	609	3	31	99	72	3	1	596	428	104	17	192	2.335
	Hrvatske autoceste d.o.o.							389						13		84	486
OSTALI	DUUDI	137	203	64	211	18	41	77	46	39	249	13	69	97	35	117	1.416
	APN	8		67	6	12	14	26	1		31			5	23	159	352
	Agencija za poljoprivredno zemljište	2															2
	Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje													3.124			3.124
	Ured državne uprave																0
	Državna geodetska uprava	1			1		15		2	5				41	1	1	67
	Općinski sud									83						10	93
	Centar za socijalnu skrb															2	2
	Županijska uprava za ceste							196									196
	Ostali (fizičke i pravne osobe)			146	19				4			4		3	2		178
UKUPNO		4.948	1.224	3.292	3.849	10.275	10.602	3.522	4.966	7.167	2.896	10.211	2.391	3.832	1.928	8.346	79.449

Uknjižba nekretnina izvan CD-a

TABLICA 37. (po broju čestica)

Stanje 31.12.2014.

ŽDO	Ukupan broj katastarskih općina	Zatražena dodatna dokumentacija (uvjerenje)	Podneseno prijedloga sudu	Uknjiženo	Pokrenuti postupci		Ukupan broj čestica
					Tužbe	Čl. 77. ZON	
					Broj čestica	Broj čestica	
					(5)	(6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	
KARLOVAC	259		337	48.749	156	21	49.263
RIJEKA	180	3.404	6.267	19.770	397	44	29.882
SISAK	363		262	19.811	2	19	20.094
VARAŽDIN	300	41	418	18.887	27	4	19.377
ZAGREB	204	1.255	830	12.509	11	815	15.420
BJELOVAR	352		502	14.378	179		15.059
PULA	135	344	92	12.189		53	12.678
SPLIT	134	6	1.618	8.933	520	765	11.842
DUBROVNIK	138	4	1.887	4.516	1.446	172	8.025
VELIKA GORICA	168	49	1.303	5.683	187	8	7.230
ZADAR	78	460	2.369	3.496		20	6.345
SLAVONSKI BROD	219	129	636	4.769	344	9	5.887
OSIJEK	131	4	2	5.034	128	67	5.235
VUKOVAR	70		2	2.845		4	2.851
ŠIBENIK	40			1.389	1		1.390
UKUPNO	2.771	5.696	16.525	182.958	3.398	2.001	210.578

Polaganje isprava

Tablica 38.

ŽDO	Ukupan broj katastarskih općina	Zatražena dodatna dokumentacija (uvjerenje)	Podneseno prijedloga sudu	Druge osobe	Pokrenuti postupci		Ukupan broj čestica
					Uknjiženo	Tužbe	
					Broj čestica	Broj čestica	
					(5)	(6)	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	
BJELOVAR					15		15
DUBROVNIK	20		134	296	185		615
KARLOVAC	46	1	56	728	4.451		5.236
OSIJEK							0
PULA							0
RIJEKA							0
SISAK							0
SLAVONSKI BROD							0
SPLIT	9	92	261		944		1.297
ŠIBENIK	6			158			158
VARAŽDIN							0
VELIKA GORICA							0
VUKOVAR	1				1		1
ZADAR	11	118	18	1.860	2		1.998
ZAGREB				27			27
UKUPNO	93	211	469	3.069	5.598	0	9.347

S A D R Ź A J

1. UVOD	2
2. ZAKONSKE, KADROVSKE I MATERIJALNE OSNOVE ZA RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA	4
2.1. Zakonske osnove	4
2.1.1. Zakoni koji uređuju, organizaciju postupanje i ovlasti državnog odvjetništva	4
2.1.2. Ovlasti i odgovornost Glavnog državnog odvjetnika, te nižih državnih odvjetnika i zamjenika	6
2.2. Kadrovske osnove za rad	7
2.3. Materijalno-financijsko stanje i potrebe u vezi povećanja učinkovitosti rada	8
2.3.1. Odobrena sredstva za rad državnih odvjetništava	8
2.3.2. Ostvarena sredstva za rad državnih odvjetništava	9
2.3.3. Procjena utjecaja odobrenih sredstava za učinkoviti rad u 2014. godini	10
2.3.4. Procjena utjecaja nedostatka opreme i poslovnog prostora na učinkoviti rad u 2014. godini	11
2.4. Primjena novih i izmijenjenih zakona	13
2.4.1. Primjena noveliranog Zakona o kaznenom postupku i Zakona o sudovima za mladež	13
2.4.2. Izmjene građanskog procesnog zakonodavstva i njihov utjecaj na rad državnog odvjetništva u zastupanju Republike Hrvatske pred sudovima i upravnim tijelima	15
3. RAD DRŽAVNOG ODVJETNIŠTVA	18
3.1. Rad na kaznenim predmetima	18
3.1.1. Kretanje i struktura kriminaliteta	18
3.1.2. Rad državnih odvjetništava i odluke u kaznenim predmetima	24
3.1.3. Pojedina područja kriminaliteta	43
3.1.4. Kazneno pravna zaštita djece i maloljetnika	76
3.1.5. Suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta	78
3.1.6. Ostali poslovi u kaznenim odjelima	93
3.1.6.4. Rad na drugim predmetima	98
3.1.7. Primjena zakona na području kaznenog prava i poteškoće u primjeni	100
3.1.7.1. Primjena Zakona o kaznenom postupku i Zakona o sudovima za mladež	100
3.1.7.2. Suradnja državnog odvjetništva i tijela otkrivanja i obveze tijekom suradnje	101
3.1.7.3. Primjena Kaznenog zakona	101

3.1.7.4. Zahtjev a zaštitu zakonitosti u prekršajnim predmetima	102
3.2. Rad na građanskim i upravnim predmetima	103
3.2.1. Kretanje i struktura građanskih i upravnih predmeta	103
3.2.1.1. Kretanje i struktura predmeta u radu (odnos 2010.-2014.)	103
3.2.1.2. Struktura predmeta u odnosu na vrstu zastupanja	105
3.2.1.3. Pregled novih predmeta u 2014. godini prema državnom tijelu iz čijeg djelokruža proizlazi	105
3.2.2. Zastupanje Republike Hrvatske	106
3.2.2.1. Izvansudsko rješavanje sporova (članak 186a ZPP)	106
3.2.2.2. Zastupanje Republike Hrvatske u imovinskim sporovima pred inozemnim sudovima i tijelima	109
3.2.3. Rad i uspješnost u zastupanju parničnim predmetima	123
3.2.3.1. Rad i uspjeh u zastupanju pred općinskim sudovima	124
3.2.3.2. Rad i uspjeh u zastupanju pred trgovačkim sudovima	126
3.2.4. Upravni predmeti	127
3.2.5. Postupci određeni posebnim zakonima	128
3.2.5.1. Zaštita prava na suđenje u razumnom roku	128
3.2.5.2. Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine	130
3.2.5.3. Supotpis ugovora i izdavanje tabularne isprave	131
3.2.6. Pravna mišljenja	131
3.2.6.1. Pravna mišljenja po Zakonu o državnom odvjetništvu	132
3.2.6.2. Pravna mišljenja po posebnim zakonima	133
3.2.7. Pravna problematika	135
3.2.7.1. Postupci protiv države radi naknade štete	135
3.2.7.2. Radni sporovi	139
3.2.7.3. Primjena Zakona o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije – problematika kampova	139
3.2.7.4. Pomorsko dobro	141
3.2.7.5. Naplata tražbina Republike Hrvatske u inozemstvu	142
3.2.7.6. Primjena Zakona o sprečavanju sukoba interesa – otvorena pitanja	143
3.2.7.7. Primjena Obiteljskog zakona vezano za povrat troškova privremenog uzdržavanja	144

3.2.7.8. Proces uknjižbe vlasništva i drugih stvarnih prava na Republiku Hrvatsku i općih dobara	145
3.2.8. Rad na zaštiti zakonitosti u građanskim i upravnim predmetima	150
3.2.9. Ostali poslovi u građansko-upravnim odjelima	151
3.3. Ostali poslovi iz nadležnosti državnog odvjetništva	152
3.3.1. Izvidi kaznenih djela i ograničenje temeljnih prava i sloboda	152
3.3.2. Međunarodna pravna pomoć i suradnja	155
3.3.2.1. Suradnja s Uredom zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava	156
3.3.3. Nadzor nad radom nižih državnih odvjetništava	157
3.3.4. Zajednički rad s policijom i drugim državnim tijelima	157
4. ZAKLJUČCI	159
6. Dodatak; tablice i grafikoni	160